ОСНОВНА ШКОЛА *ВЕЛИМИР МАРКИЋЕВИЋ*
МАЈДАНПЕК

Адреса: Светог Саве 39
Телефон: 030 581 138
e-mail: osvmpekadm@gmail.com
www. staraskola-mpek.edu.rs

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ И ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

РЕАЛИЗУЈЕ СЕ У ПЕРИОДУ
ОД 1. IX 2026. ДО 31.VIII 2030. ГОД.

ОПШТИ ПРИНЦИПИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Систем образовања и васпитања мора да обезбеди за сву децу, ученике и одрасле:

1)једнакост и доступност остваривања права на образовање и васпитање заснованом на социјалној правди и принципу једнаких шанси без дискриминације;

2)усмереност образовања и васпитања на дете и ученика кроз разноврсне облике учења, наставе и оцењивања којима се излази у сусрет различитим потребама детета и ученика, развија мотивација за учење и подиже квалитет образовних постигнућа;

3)поштовање људских права и права сваког детета, ученика и одраслог и уважавање људског достојанства; образовање и васпитање у демократски уређеној и социјално одговорној установи у којој се негују отвореност, сарадња, толеранција, свест о културној и цивилизацијској повезаности у свету, посвећеност основним моралним вредностима, вредностима правде, истине, солидарности, слободе, поштења и одговорности и у којој је осигурано пуно поштовање права детета, ученика и одраслог;

4)висок квалитет образовања и васпитања за све; квалитетно и уравнотежено образовање и васпитање, засновано на тековинама и достигнућима савремене науке, примена достигнућа научних дисциплина важних за процес образовања и васпитања и прилагођених узрасним и личним образовним потребама сваког детета, ученика и одраслог;

5)целоживотно учење, које укључује све облике учења и значи учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и радних компетенција;

6)образовање и васпитање засновано на компетенцијама у складу са стратешким и функционалним оквиром за планирање и остваривање процеса образовања и васпитања, чиме се стварају услови и пружа подршка за развој свих компетенција;

7)професионалну етику и компетентност која подразумева високу стручност наставника, васпитача, стручних сарадника, директора и секретара, стални професионални развој и висок ниво професионалне одговорности и етичности;

8)хоризонталну и вертикалну проходност којом се осигурава могућност да ученици и одрасли током образовања промене врсту образовања (хоризонтална проходност) и могућност даљег образовања и стицања вишег нивоа образовања (вертикална проходност);

9)демократичност кроз укљученост свих учесника у систему образовања и васпитања у стварању и спровођењу образовних политика, поштујући потребе и права уз обавезе и одговорности;

10)аутономија установе кроз планирање и остваривање одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања поштујући специфичности установе и локалне средине.

У остваривању принципа, посебна пажња посвећује се:

1)сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином;

2)подршци преласка детета, односно ученика у следећи ниво образовања и васпитања и остваривању континуитета у образовању и васпитању;

3)идентификацији, праћењу и подстицању ученика и одраслих са изузетним, односно посебним способностима (талентовани и даровити) уз обезбеђивање услова да, без обзира на

сопствене материјалне услове имају приступ одговарајућим нивоима образовања и васпитања и установама;

4)могућности да деца, ученици и одрасли са сметњама у развоју, инвалидитетом и из осетљивих група, без обзира на сопствене материјалне услове имају приступ свим нивоима образовања и васпитања у установама, а лица смештена у установе социјалне заштите, деца, ученици и одрасли са здравственим проблемима остварују право на образовање за време смештаја у установи и током болничког и кућног лечења;

5)смањењу стопе напуштања система образовања и васпитања, посебно лица из социјално угрожених категорија становништва и неразвијених подручја, лица са сметњама у развоју и инвалидитетом и других лица са специфичним тешкоћама у учењу и подршци њиховом поновном укључењу у систем, у складу са принципима инклузивног и интеркултуралног образовања и васпитања;

6)каријерном вођењу и саветовању запослених, ученика и одраслих усмереном ка личном развоју појединца и напредовању у образовном и професионалном смислу;

7)остваривању права на образовање и укључивањем у систем образовања и васпитања на различитим узрастима и нивоима, без угрожавања других права детета и других људских права;

8)сарадњи са ученицима, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, као и остваривања одговарајућих активности, програма и пројеката у циљу унапређивања квалитета образовања и васпитања.

ИСХОДИ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног одговарајућег нивоа образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања су основа за планирање, праћење и вредновање образовања и васпитања.

Исходи образовања и васпитања представљају способност ученика да:

1)изрази и тумачи идеје, мисли, осећања, чињенице и ставове у усменој и писаној форми;

2)прикупља, анализира, организује и критички процењује информације;

3)користи српски језик, односно језик националне мањине и страни језик у зависности од културног наслеђа и средине, потреба и интересовања;

4)ефикасно и критички користи научна и технолошка знања, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;

5)ради ефикасно са другима као члан тима, групе, организације и заједнице;

6)зна како да учи;

7)уме да разликује чињенице од интерпретација;

8)примењује математичко мишљење и знање у циљу решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама;

9)поуздано, критички и одговорно према себи и другима користи дигиталне технологије;

10)одговорно и ефикасно управља собом и својим активностима;

11)ефикасно и конструктивно учествује у свим облицима радног и друштвеног живота, поштује људска права и слободе, комуницира асертивно и ненасилно посебно у растућој разноликости друштава и решавању сукоба;

12)покреће и спремно прихвата промене, преузима одговорност и има предузетнички приступ и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха;

13)остварује идеје, планира и управља пројектима ради постизања циљева који доприносе личној афирмацији и развоју, друштвеној или привредној активности;

14)схвата свет као целину повезаних система и приликом решавања конкретних проблема разуме да нису изоловани;

15)има свест о сопственој култури и разноликости култура, уважава значај креативног изражавања идеја, искустава и осећања путем различитих медија, укључујући музику, књижевност, извођачке и визуелне уметности.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

ЦИЉЕВИ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

1)обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;

2)обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;

3)свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;

4)развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

5)развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;

6)континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7)развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;

8)пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;

9)развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;

10)развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11)оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12)развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

13)развијање позитивних људских вредности;

14)развијање компентенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15)развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;

16)развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17)повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18)повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

КЉУЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА ЦЕЛОЖИВОТНО УЧЕЊЕ

Кључне компетенције представљају скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање.

Кључне компетенције за целоживотно учење су:

1)комуникација на матерњем језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми;

2)комуникација на страном језику: способност изражавања и тумачења концепата, мисли, осећања, чињеница и мишљења у усменој или писаној форми укључујући вештине посредовања сумирањем, тумачењем, превођењем, парафразирањем и на друге начине, као и интеркултурално разумевање;

3)математичке, научне и технолошке компетенције: основно нумеричко резоновање, разумевање света природе, способност примене знања и технологије за људске потребе (медицина, транспорт, комуникације и др.);

4)дигитална компетенција: самопоуздано и критичко коришћење информационих и комуникационих технологија за рад, одмор и комуникацију;

5)учење учења: способност да се ефективно управља сопственим учењем: планирање, управљање временом и информацијама, способност да се превазиђу препреке како би се успешно учило, коришћење претходних знања и вештина, примена знања и вештина у различитим ситуацијама, индивидуално и/или у групи;

6)друштвене и грађанске компетенције: способност да се ефикасно и конструктивно учествује у друштвеном и радном животу и да се ангажују у активном и демократском учешћу, посебно у све разноврснијим заједницама;

7)осећај за иницијативу и предузетништво: способност да се идеје претворе у акцију кроз креативност, иновативност и преузимање ризика, као и способност за планирање и управљање пројектима;

8)културолошка освешћеност и изражавање: способност да се схвати значај креативних идеја, искустава и емоција у различитим медијима – музика, књижевност, плес, ликовна уметност и друго.

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака, неопходне су свим ученицима за лично остварење

и развој, као и укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај обавезног основног образовања и васпитања у Републици Србији, су:

1) компетенција за учење;
2) одговорно учешће у демократском друштву;
3) естетичка компетенција;
4) комуникација;
5) одговоран однос према околини;
6) одговоран однос према здрављу;
7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;
8) рад са подацима и информацијама;
9) решавање проблема;
10) сарадња;
11) дигитална компетенција.

НАЧЕЛА, СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Школски програм утемељен је на начелима:

1)усмерености на процесе и исходе учења;

2)заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;

3)уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;

4)хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;

5)поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;

6)заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;

7)уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;

8)развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања ученикове интересовања за учење и образовање у току целог живота;

9)коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;

10)уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

СВРХА ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА

Сврха програма је квалитетно образовање и васпитање које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у друштву.

Сврха је и развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученике:

- да успешно задовољавају своје потребе и интересе;
- да развију сопствену личност и потенцијале;

- да поштују друге особе и њихов идентитет;
- да активно и одговорно учествују у економском друштвеном и културном животу и да доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА СУ

- развој интелектуалних капацитета и знања ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са својим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука значајних и важних за сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природне и животне средине;
- усвајање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградњу сопственог система вредности и вредности ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, етничке и верске толеранције, јачање поверења међу ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ РАДА

1. Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 27/2018 , 27/2018 , 10/2019, 6/2020 25. и 129/2021, 92/2023, 19/2025)
2. Закону о основном образовању и васпитању(„Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.)
3. Закон о уџбеницима („Службени гласник РС“, 92/2023 ,109/2025.)
4. Правилника о програму свих облика рада стручних сарадника („Просветни гласник“, бр.5/12, 6/2021.)
5. Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС“, број 109/2021)
6. Правилник о вредновању квалитета рада установа: („Службени гласник РС“, број 77/2024.)
7. Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање („Службени гласник РС“, број 74/2018)
8. Правилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику

(„Службени гласник РС“, број 80/2018)
9. Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање: („Службени гласник РС“, број 11/20204.)
10. Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 22/2016.)
11. Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“, бр. 65/2018.)
12. Правилник о дозволи за рад наставника, васпитача и стручних сарадника: („Службени гласник РС“, бр. 51/2008, 88/2015, 105/2015, 48/2016, 9/2022.
13. Правилник о организацији и остваривању наставе у природи и екскурзије у основној школи („Службени гласник РС“, број 30/2019.)
14. Правилник о стандардима компетенција за професију наставника и њиховог професионалног развоја („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/2011)
15. Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС Просветнигласник“, бр. 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019, 2/2020, 16/2022 и 1/2023, 13/2023, 14/2023 и 11/2024.)
16. Правилник о изменама Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (“Службени гласници РС - Просветни гласник“, бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026, а примењује се од школске 2027/2028.)
17. Правилник о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 3/2019, 5/202113/2023..)
18. Правилник о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања (" Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 1/2020, 6/2020, 7/2022 и 13/2023.)
19. Правилник о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 6/2020, 7/2021.,1/2023 и 13/2023.)
20. Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службеном гласнику РС - Просветни гласник“, бр. 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020 и 17/2021, 13/2023, 14/2023, 3/2024 и 6/2025.)
21. Правилник о изменама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести азред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026, а примењује се од школске 2027/2028. године.)
22. Правилник о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања
(„Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023 и 6/2025.)
23.Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 2/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 4/2024 и 6/2025.)
24. Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 13/2023.)

25. Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања иваспитања („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026, а примењује се од школске 2027/2028. године.)

26. Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, 10/2024.)

27. Правилник о програму завршног испита у основном образовању и васпитању („Службеном гласнику РС - Просветни гласник“, бр 1/2012, 1/2014, 12/2014, 2/2018 и 3/2021, 14/2022, 4/2023 и 5/2023)

28. Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за први разред основне школе („Просветни гласник “, број 5/01)

29. Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за трећи разред основне школе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 23/04)

30. Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за четврти разред основне школе („Просветни гласник“, број 9/05)

31.Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за пети разред основне школе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 9/05)

32. Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за седми разред основне школе („Просветни гласник РС“, број 2/08)

33.Правилник о наставном плану и програму предмета Верска настава за осми разред основне школе („Просветни гласник РС“, број 7/08)

34. Правилник о норми часова непосредног рада са ученицима, наставника, стручних сарадника и васпитача у основној школи („Просветни гласник“, бр. 2/00)

35. Правилник о стандардима образовних постигнућа за крај првог циклуса основног образовања и за крај основног образовања („Службени гласник РС“, бр. 104/2024.)

36. Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС - Просветни гласник“, бр. 1/2024.)

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

На основу ***Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања*** Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020 и 17/2021, 13/2023, 14/2023, 3/2024 и 6/2025.

РЕД. БР.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравс.васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108

9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО А		20	720	21	756	21	756	21	756

РЕД. БР.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик са елементима националне културе (Влашки језик, Румунски језик)	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3	36-108	1-3	36-108	1-3	36-108	1-3	36-108
УКУПНО: А+Б		21-23	756-828	22-24	792-864	22-24	792-864	22-24	792-864

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми

РЕД.БР.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава					1	36	1	36
5.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	
РЕД. БР.	**ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА**	**ПРВИ РАЗРЕД**		**ДРУГИ РАЗРЕД**		**ТРЕЋИ РАЗРЕД**		**ЧЕТВРТИ РАЗРЕД**	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

који се примењује од школске 2027/2028. године

На основу ***Правилника о изменама Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања*** ("Службени гласници РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026, а примењује се од школске 2027/2028.)

РЕД. БР.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
УКУПНО А		20	720	21	756	21	756	21	756

РЕД. БР.	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Матерњи језик са елементима националне културе (Влашки језик, Румунски језик)	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		1-3	36-108	1-3	36-108	1-3	36-108	1-3	36-108
УКУПНО: А+Б		21-23	756-828	22-24	792-864	22-24	792-864	22-24	792-864

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети и изборни програми

РЕД.БР.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава					1	36	1	36
5.	Настава у природи	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

РЕД. БР.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД		ДРУГИ РАЗРЕД		ТРЕЋИ РАЗРЕД		ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36

2.	Ваннаставне активности	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

ПЛАН НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

На основу ***Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања***

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветном гласнику", бр. 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020 и 17/2021, 13/2023, 14/2023, 3/2024 и 6/2025.)

На основу ***Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања***

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 13/2023.)

РЕД. БРОЈ	**А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		нед.	год.	нед.	год.	нед	год.	нед	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
3.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
11.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	2	72	2	72	3	108	3	102
У К У П Н О: А		24	864	25	900	28	1008	28	952
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								

1	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Други страни језик Руски језик/Француски језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик са елементима националне културе (Влашки језик, Румунски језик)	2	72	2	72	2	72	2	68
У К У П Н О: Б		3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	102-170
У К У П Н О: А + Б		27-29	972-1044	28-30	1008-1080	31-33	1116-1188	31-33	1054-1122

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни предмети, изборни програми и активности

РЕД. БРОЈ	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Допунска настава	1	20-36	1	20-36	1	20-36	1	20-34
3.	Додатни рад	1	20-36	1	20-36	1	20-36	1	20-34

РЕД. БРОЈ	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1	20-36	1	20-36	1	20-36	1	20-34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

На основу ***Правилника о изменама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести азред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања***

Правилник је објављен у Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026, а примењује се од школске 2027/2028. године.

На основу ***Правилника о измени Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања иваспитања***

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026, а примењује се од школске 2027/2028. године.)

РЕД. БРОЈ	**А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ**	**ПЕТИ РАЗРЕД**		**ШЕСТИ РАЗРЕД**		**СЕДМИ РАЗРЕД**		**ОСМИ РАЗРЕД**	
		нед.	год.	нед.	год.	нед	год.	нед	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
3.	Енглески језик	2	72	2	72	2	72	2	68
4.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
5.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
6.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
7.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
8.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
9.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
10.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
11.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
12.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
13.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
14.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	102
У К У П Н О: А		25	900	26	936	28	1008	28	952
Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ								
1	Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Други страни језик Руски језик/Француски језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Матерњи језик са елементима националне културе (Влашки језик, Румунски језик)	2	72	2	72	2	72	2	68
У К У П Н О: Б		3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	108-180	3-5	102-170
У К У П Н О: А + Б		28-30	1008-1080	29-31	1044-1116	31-33	1116-1188	31-33	1054-1122

Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни предмети и активности

РЕД. БРОЈ	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	28	1008	29	1044	31	1116	31	1054
2.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Допунска настава	1	20-36	1	20-36	1	20-36	1	20-34
3.	Додатни рад	1	20-36	1	20-36	1	20-36	1	20-34

РЕД. БРОЈ	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД		ШЕСТИ РАЗРЕД		СЕДМИ РАЗРЕД		ОСМИ РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Ваннаставне активности	1	20-36	1	20-36	1	20-36	1	20-34
3.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		До 3 дана годишње	

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

ПЕТИ ИЛИ ШЕСТИ РАЗРЕД		
	Недељно	Годишње
Вежбањем до здравља	1	36
Животне вештине	1	36
Медијска писменост	1	36
Цртање, вајање и сликање	1	36
Чувари природе	1	36
Музиком кроз живот	1	36
Сачувајмо нашу планету	1	36
Шах	1	36
Вредности и врлине као животни компас I	1	36
Боравак у природи и планинарење I	1	36
СЕДМИ ИЛИ ОСМИ РАЗРЕД		
	Недељно	Годишње
Предузетништво	1	36-34
Моја животна средина	1	36-34
Уметност	1	36-34
Филозофија са децом	1	36-34

Домаћинство	1	36-34
Шах	1	36-34
Врлине и вредности као животни компас II	1	36-34
Боравак у природи и планинарење II	1	36-34

Остали облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети

Школски програм основног образовања и васпитања задовољава интересе наших ученика у складу са могућностима наше школе. Према нашим условима и могућностима бирамо садржаје и облике слободних активности.

Кроз слободне активности остварујемо разне активности које ће се одвијати фронтално и по интересним групама.

То ће бити друштвене активности за потребе локалне средине, хуманитарне акције за потребе школе и шире; културне активности у оквиру прослава значајних празника у школи и потреба локалне средине.

Понекад ће то бити и спортске активности које ће се реализовати кроз међуодељенска и међуразредна такмичења, Дане спорта (крос, спортски сусрети, јавни час) и излете. Ученици укључени у спортске секције учествоваће на свим такмичењима из спортских дисциплина на нивоу општине, а сходно постигнутим резултатима и на окружним и међуокружним такмичењима.

Поред тога у оквиру слободних активности ученици ће се укључивати, према интересовању, у школске секције: рецитаторску, драмску, новинарску , литерарну, ликовну, фолклор, спортске секције ...

УСЛОВИ СРЕДИНЕ У КОЈОЈ ШКОЛА РАДИ

Први помен школовања мајданпечке деце потиче с почетка 18. века, када се у православној цркви (изграђеној 1725. године) затиче један учитељ Русин који подучава десетак мајданпечке деце. Овај податак био је повод да се Мајданпек, поред Пожаревца и Београда, уврсти у списак малобројних насеља у којима током 18. века ради школа. Колико и како је овај вид подучавања деце трајао, није познато. Оно што се зна јесте да 1739. године црква потпуно уништена.

О почецима мајданпечког школства 19. века поседујемо нешто више података. Прво школско здање било је готово крајем 1851. године. У овом објекту ученици ће наставу похађати наредних неколико година, а нова школска зграда ће бити завршена шест година касније.

До 1856. године, када је почела и изградња школе, послове учитеља обављаће свештеници. Прво школско здање, завршено је 1857. године, чиниле су "две веће собе за 2 разреда, квартир за учитеља и помоћника његовог" од тврдог материјала.

Рад ове школе неће тећи без потреса; делиће судбину рудника, имаће прекиде услед сеобе деце са отпуштеним родитељима, или због сеоба учитеља услед малих плата. Током тог раздобља, школа неће бити сасвим одвојена од цркве. Одлазак у цркву и учешће у богослужењу остаће и много касније обавеза учитеља и школске деце 1871. године у Мајданпеку је почела са радом и женска школа.

Почетком 20. века биће изграђено ново школско здање, које је 1941. године изгорело у пожару па су деце, по свој прилици поново враћена у стару школску зграду.

У периоду рада учитеља Војислава Вучића у Мајданпеку је отворена библиотека у којој је донет и први радио апарат. Тридесетих година 20 века школу похађа нешто мање од 150 ђака

Након завршетка Другог светског рата изграђена је нова школска зграда, која је почетком шездесетих година реконструисана.У периоду процвата Мајданпека, школа је имала преко 800 ђака.

На седмом километру од Мајданпека налази се село Дебели Луг. До 1934. деца овог села наставу су похађала у Мајданпеку. Поменуте године наша школа је у Дебелом Лугу отворила истурено одељење.

До 1937. наставу у овом селу обављао је повремено учитељ школе у Мајданпеку, а онда је школа добила свог учитеља. Просторије у којима је била смештена школа припадале су Школској управи и састојала се од учитељског стана, учионице и подрума.

После Другог светског рата, у близини старе зграде, тачније 1955. изграђена је нова школска зграда. У њеном саставу су две учионице, школско двориште и кухиња.

Основна школа „Велимир Маркићевић“ из Мајданпека основана је решењем Супштине општине Мајданпек број 7/62 од 14.07.1962. године и уписана је код Привредног суда у Зајечару, решењем бр. Фи-604/97, од 31.12.1997 године регистарски уложак 1-736. Школа је регистрована за обављање основне делатности и то: основно образовање (8520), усаглашена са важећим прописима Решењем Привредног суда у Зајечару Фи.110/10 од 23.12.2010. године у регистарски уложак бр. 5-89 .

На основу решења Министарства просвете науке и технолошког развоја РС, број 022-05-36/2014-07 од 30.7.2014, школа испуњава прописане услове у погледу простора, опреме, наставних средстава, наставника, стурчних сарадника, броја ученика односно одраслих и програма образовања и васпитања да може да обавља делатност основног образовања и васпитања у седишту у Мајданпеку и у издвојеном одељењу у Дебелом лугу, остварује школски програм за образовање одраслих, односно обавља делатност основног образовања одраслих остваривања наставног плана и програма по моделу основног образовања одраслих.

Скупштина општине Мајданпек је утврдила је број и просторни распоред основних школа на својој територији, својом Одлуком о мрежи основних школа на територији Општине Мајданпек број 06-54/2 од 14.10.2011.године објављена у „Службеном гласнику општине Мајданпек“ број 2 од 13.03.2012. године. Сагласно наведеној одлуци ОШ "Велимир Маркићевић“ поред матичне школе у Мајданпеку (осморазредна) има и 1 (једно) подручно одељење, за ученике од првог до четвртог разреда , у Дебелом Лугу..

У школи постоје и организационе јединице: Подручно одељење четвороразредне наставе у Дебелом Лугу и Одељење за децу ометену у развоју . Издвојено одељење првог циклуса у Дебелом Лугу има једно четвороразредно комбиновано одељење.

У склопу наше школе налазило се и одељење ученика са сметњама у развоју од школске 1971/1972. године до школске 2013/2014. године Поново је одобрено формирање одељења од стране Министарства просвете од школске 2018/2019. године. На основу одобрења Школске управе Зајечар, школа је организовала и кућну наставу, у оквиру Одељења за децу ометену у развоју за период од 2005. до 2017.

ШКОЛА ДАНАС

Најбољим ученицима који доприносе угледу и промоцији школе додељују се Светосавске похвале. Светосавску похвалу добијају и ученици са сметњама у развоју који су се истицали кроз наставне и ваннаставне активности школе и ученичке тимове (Вршњачки тим). Облици и садржај додатне наставе, као и избор ученика за додатну наставу утврђују су на почетку

школске године. Вршњачки тим школе и Ученички парламент раде на промоцији школе и вршњачкој едукацији из области превенције ризичних поннашања, насиља, дискриминације, прихватања различитости и промоцији здравих стилова живота. За ученике којима је била потребна додатна подршка у процесу учења, примењене су методе индивидуализације, а уколико то није довело до жељених потигнућа и напредовања, приступило се изради педагошког профила и индивидуалног образовног плана са прописаним или измењеним стандардима, уз мишљење општинске интерресорне комисије. Школа има и план подршке ученицима са слабијим постигнућима.

Последњих година рад у школи је знатно унапређен: настава је осавремењена, наставно особље едуковано кроз семинаре, повећан је степен толеранције и ученици са сметњама у развоју укључени су у све школске активности и школске пројекте. Специфичности наше школе огледају се кроз појачану заинтересованост наставника за стручно усавршавање, унапређивање инклузивне праксе и кроз већу ангажованост ученика у ваннаставним активностима. Постали смо и центар за стручно усавршавање наше општине.

У школи тренутно ради 22 наставника у предметној настави и 10 наставника у разредној настави. Настава је стручно заступљена из свих наставних предмета.

Са ученицима којима је потребна додатна подршка раде 1 дефектолог-олигофренолог, као и 2 професора разредне наставе и 1 апсолвент дефектологије као педагошки асистенти. Школа је до школске 2015/2016. имала два стручна сарадника, педагога и психолога. Од школске 2015/2016. године у школи ради 1 стручни сарадник - педагог са звањем педагошког саветника. Школа има и андрагошког асистента који ради на пословима функционалног основног образовања одраслих.

Од школске 2011/2012. године у нашој школи се реализује и основно образовање одраслих. Цео наставни кадар, педагог, директор и андрагошки асистент су у току 2012/2013. год. прошли предвиђене обуке за рад са одраслим полазницима. Кроз *Модул 1* су стечене основне андрагошке вештине за израду школског тима. *Модул 2* је обухватао обуку наставника за остваривање наставног плана и програма ФООО-а Андрагошки асистент је прошао *Модул 3*, за остваривање ФООО-а. Будући да се основно образовање одраслих већ 11 година спроводи у нашој школи наставници су осим обуке стекли и значајно искуство и андрагошке вештине за рад са одраслима.

У нашој школи уведена је инклузивна пракса у редовну наставу од школске 2008/2009. године, више од 90% наших запослених имају велико искуство за рад са ученицима из осетљивих група. Сви запослени континуирано се стручно усавршавају у школи и ван ње .

У сарадњи са Националном службом за запошљавање, кроз стручну праксу осам наставника у предметној и разредној настави стекло су право за полагање испита за лиценцу. Кроз програм стучне праксе приправнике је уводило у посао 8 (23.53%) наставника ментора у предметној и разредној настави.

Кроз пројекат, *Пружање унапређених услуга на локалном нивоу* – ***ДИЛС -"Заједно на истом путу"*** који је реализован школске 2010/2011. године, с циљем обезбеђивања здравог и безбедног окружења за децу и младе, школа је била ментор двема школама у општини и пренела своја искуства из области безбедности и инклузивног образовања.
"Моја школа-школа без насиља" и помогла у јачању капацитета запослених и формирању унутрашње и спољашње заштитне мреже и јачању партнерства са родитељима. У пројектне активности су били укључени сви запослени, ученици, родитељи, представници локалне заједнице. Кроз пројектне активности обучили смо и пренели искуства школама на општини процедуре и решавање проблема на пољу безбедности ученика (седам наставника 7 (20.59%) наставника је учествовало у овим активностима.

Школске 2013/2014. године постали смо *Модел школа - за превенцију насиља.* Пројектне активности реализовали смо са ОШ *„Љуба Нешић“* из Зајечара Кроз менторство пренели смо своја искуства у прпознавању насиља, спровођењу процедура и решавању проблема насиља на свим нивоима. Менторске активности спроводили су стучни сарадници школе уз подршку Супервизора Мирсаде Топаловић (Школска управа у Зајечару).
Од септембра 2014 године, Тим за професионалну оријентацију 5 наставника и стручних сарадника (14.71%) спроводило је менторство у примени програма професионалне оријентације, обзиром да смо добили статус менторске основне школе из области *Професионална оријентација на преласку у средњу школу.*
У школској 2020/2021. током пандемије корона вируса наша два наставника (српски језик и књижевност и историја) снимили су часове у кућном и другом окружењу. Часови су емитовани на РТС-у и оцењени су високом оценом.
Наставник историје је Национални је тренер за обуку *Дигитална учионица* и сарадник Завода за вредновање квалитета током 2020. и 2022.

ПРАВЦИ РАЗВОЈА ШКОЛЕ У НАРЕДНОМ ПЕРИОДУ

Правци даљег развоја школе произилазе из школског развојног плана, као и података добијених на основу вредновања квалитата рада установе. На основу тога утврђене су области које представљају:

СНАГЕ ШКОЛЕ

- у нашој школи заступљен је стручни наставни кадар из свих наставних предмета, постоји стручна служба школе
- континуирано стручно усавршавање на нивоу школе
- опремљеност техничком опремом-компјутери, штампачи, пројектори, дигитални апарат, АДСЛ интеренет који могу да користе и ученици и наставници, умреженост рачунара
- два информатичка кабинета
- традиција школе и њена активна улога у животу и раду локалне заједнице
- спремност школе за сарадњу са другим образовно-васпитним институцијама, културно-спортским организацијама и другим установама из локалне заједнице и шире
- разрађена заштитна мрежа од насиља, злостављања и занемаривања
- постојање већег броја различитих ваннаставних активности и секција путем којих ученици могу задовољити своја интересовања и испољити своје потенцијале и способности
- реализација инклузивне праксе-израда и примена ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка
- школа има искуства у многим пројектима (модел школа – менторска школа)
- добра сарадња међу наставним кадром при планирању и реализацији наставних садржаја
- наставити добру традицију уписа ученика у 1.разред

СЛАБОСТИ ШКОЛЕ

- преоптерећеност наставног кадра, лоша функционалност тимова-увек исте особе у свим тимовима
- демотивисаност за рад услед недостатка финансијских средстава

- непостојање адекватног простора за окупљање родитеља и реализацију појединих ваннаставних активности, сале за одржавање приредби (бина и разглас), неадекватно уређена кухиња/трпезарија
- слаба мотивисаност ученика за додатну и допунску наставу, преоптерећеност ученика и тешко ускађивање термина за реализацију осталих облика ваннаставних активности

МИСИЈА ШКОЛЕ

Школа је отворена да развија знања и умења кроз савремене и напредне облике учење где сваки ученик и полазник (ФОО) открива и развија своје таленте и способности, расте у безбедном, сигурном и подстицајном окружењу. Негује и подстиче другарство, искреност, такмичарски дух, креативност, критичност и самокритичност и толеранцију, једном речју, развија и формира здраве и одговорне личности.

ВИЗИЈА ШКОЛЕ

Желимо, можемо и хоћемо да будемо школа у коју се радо долази јер је: савремена, ефикасна, стимулативна, креативна, безбедна у којој влада подстицајна школска атмосфера; школа која је место образовања, квалитетног и трајног знања, васпитања, културе и радости где су и родитељи активни и равноправни партнери у раду школе, укључени у све токове њеног живота и рада. Желимо да наша школа буде по мери детета, као и свих оних који учествују у образовању и васпитању.

МОГУЋНОСТИ

- база података стручних усавршавања
- база података успеха ученика
- заинтересованост кадра за новине у настави и ваннаставним активностима
- могућност за добијање и аплицирање за донаторска средства
- већа подршка и укљученост родитеља у рад школе

ПРЕТЊЕ

- рационализација мрежа школа уз могућност да запослени остану без посла
- недовољно финансирање локалне самоуправе
- одраз друштвених проблема и ситуације на наставни процес (породица препушта васпитну улогу школи, насиље, непоштовање обавеза...)

МАТЕРИЈАЛНО ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА

ПРОСТОРНИ УСЛОВИ И ОПРЕМЉЕНОСТ

Укупна површина земљишта матичне школе у Мајданпеку је 36 ари и 28 m^2, рачунајући и земљиште подобјектом и земљиште уз објекат. Школско двориште је ограђено и уређено. У двроишту школе постоји терен за кошарку површине 830 $м^2$ који је опремљен кошевима, и терен за рукомет површине 871,5 m^2 . Такође школско дворише има бетонске трибине са којих се може пратити спортска али и различита културна дешавања.

Укупна површина земљишта издвојеног одељења у Дебелом Лугу је 22 ара и 12m^2. Школско двориште је ограђено и уређено. Зграда Основне школе *Велимир Маркићевић* у Мајданпеку је веома функционална и омогућава несметано извођење свих облика образовно-васпитног рада. Укупна површина парцеле износи 16 ара и 12 m^2 док укупна грејна површина зграде износи 2277,70 m^2. Школа је прикључена на градски топловод (даљинско централно грејање).

Постоји и посебна учионица за ученике који раде по ИОП-у а којима је потребна су им додатна средства за рад и посебан простор. У сарадњи са Центром за социјални рад набављен је дидактички материјал (дрвене слагалице, едукативне сликовнице прилагођене деци која раде по ИОП-у, играчке, материјал за рад, магнетна табла...). Од средстава прикупљених од продајних изложби набавили смо појачало, два микрофона за потребе школских приредби.

Школи недостаје бина за извођење позоришних представа, као и просторија за чување материјала драмске и ликовне секције. За састанке, трибине недостаје адекватан простор. Фискултурна сала је реновирана. Зими је настава отежана због недостатка грејања. Окречили смо неке учионице и ходник и поставили ламинат. Урађена је и расвета школе. Уређено је и школско двориште и фасада школе. Ове школске године школа је учествовала у инвестиционалном пројекту (одржавање објекта) посредством којег смо окречили школу, заменили унутрашњу столарију, очистили систем грејања, урадили осветљење у фискултурној сали, средили тоалете, офарбали радијаторе. Уредили смо и фасаду школе и спортски терен. Набавили смо 20 рачунара и интерактивну таблу, тако опремили дигитални кабинет. Набавили смо скенер, појачало и пројектор. Школа је посредством Министарства просвете набавила и 40 рачунара, 10 интерактивних табли, 2 тач скрин табле, 2 документ камере, 2 пројектора, 5 лап топова, 2 постоља за пројектор.

Школа има 3 специјализоване учионице, 14 учионица опште намене и 2 кабинета и 3 кабинета са санитарним чворовима (површина сваке учионице и кабинета је 54$м^2$), од тога 8 учионица се налазе иу приземљу, две у подруму школе а остале на првом спрату. Зборница се налази на првом спрату. На првом спрату се налази и канцеларија педагога, као и два дигитална кабинета у којима се одвија настава информатике и рачунарства и дигитална писменост. Канцеларија директора се такође налази на првом спрату док је канцеларија секретара (администрација) у приземљу. Школа поседује ђачку кухињу са трпезаријом површине 50 m^2, фискултурну салу чија површина износи 389,2m^2 (са пратећим просторијама 634.2 m^2). Школа има библиотеку која је смештена у светлој и сувој просторији од 54 m^2 (у једном делу је организован читаонички простор са 18 седишта, око 2$м^2$ заузима радни простор библиотечког радника, а у преосталом простору се налазе стандардне двостране полице, укупне дужине 120 м, у којима је смештен фонд. У библиотеци се налази телевизор, видео-рекордер и ДВД уређај, компјутер и штампач. Према инвентару библиотека има 8.466 монографских публикација, од некњижне грађе библиотека има 108 видео касета).

У школи се настава одвија у 17 учионица. Информатички кабинети добро су опремљени и у њиховом простору одвија се настава: дигитални свет и информатика. Сви рачунари су умрежени. У информатичком кабинету ради и новинарска секција која штампа школски часопис *Старошколац*. Такође школа има и дигитални кабинет. Сви наставници и стручни сарадник поседују основну информатичку писменост. Уредили смо кутак за ученике *Професионална орјентација, Инфно-кутак за ученике* и формирали *Кутак за родитеље.* Направљен је *Инклиузивни кутак*, као и кутак *Безбедна школа*, у доњем холу школе.

Библиотека располаже довољним фондом стручне литературе за наставнике и стручне сараднике, као и литературом за рад са ученицима са сметњама у развоју. Постоји и посебна учионица за ученике којма је потребна додатна подршка.

У сарадњи са Центром за социјални рад константносе набавља дидактички материјали (дрвене слагалице, едукативне сликовнице прилагођене деци која раде по ИОП-у, играчке, материјал за рад, магнетна табла...). Фискултурна сала је реновирана. Школа поседује савремена наставна средства уз помоћ којих је подигнут квалитет наставе. Сви школски тоалети су реновирани уз напомену да је један од тоалета прилагођен ученицима са сметњама у развоју.

САРАДЊА СА ДРУГИМ УСТАНОВАМА, ЈЛС, НАДЛЕЖНИМ ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА И УСТАНОВАМА ДЕЧИЈЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Школа има развијену дугогодишњу сарадњу са свим јавним установама у нашој општини. Школа има потписан протокол о сарадњи са Општином Мајданпек, Центром за социјални рад Мајданпек, Домом здравља *Верољуб Цакић* Мајданпек, Општинском организацијом Црвеног крста Мајданпек, Одбором за људска права Мајданпек, УГ Ресурс центар Мајданпек. Сарадња се огледа у пружању у виду саветовања и размене искустава кроз састанке, трибине, округле столове. На нашу иницијативу организовали смо неколико пута студију случаја за поједине ученике на додатној подршци са представницима ЦСР (социјални радник, психолог, директорка) и Дома здравља (психолог, неуропсихијатар). Школи значајну подршку у виду саветовања и помоћи пружају, осим неуропсихијатра, психолога и педијатра и дефектолог-логопеди и дефектолог-тифлолог, Дома здравља *Верољуб Цакић* Мајданпек. У Дому здравља неколико пута у *Саветовалишту за младе* организована су предавања за наше ученике а из извештаја о стручном усавршавању може се видети и да су они редовни гости наше установе као предавачи.

Са Центром за социјални рад остварује се сарадња и око пружања помоћи школи када имамо ученике који много изостају са наставе, имају неке породичне проблеме, живе у сицијално нестимулативној средини. ЦСР помаже ученицима на додатној подршци тако што на писмени захтев које прослеђује школа увек одговоре позитивно и финансирају набавку наставних средстава и учила за рад у одељењу деце ометене у развоју. ЦСР плаћа екскурзије ученицима на додатно подршци и ако је потребно и њиховим родитељима-пратиоцима, као и уџбенике.

Школа сарађује и са општинском интерресорном комисијом од њеног оснивања. Наши запослени су стални чланови интерресорне комисије, као представници образовно-васпитног система.

Школа активно сарађује и са ПС Мајданпек. Они држе предавања из области безбедности, трговини људима, опасност употреби пиротехничкиг средстава и коришћења психоактивних супстанци .

Сарађујемо дуги низ година и са разним УГ у нашој општини. То су заједничке активности на сузбијању насиља, развијању заједништва, сарадње, толеранције и поштовању и прихватању различитости.

Црвени крст кроз заједничке активности и предавања континуирано сарађује са нашом школом.

Школа сарађује са свим основним и средњим школама наше општине и региона (професионално информисање- промоција занимања, посета ученика школи, план транзиције)

Спортски савез општине Мајданпек организује заједничке спортске активности са ученицима наше школе које промовишу другарство, поштовање правила-играј фер плеј, толеранцију, а и кроз пројекте које смо заједно реализовали а један од њих се односи на функционално хендикепирану децу.

Центар за културу, наша школа користи простор за своје приредбе и представе, трибине, и учествујемо на свим културним догађајима које организује Центар.

РАЗВОЈНЕ ОБЛАСТИ НАШЕ ШКОЛЕ

Тимским радом, а на основу анализе уочених снага и слабости наше школе, сматрамо да се потребе наше школе односе на четири области развоја:

ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

Циљ:

- Подршка ученицима, наставницима и родитељима у превазилажењу тешкоћа у учењу и социјализацији и развијање ИОП-а
- Планирање рада са надаренима и талентованима кроз рад разноврсних секција и укључивање у школска такмичења
- Јачање васпитне улоге школе кроз стварање позитивне атмосфере у школи, промовисање ученичких слободних активности, међусобне помоћи у учењу…

Задаци:

- развијање свести и осетљивости наставника, родитеља и друге деце за проблеме са којима се суочавају деца са тешкоћама у учењу; као и специфичности дисхармоничног развоја надарених
- развијање садржаја и метода рада и оцењивања са комплетним одељењима у циљу разумевања ученика и развијање толеранције према ученицима са тешкоћама у развоју,
- развијање и јачање партнерских односа са родитељима кроз тимски рад стручних сарадника, родитеља и наставника
- континуирано одржавање допунске и додатне наставе, секција и припрема за такмичења
- побољшање квалитета праћења напредовања ученика кроз сарадњу родитељ-наставник-разредни старешина-психолошко-педагошка служба
- јачање систематичног рада одељенских заједница, кроз укључивање у израду система такмичења одељењских заједница, који промовише здраве моделе живота,
- промовисање квалитетног провођења слободног времена

ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Циљ:

- Развијање личне одговорности ученика за сопствено напредовање и постигнуте резултате, реедуковање репреодуктивног учења
- Успешно наставити и одржати, из генерације у генерацију, добре резултате школе

Задаци:

- Рад са ученицима на јачању додатних знања и вештина
- Мотивисати ученике за самоедукацију - промена односа ученика према учењу
- Припремање ученика за завршни испит

САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА

Циљ:

- Повећање васпитне компетентности родитеља

Задаци:

- Педагошка и психолошка едукација родитеља- саветовалиште за родитеље
- Подстицање партнерског односа са родитељима

НАСТАВА И УЧЕЊЕ

Циљ:

- Стручна помоћ наставницима у пружању поодршке ученицима у процесу учења

Задаци:

- Пружање занимљивијих садржаја у процесу учења
- Подршка наставницима који се укључују у ИОП
- Усаглашавање критеријума оцењивања

РЕСУРСИ

Циљ: праведно, транспарентно и демократско руковођење које ће допринети ефикаснијој сарадњи са локалном самоуправом, остваривање заједничких циљева

Задаци:

- Планирање и програмирање рада школе
- Коришћење људских ресурса у циљу подизања квалитета рада школе и учествовање школе у националним и међународним пројектима
- Оснаживање сарадње са локалном самоуправом

ПРИМАРНИ ЗАДАЦИ ЗА НАРЕДНИ ПЕРИОД

- Заснивање школског програма на општим принципима, циљевима и исходима издатим од стране Министарства просвете у складу са важећим Законом о основама система образовања и васпитања, Закона о основном образовању и васпитању и Правилницима о програму и плану наставе и учења у складу са образовним стандардима,
- Даље спроводити акције функционалног и естетског уређења ентеријера и екстеријера(уређивати Кутак за родитеље, Кутак ПО, Кутак за инклузију и Кутак за безбедност, учионице)
- Успостављати хоризонталну и вертикалну повезаност између различитих наставних предмета, међупредметне компетенције и на тај начин заснивати образовање на интегрисаном наставном програму, боља повезаност разредне и предметне наставе
- Повећати очигледност у настави редовним коришћењем постојећих наставних средстава у циљу рационалног коришћења времена, а једноставнија наставна средства настојати да наставници и ученици израђују сами, обогатити постојећа наставна средства у складу са нормативима ,
- Заснивање образовања на кооперативности, корелацији наставних садржаја, активним и искуственим методама наставе и учења ,

- Стручни Актив за развој школског програма, Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва током године ће унапређивати концепт школског програма,
- Образовни процес усмерити на исходе, образовне стандарде, међупредметне компетенције, пројектну наставу и развој предузетништва
- Образовање треба да буде засновано на системстском праћењу и процењивању његовог квалитета,
- За квалитет образовања треба да буду одговорни не само наставници већ и остали актери (родитељи, локална заједница, ученици) ,
- Поштовати индивидуалне разлике међу ученицима по начину учења и брзини напредовања,
- Утврђивати узроке слабијих нивоа пстигнућа појединих ученика и у складу са проценом сачинити педагошки досије ученика и Индивидуални образовни план, као и за даровите ученике
- Перманентно и адекватно организовати рад са талентованом децом, као и са децом са специфичним потребама; у ваннаставне активности укључити већи број ученика;
- Наставити са уједначавањем критеријума оцењивања на нивоу већа како би оцењивање било што реалније и у складу са Правилникм о оцењивању
- Водити рачуна о оптерећењу ученичка приликом прављења распореда писмених задатака и контролних вежби,
- Радити даље на отклањању свих недостатака на школској згради, дворишту и школској опреми,
- Повећати фонд књига у школској библиотеци,
- Школа ће посветити посебну пажњу учешћу наставника на семинарима ,као и организацији стручног усавршавања у школи,
- Редовно и систематски ће се пратити и анализирати напредовање и дисциплина ученика, радиће се повећању безбедности у школи,
- Потенцирати дечије стваралаштвао и игролике активности, секција, организацијом изложби дечијих радова, уређење учионица и кабинета,
- Појачати дежурство наставника у смислу одговорности заштету у складу са Правилником о безбедности ученика,
- Вођење квалитативне писмене евиденције о сваком ученику
- Развијање евалуације и самоевалуације кроз самовредновање и вредновања рада школе,
- Потенцирати такмичења из различитих области на нивоу школе,
- Подстицати забавни живот ученика у школи и ван ње различитим облицима дружења
- Увежбавати принцип индивидуалности и диференцијације у раду са ученицима ,
- Спровођење постојећих пројеката, и писање пројеката, аплицирањем различитим институцијама и њиховом реализацијом обезбедити безбедно и подстицајно радно окружење.
- Унапређење сарадње са родитељима, кроз различита предавања, радионице и контакте, подизање нивоа педагошке образованости и васпитне компетентности родитеља
- Потенцирати рад учениког парламента и вршњачког тима,
- Остваривати васпитни рад са ученицима са посебним настојањем да се у одељењским заједницама негује друштвени живот, култура понашања, толеранција, сарадња, ненасилно решавање сукоба, ваљани однос према заједничкој имовини, окружењу и природи. Такође, развијати код ученика осећај одговорности, самодисциплине и помоћи им да максимално реализују свој потенцијал и редовно вршити анализе васпитног рада одељенских заједница на нивоу одељенских већа

- Унапређивање васпитно образовног рада даљом реализацијом огледних и угледних часова (по плану стручних већа),
- Унапређивање здравственог васпитања ученика са циљем превенције и стварања безбедног окружења у школи
- Сталним ажурирањем сајта школе обезбедити правовремена информисаност наставног кадра, родитеља, ученике о активностима у школи

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

У плану и програму свог рада школа обезбеђује целокупну сарадњу са породицом. Школа ће према својим могућностима и васпитно-образовним проблемима са којима се најчешће сусреће планирати облике и начине сарадње породице и школе.

Партиципација родитеља у школи, тј. њихова укљученост у различите аспекте школског живота представља важну компоненту образовно-васпитног процеса и у непосредној је вези са квалитетом тог процеса. Партнерство породице и школе представља важан предуслов за адекватно подржавање и подстицање развоја детета, будући да је добробит детета централни интерес, како породице тако и школе.

У основним одредбама *Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број бр. 27/2018 ,27/2018 , 10/2019, 6/2020 и 129/2021,* 92/2023, 19/2025*)*, у делу: *Општи принципи система образовања и васпитања*, члан 7.стоји да школа треба у остваривању принципа посебну пажњу треба да посвети *:"сарадњи са породицом, укључивањем родитеља односно другог законског заступника, ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања, локалном заједницом и широм друштвеном средином";*

*Закон о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) у члану 48. предвиђа да свака школа изради програм сарадње са породицом

"Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно другим законским заступницима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења."

Програмом сарадње са породицом, школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно другим законским заступницима деце и ученика, који обухватају детаљно информисање, саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја.

Програм сарадње са породицом обухвата и организацију отвореног дана школе сваког месеца, када родитељи, односно други законски заступници могу да присуствују образовно-васпитном раду.

Ради праћења успешности програма сарадње са породицом, школа, на крају сваког полугодишта, организује анкетирање родитеља, односно другог законског заступника, у погледу њиховог задовољства програмом сарадње са породицом и у погледу њихових сугестија за наредно полугодиште.

Мишљење родитеља, односно другог законског заступника, добијено као резултат анкетирања, узима се у обзир у поступку вредновања квалитета рада школе"

ЦИЉ

Породица и школа имају заједнички циљ – подржавање и подстицање развоја ученика, те њихови односи морају бити пре свега партнерски.

Програми у области сарадње са породицом усмерени су пре свега на развијање партнерских односа између кључних актера у школи, као и на јачање родитељскекомпетенције, посебно у областима процеса васпитања и превенције негативних појава.

ЗАДАЦИ

- информисање родитеља о њиховим правима и обавезама,те начинима укључивања у рад школе,
- задовољавање потреба породице и њених циљева,
- едуковање родитеља кроз информисање и пружање адекватног модела васпитања и образовања,
- развијањепартнерскогделовањапородице и школе у образовању и васпитању ученика,
- рад на превенцији неприхватљивих облика понашања и свих врста насиља,
- обезбеђивање редовне, трајнеи квалитетне сарадњепородицеи школе,
- остваривање позитивне интеракције наставник- родитељ,
- обезбеђивање информисаности родитеља о променама у образовању које се остварују у школи и код ученика, као и о свим дешавањима у животу школе.

Приликом планирања плана и програма сарадње породице и школе водиће се рачуна о следећем:

- да обухватимо програмом сарадње сва подручја значајна за успешну сарадњу родитеља и наставника и за максимално постизање васпитно-образовних резултата,
- да прилагодимо све форме сарадње узрасту ученика и потребама родитеља,
- све форме сарадње временски ћемо подесити тако да у њима могу сви да несметано учествују, свестрано се у њима ангажују и дају свој прилог,
- садржаје рада са родитељима прилагодићемо условима у којима ради школа и наставници, као и условима у којима живе родитељи,
- садржаје сарадње прилагодићемо основним облицима који су већ испробани у социјалном раду.

ОБЛАСТИ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Информисање родитеља и старатеља

Родитељи/старатељи треба да буду детаљно информисани о свим аспектима школског живота и образовног процеса који се посредно или непосредно тичу њихове деце и њих, као и о могућностима на које све начине могу да се укључују у рад школе и да дају свој допринос унапређењу квалитета васпитно-образовног процеса. Ова област сарадње породице и школе одвија се кроз следеће облике рада:

- редовно ажурирање странице намење родитељима на сајту школе
- организовање *Отворених врата* – термина када родитељи имају могућност да са наставницима разговарају о раду и напредовању ученика
- месечно организовање *Отвореног дана*, када родитељи, односно старатељи могу да присуствују образовно-васпитном раду.
- уређивање огласне табле за родитеље у просторијама школе

- уређење *Кутка за родитеље*
- организовање и реализација родитељских састанака

Укључивање родитеља и старатеља у наставне и остале активности

Да би се избегла декоративна функција родитеља у тој сарадњи, а будући да је већи број родитеља изјавио да би желели да партиципирају у различитим аспектима васпитно образовног процеса, па и у самој настави, родитељи би требало да се подстичу да се укључују у образовни процес на више различитих начина, и то као:

- асистенти у настави,
- сарадници и асистенти у реализацији програма секција,
- едукатори деце у областима у којима су професионалци/експерти,
- кроз учешће у различитим образовним пројектима који се одвијају у школи/у које је школа укључена,
- сарадници за обезбеђивање безбедног окружења у школи,
- сарадници у процесу професионалне оријентације,
- сарадници при организацији и реализацији приредби, изложби, спортских и других такмичења и сличних активности у школи,
- сарадници и асистенти у реализацији излета, посета, екскурзија ученика,
- сарадници у организацији и реализацији радионица, хуманитарних акција и сличних активности,
- учешће у стручним тимовима ,
- као евалуатори васпитно-образовног рада и квалитета рада установе кроз процес самовредновања квалитета васпитно-образовне праксе,
- родитељи ученика из осетљивих и маргинализованих група (социјална ускраћеност, сметње у развоју, инвалидитет и др.) имају могућност да учествују у изради и реализацији индивидуалног образовног плана, и друго.

Укључивање родитеља и старатеља у процес одлучивања

Овај облик сарадње пружа родитељима информације о организацији живота и рада школе, а својим учешћем они доприносе побољшању услова и рада школе. Поред учешћа у планирању и организацији, родитељи треба да су стално присутни, јер то доприноси учвршћивању односа породице и школе.Законска регулатива је прописала обавезно укључивање родитеља у процес одлучивања и то кроз:

- укључивање родитеља у Савет родитеља школе,
- укључивање родитеља у Школски одбор,
- укључивање родитеља у рад свих тимова на нивоу школе (самовредновање, развојно планирање, сарадња са локалном заједницом и породицом и сл.),
- испитивање потреба и очекивања родитеља анкетирањем на крају сваког полугодишта,
- укључивање родитеља у тим за реституцију
- родитељи ученика из осетљивих и маргинализованих група (социјална ускраћеност, сметње у развоју, инвалидитет и др.) имају могућност да учествују у индивидуалном образовном плану, као и да дају одобрење за спровођење тог индивидуалног образовног плана.

Едукација и саветодавни рад са породицом

Будући да су родитељи у највећој мери упућени на сарадњу са наставницима и са њима имају најучесталије контакте, важан задатак наставника је да креирају такву атмосферу у којој ће родитељи бити подстакнути да се укључују на различите начине и да доприносе животу

учионице/школе без страха да ће то бити протумачено као мешање улога, тј. мешање у професионалну улогу наставника. Унапређивање компетенција родитеља за педагошко деловање и пружање подршке ученицима школа организује кроз следеће облике рада:

- едукација кроз организовање мини предавања на родитељским састанцима,
- организовање трибина и радионица за заинтересоване родитеље,
- израда Водича за родитеље (публикованог на сајту Школе),
- ангажовање родитеља као едукатора других родитеља о проблемима који су релевантни за родитељску популацију, а за које су поједини родитељи стручни.

ОБЛИЦИ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Савет родитеља

Представници сваког одељења школе чине Савет родитеља школе. Савет родитеља чине и родитељи ученика који су укључени у инклузивно образовање. Будући да Савет родитеља имазначајну улогу и овлашћења у регулисању живота школе и то не само у предлагању намене средстава прикупљених од родитеља (идавања сагласности на програм екскурзија, већ и приликомпредлагања мера за осигурање квалитета и унапређење васпитно-образовног рада ,разматрање предлога програма образовно-васпитног рада, развојног плана, годишњегплана рада и извештаја о вредновању и самовредновању , важно је да сеостваридвосмерна комуникација: од родитеља ка њиховим представницимау Савету и од представника Савета ка родитељима који су их изабрали.

Школски одбор

Законском регуалтивом дефинисано је да 3 члана Школског одбора као органа управљања школом буду представници родитеља.

Родитељски састанци

Одржавају се најмање 4 пута годишње, са дневним редом који је специфичан за сваки родитељски састанак. Циљ родитељског састанка је упознавања родитеља са организационим или васпитно-образовним радом у школи.

Индивидуални разговори са родитељима

Родитељи се често нађу у ситуацијама или дилемама, које не знају на који начин да реше и тада им је стручна помоћ увек добродошла. Савремен родитељ се све мање ослања на свој инстинкт и на искуство претходних генерација, а све чешће тражи научно решење свих проблема, које родитељство са собом носи. Разговор са наставником, психологомили педагогомили неким другим радникомчесто опусти родитеља и донесе решење проблема.Наши сарадници су и сарадници наших родитеља.

Отворена врата

Једном недељно, у термину предвиђеном за индивидуалне разговоре родитеља и наставника, наставнициспримају родитеље. У отвореном дијалогу наставникаи родитеља често се решавајуевентуални проблеми.

Отворени дан

Сваког месеца школа организује Отворени дан, када родитељи, односно старатељи могу да присуствују образовно-васпитном раду, стекну увид у начине рада наставника, али и рад, ангажовање и постигнућа ученика.

Анкете и упитници
Ради праћења успешности програма сарадње са породицом, школа, на крају сваког полугодишта, организује анкетирање родитеља, односно старатеља, у погледу њиховог задовољства програмом сарадње са породицом и у погледу њихових сугестија за даљи рад.

Укључивање у процес наставе
Школа подстиче родитељеда се укључују у образовно-васпитни процес на више различитих начина:
- као асистенти у настави,
- као едукатори деце у областима у којима су професионалци/експерти,
- као едукатори других родитеља о проблемима који су релевантни за родитељску популацију, а за које су поједини родитељи стручни,
- учешће у различитим образовним пројектима који се одвијају у школи/у које је школа укључена,
- учешће у стручним тимовима,
- креирање индивидуалних образовних планова

Огласне табле и Кутак за родитеље
На видним местима у школи налазе се огласне табле намењене информисању родитеља о битним дешавањима у Школи.У школи постоји и Кутак за родитеље у коме они могу обавити индивидуални разговор са наставником а и наћи интересантне информације и едукативне материјале везане за васпитање и образовање њихове деце.

Едукативни чланци на сајту школе– Водич за родитеље
У циљу што упешнијег родитељства, на сајту Школе сеобјављују чланциза родитеље, препоручена литература (наслови које поседује школска библиотека, и они који се могу пронаћи на интернету), као и основне информације о животу и раду Школе.

Приредбе, посете, спортска и друга такмичења ученика
Организујусе у складу са Годишњим планом рада Школе и представљају сјајан показатељ ученичкогнапретка у току године, али и узајамног односа ученикаса наставницима, као и ученикамеђусобно. Учешће на приредби јача самопоуздање ученика и мотивисаност за учење.

Коришћење школске библиотеке за родитеље
Родитељи имају могућност да користе библиотечки фонд и стручне савете школског библиотекара у циљу едукације и пружања подршке ученицима.

Саветовалиште за родитеље
У школи се организују едекативне радионице за родитеље са циљем повећања васпитних компетенција родитеља и оснаживању родитеља у адекватном испуњавању своје родитељске функције.

Радионице и трибине за родитеље
Школа организује трибине и радионице са родитељима путем којих унапређује педагошке компетенције родитеља. Ове едукативне активности организују се у складу са утврђеним потребама родитеља и школске свакодневице.

Реализација излета, посета, екскурзија ученика
Родитељи активно учествују у организовању и реализацији излета, посета и екскурзија ученика у складу са Годишњим прорамом рада школе и личном интересовањима и могућностима.

Писана комуникација
Школа писмено обавештава родитеље у случајевима када је то потребно.

САДРЖАЈИ

Садржаји сарадње с родитељима се односе на савремена сазнања из теорије и праксе развоја ученика. Та сазнања нуде делови медицине, развојне и педагошке психологије, педагогије. Знања из ових области, које се међусобно условљавају, а само се теоријски могу појединачно изучавати, су својеврсна основа родитељима и просветним радницима за организовање васпитно-образовног утицаја у својим срединама.

Због истовременог интензивног деловања различитих друштвених чинилаца на развој ученика, у сарадњи с породицом потребно је да родитељи познају и утицај сваког од њих.
Отуда садржаји сарадње обухватају и следеће садржаје:

- имунизација, исхрана, природни услови;
- развојне карактеритике и потребе ученика, норме развоја, интелектуални развој, превенција негативних појава (алкохолизам, наркоманија и сл.), понашање ученика, развој способности, подршка учењу,формирање навика, професионална оријентација ученика;
- ненасилна комуникација, ненасилно решавање конфликата,превенција и сузбијање неприлагођеног понашања;
- живот детета у породици: услови који задовољавају основне потребе ученика (здравствени, емотивни, економски), структура породице и односи у породици (између родитеља и осталих одраслих чланова, родитеља и деце, деце када их је више у породици), организација породичног живота (активности одраслих и деце у одређеном времену да би се задовољиле потребе свих чланова...), породично васпитање, дечје игре и стваралаштво, садржај породичног васпитања, методе породичног васпитања;
- живот у школи: активности, резултати и понашење ученика и његових вршњака (у току дана, периодично, годишње), стручњаци који реализују васпитање и образовање, организација рада установе (простор и време, распоред активности, разреди и одељења у оквиру њих, прибор за рад и учење, општи услови за задовољавање потреба и различите активности ученика), средства за несметано одвијање активности (школски простор, уџбеници, школски прибор, наставна средства, средства за практичан рад...); чиниоци у друштвеној средини, културна и јавна делатност школе; адаптација на нову средину;укључивање ученика у ваннаставне активности;
- начај сарадње породице и школе; координација, усклађивање и повезивање активности породице и школе у процесу васпитања;

➢ локална средина у којој живи породица (становништво, дечје и омладинске организације, културне, спортске, техничке организације које организују активности деце и младих у слободном времену, здравствене и комуналне службе и друге јавне службе...); шира средина у којој старији ученици посећују наставу или је њихово школовање ван места живљења породице; прва социјализација, идентификација, емоције, прва дружења, утицај литературе, моралне норме.

НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА

Сарадња са породицомодвија се плански и систематски током целе године и подразумева укључивањепородице у планирање,реализацијуи евалуацијуте сарадње. Активности у оквиру сарадње са породицом реализују се на основу Развојног плана Школе и Годишњег плана Школе и то кроз:

- план рада Савета родитеља
- план рада директора школе
- план рада стручних сарадника
- план за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
- планове рада стручних већа
- планове одељењских већа
- планове одељењских старешина
- план рада секција
- план професионалне орјентације
- план здравствене превенције

ПЛАНИРАНЕ ТЕМЕ ЗА РАД СА РОДИТЕЉИМА
Едукативно радионичарски рад

САДРЖАЈ АКТИВНОСТ
Упознајмо тим за заштиту, шта је било данас у школи, посебни протол за заштиту ученика од насиља
Упознајмо тим за заштиту, процедура поступања у ситуацијама насиља, УЗМ и СЗМ
Родно засновано насиље
Упознавање родитеља са критеријумима, начину, поступку и динамици оцењивања
Електронско насиље
Дечије потребе, обавезе и одговорности
Ја-ти поруке
Дисциплиновање деце- Награде и казне
Агресивност у дечијим игрицама
Изазови и потребе адолесценције
Малолетничка делинквенција, процедуре поступања
Инклузија, ИОП, ИРК
Умем боље-млади са агресивним понашањем-пакет радионица
Болести зависности: алкохол, дрога
Форумовање за родитеље
Прелазак са описног на бројчано оцењивање-родитељи ученика другог разреда
Завршни испит-професионална орјентација и улога родитеља
Радионице из приручника "професионална орјентација на преласку у средњу школу

Упознавање родитеља са школским правилима, организацијом рада школе
Појам и врсте насиља
Прелазак са разредне на предметну наставу
Начини регулисања дечјег понашања
Умеће родитељства
Успех ученика, изостајање са наставе ипонашање ученика
Значај и врсте породичног васпитања
Наша искуства и предлози за побољшање рада са млађим генерацијама-родитељски састанак
Радне и читалачке навике код деце
Правила
Реституција
Ненасилна комуникација и решавање сукоба

Школа и породица су равноправни учесници у процесу сарадње. Настојаћемо да се комуникација заснива на што објективнијем сагледавању потреба и могућности учесника у комуникацији. У процесу сарадње родитељи су активни учесници, зато ћемо неговати спонтане и срдачне односе.

За развијање добрих односа између школе и породице приоритети ће нам бити:

- добро међусобно познавање родитеља и наставника,
- стално подстицање и развијање позитивних ставова наставника према родитељима и обрнуто,
- да односи буду равноправни,
- емпатија која је заснована на међусобном разумевању
- неговање међусобног поверења,
- спонтани, срдачни и топли односи.

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

*Закон о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) у члану 44. предвиђа да свака школа изради програм здравствене заштите и да школа континуирано сарађује са здравственим установама у спровођењу здравствене заштите ученика, у складу са законом.

Општи циљ здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуствукако би на основу информација и критичког размишљања изградили здраве односе и стилове живљења.

Задаци:

- развијање психички и физички здраве личности одговорне према свом здрављу;
- стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живљења;
- васпитање ученика за живот и рад у здравој средини
- стицање знања, учења и ставова у циљу очувања и унапређивања здравља;
- промовисање позитивних социјалних интеракција
- подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима

- развијање психичких и моторних способности у складу са индивидуалним карактеристикама
- оспособљавање ученика да буду мотивисани за очување свог здравља
- развијање навика за очување и неговање окружења
- развијање истраживачких способности, критичког мишљења и креативности
- проширивање знања о јединству и свеопштој повезаности процеса у природи
- развијање одговорног односа према себи и другима
- развијање свести о потреби чувања здравља у оквиру циља у политици Светске здравствене организације "Здравље за све у 21. веку"
- формирање и развијање потребе за сталним бављењем спортом и рекреацијом
- развијање хуманих, толерантнијих односа међу људима и поштовање достојанства личности и одговорност према себи и околини
- формирање свести о потреби систематског унапређивања здравља и здравих односа школске популације
- развијање мотивације и личног става да би се деловало у складу са знањем
- примењивање знања и искуства у промовисању здравог стила живљења
- развијање емпатијског односа према болеснима и спремност да се помогне
- формирање свести о ризичном понашању, здравственим и психосоцијалним потребама
- мотивисање ученика на акционо понашање
- стицање знања везаних за специјалне здравствене проблеме
- стицање одговорности за сопствено понашање
- упознавање физиолошких процеса репродукције као основе за стицање знања о репродуктивном здрављу

ПРВИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:
-усвајање основних информација о здрављу;
-формирање у ученику жеље да упозна своје тело
-усвајање основних знања о улози и значају физичке активности;
- упознавање са потребом усклађивања времена за игру, рад и одмор;
-упознавање са најчешћим ситуацијама у којима дете може да се повреди;
- стицање знања и вештина из области одржавања личне и колективне хигијене;
-упознавање са основним појмовима правилне исхране;
-упознавање са штетним ефектима појединих супстанци, са акцентом на штетне ефекте дувана и алкохола; прихватање оних које се од мене разликују;
-стицање основних појмова о начину самозаштите и заштите.

Садржаји програма:

***I тема - Ово сам ја (8 часова*)**

Упознај своје тело - дијалошком методом учитељи ће пружити могућност свим ученицима да именују и покажу делове свога тела. Подстаћи ће ученике да кроз покрет покажу шта све

могу својим телом, како би схватили моторичку активност и еластичност организма. Нагласиће значај физичке активности и физичког васпитања као предмета.

И ја растем - кроз причу о биљкама и животињама подстаћи ће се ученици да размишљају и износе своје интерпретације на тему растем и развијам се. Кроз различите активности упознаће се са факторима од којих зависе раст и развој (наслеђе, исхрана, хигијена, физичка активност).

Видим,чујем,осећам
- Око – обрадиће се кроз вежбу посматрања и запажања значајних појединости на одређеним предметима. Читањем текста указаће се ученицима на потребу да се текст удаљи од очију и да природна и вештачка светлост треба да долазе са леве стране. Нагласити неопходност ношења наочара у ситуацији када је то потребно
- Ухо - реализовати ће се на више начина: слушањем музике, шумова, разликовањем звукова и различитих тонова. Подстаћи ће се ученици да пажљиво слушају саговорника.
- Осећам - кроз истраживачке активности, експериментисање и игру са предметима и биљкама ученици ће се упознати са основним информацијама о чулу мириса, укуса и додира. Подстицати ће се ученици да своја знања практично примене (процена исправности намирница).

Како сам дошао на свет - За реализацију ових садржаја из здравственог васпитања укључиће се родитељи.Кроз разговор са ученицима направиће се поређење са кућним љубимцима и домаћим животињама. Поступно, у складу са узрастом ученика, појединачно и групно испричати основне појмове о рађању, полу и полним разликама.

II тема - Шта знам о здрављу (8 часова)

Моје здравље - да би разумели појам "здравље", ученици ће се подстаћи да размишљају и причају о свом виђењу на тему - Шта значи бити здрав, када се осећају "здраво", шта све могу када су здрави, а шта не могу кад нису здрави.

Ко све брине о мом здрављу - Сагледавање ко све и на који начин брине о њиховом здрављу (родитељи, старатељи, бака, дека, доктор, зубар, учитељ...).

Шта се ради у дому здравља и болници - дијалошком методом и игром "доктора" приближити ћњ се ученицима важност и значај:
- систематских прегледа (мерење телесне тежине и висине, држање тела, кичма, стопала, праћење развоја);
- вакцинације (превенција дечјих заразних болести);
- стоматолошки преглед (ницање зуба, хигијена зуба, редовне контроле, исхрана, протезе);
- интервенције у хитним случајевима.

Тражим помоћ - на основу стечених знања о здрављу, кроз разговор са ученицима и приказ њихових животних ситуација утврдиће се у којим околностима, када (висока температура, болови, пролив, повраћање, слабост, страх, крварење) и од кога (друг, учитељ, доктор, комшија, родитељи...) треба тражити помоћ. При реализацији ових садржаја, имаће се у виду различитост социјалних услова.

III тема - Дневни ритам (4 часа)

Један мој дан - ученици ће се подстаћи да кроз вербалну комуникацију опишу дневне активности, при чему су дозвољене сугестије наставника. На овај начин афирмишемо свесну мисаону активност и учење кроз искуство - животне ситуације.

Организација дана - израдом колаж постера, где ће сви ученици узети активно учешће, испланирати ће се дневни ритам учења, одмора, спавања, облачења, физичке активности, игре, забаве.

IV тема - Хигијена (10 часова)

Лична хигијена - кроз анализу животних ситуација са ученицима, водиће се дискусија о личној хигијени на забаван и интересантан начин:
- прање руку (преношење болести прљавим рукама, хигијена ноктију);
- хигијена усне дупље, са тежиштем на прању зуба;
- купање и значај купања за здравље (у кади, под тушем, базен, отворене воде);
- нега тела (кожа, коса, гимнастичке вежбе);
- средства и прибор за одржавање личне хигијене (сапун, шампон, чешаљ, четкице за зубе, конац за зубе, паста за зубе, маказе).

Хигијена простора - са ученицима ће се урадити анализа животних ситуација на тему - Хигијена простора.
- хигијена учионице (чиста, проветрена, светла, корпа за отпатке);
-школски намештај (клупе и столице одговарају узрасту, хигијенски чисте и од одговарајућег материјала);
-хигијена дворишта, улице, игралишта и зелених површина.

Мој кутак - моја соба. - ученици ће причати о свом кутку (где и како чувам своју обућу, одећу, своје ствари, како одржавам хигијену своје собе).
Синтезу стечених знања преточиће у практичну примену израдом колажа и постера.

V тема - Исхрана и њен значај за здрав живот (6 часова)

Правилна исхран*а* - ученици ће се упознати са основним принципима правилне исхране што подразумева заступљеност свих хранљивих материја у довољним количинама (квалитативно и квантитативно, разноврсно и планирано.

Животне намирнице - ученици ће износити своја животна искуства и уз помоћ учитеља који их мотивише, праве постере животних намирница. Слаткиши, чоколада, грицкалице и брза храна (како и кад).

Заједно за столом - дијалошком методом код ученика ће се формирати став о потреби редовног уношења хране и културе обедовања (породични ручак, топло, хладно, жвакати храну - због лакшег варења и развоја вилице и зуба).

ДРУГИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:
-усвајање информација и формирање представе о здрављу и најважнијим факторима који доприносе очувању и унапређивању здравља;
-формирање културе обедовања и упознавање са последицама неправилне исхране;
-усвојена знања одржавања личне хигијене преточити у практична умења, стално применљива;
-формирање ставова о значају физичке активности и боравка у природи;
-развијање свести о потреби да има усклађен дневни ритам: одмора, спавања, учења и игре примерен узрасту уз асистенцију одраслих;
-уочавање ситуације у којима може да се повреди и избегавање истих;
-развијање самопоштовања и самопоуздања у циљу лакшег прилагођавања и сналажења у непознатим ситуацијама;
-формирање жеље и спремности да помогну вршњацима у свакој ситуацији;
-препознавање знакова умора и замора и потреба за њиховим отклањањем;
-превенција употребе психоактивних супстанци: дувана и алкохола.
Садржаји програма:

I тема - Шта се догађа у мом телу (6 часова)

Растем и то се види– подстицати ће се мисаона активност ученика и направити поређење претходног и садашњег стања (могао сам да обучем, а сада не могу, мале ципеле, мала мајица, порастао сам, тежи сам).

Развијам се - на примерима шта су све научили, шта све знају и умеју ученици ће схватити како се заједно са растом и развијају, постају старији - зрелији.

Пут хране - кроз размену мисли, искуства и знања схватиће основне појмове о кретању хране у организму (уносимо, жваћемо, вари се у желуцу, избацујемо).

Пут воде–ученицима ће се објаснити улога воде у организму и развијати навику редовног уношења воде.

И зуби се мењају - сазнања о зубима допуниће се новим информацијама о ницању зуба, хигијени и болестима зуба.

II тема - Ја и моје здравље (10 часова)

Шта може да наруши моје здравље - кроз причу и одређене активности упознати ће се ученици са факторима који могу да наруше здравље.
- У кући, на улици, у природи (упознавање са ознакама и симболима опасних материја, струја, вода, сунчаница, животиње - крпељ, пчела, комарац, мува, опасне животиње, температура, саобраћај, храна...).
- Ситуације у којима се могу повредити (употреба кућних апарата, купање, непримерене физичке активности...).

- Предмети који ме могу повредити (оштри предмети, оруђа, оружја...).

Чувам се - примерима и причом из живота и искуства ученика, доћи ће се до закључка шта све они могу чинити да би сачували своје здравље.

III тема - Дневни ритам (4 часа)

Лети и зими– направиће се поређење дневних активности у односу на годишња доба. Ученици ће уочити разлике дневног ритма у зависности од годишњих доба. Направиће поређење са домаћим животињама у циљу бољег разумевања.

Како препознати умор - ученици ће се упознати са основним симптомима умора и значајем смењивања динамичких и мирних активности у дану.

Школа и здравље - зашто је потребан распуст (због одмора, временских прилика - зима, лето).

IV тема - Лична хигијена (4 часа)

Ученицима ће се поставити као императив свакодневно обраћање пажње на елементе личне хигијене кроз повезивање са садржајима других предмета. Садржаје личне хигијене обрадидиће се кроз игру, колаже, постере, позоришташтанце и разговор у складу са могућностима ученика.

V тема - Исхрана (6 часова)

Мој кувар - кроз заједничку практичну активност израде јеловника провериће се усвојеност знања и умења из области здраве исхране.

Неправилна исхрана - поремећаји који настају услед не правилне исхране: заостајање у расту и развоју, поремећај телесне тежине, болести зуба, кичменог стуба и грудног коша.

VI тема - Превенција злоупотребе алкохола и дувана (4 часа)

Ја и моје одељење у борби против пушења и конзумирања алкохола– Ангажоваће се сви ученици да кроз прављење изложбе, плаката, постера и ликовних радова дају свој допринос борби против пушења и конзумирања алкохола.

VII тема - Занемаривање и злостављање деце (2 часа)

Ову тему ће се реализовати у сарадњи са стручњаком Центра за социјални рад, педагошко-психолошком службом школе, Домом здравља, МУП-ом.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:

-стицање знања, формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације међу људима,
-унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље,
-остваривање активног односа и узајамне сарадње школе, породице и заједнице на развоју, заштити и унапређивању здравља,
-подстицање родитеља на активности за унапређење здравља деце,
-развијање мотивације ученика у односу на здравље и здраве стилове живота,
-подстицање ваннаставних активности осмишљеним акцијама за унапређивање здравља на нивоу локалне заједнице,
-стицање нових сазнања о рађању, репродукцији и полним разликама,
-мотивисање ученика за акционо деловање у правцу развоја понашања које чува здравље,
- пораст нивоа свести о ризичном понашању као "узрочнику" низа здравствених проблема.

Садржаји програма:

I тема: Пубертет
Значење развоја, сазревања личности у односу на физички раст са освртом на богатство различитости.
Квалитативне промене у току биолошког сазревања.
Психоемотивни чиниоци - развојне карактеристике у пубертету.
Улога родитеља у стварању атмосфере одрастања и функционисања.
Ментална хигијена и односи са особама из непосредне околине.

II тема: Сексуално васпитање

Циљеви сексуалног васпитања. Примарне и секундарне сексуалне карактеристике. Сазнање о полности - сексуални идентитет. Односи међу половима. Како сам дошао на свет. Традиција и здравље. Изграђивање хуманих односа међу половима.

III тема: Хигијена и здравље - хигијена је здравље.

"Мој здравствени профил". Одређивање сопственог понашања у области здравља и стила живота. Шта за тебе значи бити здрав? Лична хигијена, хигијена простора и околине. Путеви преношења болести - капљичне инфекције, болести прљавих руку, храна, инсекти. Болести које настају због лошег одржавања хигијене.

IV тема: Исхрана - Знање и ставови у вези са исхраном.

Твоје навике у исхрани. Болести неправилне исхране - гојазност и мршавост, анорексија. Узимање хране у школи и око школе. Недеља здраве исхране.

V тема: Болести зависности

Од радозналости до зависности. Основни појмови о дрогама. Фактори ризика за настанак болести зависности. Понашања у ситуацији изложености ризику. Последице злоупотребе дрога: здравствене, правне, социјалне и финансијске. Превенција злоупотребе. Буди одлучан и сигуран у себе. Шта је ХИВ-инфекција? Деца, ХИВ и права. Све што знам о штетности никотина и алкохола.

VI тема: Повреде и стања у којима је могуће указати прву помоћ.

Стрес у функцији заштите менталног здравља. Управљање љутњом. Живот без страха и панике. Стрес и психолошка прва помоћ. Моја душевна задовољства.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:
- стицање основних медицинских знања и њихово повезивање ради развијања психички и физички здраве личности, одговорне према сопственом здрављу,
-стварање позитивног односа и мотивације за здрав начин живљења,
-васпитавање ученика за рад и живот у здравој средини,
-стицање знања, умења, ставова и вредности ради очувања и унапређења здравља,
-промовисање позитивних социјалних интеракција ради очувања здравља,
-подстицање сазнања о себи, свом телу и сопственим способностима,
-мотивисање и оспособљавање ученика да буду активни учесници у очувању свог здравља,
-развијање навика код ученика за очување и неговање своје околине,
-развијање одговорног односа према себи и другима,
-укључивање породице на плану промовисања здравља и усвајања здравог начина живота,
-развијање међусобног поштовања, поверења, искрености, уважавања личности, једнакости и отворене комуникације,
-усвајање и прихватање позитивних и сузбијање негативних облика понашања значајних за очување здравља,
-упознавање најосновнијих елемената здравог начина живота,
- упознавање протективних фактора за здравље, као што су: физичка активност и боравак у природи,
-стицање нових сазнања о рађању, репродукцији и полним разликама.

Садржаји програма:

I тема - Исхрана - врсте хранљивих материја

Подела, особине, улога масти, беланчевина, витамина, угљених хидрата, минерала, воде. Болести које се преносе путем хране. Опасности од неконтролисане примене дијета.

II тема - Значај рекреације и спорта

Зашто се бавимо спортом? Врсте и значај рекреације и појединих спортова. Правилна рекреација - надзор, исхрана, хидратација.

III тема - Пубертет

Осврт на усвојено градиво у трећем разреду. Допунити знања новим садржајима. Анатомске и физиолошке промене у пубертету. Акне у пубертету. Односи међу половима, са освртом на значај продужетка врсте и здравог потомства. Болести ендокриног система.

IV тема - Болести дечјег доба

-Извор инфекције, путеви ширења и улазно место инфекције.
-Зоонозе - хигијена и нега у дому са кућним љубимцима. Однос деце у сеоским срединама према домаћим животињама - угроженост од болести које се преносе са животиња на људе.
-Болести респираторног тракта - прехлада, грип, бронхитис.
-Болести дигестивног тракта - орална хигијена, болести зуба, алиментарне инфекције, паразити, значај редовног узимања хране.
-Болести локомоторног система - деформитети кичменог стуба, спуштена стопала.
-Дечје заразне болести. Замке и опасности од тетоваже и пирсинга.

V тема - Прва помоћ

-Прва помоћ код крварења, сунчанице, колапса.
-Прва помоћ код тровања, алкохолизма, повраћања.
-Стрес, последице стреса и превенција у циљу подизања психичке кондиције и спречавања настанка болести

.

VI тема - Болести зависности

Пушење, алкохолизам, наркоманија - знања усвојена у трећем разреду основног образовања допунити и проширити у складу са могућностима ученика четвртог разреда. У реализацији програмских садржаја свих предмета наћиће се могућности да ученици схвате штетно дејство алкохола, никотина и психоактивних супстанци.

НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

- ПРВИ ЦИКЛУС-

Школа ће сарађивати са здравственом установом у спровођењу здравствене заштите ученика, посебно у обављању лекарских прегледа деце која полазе у први разред, спровођењу редовних систематских лекарских прегледа и вакцинација, у складу са законом.

Унутрашњу структуру планираних садржаја флексибилно ће се прилагодити постављеним циљевима образовања и условима рада у школи.

Програмски садржаји ће се реализовати по редоследу наставних јединица са фондом часова који је флексибилан. Ниво обраде наставних садржаја, у зависности од могућности и интересовања ученика, организовати ће се тако да се сваки ученик упозна са основним појмовима о здрављу и поступно уводи у здрав начин живљења. Примењиваће се принцип поступности - од лакшег ка тежем, у проширивање се знања како по обиму, тако и по сложености садржаја. Подстицаће се мисаона активности и применом метода анализе и синтезе, постиће се логичан начин размишљања и виши сазнајни ниво. У реализацији програма пратитће се развојни пут ученика водећи рачуна о индивидуалним карактеристикама сваког понаособ, као и о социјалном миљеу у ком ученик живи.

Примењивати ће се низ методичких радњи током сваког часа обраде садржаја. Поред теоријских информација и њихове практичне примене у циљу сагледавања целовитости материје, дијалошком методом ће се што више подстицајно активирати ученици у раду, користећи при том животно искуство, односно ситуације у којима су се некада нашли. За успешну реализацију појединих наставних јединица ангажовати ће се родитеље јер су они неопходан партнер наставницима и истовремено извор идеја, активности и добре воље, вођени искреном жељом за стварање што хуманијих и здравијих услова за школовање своје деце.

Облици сарадње са родитељима битће различити: преко деце, индивидуално, родитељски састанци, трибине, непосредно учешће родитеља у реализацији наставних тема. Деца ће добити благовремену и квалитетну информацију коју ће умети да усвоје и угради у свакодневно понашање. Путем разноврсних активности које свестрано укључују ученике кроз радионице, едукативне игре, имитације.Учитељи ће се трудити да остваре интерактивно и динамично учење у одељењу како би ученици са лакоћом прихватили и усвојили знања, а да при томе немају утисак напорног рада. Настојеће да створе динамичку и променљиву средину за учење са осмишљено организованим материјалом који одговара развојном нивоу и индивидуалним интересовањима ученика.

Градиће толерантну комуникацију е да би се сви ученици осећали пријатно и да би активно и отворено учествовали у заједничком раду. Учитељ ће водити и усмеравати рад.Учитељи подстичу дискусију питањима имајући у виду индивидуалне карактеристике ученика. Истицање важности сагледавања проблема из различитих углова омогућава и развијање критичког мишљења, једне од основних животних вештина.

Наставне активности биће усмерене на животну праксу и тиме знања и умења ће се ставити у функцију применљивости. У раду са ученицима подстицати ће се радозналост, самосталност и стваралачке идеје, са уважавањем развојних и индивидуалних карактеристика.

Ученици ће као извор информација користити постојеће уџбенике и расположиву литературу из осталих предмета на нивоу узраста, као и остале изворе информација (штампане, аудиовизуелне, електронске..)

Успех ученика у првом и другом разреду оцењује се описно. Учитељ ће контануирано, на адекватан начин, пратити напредовање ученика имајући у виду његове индивидуалне способности да разуме и прихвати понуђене садржаје. Вредновање постигнућа ученика у овој области подразумева заинтересованост, активно учешће у раду, формирање позитивних ставова о здрављу, усвајање и практичну примену стеченог знања током школске године.

Здравствено васпитање је процес који се плански и континуирано одвија. Наставник разредне наставе ће реализовати предложене теме из области здравственог васпитања сходно узрасном и образовном нивоу ученика и интегрисаним тематским планирањем кроз обавезне и изборне предмете. Школа ће настојати да код ученика покрене: позитивне емоције, формира правилне ставове, спроводи позитивну акцију за здравље, угради знања у облику навика у карактер ученика и трасира пут ка вештинама здравог живљења.

На часу одељењског старешине обрадити ће се наставни садржаји који нису нашли своје место у програмским садржајима обавезних, изборних предмета и осталих организационих форми рада на нивоу школе.

Рад на реализацији програма одвијаће се се у оквиру:

- редовне наставе, тј. интеграције здравствено-васпитних садржаја у програме других предмета,
- ваннаставних активности - спортских секција клубова здравља, акција за унапређивање школског простора, као и простора око школе, акција посвећених здравој исхрани и свим осталим активностима планираних календаром здравља,
- ваншколских активности на уређивању зелених површина, сарадње са заједницом, на организовању културних активности и других садржаја за креативно и рекреативно коришћење слободног времена.

За одређене теме школа ће ангажовати здравствене раднике који се баве том проблематиком (болести зависности, ХИВ-инфекције, злостављање и занемаривање деце, исхрана, орална хигијена, родитеље, друштвено-хуманитарне, спортске, рекреативне, културне и друге организације и удружења).

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ПЕТИ РАЗРЕД

ЗАШТИТА И УНАПРЕЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Улога школе у екосистему - настава биологије и додатна из биологије

Однос појединца и друштва према човековој животној средини - биологија и додатна настава

Хигијена школске средине и њен утицај на здравље ученика (превенција деформитета и трауматизма код школске деце) – физичко васпитање

Образовање у функцији и заштити животне средине - биологија

ПУБЕРТЕТ

Раст и развој - биологија

Психоемотивни развој – педагог, дефектолог

Примарне и секундарне полне карактеристике- биологија

Хумани односи међу половима- ЧОС, дефектолог

Васпитање и одтжавање личне хигијене - ЧОС

Орално здравље – стоматолошка служба Дома здравља Мајданпек

Хигијена спорта (значај физичке активности и утицај на нормалан раст и развој; превенција деформитета и трауматизма код деце школског узраста) – физичко васпитање

Ментална хигијена (фактори који утичу на формирање личности)- педагог, наставник биологије

ИСХРАНА

Васпитање за правилну исхрану – педијатријска служба Дома здравља Мајданпек

Исхрана деце - педијатријска служба Дома здравља Мајданпек

Хранљиве материје-улога, значај и потребе- биологија

Болести неправилне исхране - ЧОС
Анорексија- педагог
Превеција и лечење гојазности- лекар
Контаминација хране- биологија, лекари

КУЛТУРА ЖИВЉЕЊА И ЉУДСКЕ ПОТРЕБЕ
Злоупотреба и манипулација људским потребама- ЧОС
Социјални притисак вршњака и проблеми понашања- педагог
Култура исхране, становања и одевања - ЧОС
Утицај породице на психосоцијални развој детета- педагог
Алкохолизам у породици- психијатар
Насиље у породици- педагог, Центар за социјални рад, у оквиру пројекта "Моја школа-школа без насиља"
Злостављање деце у породици и заједници- педагог, Центар за социјални рад
Култура рада (радне навике, одговорност према раду, стваралаштво-смисао стварања) -

ЧОС
Средства масовне комуникације и њихов утицај на здравље – ЧОС, медији
Утицај информатичке технологије на здравље деце школског узраста- ЧОС
"Компјутерска" зависност - ЧОС

БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ
Ризично понашање у дечјем узрасту – педагог, наставник биологије
Превенција алкохолизма – педагог, психијатар
Пушење и здравље- лекар
Злоупотреба дроге- педагог, наставник биологије, психијатар, МУП
Превенција наркоманије- педагог,наставник биологије, психијатар

ШЕСТИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:
развијати здраву личност кроз примере и задатке из свакодневног живота која ће бити одговорна за сопствено здравље

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

1. ЗДРАВЉЕ И ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА- педагог, ЧОС, биологија,
2. ПСИХОЕМОТИВНИ РАЗВОЈ- педагог, ЧОС,
3. ЛИЧНА ХИГИЈЕНА- ЧОС, биологија
4. ОРАЛНО ЗДРАВЉЕ- стоматолошка служба Дома здрављаМајданпек
5. ХИГИЈЕНА СПОРТА- физичко васпитање
6. ПРАВИЛНА ИСХРАНА- ЧОС, биологија, страни језик
7. ПРОБЛЕМИ ПОНАШАЊА МЛАДИХ И СОЦИЈАЛНИ ПРИТИСАК ВРШЊАКА

СЕДМИ РАЗРЕД

Оперативни задаци
Ученици треба да:

-стекну знања о развојном периоду адолесценција, посебно раној адолесценцији - пубертету

-стекну знања о здравој исхрани и проблемима који се јављају у периоду ране адолесценције, везано за исхрану

-схвате значај физичке активности у периоду ране адолесценције

-се упознају са факторима ризика који доводе до поремећаја понашања у овом периоду

-кроз примере и задатке из свакодневног живота развијају здраву личност која ће бити одговорна за сопствено здравље.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

ПУБЕРТЕТ - РАНА АДОЛЕСЦЕНЦИЈА:

-телесни развој- физичко васпитање, ЧОС, биологија

-психосексуални развој- биологија,ЧОС, педагог, стручњаци Медицинског центра Мајданпек

-социјални развој- ЧОС, педагог

-когнитивни развој- педагог, ЧОС

-емоционално сазревање- педагог

-развој идентитета, морала.- педагог, ЧОС

Исхрана (проблеми исхране - дијете)- ЧОС, биологија, педагог, додатна настава

Физичка активност- физичко васпитање, биологија

Ризична понашања по здравље младих- педагог, ЧОС, стручњаци Дома здравља Мајданпек, додатна настава

ОСМИ РАЗРЕД

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

-стекну знања о развојном периоду адолесценције- о полном сазревању и репродуктивном здрављу;

-сазнају све факторе ризика који доводе до нарушавања здравља;

- унапреде комуникацију значајну за очување здравља;

-развијају комуникативне способности, вештине ненасилне комуникације и конструктивног решавања

сукоба са одраслима и вршњацима;

-формирају правилне одбрамбене механизме понашања у циљу супростављања факторима ризика;

-стекну знања о здравој исхрани и болестима које настају као последица неправилне исхране;

-схвате значај и улогу физичке активности у очувању здравља;

- знају последице злоупотребе психоактивних супстанци;

- развијају здраву личност која ће бити одговорна за сопствено здравље.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

-Полно сазревање и репродуктивно здрављњ- ЧОС, биологија

- Последице неправилне исхране- ЧОС, биологија, педагог

-Поремећаји раста и развоја услед недовољне физичке активности- ЧОС, физичко васпитање, биологија

-Болести зависности (злоупотреба психоактивних супстанци,"компјутерска" зависност, хазардске игре.) Превенција злоупотребе психоактивних супстанци.- ЧОС, Дом здравља, ОУП Мајданпек, педагог, информатичка секција

-Препознавање и супростављање факторима ризика одговорним за нарушавање здравља младих- ЧОС

НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

-ДРУГИ ЦИКЛУС-

Школа ће сарађивати са здравственом установом у спровођењу здравствене заштите ученика, посебно у обављању лекарских прегледа деце која полазе у први разред, спровођењу редовних систематских лекарских прегледа и вакцинација, у складу са законом.

Учење садржаја здравственог васпитања подразумева превођење знања о здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицања развоја личности. Програм је примерен узрасту ученика , њиховим потребама и интересовањима.

Здравствено васпитање је процес који се плански и континуирано одвија. Научна истраживања су показала да 52% свих могућих утицаја на здравље се односе на свакодневно понашањепојединца. Велики број патолошких стања могао би се избећи правилним односом према здрављу и животу. Здрав начин живота се учи у породици, школи и широј друштвеној заједници. Школа ће настојати да а покрене позитивне емоције и формирање правилних ставова, да спроводи позитивну акцију за здравље, угради знања у облику навика у карактер ученика и трасира пут ка вештинама здравог живљења.

Садржаји из програма се могу реализовати кроз:

- обавезне наставне и изборне предмете
- изборне и факултативне предмете
- часове одељењског старешине
- додатни рад, секције и слободне активности
- сарадњу са родитељима
- рад стручних сарадника
- сарадњу са локалном заједницом.

На часовима одељенске заједнице ученика ће се:

- реализовати садржаји који нису обрађени у оквиру обавезних наставних предмета;
- остваривати синтеза знања, кориговати и утврђивати ставови и уверења;
- објективизирати критеријуми вредновања;
- остваривати сарадња са носиоцима активности (родитељима и здравственим радницима).

Реализација програма ће се остваривати на нивоу школе, разреда и одељења. Учесници у реализацији програма биће школски одбор, директор школе и педагошка служба као координатори активности. Реализатори програма биће наставници, родитељи, ученици, уско специјализовани стручњаци ангажовани за одређену област и остали радници школе.

Методе рада ће се прилагодити садржају, предност ће се дати методама које подразумевају активно учешће ученика у наставном процесу и раду у групама (планирани разговор, креативне радионице, здравствено предавање, играње улога, симулација, изложбе, писани радови, анализа ситуација и практични примери, дебате, аудио и визуелне активности, вежбање животних вештина, рад у малој групи, индивидуални рад, вршњачка едукација, кратки филмови, постери, посете установама). Облици рада : индивидуални и групни, тандем.

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

*Закон о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.), члан 45. предвиђа да свака школа изради програм социјалне заштите ученика. Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити, посебно ученика из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Уколико је потребно школа организује прикупљање средстава за ове сврхе кроз акције школског спорта, волонтирања и других добротворних акција.

ОПШТИ ЦИЉ: пружање подршке ученицима/цама из осетљивих друштвених група, као и подстицање личног и социјалног развоја ученика/ца и њихова оптимално патрициПација у образовно васпитни процес.

Стандарди:

ОБЛАСТ	***ИСХОД***
УПИС СВЕ ДЕЦЕ У ШКОЛУ	Школа је предузела активности за упис у школу ученика из осетљивих група.
РЕДОВНОСТ ПОХАЂАЊА НАСТАВЕ И ВАННАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ ПРЕВЕНЦИЈА ОСИПАЊА УЧЕНИКА /ЦА УШКОЛИ	Школа је предузела мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група
ПРИМЕНА ПРОГРАМА МЕРА ЗА ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА ИЗ ОСЕТЉИВИХ ГРУПА	У школи се примењују индивидуализовани приступ/индивидуални образовни планови за све ученике из осетљивих група
УСПОСТАВЉАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ САРАДЊЕ СА РЕЛЕВАНТНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ПОЈЕДИНЦИМА ИЗ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ	Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци осетљивим групама
ПРИМЕНА ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ, ИНТЕРВЕНЦИЈЕ И ПРОГРАМА ПОДРШКЕ	Школа је безбедна средина за све
УРЕЂЕЊЕ ЕНТЕРИЈЕРА И ЕКСТЕРИЈЕРА ШКОЛЕ ЗА ПОТРЕБЕ СВИХ УЧЕНИКА /ЦА ШКОЛЕ	Школски амбијент је пријатан за све

ЗАДАЦИ:

1. Израда и реализација програма / активности за развијање социјалних вештина ученика/ца из осетљивих друштвених група, као и ученикца /ца који не припадају друштвено осетљивим групама
2. Организовање и реализиација акивности за упис у школу деце из осетљивих група
3. Предузимање одговарајућих мера и активности за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група и других ученика
4. Пружање подршке породици (родитељима / старатељима) ученика /ца из осетљивих друштвених група

5. Пружање подршке социјално угроженим ученицима на нивоу школе кроз обезбеђивање бесплатне ужине а у сарадњи са дурим инситуцијама и бесплатних уџбеника, школског прибора, екскурзија, санитарних пакета, хране итд

6. Израда плана и програма за пружање помоћи ученицима /цама са развојним проблемима и проблемима у понашању, ученицима /цама из нефункционалних породица

7.Учешће на Конкурсима за доделу стипендија ученицима са одличним успехом из социјално угрожених породица

8.Сагледавање и развијање индивидуалних способности ученика, идентификација проблема ученика/ца неповољног социјалног статуса

9.Рад са и на унапређењу статуса ученика из осетљивих група (социјално запуштених ученика, социјално угрожених ученика и других ученика)

10.Сарадња са Локалном заједницом и другим друштвеним институцијама и појединцима, кроз организовање и реализацију различитих едукативних програма и практичних решавања конкретних проблема

11.Успостављање и примена процедура за идентификовање емоционалног, телесног и здравственог стањаученика/ца и њихових социјалних потреба и за благовремено и адекватно реаговање на њих

12.Организовање хуманитарних и других акција на нивоу школе и шире за помоћ ученицима

13.Учешће ученика из осетљивих друштвених група у ваннаставне активности школе

14.Стручно усавршавање наставног за реализацију програмских активности социлне заштите ученика

НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ

1. ***Прикупљање података за одређивање социјалног статуса ученика и вођење прописане евиденције***, уз поштовање физичког и психичког интегритета, безбедности и уважавања моралних, културних и религијских убеђења

🕮 ***подаци за одређивање социјалног статуса детета / ученика*** ((подаци о условима становања и породичном статусу; социјални статус родитеља / старатеља/ усвојитеља -(стечене стручне квалификације, занимање и облик запослења)).

🕮 ***подаци за одређивање здравственог статуса ученика*** (подаци о оцењивању потребе за допунским образовањем и здравственој и социјалној подршци коју пружа међусекторски одбор)

2. Развој безбедног окружења у коме ће бити остварено право сваког детета да буде заштићено од свих облика насиља(у складу са Правилником о протоколу поступања у образовно васпитних институција у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања), континуирано током године

3. Активно учешће у националном систему превенције и заштите деце од свих облика злостављања и занемаривања и подршка деци из осетљивих група

4. Развијање вредности пријатељства, солидарности и колегијалности , континуирано током године

НАЧИН ПРАЋЕЊА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

ДОКУМЕНТАЦИЈА/ЕВИДЕНЦИЈА

Процедуре за идентификовање емоционалних, телесних, здравствених и социјалних потреба ученика и за благовремено и адекватно реаговање на исте
Социјални програм школе
Евиденција сарадње школе са здравственопм службом
Евиденција сарадње школе са установама за бригу о деци
Евиденција организованих акција за помоћ ученицима
Програми за подршку ученицима у процесу учења
Белешке/досијеи наставника о напредовању и постигнућима ученика
Записници са састанака стручних, одељењских и наставничког већа
У реализацију програма биће укључени сви запослени у складу са задужењима из годишњег плана рада.

САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК У ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

-Центар за социјални рад (пружање помоћи ученицима, родитељима / старатељима у остваривању плана социјалне заштите, помоћи ученицима са проблемима у понашању и породицама са елементима социопатолошких појава)
-Дом здравља
-Црвени крст
-Интерресорна комисија Општине Мајданпек
-Полицијска станица Мајданпек
-Општина Мајданпек
-Невладин сектор
-Стручњаци различитих профила који евентуално мобу бити укључени у рад са ученицима /цама
- сарадња са предшколском установом и средњим школама којом се омогућава континуирано међусобно информисање о ученицима са сметњама у развоју

ПРОГРАМСКЕ АКТИВНОСТИ НА НИВОУ ШКОЛЕ

-активности које реализује Тим за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
-активности тимова за пружање додатне подршке ученику и стручног тима за инклузивно образовање
-активности ђачких организација (Ђачки парламент, Вршњачки тим)
-организовање акција за помоћ ученицима
-организовање индивидуалне помоћи УЧЕНИК УЧЕНИКУ на нивоу одељења
-обезбеђивање подршке за успешан завршетак основне школе и за уписивање средње школе према жељеном избору професије

ПРОГРАМ ИНТЕРНОГ ВРЕДНОВАЊА КВАЛИТЕТА РАДА ШКОЛЕ

Полазне основе рада:
Правилник о вредновању квалитета рада установа („Службени гласник РС“, број 77/2024.)
Праилник о стандардима квалитета рада установе ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. и 1/2024.)
Приручник за самовредновање рада школа (Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања, 2024.)

Општи циљ: унапредити образовно-васпитни рад у свим доменима кроз процес сталног праћења, анализирања и процењивања успешности рада

1. успостављање договора областима самовредновања и одговорностима тимова
2. проучавање области квалитета и договор о варијаблама, циљевима, стандардима и нивоима које треба преиспитати
3. успостављање актуелне праксе, утврђивање расположивих доказа индентификовање доказа које тек треба оформити
4. прикупљање доказа о учинку, упоређивање са дескрипторима учинка и доношење закључка о стандарду учинка
5. идентификација снага ислабости, непотпуних доказа и узрока незадовољавајућег учинка
6. састављање извештаја тимова о самовредновању и консултације са колегама
7. давање предлога у везиначина разматрања слабости или формирања додатних доказа и осмишљавање могућих решења и акција које треба предузети
8. идентификовање утицаја на ресурсе и препознавањемогућности и ограничењаза активности
9. израда нацрта плана за побољшања – договор о циљевима, улогама и одговорностима,временским оквирима и прекретницама за преиспитивање и евалуацију
10. консултације о плану са колегама и руководицима и ревизија, у случајевима где је то неопходно

ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ

1. Прикупљање, истраживања, анализа и евидентирање података
2. Процена актуелног стања-увид у квалитет рада школе
3. Маркирање слабих тачака, доношење мера за побољшање-квалитетнији развој школе
4. Валидација процеса самовредновања, оцена ефикасности
5. Извештавање, давање повратних информација

НАЧИН ПРАЋЕЊА

1. евиденција и педагошка документација установе
2. програм образовања и васпитања
3. годишњи план рада
4. развојни план установе
5. база података
6. евиденција о стручном усавршавању
7. подаци прикупљени из истраживања реализованих у установи
8. евиденција о ефектима реализованих активности у пројектима
9. друга школска домунетација и евиденција (праћење различитих активности образовно-васпитног рада, разговори, непосредан увид, дискусије, састанци, резултати анкета)

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ РАДА ШКОЛЕ

1. ИЗРАДА ПЛАНА РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ
2. ПРИКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ОБЛАСТИ ВРЕДНОВАЊА
3. ОБРАДА ПРИКУПЉЕНИХ ПОДАТАКА
4. АНАЛИЗА КВАЛИТЕТА ПРЕДМЕТА /ОБЛАСТИ ВРЕДНОВАЊА

5. ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ (о реализацији планираних активности, раду тима, ангажовању појединих чланова и других запослених)
6. ИЗВЕШТАВАЊЕ О САМОВРЕДНОВАЊУ (са следећим елементима)

- опис и процена остварености стандарда квалитета рада установе
- предлог мера за унапређивање квалитета рада установе
- начин праћења остваривања предложених мера

У самовредновању учествују : стручни органи, савет родитеља, ђачки парламент, директор, школски одбор и сви запослени

ПРОГРАМ ВАСПИТНОГ РАДА

Циљ васпитног рада:

- складан развој личности (физичких, интелектуалних, радних, естетских, моралних компоненти личности)

-развијање способности и интересовања ученика у различитим људским делатностима

- изграђивање стваралачког односа према раду, материјалним и духовним добрима

- оспособљавање ученика за активно укључивање у друштвени живот и за даље опште и стручно образовање и васпитање

Задаци васпитног рада:

- Изграђивање правилног односа према учењу, раду, производима људског рада, формирању радних навика, правилном избору занимања и љубави према будућем занимању:
- Развијање свести код ученика о сопственом положају у образовању као субјекту који може да утиче на услове и резултате рада:
- Васпитање за друштвену активност, за учешће у развоју демократског друштва;
- Развијање толерантности, узајамности и општељудске солидарности;
- Подстицање и развијање самоиницијативе, самосталности, стваралаштва, интелектуалне радозналости и истраживачке склоности ка новим сазнањима, у науци, техници, култури, уметности, спорту и друштвеном животу;
- Оспособљавање за живот и рад и даље образовање и самообразовање
- Оспособљавање за развијање хуманости, примену стечених знања и умења и стваралачког коришћења слободног времена;
- Неговање и развијање хуманости, истинољубивости, патриотизма и других етичких својстава личности
- Развијање љубави према човеку и осећања поштовања људске личности, неговање другарских односа са вршњацима, хуманих односа међу половима;
- Стицање и развијање свести о потреби еколошке свести и активног односа према заштити природе и унапређењу животне средине;
- Васпитање за хумане и културне односе међу људима, без обзира на пол, расу, веру, националност и лично уверење;
- Неговање и развијање потреба за културом и очувањем културног наслеђа;

У планирању и програмирању садржаја васпитног рада школе морамо имати у виду утицај крупних промена у друштвеној, политичкој, економској стварности о окружењу на живот и рад школе, која и у овим измењеним и неповољним условима мора да остварује и унапређује своју делатност од посебног друштвеног значаја

Неопходно је имати у виду следеће:

- да је савремена породица у кризи (свакако делом због друштвене кризе и многих неприлика) и да је нужно побољшати квантитет и квалитет сарадње са родитељима;

- да један број родитеља није довољно мотивисан ни ангажован око васпитања и образовања своје деце те изостаје важан васпитни утицај у породици ученика;
- недовољан васпитни утицај у самој школи – недовољно развијање свесне радне дисциплине и одговорности за свој рад код ученика;
- немаран однос дела ученика према школској имовини и , појава социјално неприхватљивог понашања код појединих ученика.

Имајући у виду претходна запажања, у наредном периоду у васпитном раду, акценат ће бити на моралном васпитању које је саставни и суштински дио целокупног васпитног рада школе који је у већој мери запостављен на рачун образовног.

Настојаћемо да реализујемо следеће циљеве:

1. смањење насилног понашања ученика кроз превентивне активности, нарочито рад на превенцији родно заснованог насиља
2. сузбијање негативних појава у понашању ученика, као што су: нередовно похађање наставе и бежање са наставе, разне појаве недисциплине на часовима, неизвршавање обавезе према школи, социјално неприхватљиво понашање у школи и ван ње.
3. упознавање ученика са школским правилима и рад на томе да их се ученици придржавају;
4. ученике навикавати на дисциплиновано понашање у школи, подстицати их да сами, путем одељенске заједнице узму учешће у појединим организационим питањима живота и рада школе, да би режим рада школе прихватили и поштовали;
5. формирати правилан однос према школској имовини, чување исте и личних ствари и ствари другога;
6. подстицати ученика на стваралачки однос према раду и формирати уверење о неопходности и сталности радне дисциплине;
7. навикавати ученике на тачно и доследно испуњавање обавеза у разним школским и друштвеним активностима и прихватање друштвених вредносних норми, прихватања различитости и културног односа према другим људима.
8. подстицање здравих стилова живота,
9. развијању хуманих односа међу половима,
10. подстицање самопоуздања и самопоштовања код ученика:
11. поштовање различитости и уважавању потреба;
12. да ученици разумеју законитости психичког развоја,
13. упознавање ученика са конструктивним поступцима при решавању развојних проблема, као и у ситуацијама кризе и конфликата,
14. упознавање ученика са техникама успешне комуникације да би их применили и ненаасилно решавали сукобе

Носиоци реализације програма васпитног рада су сви наставници школе, а нарочито одељенске старешине. Програм ће се нарочито остваривати на часовима одељенског старешине, али и на свим часовима редовне и изборне наставе, слободним активностима и на екскурзијама, а посебно пружањем личног примера ученицима јер је то најјачи васпитни аргумент. Стручни активи ће у сарадњи са педагогом и психологом анализирати васпитна достигнућа у настави и ван ње и предлагати даље мере за побољшање ове делатности.

Посебан део програма васпитног рада је посвећен педагошко-психолошком образовању родитеља за васпитни рад које ће одељенске старешине вршити на тематским родитељским састанцима у сарадњи са педагошко-психолошком службом школе. Такође ће бити организована предавања за родитеље који ће, у сарадњи са одељенским старешинама, одржати

школски педагог и психолог. Путем ових предавања обрадиће се теме од значаја за родитеље ученика, теме за које сами родитељи покажу интересовање или оне које би се наметнуле као актуелне у току школске године, а у циљу подизања педагошке културе родитеља и повећања васпитних компетенција.

Актив за развој школског програма стараће се о планирању и реализовању образовно-васпитног рада у школи и обезбеђиваће координацију васпитних фактора: школе, родитељског дома, друштва и ученика. Актив ће вредновати ефекте образовно-васпитног рада и указивати Наставничком већу и осталим факторима одређене појаве и проблеме и указивати на могуће путеве за њихово превазилажење.

САДРЖАЈ	АКТИВНОСТ
Адаптација ученика на школску заједницу и реализација партиципативних активности	-Упознавање ученика и њихових родитељима за задацима и правилима школске заједнице уз размену узајамних очекивања, потреба, захтева и ставова о васпитању ученика. - Изграђивање партнерског односа са родитељима -Пријем ученика у Дечији савез. -Активно учешће Савета родитеља и заједнице ученика у формирању правила понашања у школи. -Помоћ ученицима у социјалној интеграцији и прихватању школске заједнице, уз постепено укључивање у школске активности -Изграђивање свести о припадности школи као групи и идентитету школе -Партиципативне активности Ђачког парламента кроз план безбедности ученика
Подстицање личног развоја ученика	-Указивање на значај бриге о самом себи и другима -развијање вештине уважавања и поштовање личности других ученика као и самопоштовања и самопотврђивања. -Упознавање са појмом духовних и материјаллних потреба, емоција, навика, вредности и уочавање међусобних веза осећања, мисли и акција -Неговање адекватних емоционалних реакција и начина изражавања осећања -Упознавање и схватање личних потреба и потреба особа из окружења.
Подстицање социјалног сазнања и социјалних односа	-Указивање на значај, прихватање и поштовање социјалних норми и вредности, значај вршњачке и других социјалних група и начине понашања у њима -Преузимање одговорности за себе и друге, разумевање себе и других и развијање толеранције према физичким и другим персоналним особинама, склоностима, мишљењима, ставовима, навикама и вредностима који су другачији од властитих -Развијање и неговање одговорности за себе и друге, односа поверења, прихватања и сарадње са вршњацима и другима људима. Подстицање пријатељских односа и указивање на значај поштовања према супротном полу. -Упознавање са различитим врстама односа: родитељи, вршњаци, школа као и чиниоцима који евентуално могу довести до јачања односно нарушивања ових односа. -Развијање активног односа према школи и подтицање жеље за учешћем у припремању заједничких програма, активностима и унапређивањем квалитета школског живота.
Развијање способности комуникације и конструктивног разрешавања сукоба	-Упознавање са појмовима вербалне и невербалне комуникације и њиховим значајем за односе са другима, важним предностима јасно и прецизно упућених порука и њиховим позитивним ефектима за међусобне односе. -Подстицај развоја сарадничке комуникације, указивање појам и значај активног слушања (концизно, асертивно изражавање захтева , упућивање критике без критицизма, оптуживања и вређања, прихватање личне одговорности, емоционално усклађени оговори на вербалне нападе других особа. -Упознавање са важношћу стављања у позицију другог, на важност јасног изражавања својих потреба и правилног схватања потреба других за међусобно разумевање -Подстицање групног рада, спремности за договор и заједничко извршавање радних задатака -Упознавање са врстама, стиловима сукоба, потенцијалним начинима за њихово

	решавање. Изграђивање конструктивних стилова решавања конфликата и сукоба са појеинцима или у групи.
Стицање и неговање вештина које доприносе адекватном решавању индивидуалних проблема	-Стицање знања и формирање умења неопходних за препознавање и суочавање са персоналним проблемима и тешкоћама -Савладавање различитих начина и техника за превладавање непријатних емоција као што су туга, страх, љутња, бес -Упознавање са врстама, чиниоцима и утицајем стреса на психофизичко здравље, изорима личне и социјалне подршке у кризним ситуацијама и механизмима превазилажења непријатних стања Указивање на значај неговања позитних осећања према себи (самоконтрола, осећање извесности, неугроженост, неанксиозности) уз подстицај развијања фрустрационе толеранције и других потенцијалних особина битних за конструктивно ношење са неуспехом у раду и животу -Адекватно разрешавање конфликата са другим људима насупрот вређању, омаловажавању других, физичким и вербалним претњама и сличним непожељним понашањима. -Неговање свих видова превентивних активности које би умањиле ризична понашања (злоупотребу алкохола, наркотика, коцкање, склоност сектама, и др).
Формирање аутономне моралности, изграђивање моралних и других вредности	-Изграђивање позитивне моралне свести и неговање племенитих осећања, снажне и позитивно орјентисане воље и карактера. -Упознавање сазнајних и практичних вредности моралних норми и вредности и неговање моралних односа и активности. -Развијање и неговање особина као што су критичност, самокритичност, принципијелност и упорност. -Подстицај усклађивања понашања са важећим моралним принципима и афирмација позитивних примера (идентификатора) у развоју и очувању моралности. -Формирање критичког односа према вредностима које се пласирају путем мас-медија, и оним које су актуелно заступљене у непосредном окружењу. -Развијање тежње ка општем добру у границама личних могућности, подстицај креативности, стваралаштва и жеље за друштвено корисним активностима
Стварање и унапређивање услова живота и рада људи у широј и ужој друштвеној заједици-друштвено користан рада	-примена стечног знања и вештина у практичним ситуацијама -организовање слободног времена ученика -партиципација у сређивању школског ентиријера -израда алата, инструмената, постављање изложби, израда ППТ -упознавање са карактеристикама различитих занимања -организовање и реализација хуманитарних акција -учешће у прикупљању старих књига, хартија, акцијама рециклаже

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА УЧЕНИКА /ЦА
(употреба алкохола, психоактивних супстанци и других болести зависности)

*Закон о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) у члану 41. предвиђа да свака школа изради програм заштите заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања

Програм превенције ризичног понашања ученика /ца реализоваће се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима, односно старатељима у сарадњи са јединицом локалне самоуправе, у складу са утврђеним потребама. Такође ће се укључити и физичка и правна лица са територије јединице локалне самоуправе, установе у области културе и спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања и других облика ризичног понашања.

Општи циљ: промоција и развој здравих стилова живота, социјално прихватиљвих навика и понашања, те оснаживање ученика /ца да се одупру исушењу.

Специфични циљеви:

1. развијање емоционалне интелигенције ученика /ца и друштвених вештина
2. подизање самопоштовања и развијање вештина у међуљудским односима
3. оснаживање ученика /ца у доношењеу сопствених одлука и предузимању акција
4. Развијање свести о себи и способност самовредновања и вредновања

Задаци:

1.Упознавање са психосоцијалном породичном климом сваког ученика/це уз континуирано праћење развоја, што би омогућило рад адкватан његовим/њеним особеностима, узрасним карактеристикама као и могућностима

2.Оспособљавање наставника да унапређењем наставног процеса постану креатори *квалитетне школе*-која ће бити оптимално прилагођена ученицима/цама у процесу психофизичког и психосоцијалног раста и развоја.

3.Пружање помоћи и подршке родитељима/старатељима ученика/ца у афирмацији успешног родитељства, што се огледа у адекватним васпитним стиловима према деци.

4.Подстицање квалитетније организације слободног времена ученика/ца кроз укључивање у ванаставне, спортске и друге активности.

5.Информисање ученика/ца у циљу повећања знања о врстама дрога, њиховом утицају на психофизичко здравље, опасности и штетности њиховог кориштења, законским мерама и казнама услед њихове злоупотребе, ризичног понашања младих, притисцима вршњачке групе уз истовремено подстицање позитивних и друштвено пожељних ставова, интересовања и вредности

6.Подстицање ученика/ца и њихових родитеља/старатеља на активно учешће у реализацији превентивних програма-формирање односа поверења између породице, школе и ученика

7.Указивање на могуће начине одбране у ризичним ситуацијама и рад на јачању сарадње са локалном заједницом.

8.Успостављање и одржавање сарадње са институцијама из ЛЗ

ТЕМЕ

1. ПОНАШАЊЕ
2. СТАВОВИ
3. ЕМОЦИЈЕ
4. ЗНАЊЕ
5. УТИЦАЈ ВРШЊАЧКЕ ГРУПЕ
6. ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА

Начин реализације програма:

Кроз план примарне превенције: рад са свим ученицима /цама из школе у току наставног процеса, на ЧОС-у, ваннаставним активностима

Кроз план секундарсне превенције: рад са ученицима /цама који спадају у групу ризичног понашања, кроз посебне планове подршке, уз сарадњу са родитељима /старатељима и укључивање стручњака из институција и ЛЗ

МЕТОДЕ И ОБЛИЦИ РАДА:

Текст метода, метода разговора, објашњавања, монолошка, демонстративно-илустративна, кооперативна, интерактивна, партиципативна, проблемско ситуациона.

Облици рада: кооперативни облици рада(групни облик рада ,тимски,рад у пару),индивидуални рад, радионичарски

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ:

1. Праћење развоја и напредовања ученика са потешкоћама у понашању
2. Евидентирање ученика који испољавају социјално неприхватљиво понашање
3. Рад са ученицима са социјално неприхватљивим понашањем-развијање самопоуздања
4. Пружање подршке ученицима са потешкоћама у понашању да успоставље бољу сарадњу, пријатељство, адаптацију

ВРЕДНОВАЊЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА:

- Вредновање активности ученика на часовима
- Вредновање израде задатака на часовима тј. продуката рада
- Подаци добијени на завршном тесту знања
- На основу мотивације за даљи рад
- На основу дискусије у радионицама о њиховим ставовима о болестима зависности

ПРАЋЕЊЕ:

-евиденција, педагошки досије, портфолио, евиденција сарадње са институцијама и стручњацима из ЛЗ, евиденција сарадње са родитељима 7старатељима, ефекти предузетих превенцитних активности и друго.

АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1. РАЗУМЕВАЊЕ СОПСТВЕНИХ ОСЕЋАЊА	Играње игре сарадње, разговор о осећањима, рад у групама, пару
2. РАЗУМЕВАЊЕ УТИЦАЈА ВРШЊАКА	Радионица
3. РАЗУМЕВАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Рад у групама, разговор
4. УЧЕЊЕ РАДА У ГРУПАМА	Радионица
5. ПРЕДЛАГАЊЕ ИДЕЈА И ПРЕДУЗИМАЊЕ АКЦИЈА	Мозгалицам квиз процене, дискусија, рад у мањим групама
6. АЛКОХОЛ, ДРОГА, КОЦКА-НЕПРИЈАТЕЉИ ЖИВОТА	Квиз
7. ЗДРАВИ СТИЛОВИ ЖИВОТА	Разговор, цртање, писање
8. Опасности од неправилног коришћења лекова	ЧОС
9. Улога и значај спортских активности у свакодневном животу	ЧОС
-Упознавање ученика са букваром дечијих права уз истицања права свакога на живот -Указати ученицима на закон о злоупотреби ПСА, И мерама које се спороводе -Указати ученицима на међуповезаност корисника и дистрибутера ПСА -Указати ученицима на улогу и значај појединаца у друштву уз подстицање одговорног понашања	ЧОС, САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА /ДРУГИМ ЗАКОНСКИМ ЗАСТУПНИЦИМА И СТРУЧЊАЦИМА
10. ОРГАНИЗАЦИЈА СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА	ЧОС
-Помоћ и подршка ученицима у проналажењу	Опсервација, разговори, едукативне радионице, ЧОС,

креативног и здравог начина провођења слободног времена -Јачање сарадње са родитељима и подизање родитељске свести о значају слободног времена своје деце -Активно укључивање ученика, посебно оних из потенијално ризичне категорије у спортске, друштвено-културне и друге активности -Указати ученицима на значење појма слободног понашања и разлику између слободе и анархије -Указати ученицима на значај односа међу половима, и шта тај однос подразумева	саветовалишта
Едукација родитеља -информисање родитеља о потешкоћама и проблемима детета који могу бити окидач за употребу ПАС-а -комуникација са децом, посебно адолесцентима -како препознати знакове узимања дроге и алкохола -како породични односи утичу на одрастање детета	Панои, предавања, радионице, дебате
Јачање међуресорне сарадње, Организовање предавања од стране стручњака-представник ЗЦ, ПУ, НВО	Округли сто, састанци, педавање

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ УЧЕНИКА /ЦА

Програм професионалне орјентације ученика донет је на основу *Закона о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) Члан 43. Закона, предвиђа да школа у сарадњи са установама за професионалну оријентацију помаже родитељима, односно другим законским заступницима и ученицима у избору средње школе и занимања, према склоностима и способностима ученика и у том циљу прати њихов развој и информише их о карактеру и условима рада појединих занимања..

Програм професионалне оријентације има за циљ успостављање функционалног и одрживог програма професионалне оријентације за ученике/це који завршавају основну школу. Програм професионалне оријентације конципиран је на основу процесног, динамичког, петофазног модела професионалне оријентације. По овој концепцији, основни циљ програма професионалне оријентације је подстицање развоја личности ученика/ца до промишљене, ваљане и реалне одлуке о избору школе и занимања, планирање каријере и укључивање у свет рада.

Концепт програма ПО остварује се кроз пет модула:

- самоспознаја - препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнућа и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења;

- информисање о занимањима и каријери - припрема расположивих информација о занимањима на структурисан начин или информација које тек треба развити, да би се омогућила информисана одлука о избору занимања;
- упознавање са путевима образовања - мрежом школа - познавање путева образовања и каријере који воде ка остварењу жељеног занимања;
- реални сусрети са светом рада - преко анкетирања представника занимања, стручне праксе у предузећима („обука за упознавање“) и распитивања у предузећима спровођење теста реалности за жељено занимање; реални сусрети са светом рада и опробавање у појединим занимањима ;
- доношење одлуке о избору школе и занимања - самостално, промишљено и одговорнодоношење одлуке о избору школе или занимања.

Професионална оријентација подразумева **укључивање и међусобно повезивање свих актера** који имају пресудну улогу и утицај на развој личности ученика и на процес доношења одлука при њиховом избору занимања и остваривању професионалног развоја: родитељи, наставници, стручни сарадници, лекари, стручњаци при Националној служби за запошљавање и други.

Начин реализације: Програм ће се реализовати са ученицима VII и VIII разреда, курикуларно(имплементацијом кроз наставне и ванаставе садржаје, ЧОС) Школскитим је изабрао овај модел имплементације програма ПО имајући у виду могућности школеи временску динамику

Носиоци активности и реализације програмских задатака професионалне оријентације су: педагог, одељењске старешине и предметни наставници.

Активности ученика/ца: Ученици слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, цртају, одговарају на питања, дискутују, предлажу, користе рачунаре, праве паное, сарађују у групи или пару ,одлазе на реалне сусрете ако су ван школе, присуствују излагању експерата, постављају питања, учествују у неким практичним активностима.

Активности реализатора: припрема материјал за радионице, организује, реализује радионице, информише, пише, црта, мотивише, прати активности ученика, подстиче на рад, објашњава, демонстрира, организује долазак експерата, организује одлазак деце у друге школе или установе (организације), води ученике на реалне сусрета, охрабрује ученике да постављају питања.

ОДЕЉЕНСКЕ СТАРЕШИНЕ.	**УЧИТЕЉ/ЦЕ**	**НАСТАВНИК /ЦА ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ**
Укључује активности професионалне оријентације у програме рада са одељењем -упознавање ученика са критеријумима уписа у средњу школу и начина полагања завршних испита -обезбеђује што потпуније професионално оријентисање одељења у обради општих тема -самостално спроводи	Рад на реализацији Задатака и садржаја професионалног васпитања,развијањем љубави према раду и формирањем радних навика ученика -формира основне појмове код ученика о раду и занимањима људи и њиховој повезаности у складу са могућностима њиховог узраста -идентификација даровитих	-У току обраде садржаја информише ученике о заимањима у којима налазе примену садржаја које уче у оквиру предмета-васпитно образовним активностим авезаним за предмет утиче на развијање позитивног односа према раду залажући се за превазилажење

Одређене облике активности професионалне оријнтације и у том циљу сам спроводи испитивање интересовања ученика и укључује ученике у реализацијусародитељима програма профес.оријентац. -сарађује са родитељима путем индивидуалних разговора и при том их усмерава на активности значајне за правилан професионални развој њихов едеце -учествује у реализацији тематских родитељских састанака -упоставља сарадњу са представницима ЛЗ -реализација активности у сарадњи са тимом за ПО	ученикаспроводи друге активности у сарадњи са тимом за ПО и тимом за самовредновање -пружа помоћ и подршку ученицима са тешкоћама у учењу и развоју у сарадњи са ТИО	предрасуда према вредновању појединих врста рада и занимања -открива даровите ученике и за њих организује слободне и друге Активости у циљу подстицања њиховог развоја и правилног Професионалног опредељења - преузима задатке за релизацију појединих облика рада из посебног Плана проф.оријентације -припрема и понавља садржаје са ученицима који полажу завршни испит -пружа помоћ и подршку ученицима са тешкоћама у учењу и развоју у сарадњи са ТИО -спроводи друге активности у сарадњи са тимом за самовредновање

ЗАДУЖЕЊА САРАДНИКА-РЕАЛИЗАТОРА ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ ОД ПРВОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

ОПШТИ ЦИЉ ПО:Развијање спремности ученика да стичуз нања и искуства о себии свету рада, да објективно процењује своје потребе, способности, интересовања и особине личности у односу на захтеве жељених занимања и могућности запошљавања и да на основу тога доноси реалне одлуке о избору одговарајућих занимања и ствара претпоставке за успешније планирање правца свог професионалног развоја.

ПРОГРАМ ЗА УЧЕНИКЕ СЕДМОГ И ОСМОГ РАЗРЕДА

САДРЖАЈ РАДА	***САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ***
Упознавање са планом рада: "професионална орјетнација на прелазу у средњу школу"	Информисање ученика седмог и осмог разреда са планом професионална орјентација и пријављивање за учешће у пројекту
	информисање родитеља ученика седмог и осмог разреда и добијање писмене сагласности о учешћу њихове деце у пројекту
Успостављање сарадње са ЛЗ, и информисање ЛЗ о ПО	Израда протокола сарадње
	Потписивање протокола сарадње
	Редовно ажурирање блога о ПО

Дефинисање модела имплементације пројекта на основу дефинисаних захтева програма	1. Консултативни састанци са одељенским старешинама 7. и 8. Разреда и тима за професионалну орјентацију и диретором школе
	2. Израда распореда реализаије програмских активности, подела задужења
	припрема материјала за ученике за реализацију радионица и информисање ученика и родитеља о реализацији програма П.О
Транспарентност програма за родитеље / старатеље и ученике и ЛЗ	1. Кутак за ученике, кутак за родитеље, инфо кутак
	2. Реализација активности и манифестација на нивоу школе: "маскембал занимања", "недеља талената", "свет занимања"-зидне новине, ученички час
	3. Информисање локалних медија о реализованим активностима
	4.Оплемењивање кутка за ПО и постављење свих постигнућа из области ПО
Тематскирадовинатему изборазанимања,израдапредмета, прибора,алата,модела,техничкостваралаштво	Самостални радови ученика У складу са узрасним карактеристикама
Изложбе ученика –	фотографије и слике о занимању, алати, производи, материјали,
Извештавање о реализацији плана и интерна евалуација	Креирање извештаја о реализованим активностима Достављање извештаја о реализованим активностима Евалуација остварености програма
Сарадња са родитељима	Укључивање у активности -информисање

ПРОГРАМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕНА ПРЕЛАЗУ У СРЕДЊУ ШКОЛУ

Бр.теме	**Областучења**	**Сатиобуке**
1.	Самоспознаја	10
2.	Информисање о занимањимаи претраживање	10
3.	Могућности школовањаи каријере	5
4.	Реални сусрети	30
5.	Одлука	5
Укупно:		60

Област учења 1: Самоспознаја

Циљеви: општи циљ ове области је освешћивање личних афинитета и капацитета младих у оквиру стицања реалне слике о себи.

Програмски /наставни садржаји: млади треба да науче да открију, истраже и испитају сопствене жеље, интересовања и склоности,као да умеју да уоче таленте и способност, како би научили да процне и рефлектују лична очекивања;да препознају сопствене капацитете и спремност на учинке;

да изврше саморефлексију у погледу интересовања, склоности, способности и да се надовежу на избор занимања и школовања; да се критички суоче са биографијама занимања и темом посла; да оснаже осећај сопствене вредности

Област учења2 и 3: Информације и претраживање- могућности школовања и каријере

Циљеви: општи циљ ове области учења је стицање знања о различитим информационим понудама о школи и занимању, као и оспособљавање младих да активно и самостално користе расположиве информационе понуде.

Програмски/наставни садржаји: млади треба да развију кометенцију оријентације путем самосталног прикупљања и критичког суочавања са информацијама релевантним за школовањеа и занимање; да науче да се информишу о различитим областима школовања, да препознају и да у складу са интересоваима стекну детаљнији преглед изабраних школа,да

доведу личне ставове и схватања у контекст са избором школе и занимања; да критички рефлектују и преиспитају своје животно планирање и планирање каријере

Област учења 4: Реални сусрети

Циљеви:општи циљ ове области учења је упознавање са светом рада и опробавање младих у аутентичним ситуацијама у свету рада

Програмски/наставни садржаји: путем реалних сусрета млади треба да стекну сазнања о свету рада и занимања,стога је важно да те сусрете темељно припремеи накнадно обраде стечено знање иискуство, како би били у стању да се самостално информишу о областима школовања и рада којеих занимају.

Област учења 5: Одлука

Циљеви:општи циљ ове области јесте тај да се младе особе које су учествовале у програму професионалне орјентације оснаже и буду у стању да самостално донесу одлуку о даљем школовање и занимању

Програмски/наставни садржаји:млади сада усглашавају изборе своје жељене школе икаијере и њихове остварљивости у склопу дејства, тј утицаја родитеља, вршњака, пријатеља, савтеодавних установа, привреде и друштва; у току процеса избора занимања треба да дефинишу привремено стање у вези са жељеном школом, односно каријером; да укључе родитеље и старатеље као битненосиоце одлука;да провере избор школе са контролном листом; да профил личности још једномупореде са школским профилом захтева и да донесу одлуку.

РАДИОНИЦЕ ПОПРОГРАМУ ПРОФЕСИОНАЛНЕОРИЈЕНТАЦИЈЕЗА7.РАЗРЕД

Областучења
1. САМОСПОЗНАЈА
Самоспознаја:Ја о себи
Жеље, интересовања, склоности
Моје способности
Самопроцена,туђа процена
2.ИНФОРМАЦИЈЕ И ИСТРАЖИВАЊЕ Упознавање са понудом информација и њиховим прибављањем, селекцијом и обрадом
Образовни систем: школе у мом граду,у мом округу,профили захтева за школовање
Могућности запошљавања у мом животном простору
Области рада, квалификациони оквири
Занимања и улоге полова:предрасуде или чињенице
Образовни систем:школе у мом граду,у мом округу, профили захтева за школовање
МОГУЋНОСТИ ШКОЛОВАЊА И КАРИЈЕРЕ
Биографије занимања
Учење постаницама: Пут способности-поређење личних способности са захтевима школовања и струке
Рад у време промена и утицај нових технологија на тржиште рада:упознавање са новим могућностима школовања и каријере
4.РЕАЛНИ СУСРЕТИ Упознавање са занимљивим могућностима школовања и занимања
Припрема и накнадна обрада реалних сусрета
Реални сусрети:упознавање са Даном отворених врата-даљим школовањем,сајмовима информисања о занимањима,интервјуисање експерата, саветодавне установе итд.
5. ПРЕЛИМИНАРНА)ОДЛУКА Моје жељено занимање: рефлексија жељеног школовања и каријере
Размишљање о аргументима за и против жељеног занимања
Поређење сопствених предности, способности,школских оцена са захтевима школовања и струке за жељено

занимање

РАДИОНИЦЕ ПО ПРОГРАМУ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ ЗА 8.РАЗРЕД

ОБЛАСТ УЧЕЊА
1. САМОСПОЗНАЈА Моје предности, моја лична компетенција,мој профи лличности
Проверавам своја интересовања,способности,подесности,страховања и наде,и размишљам о свом животном планирању
Мој живот за 10 или15 година
Проверавам свој профил личност и у односу на моје кључне квалификације и социјалне компетенције
2. ИНФОРМИСАЊЕ О ЗАНИМАЊИМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ Расположиве информације о школама и занимањима обрадитина структурисан начин
Селективна анализа информативног материјала о жељеној школи,односно могућностима каријере у односу на интересовања
Искористити понуду информација о потпуно новим структурама и новим захтевима у свету рада и занимања за одлуку
3. МОГУЋНОСТИ ШКОЛОВАЊА И КАРИЈЕРЕ
Жене у струци,мушкарци у струци:препознавање стереотипних улога полова
Упознати се са захтевима школовања и струке упогледу кључних квалификација и социјалних компетенција и моћи и звршити рефлексијуу о дносу на сопствени профил личности
Поређење :профил личности-школски,односно профил захтева занимања
4. РЕАЛНИ СУСРЕТИ Детаљније се распитујем о могућностима школовања и каријере које су ми занимљиве
Припрема и накнадна обрада реалних сусрета
Индивидуално распитивање у школи/пракса у школи
Распитивање у предузећу,индивидуалне могућности за саветовање у служби за запошљавање
Интервју и са експертима из школе и струке
5. ОДЛУКА
Још једном проверавам-по могућности узукључивање родитеља-свој профи лличности,своја реална искуства и спознаје са профиломз ахтева жељеном школе
Последња питања о току процеса одлучивања:Шта је утицало на твоју одлуку? Које школе су ти биле у ужем избору?За које си се одлучио? Зашто си се одлучио за ту школу? Да ли ти је одлука била лака?Доносим одлуку о школи имајући у виду избор занимања и каријере

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ ОД ПРВОГ ДО ОСМОГ РАЗРЕДА

Професионалнаорјентација ученика, континуирано ће се реализовати кроз различите облике образовно васпитног рада, те кроз сарадњу са другим школама и радним организацијама Континуирани рад у овој области почиње од првог разреда, при чему је акценат у раду са ученицима седмих и осмих разреда. Сарадња са родитељима ученика допринеће бољем усмервања деце ка избору даљег образовања, обуке или запослења. Педагог ће координирати реализацију активности програма професионалне орјентације а организовање предавања о разним занимањима допринеће додатном образовању ученика и усаглашавању потенцијалних жеља са могућностима.

ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ УЧЕНИКА I, II и III РАЗРЕДА

Општи циљ: формирање и јачање позитивног става према раду, школским и породичним обавезама.

Општизадацису:

1. Упознавање, праћење и подстицање индивидуалних карактеристика личности

ученика значајних за усмеравање њиховог професионалног развоја

2. Упознавање са светом рада и занимања, системом средњег васпитања и образовања и оспособљавање за самостално прикупљање информација које се односе на свет рада и систем средњег образовања.
3. Формирање правилних ставова према раду
4. Подстицање на испитивачко,експлоративно понашање према себи и свету рада
   Оспособљавање за планирање свог професионалног развоја и доношење реалних и зрелих одлука у вези са избором занимања иправцима стручног способљавања
5. Успостављање сарадње са ученичким родитељима и њихово оспособљавање за пружање помоћи деци у подстицању и усмеравању њиховог професионалног развоја
6. Успостављање сарадње са установама и институцијама које могу допринети успешнијем професионалном развоју ученика

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	ПОДРУЧЈЕ РАДА
Опсервација и праћење психофизичког развоја ученика, адаптације на школу и могућности савладавања школских захтева	Медицински прегледи, стручне опсервације,наставне активности
Откривање индивидуалних карактеристика, посебности, склоности и интересовања ученика	Сви облици и подручија вас.обр.рада
"Шта раде људи које знам...мама, тата, комшија..."	ЧОС, грађанско васпитање
Израда паноа занимања-сличице	ЧОС, ликовна култура
Информативни рад са родитељима у вези напредовања деце и неговања позитивног става према учењу и школи	Сарадња са родитељима
Идентификација, праћење и помоћ ученицима који интелектуално, емоционално и социјално слабије напредују у односу на вршњаке.	Пс. тестирања, опсервације, разговори
Сарадња са Дечијим диспанзером-систематски прегледи и предавања: правилно седење....	ЧОС

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	ПОДРУЧИЈЕ РАДА
Волим да глумим...погоди шта радим	Драмска секција Представа
"Моја омиљена личност ради..." или "Моја мама, тата,...ради"	Ликовна култура
"Прелазак са описног на бројчано оцењивање и развијање радних навика код деце"	Тематски родитељски састанак за родитеље другог разреда
"Занимање које је слично..."-квиз на радним листовима	ЧОС

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	ПОДРУЧИЈЕ РАДА
Сарадња са Дечијим диспанзером-праћење здравственог стања и физичког напредовања ученика	Медицински прегледи и лекарске опсервације
Континуирано праћење социјалног, емоцијалног развоја ученика и помоћ у очувању психичког здравља	Пс. опсервације и тестирања, досије
"У којим занимањима се ради са....дечија игралица	ЧОС
"Волео бих кад порастем да постанем"	Ликовна радионица
" У здравом телу здрав дух-формирање навика за бављење физичким и спортским активностима	Спортске активности
Израда, сакупљање и изложба литерарних, ликовних радова деце везаних за проф.орјентацију	Слободне, литерарне и ликовне активности

ПРОФЕСИОНАЛНИ РАЗВОЈ УЧЕНИКА IV, V , VI РАЗРЕДА

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	ПОДРУЧЈЕ РАДА
Праћење физичког и психичког развоја ученика	Мед. прегледи, опсервације,досијеа ученика
Идентификовање деце са посебно израженим склоностима (уметност, друштвене, природне науке)	Сви облици ВОР
Утицање на даље формирање навика за бављење физичким и спортским активностима	Сви облици ВОР
Помоћ ученицима који имају тешкоће у развоју и развијању интересовања у складу са њиховим способностима	Индивидуални или групни рад
Стицање потпунијих знања о занимањима кроз различите наставне предмете	Сви облици ВОР
Упознавање ученика са чиниоцима и техникама успешног учења-пети разред	ЧОС-ПП презентација
Планирање и коришћење слободног времена-шести разред	Дискусија-ЧОС
" Ко све ради у школи...	Литерарни радови-четврти разред
" Мој будући позив...	Литер. и ликовни радови
"Представљам занимање које волим..."-шести разред	Информатичка секција
Пружање помоћи родитељима у подстицању и усмеравању професионалног развоја деце	Сви облици ВОР

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ VII, VIII РАЗРЕДА

ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ	ПОДРУЧЈЕ РАДА
Анализа реализације програмских садржаја и израда новог програма активности	Извештај о ГПР, Самовредновање области, ГПР
Реализација радионица "професионална орјентација на преласку у средњу школу"	Радионичарски рад
Предлог наставних и ваннаставних садржаја погодних и начина за професионално информисање и усмеравање	Стручна већа
Континуирано праћење напредовања ученика и утврђивање њихових склоности и интересовања	Сви облици ОВ рада
Праћење и усмеравање здравствено хендикепираних ученика, ученика са хроничним болестима и другим потешкоћама	Сви облици ОВ рада
Тематски родитељски састанци	Радионичарски рад
"Мој будући позив" и израда паноа на основу радова	Ликовни радови
Ученички час	Предавање
Праћење успеха и постигнућа ученика	Сви облици ОВ рада
Активности Ученичког парламента везане за професионалну орјентацију	Ученичке акције, ваннаставне активности
Профеисонална орјентација и свет занимања-ппт-за ученике осмог разреда	Групни , ЧОС
Информисање и упознавање ученика са појмом и значајем професионалне орјентације	ЧОС
"Шта очекујем од мог будућег позива"	Литерарни рад
Анкета: потребе и сугестије у вези даље избора занимања-осми разред	Аналитичко-истраживачки рад
Анкета о избору будућег занимања	Аналитичко-истраживачки рад
Помоћ ученицима у стицању увида у сопствене потенцијале	ЧОС, Инд. И групни рад

и способности	
ППТ презентације о различитим занимањима	Истраживачки рад, секција
Самостални радови ученика –изложба радова	Сви облици ОВ рада
Рад са ученицима који имају проблема у професионалном опредељењу	Индивидуални и групни рад
Здравствени услови за обављање одређеног занимања	Предавање за родитеље и ученике
Дан отворених врата-упознајемо различита занимања	Сви облици ОВ рада
Фактори професионалног опредељивања и последице погрешног избора занимања-разговор, предавање	ЧОС
Коју школу одабрати...	ЧОС
Упознавање за политиком уписа у средње школе-ученици осмог разреда	ЧОС,
Упознавање родитеља са правилима полагања завршног испита	Родитељски састанак
Организовање сусрета са средњим школама и другим институцијама	Сви облици ОВ. рада
Сарадња са широм друштвеном заједницом	Сви облици в.о. рада
Евалуција реализованих активности и нивоа остварености	Документација

ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЈЕНТАЦИЈА

Корелација са садржајима редовне и изборне наставе и осталим активностима

Циљеви професионалне оријентације реализују се и кроз наставне садржаје, током часа и у појединим деловима.

Уследећој табели датеи су неки од многобројних садржаја кроз које се ученици упознају са различитим занимањима, њиховомим значајем, везама и условљеношћу:

НАСТАВНА ОБЛАСТ	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ
СОН	**I разред** - Насеља - Школа-учионица, понашање у школи, радници у школи - Породица и родитељски домм(занимања чланова породице)
	- Утицај људске делатности на природу
	- Занимања људи
	- Садржаји о саобраћају
	I I разред - Ово сам ја, а ово је моја породица - У школи - Насеља
	- Саобраћај
	- Гајење биљака и животиња
	- Човек ствара-занимања
	- Материјали(обрада, обликовање) - Људска делатност
Природа и друштво	**I I I разред** - Знаменити људи нашег краја - Производне и непроизводне делатности - Саобраћај
	- Људска делатност
	- Шума(шумар, инжењер шумарстава)
	IV разред - Србија- моја домовина(туристички водич)
	- Национални паркови(шумар, инжењер шумарства, еколог)
	- Домаће животиње и групе биљака(пољопривредник)
	- Човек је део природе(лекар, фармацеут, инжењер)

	- Делатност људи(сва занимања)
	- Србија некада(археолог, историчар, кустос)
Српски језик	**I разред** - „Голуб на Часу“-С.Ракета(учитељ)
	- „Хлеб“-В. Андрић(ратар, млинар, пекар, продавац) - Упознавање појмова писац, песник
	I I разред - „Бајка о рибару и рибици“ А. Пушкин
	- „Сликарка зима“ Д. Максимовић
	- „Болесник на три спрата“ Б. Ћопић(лекар) - „Два писма“ А. Поповић поштар)
	- „Доживљаји мачка Тоше“ Б. Ћопић(млинар)
	- „Патуљци и обућар“-Браћа Грим
	I I I разред - „Циц“ Б.Радичевић(рибар)
	- „Стакларева љубав“ Г. Олујић
	- „ Шта је отац“, Д. Лукић(судија)
	- „Прича о раку кројачу“ Д. Максимовић
	IV разред - „ Мрав добра срца“- Б. Црнчевић(уметник) - „ Виолина“- М. Демак(сликар, молер, виолиниста)
	- „ Свитац пшеничар и воденичар“, Д. Ерић
	- „ Најбоље задужбине“, народна прича(трговац, лекар)
	- „ Бела Грива“, Р. Гијо(занимања везана за гајење коња)
Музичка култура	- **I- IV разред** - Песме о раду, саобраћају. - Композитори
Математика	**I I- IV разред** - Учешће на такмичењима- проширивање знања о заномању наставник
Ликовна култура	- **I- IV разред** Анализом уметничких дела сликара, вјара, графичара - Изложбе различитих уметника - Израда маски и костима (костимограф)
Физичко васпитање	- **I- IV разред** - Елементи спортских игара(спортисти) - Ритмичке игре инародни плес(кореограф)
Дигитални свет	- **I- IV разред** - Програм за цртање(дизајнер) **IV разред** - Програм за цртање(дизајнер) - Одељењске новине(новинар

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

*Закон о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) у члану 41. предвиђа да свака школа изради програм заштите заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања

Програм заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту: ***Програм заштите***) утврђује превентивне и интервентне мере и разрађује интерне поступке у заштити ученика од насиља, злостављања и занемаривања у Основној школи „Велимир Маркићевић“ из Мајданпека

ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

- *Закон о ратификацији Конвенције Уједињених нација о правима детета*

-*Закон о основама система образовања и васпитања* („Службени гласник РС“ број 27/2018 ,27/2018 , 10/2019, 6/2020 25. и 129/2021, 92/2023, 19/2025)*, члан 110., члан 111., члан 112(* дефинисане су забране у систему образовања и васпитања, а као једна од њих, дефинисана је и забрана насиља, злостављања и занемаривања.

-*Национални план акције за децу*

-*Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама*.

-*Правилник о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање*: („Службени гласник РС“, број 11/20204.)

-*Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања* („Службени гласник РС“, бр. 22/2016.)

Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гланик РС“, бр. 65/2018.)

-*Оквирни акционог плана* за превенцију насиља у образовно-васпитним установама које је Министарство просвете донело у јануару 2009. године -трећи специфични циљ из Оквирног акционог плана је *обезбеђивање превентивне и заштитнеулоге школског спорта и спортских активности ученика.*

-*Породични закон*

-*Програм заштите* ученика , израђен је на основу *Закона о основама система образовања и васпитања* и *Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање*, те као такав, саставни је део:

а) *Годишњег плана рада Школе и*

б) *Акционог плана Школе*

ц) школског развојног плана

д) акционог плана за интерну процену квалитета рада школе (Подршка ученицима-индикатор 4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика и *Етос*-индикатор 5.3. У школи функционише систем заштите од насиља видљиво и јасно је изражен негативан став према насиљу . У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља ,организују се превентивне активности и прате се и анализирају сви случајеви насилног понашања. Мере превенције и интервенције примењују се у складу са Протоколом)

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

📖Право на живот, опстанак и развој ученика/ца

📖Обезбеђивање најбољег интереса ученика/ца

📖 Недискриминација ученика/ца по било ком основу

📖 јачање постојећих капацитета у оквиру система за успостављање и одржавање безбедне средине

📖 активна партиципација ученика /ца у свим активностима (фазама) превенције и заштите

📖 успостављање безбедног образовног система и окружења у коме млади одрастају и стварање условања за њихов оптимални развој и напредовање

📖 партиципација родитеља /старатеља у активности превенције и заштите, ширење примене програма , као и њихова партиципација у фазама интервенција на насиље, злостављање и занемаривање

📖 повезивање са другим институцијама у локалној заједници и заједничко и усаглашено деловање на развој безбедног школског окружења
📖Обезбеђење поверљивости података и заштита права на приватност ученика/ца;
📖 благовремено и континуирано информисање ученика, на начин који одговара њиховом узрасту и разумевању ситуације и кроз могућност да изразе своје мишљење

ОПШТИ ЦИЉ:стварањесигурног и подстицајног окружења, неговање атмосфере сарадње, уважавања и конструктивне комуникацијете благовремено и адекватно реаговање у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање ученика, а у складу са прописаним процедурама

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ
1. ангажовање постојећих ресурса у образовно-васпитним установама за стварање безбедног и подстицајног окружења;
2. укључивање различитих учесника васпитно-образовног процеса и локалне самоуправе у превенцијуи заштиту деце кроз наставне и ваннаставне активности;
3.обезбеђивање превентивне изаштитне улоге школског спорта и спортскихактивности деце/ученика
4.Увођење и примена мера превенције у заштити ученика од насиља, злостављања и занемаривања и праћење ефеката превентивних мера
5.Увођење и примена мера интервенције у заштити ученика од насиља, злостављања и занемаривања и праћење ефеката интервентних мера

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ У ПРЕВЕНЦИЈИ
- Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања
- Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и рад школе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања
-унапређивање знања, вештина и ставова потребних за конструктивно реаговање на насиље запослених, родитеља и ученика
-информисање свих запослених, ученика и родитеља о њиховим правима, обавезама и одговорностима, прописаним законом, Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање и другим подзаконским и општим актима
- Укључивање свих интересних група (ученици, стручни сарадници, административно и помоћно особље, управник, родитељи, старатељи, локална заједница) у реализацију превентивних активности
- Унапређивање компетенција запослених,ученика, родитеља, старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблема насиља, злостављања и занемаривања

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ У ИНТЕРВЕНЦИЈИ
- Спровођење поступака и процедура у ситуацијама насиља по прописаним корацима
- Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља
- Ублажавање и уклањање последица насиља и реинтеграција ученика у заједницу вршњака
- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља
-Сарадња са институцијама из ЛЗ- (СЗМ)

-Предузимање мера усмерене на подршку, рехабилитацију ученика жртве и његову /њену реинтеграцију, као и рехабилитацију и реинтеграцију ученика у улози злостављача у сарадњи са СЗМ
-Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивање ефикасности програма заштите

<u>ЗАДАЦИ У ОБЛАСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ:</u>
- израда плана заштите (дефинисање превентивних и интервентних активности) и адекватна реализациј васпитног рада са ученицима
-Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака;
-Развијање и неговање богатства различитости и културе понашања у оквиру васпитно-образовних активности;
- Организовање обука за ненасилну комуникацију, конструктивно решавања конфликата;
-Организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити децеученика од насиља;
-Дефинисање правила понашања и последица кршења правила
-Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља;
-Умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља
-Праћење и вредновање ефеката превентивних и интервентних активности
-Анлиза ситуације насиља-периодично

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ДЕЛОВАЊА ШКОЛЕ У СУЗБИЈАЊУ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА
Школа је у обавези да:
📖 препозна различите форме насиља и јасно дефинише насиље;
📖 учи, развија и негује културу понашања и уважавања личности;
📖 не толерише насиље;
📖 не ћути у вези са насиљем;
📖 подједнако развија одговорност свих;
📖 све који имају сазнање о насиљу обавезује на поступање.

ЗАДАЦИ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ / УЧЕНИКА ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА
1. прирема програма заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања и акционог плана заштите који је саставни део годишњег плана рада школе организовање и координација активности, реализација и евалуација
2. израда оперативног плана заштите ученика од насиља,злостављања и занемаривања
3. Информисање ученика, запослених и родитеља / старатеља и локалне заједнице о раду тима за заштиту, планираним активностима и могућностима тражења подршке и помоћи од Тима за заштиту и упознавање са Програмом заштите
4.Преглагање и организовање мера и активности за превенцију и интеревентних активности
5. Процена ризика и доношење одлука о поступцима у случајевима сумње или сазнања о насиљу и спровођење интервентних мера по прописаним процедурама (организује консултације у школи и процењује нивое ризика по безбедност ученика)
6. Праћење и евидентирање свих врста насиља и праћење ефеката предузетих мера (прикупљање документације о појавама насиља)
7. извештавање стручних тела и органа управљања

8. укључивање родитеља /старатеља и ученика у реализацију превентивних и интервентних мера
9. прати и процењује ефекте предузетих мера у заштити ученика;
10. сарађује са релевантним институцијама (спољашња заштитна мрежа)
11.пружа основну обуку за превенцију, препознавање, процену и реаговање у случајевима дешавања насиља, злостављања и занемаривања.

ПОСЕБНИ ЗАДАЦИ ТИМА У ОБЛАСТИ ИНТЕРЕВНЦИЈЕ

-Доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља
-Сарадња са релевантним службама: Дом здравља, Центар за соц.рад, МУП
-Евидентирање случајева насиља, врсте и учесталости
-Подршка ученицима који трпе насиље
-Рад са ученицима који врше насиље
-Упућивање ученика-посматрача насиља на конструктивно реаговање
-Саветодавни рад са родитељима
-Активности у раду са ученицима који трпе насиље, који га врше и посматрачима насиља

КОМПОНЕНТЕ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

1.анализа стања у претходној школској години и одређивање приоритета у палнирању превентивних и интервентниха активности
2. организовање, координација и праћење ефеката превентивних активности на нивоу одељења, разреда, школе или појединачно
3. предлагање и организовање интервентних мера и праћење њихових ефеката
4. партиципација ученика /ца
5. партиципација родитеља /старатеља
6. сарадња са локалном заједницом
7. аналитично истраживачки рад (појава насилног понашања и процена безбедности)
8. извештавање
9. израда посебних програма подршке за ученике /це

Извештај о остваривању *Програма заштите* је саставни део *Годишњег извештаја о раду школе* и доставља се Министарству просвете, односно надлежној Школској управи. *Извштај* треба да садржи: анализу ефеката превентивних мера и активности, резултате самовредновања у овој области, број и облик испољених непожељних понашања, предузете интервентне мере, као и ефекте предузетих мера.
На основу периодичне анализе стања, евидентирања појавних облика насиља, вредновања квалитета рада Тима за заштиту и процене ефеката предузетих мера интервенције, Тим дефинише даљу реакцију Школе у области заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања.
Тим за процену и реституцију саставни је део тима за заштиту ученика од насиља

НАЧИНИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕВЕНТИВНИХ АКТИВНОСТИ

-кроз наставне предмете и садржаје и кроз ваннаставне активности
-кроз акције, моделе превентивног деловања као што су: дан толеранције, дан пријатељства, месец лепих порука, хуманитарне акције, рубрика у школском часопису, страна на сајту школе, зидне новине, изложбе, спортска такмичења и фер плеј турнири, ел. презентације, брошуре, игрице за превенцију насилног понашања, акције на нивоу школе, форум театар, обележавање

пригодних и значајних датума, наградне конкурсе (ликовне, литерарне, музичке), такмичења, акције Ђачког парламента и Вршњачког тима и друго
-кроз активности које обухватају родитеље, наставнике и Локалну заједницу као нпр: предавања за родитеље и ученике од стране експерата за област превенције насиља, израда лифлета, брошура, објављивање примера добре праксе, промоција литературе из ове области, постери, организовање дебата, округлих столова, секција за развијање толеранције, хуманитарне акције и мере солидарности

НАЧИНИ ПРАЋЕЊА, ВРЕДНОВАЊА И ИЗВЕШТАВАЊА ОРГАНА УСТАНОВЕ О ОСТВАРИВАЊУ И ЕФЕКТИМА ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ, А НАРОЧИТО, У ОДНОСУ НА:
(1) учесталост инцидентних ситуација и број пријава;
(2) заступљеност различитих облика и нивоа насиља, злостављања и заменаривања;
(3) број повреда;
(4) учесталост и број васпино-дисциплинских поступака против ученика и дисциплинских поступака против запослених;
(5) остварене обуке у превенцији насиља, злостављања и занемаривања и потребе даљег усавршавања;
(6) број и ефекте акција које промовишу сарадњу, разумевање и помоћ вршњака;
(7) степен и квалитет укључености родитеља у живот и рад установе

АНАЛИЗА ПРИМЕНЕ ПРОГРАМА
Примену Програма прати и анализира Тим на полугодишту и на крају школске године преко евиденције о реализованим активностима које су планиране Програмом. Овим путем се утврђују и узроци уколико неке планиране активности нису реализоване.

ИЗВЕШТАВАЊЕ О ПРИМЕНИ ПРОГРАМА
Тим два пута годишње извештава Наставничко веће, а годишње Школски одбор и Савет родитеља Школе о реализацији превентивних и интервентних мера.

ПРОГРАМ ПОСТУПАЊА УСТАНОВЕ У КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

На основу члана 130 тачка 15. став 7. *Закона о основама система образовања и васпитања* („Службени гласник РС“ број 27/2018 ,27/2018 , 10/2019, 6/2020 25. и 129/2021, 92/2023, 19/2025) и *Правилника о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање* („Службени гласник РС“, број 11/20204 . од 12. фебруара 2024. године), школа доноси, програм поступања у кризним догађајима

Основна школа Велимир Маркићевић Мајданпек доноси Програм поступања установе у кризним догађајима, а који је саставни део Програма заштите од дикриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Школског програма и Развојног плана школе.

Кризни догађај у установама образовања и васпитања је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама за ученике и запослене.

У ситуацијама кризног догађаја реагује Тим за кризне догађаје (део Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања), најкасније у року од 24 сата.

Благовремено пружање подршке, пре свега ученицима који су непосредно или посредно били изложени кризном догађају, од непроцењиве је важности у ублажавању последица кризног догађаја и превладавања целокупног искуства, као и солидарност у сврху отклањања последица.

Кризни догађаји који могу на директан или индиректан начин да утичу на школску заједницу су:

- Природна смрт ученика;
- Покушај убиства и убиство ученика (у установи или ван ње);
- Покушај самоубиства ученика и самоубиство (у установи или ван ње);
- Природна смрт, самоубиство или убиство запосленог у установи;
- Саобраћајна незгода у којој је повређено или настрадао ученик и/или запослени у установи;
- Нестанак ученика;
- Масовно тровање у простору установе;
- Дојава о подметнутој експлозивној направи у установи или терористичком нападу;
- Талачка криза;
- Насиље већих размера (масовне туче, вишеструка убиства, терористички напади);
- Техничко-технолошке опасности (експлозија, изливање, испаравање отровних материја и пожар);
- Природне катастрофе (поплаве, земљотреси, пожари...);
- Епидемија која је обухватила територију/општину на којој се налази установа;

У случају проглашења ванредне ситуације, односно ванредног стања, установа поступа у складу са прописима који то уређују.

Директор школе формирао је решењем Тим за кризне догађаје који делује у оквиру Тима за заштиту, а чине га:

1. Марко Цокић, директор школе
2. Небојша Петковић, руководилац Тима за заштиту
3. Слободанка Златић, стручни сарадник-педагог
4. Мирјана Секулић, наставница разредне наставе
5. Саша Унчанин, професор физилког и здравственог васпитања
6. Биљана Петковић, секретар школе
7. Представник Савета родитеља

***Задаци Тима за кризне догађаје*:**

Активности Тима за кризне догађаје биће осмишљаване и реализоване у складу са потребама, а основни циљ је умањивање последица кризног догађаја, спречавање ширења непроверених и узнемирујућих информација, олакшавање враћања у равнотежу погођенима кризом, превазилажење постојећих и превенција потенцијалних кризних ситуација. Координатор Тима за кризне ситуације је директор школе. Поред послова координације, задужен је за извештавање спољње мреже о кризном догађају. Рад тима активира се одмах након сазнавања установе да се десио кризни догађај, а најкасније у року од 24 сата. Тим за кризне догађаје, поред послова из опште надлежности, обавља следеће задатке:

- руковођење кризном ситуацијом
- иницира почетак интервенције у школи

- прикупљање података, процењује ниво утицаја на школу, групе и појединце и процењује потребе школе као целине, одељења,
- успостављање сарадње са спољашњом мреже заштите,
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције,
- благовремено информисање ученика, родитеља, запослених и медија о догађају,
- психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима,
- израда и реализација плана рада школе у измењеним условима и стабилизација рада у школи,
-организација евентуалних комеморативних активности,
-праћење реализације планова и евалуација и нормализација ситуације,
-вођење документације и извештавање.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ

АКТИВНОСТ	НОСИЛАЦ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
Формирати Тим за кризне догађаје; Чланове НВ упознати са тимом	директор	Август
Израдити акциони план за кризне догађаје и допунити документа (Годишњи плана рада школе, Школски програм, Анекс развојног плана)	чланови Тима стручни сарадник - педагог секретар	Август
Информисати све запослене - НВ, орган управљања – ШО са постојањем Тима, члановима и акционим планом за кризне догађаје	директор стручни сарадник - педагог чланови Тима	Септембар
Реализовати стручна усавршавања - семинари/обука на теме: криза, кризни догађаји, успешно реаговање на кризне догађаје, кризне интервенције... Упознати чланове колектива са приручником и са презентацијом: *Психолошке кризне интервенције у васпитно-образовним установама* Упознати чланове колектива са приручником *Поступање установа образовања и васпитања у кризним догађајима*	чланови Тима одељењске старешине 1-8. разреда предметни наставници стручни сарадник - педагог	Септембар - јун
Интервентне активности за време и након кризног догађаја		
Провера тачности података за догађај који се десио ван установе, провера тачност ове информације преко поузданих извора: породице, полиције, хитне помоћи и сл Информисање ШУ Зајечар Обавештавање Министарства просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације	Директор	По потреби
Ако се у установи десио кризни догађај, одмах позовати хитну помоћ, полицију и евентуално друге службе (нпр: ватрогасце). Медицинско збрињавање повређених, заштита имовине... Поступање у складу планом евакуације. Након доласка припадника полиције, утврдити да ли су деца и запослени у установи безбедни Након доласка полиције, хитне помоћи и ватрогасаца- -спасилаца, даље се поступа по инструкцијама ових органа.	Директор чланови Тима, одговарајуће надлежне службе и органи	По потреби
Састанак Тима за кризне догађаје Израдити оперативни план акције за конкретну врсту кризног догађаја са носиоцима (дефинисаним задужењима, улогама за чланове) и време реализације активности непосредно након кризног догађаја	директор, чланови Тима, одговарајуће надлежне службе и органи	По потреби
Прикупити основне податке (у зависности од самог кризног догађаја) о томе:	директор чланови Тима	По потреби

• шта се догодило, • када се догодило, • где се догодило, • ко је директно, а ко индиректно укључен у догађај, • у каквом су стању, како реагују, где се налазе особе које су директно или индиректно укључене у догађај, • шта је већ учињено ради ублажавања последица догађаја,		
Обавестити све запослене о кризном догађају и заказати хитан састанак свих запослених уколико услови дозвољавају. Уколико није могуће састанак одржати у установи, пронаћи друге начине комуникације (видео конференција, вибер комуникација, скајп, гугл учионица...). Поделите запосленима већ припремљен текст *Препоруке за запослене у установи* Израдити саопштење за све запослене, ученике и родитеље у вези са конкретним кризним догађајем (са провереним информацијама, као и активностима које ће се предузети у наредном периоду за ублажавање последица	Директор чланови Тима	По потреби
Прикупљање, проверавање, селекцију, дистрибуцију информација, припрему саопштења и обавештења за ученике, родитеље и медије. Израдити саопштење за медије и родитеље у вези са конкретним кризним догађајем и план активности, носиоце и временску динамику које ће се предузети у наредном периоду (2-3 недеље) Одредите на који начин ће информације бити прослеђене ученицима и родитељима (у писаној или усменој форми	директор секретар	По потреби
Ппраћење реаговања, процену потреба за психосоцијалном подршком и пружање индивидуалне и групне подршке за ученике, запослене и родитеље Реализовати активности подршке кроз: разговоре са ученицима, родитељима (индивидуално, посебно са ученицима који су директни учесници или блиско повезани са њима, у мањим групама, са целим одељењем) у вези са кризним догађајем, како наставити даље, како помоћи један другом, шта смо из свега научили, радионице на теме изражавање тешких и болних осећања, суочавање са кризним догађајем, рад на порасту самопоуздања,разговоре са запосленима (индивидуално, мање групе, колектив) у савлађивању личних, емоционалних проблема, као и договора враћању уобичајеним образовно- васпитним активностима,активности које ће окупити ученике, родитеље, запослене: нпр. организовати дружења међу ученицима/родитељима истих/различитих разреда кроз: спортска такмичења, излазак ван школе, уређење школског простора, учионица, школског дворишта и др, давање могућности ученицима, родитељима и запосленима који то желе да учествују и сами као помоћ и подршка.	чланови задужени за подршку одељењске старешине, предметни наставници, ученици, родитељи. Мобини тим за кризне догађаје Психолог и психијатар Дома здравља Мајданпек	По потреби
Учествовање у ритуалним активностима опраштања: комеморација, сахрана, формирање кутка сећања (туговања) на преминулог – књига жалости, цртежи, писма, фотографије остављање порука, цвећа, свећа, играчака и других предмета на за то одређено место; прављење заједничког цртежа, паноа, песме или приче ученика из одељења преминулог; постављање табле са текстом „Сећање на...“, на коју	Директор чланови Тима	По потреби

ученици/запослени могу стављати поруке и цртеже; отварање „Књиге жалости“		
Извештавање - поднети извештај стручним телима: педагошком колегијуму, наставничком већу, и органу управљања – школском одбору, школској управи Зајечар (према потреби, односно ако и када се кризни догађај деси)	директор, стручни сарадник - педагог	По потреби
Континуирано обавештавати ученике, родитеље, запослене, медије о предузетим активностима и планом за даље	директор секретар	По потреби

ПРОЦЕНА СНАГА, КАПАЦИТЕТА И СПЕЦИФИЧНСТИ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНЕ ДОГАЂАЈЕ

СНАГЕ	**СЛАБОСТИ**
- Општина Мајданпек је безбедна средина, са ниском стопом криминала, суицида и саобраћајних незгода; -Мала градска школа у безбедном окружењу; - Позитиван етос и сарадничка атмосфера међу свим актерима школског живота; - Школа одлично сарађује са локалном заједницом; - Наставно особље и стручна служба континуирано се стручно усавршавају; - Постојање правилника и планова којима се регулише безбедност ученика и запослених; - Постојање видео надзора, плана евакуације, редовна провера контроле ПП апарата, паник расвете; - Развијен систем појачаног дежурстава наставника; -Развијен систем ефикасног информисања запослених, ученика и родитеља, школски сајт, ФБ страница и вибер групе. - Веома добра сарадња са медијима који се баве локалним информисањем. - Инклузивна клима у школи – неговање и поштовање различитости, уважавање индивидуалне карактеристике и лични контекст сваког ученика – развијен је систем пружања подршке ученицима -Школа одлично сарађује са, Школским одбором и Саветом родитеља	- Непостојање школског полицајца - Непостојање службе за пружање психолошке помоћи и подршке деци и младима у ДЗ и у локалној заједници;; - Непостојање релевантних података и акционих истраживања на тему безбедносне културе, - недовољна информисаност о могућностима реаговања у кризним ситуацијама ученика, запослених и родитеља. -Нпостојање психолога у школи
МОГУЋНОСТИ	**ПРЕТЊЕ**
-Едуакција ученика и родитеља о поступању у кризним догађајима - Реализација превентивних активности, радионица и показних вежби , - Предавања ученицима од стране припадника ватрогасних јединица, инспектора ПС Мајданпек, представника ЦСР Мајданпек и Дома здравља Мајданпек - Стручно усавршавање свих запослених из овог домена семинари, приручници, размена искустава - Јасна подела улога, обавеза и одговорности у установи приликом одговора на кризе догађаје	- Гласине и дезинформације које се шире усмено и путем друштвених мрежа у кризним ситуацијама. - Евентуална недовољна координисаност свих активности и актера унутар установе и спољашње мреже. - Непрофесионално понашање појединаца, паника.

Листа установа, организација и удружења грађана са којима установа остварује сарадњу, а у вези са евентуалним кризним догађајима:

1. Министарство просвете Републике Србије
2. Школска управа Зајечар

3. Локална самоуправа општине Мајданпек
4. Општински Координациони тим за заштиту деце од насиља
5. Полицијска станица Мајданпек
6. Ватрогасна јединица Мајданпек
7. Дом здравља *Верољуб Цакић* Мајданпек
8. Центар за социјални рад општине Мајданпек
9. Црвени крст Мајданпек
10. Инситут за здравствену заштиту деце и омладине Београд
11. Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину Београд

БЕЗБЕДНА МЕСТА УНУТАР И ИЗВАН УСТАНОВЕ У СИТУАЦИЈАМА КРИЗНИХ ДОГАЂАЈА

План евакуације налази се истакнут на видном месту.
Све просторије у школи (канцеларије, учионице, кабинети, кухиња, трпезарија и све остале помоћне просторије) су јасно означене натписима који се налазе на улазним вратима за сваку просторију са спољашње стране. Разреди и одељења су такође јасно назначени. Поред ознаке просторије, назначено је и која особа је у њој распоређена на рад (директор, наставници, стручни сарадник административни радници, помоћно особље) што олакшава потрагу за појединцима у ситуацијама евентуалног кризног догађаја. Разреди и одељења првог циклуса су такође јасно назначени. На улазу школе према задужњима бораве дежурни наставници и помоћно техничко особље. У школи је такође јасно обележен главни (службени) улаз док је ученички улаз из школског дворишта. Школа поседује још један улаза у зграду, поред кухиње. Школа има три улаза. Свака учионица у школи има свој кључ који се налази унутар учионице. Резервни кључеви се налазе у просторији помоћно техничког особља, поред самог улаза , и окачени на огласној табли у кабинету директора. Безбедно место у случају кризног догађаја у школи јесте фискутурна сала, која се налази у школском дворишту, која представља и место поновног окупљања након кризног догађаја. План распореда свих просторија у школи постављен је у школском ходнику на видном месту, на приземљу. У школи постоји план евакуације који је израђен од стране стручних лица и јасно је изложен на школским ходницима.
Свака измена намене поједине просторије и особа које у њима бораве редовно се ажурира. Ученици се евакуишу тако што, остављају све ствари, излазе по двоје, не носе са собом ништа, излазе у тишини и без панике. Са ученицима са сметњама у развоју излазе дефектолог и учитељи за додатну подршку на споредна врата која се налазе поред кухиње а кључ се налази у кухињи. Директор школе је дужан да провери да у школској згради није остао нико, и да се сви налазе на месту које је означено као безбедно.

ПЛАН АЛАРМИРАЊА У СИТУАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

За алармирање се користе уобичајена, прописана средства алармирања и узбуњивања јавности у ситуацијама кризног догађаја. Такође у зависности од конкретне ситуације, користиће се и школско звоно.

ПРОГРАМ ИНФОРМИСАЊА У СИТАЦИЈИ КРИЗНОГ ДОГАЂАЈА

Директор школе одређује чланове Тима који ће у ситуацији кризног догађаја прикупљати, проверавати веродостојност и селекционисати информације у вези са кризним догађајем. Директор школе је особа која координира Тимом за кризне догађаје, одређује ко је тачно у тиму одређен за коју обавезу. Након сазнања за кризни догађај директор школе о томе обавештава све чланове Тима и Школску управу Зајечар. Директор школе је особа која одређује да ли установа може да поступи самостално или јој треба нека врста помоћи/подршке спољашње заштитне мреже. Директор школе одређује тачно лица која ће за шта бити задужена током и након кризног догађаја.

За време кризног догађаја начин комуникације међу запосленима је путем вибер групе у коју су учлањени сви запослени у школи.

За комуникаацију са ученицима и родитељима користиће се одељењске Вибер групе које су се до сада показале као веома ефикасне у прослеђивању информација. Сваки одељењски старешина задужен је за комуницирање са својим ученицима и њиховим родитељима/другим законским заступницима, а у ситуацији кризног догађаја прослеђује само и искључиво информације које добије од Тима за кризне догађаје. Након доласка полиције Директор школе и одељенске старешине проверавају да ли су сва деца, запослени и присутна лица тог дана у школи евакуисана и да ли се налазе на месту које је означено као безбедно. За припрему саопштења за ученике, родитеље и медије користиће се модели из приручника "Психолошке кризне интервенције у обарзовно-васпитним установама" Министарства просвете Републике Србије и Друштва психолога Србије ауторки проф.др Јелене Влајковић и мр Ане Влајковић

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА

У циљу јачања компетенција установе за пружање психосоцијалне подршке, генерално јачања ефикасности реаговања установе у различитим кризним ситуацијама, у школи се предвиђа стручно усвршавање запослених са темом:

Уобичајене знакови психосоцијалног дистреса код деце- за родитеље и запослене (акредитовани семинар и вебинар)

Комуникација са децом у кризној ситуацији- за запослене и родитеље

Како помоћи деци да се врате у школу након трагичног догађаја-за родитеље

Управљање стресном ситуацијом- запослени и родитељи

Стресни догађаји и како их тумачимо- радионица за ученике

Комуникација без стреса- радионица за ученике

Очување менталног здравља- радионица за ученике

Погоди како се осећам? – радионица за ученике

Шта радим кад ме је страх- радионица за ученике

Свиђа ми се како изгледам (самоприхватање)- радионица за ученике

Како да кажем оно што мислим,а да се саговорник н наљути- радионица за ученике

Психолошке кризне интервенције у образовно – васпитним установама- за запослене

Кризни догађај и ситуације – за запослеме

Обука у пржању прве помоћи у сарадњи са службом опште медицине Црвеним Крстом- за запослен

Противпожарне заштите и реаговање у ситуацијама пожара у сарадњи са Ватрогасном службом Мајданпек

Обука у реализацији плана евакуације за запослене- обука у домену заштите на раду.
Реаговању у ситуацијама нарушене безбедности ученика и запослених у сарадњи са Полицијском станицом Мајданпек
Пружање психосоцијалне помоћи ученицима-за ученике
Обуке ће се реализовати у наредном периоду у сарадњи са Домом здравља Верољуб Цакић Мајданпек, Центром за социјални рад Мајданпек, Полицијском станицим Мајданпек, Ватрогасном службом Мајданпек, Црвеним крстом Мајданпек. Неке од предвиђених обука реализоваће педагог школа и одељењске старешине у оквиру ЧОС-а
Тим за кризне ситуације ће у сарадњи са Тимом за стручно усавршавање сваке школске године донети план стручног усавршавања који ће обухватити једну или више едукација из наведених области.

ПРОГРАМ ПОДИЗАЊА БЕЗБЕДНОСНЕ КУЛТУРЕ УЧЕНИКА И ЗАПОСЛЕНИХ

Са циљем подизања безбедносне културе ученика и запослених школа ће предузимати следеће активности:
~ Акционо истраживање на тему безбедносне културе ученика и запослених.
~ Едукација ученика да препознају опасне и кризне ситуације: предавања, трибине, гостовања стручњака по позиву, радионице, ИКТ квизови, и сл.
~ Едукација ученика и запослених о начинима реаговања у кризним ситуацијама.
~ Едукација ученика и запослених о начинима трагања за помоћи у току и након завршетка кризне ситуације.
~ Едукација ученика и запослених на тему превенције и подизања безбедносне културе у школи, локалној заједници, регионалној и националној безбедности

ПРОГРАМ УКЉУЧИВАЊА И САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ НА ЈАЧАЊУ ОТПОРНОСТИ УСТАНОВЕ

Са циљем јачања отпорности установе која се заснива на принципима континуитета, сарадње, доступности и ефикасности, школа ће укључивати породице ученика.
Представник Савета родитеља је члан Тима за кризне догађаје и у ситуацијама кризног догађаја равноправно учествује у реализацији свих планираних активности, комуницирајући активно са осталим члановима Савета, заступајући њихове предлоге, потребе и интересе.

Породице ученика укључиваће се у све превентивне активности:

- Акциона истраживања као испитаници;
- Учесници у округлим столовима и дебатама;
- Публика и учесници на стручним предавањима и трибинама;
- Учесници и реализатори радионица, акција, едукација, семинара;
- Учесници на јавним и показним превентивним вежбама;

НАЧИНИ РЕАГОВАЊА-КОРАЦИ У ПОСТУПАЊУ УСТАНОВЕ КАДА СЕ ДОГОДИ КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

У ситуацији кризних догађаја активности у установи спроводиће се по следећим корацима:

Прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа	Тим за кризне догађаје прикупља информације о догађају (опис догађаја, место и време када се десио догађај), ко је све погођен кризним догађајем и каква му је помоћ потребна, где се налази и у каквом је стању, као и о томе шта је већ урађено поводом тога у установи. У зависности од врсте/облика кризног догађаја, наредни корак подразумева хитно обавештавање полиције, хитне помоћи, ватрогасне службе, као и других евентуално потребних органа/служби. Неопходно је да запослени у установи поступају у складу са планом поступања у ситуацијама кризе и у зависности од врсте кризног догађаја, и у складу са планом евакуације. Тим за кризне догађаје благовремено информише Министарство просвете, односно надлежну школску управу о догађају, као и предузетим активностима.
Успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите ((социјална и здравствена заштита, полиција, јавно тужилаштво, јединица локалне самоуправе, мобилни тим).	На основу прикупљених података, уз обавезу хитног обавештавања спољашње мреже заштите, установа врши процену да ли може да поступа самостално или јој је потребна помоћ и подршка представника спољашње мреже заштите, са којом израђује јединствен план деловања, начин рада и извештавања. У зависности од облика/врсте и степена интензитета кризног догађаја установа процењује кога укључује од спољашње мреже заштите.
Сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције	Уколико кризни догађај као последицу има најмање троје или више повређених или настрадалих лица, директор је у обавези да одмах по сазнању обавестити Министарство просвете како би се ангажовао интерсекторски мобилни тим за кризне ситуације, који је формиран у складу са Протоколом о поступању приликом суочавања друштва са кризним ситуацијама у оквиру Радне групе Владе Републике Србије ради пружања неопходне подршке. У ситуацијама када поступа мобилни тим, тим за кризне догађаје установе постаје саставни део мобилног тима. Тим за кризне догађаје установе пружа потребне информације мобилном тиму, учествује у заједничком планирању, организацији и реализацији психосоцијалне подршке. У сарадњи са мобилним тимомом, тим установе врши праћење и идентификовање деце/ученика и запослених којима је потребна помоћ, пружа прву психолошку помоћ као и друге видове подршке.
Благовремено информисање ученика, родитеља и запослених о догађају	Директор установе именује особе задужене за припрему званичних информација за родитеље, ученике и запослене. Обавештења имају сврху континуираног информисања запослених, родитеља и деце/ученика о најновијим, провереним и тачним информацијама до којих је установа дошла, ради планирања одговарајуће подршке и предузимања других потребних мера (сузбијање гласина и ширења панике); упознавање са могућим тешкоћама, ризицима, изазовима и начинима за њихово превазилажење; упознавање са начинима подршке.
Психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима	Тим за кризне догађаје прати реаговања ученика, родитеља и запослених, идентификује коме је помоћ потребна и у складу са тим организује пружање психосоцијалне подршке. Приликом пружања психосоцијалне подршке као основна интервенција користи се психолошка прва помоћ. У зависности од врсте, интензитета и последица кризног догађаја, тим процењује потребу за укључивањем представника из система здравствене заштите у циљу пружања психосоцијалне подршке и/или укључивање интерсекторског мобилног тима за кризне ситуације.
Израда и реализација плана рада установе у	Тим за кризне догађаје у сарадњи са релевантним тимовима установе израђује план

измењеним условима и стабилизација рада у установи	рада по измењеном, прилагођеном плану. Неопходно је да начин рада установе буде прилагођен последицама кризног догађаја, могућностима и потребама деце/ученика и запослених у погледу реализације свих школских активности непосредно након кризног догађаја. План рада треба да садржи конкретне активности/мере које установа планира да предузме, носиоце (извршиоце) планираних активности, временску динамику, начин извршења, начини праћења и извештавања. Приликом израде Плана важно је узети у обзир врсту кризног догађаја, број погођених особа, процену даљих ризика, реакцију локалне заједнице и одговарајуће правне аспекте. Након кризног догађаја, непходно је да установа предузима активности које ће водити стабилизацији стања у установи – постепени повратак установе на редован начин рада који је био успостављен пре кризног догађаја уз континуирано праћење понашања деце/ученика и запослених у циљу процене ефеката подршке и предузимања даљих мера. Установа прати реализацију плана и у зависности од тока смиривања кризног догађаја, ревидира план, надопуњује га и коригује.
Организација евентуалних комеморативних активности	У случају кризних догађаја са смртним исходом, тим учествује у организацији и планирању адекватних комеморативних активности
Праћење реализације плана и евалуација	Неопходно је праћење реализације плана рада (у оквиру плана рада тима за заштиту) у измењеним условима, евентуалне корекције и допуне плана у зависности од процене степена, броја и последица изазваних кризним догађајем и предузетим корацима
Вођење документације и извештавање	Тим је дужан и да води документацију о спроведеним активностима у вези поступањем у кризној ситуацијом. Извештај о поступању установе доставља се надлежној школској управи, а када су у питању домови ученика, извештај о поступању се доставља и сектору Министарства надлежном за ученички и студентски стандард, у року од 15 дана од наступања периода стабилизације рада у установи.

КОРЕЛАЦИЈА НАСТАВНИХ И ВАННАСТАВНИХ САДРЖАЈА СА ПРОГРАМОМ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА

ПРЕДМЕТ	РАЗРЕД	ТЕМА
ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ	I-VIII	Радионице за ученике и ученице "превенција родно заснованог насиља", пакет превентивних радионица ШБН, "Бон тон лепог понашања, теме ненасиља и родне равноправности, доношење правила понашања, АУУ неправда, пакет радионица *Твоје знање мења све*
ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ И ВЕРСКА НАСТАВА	I-IV	"Уважавање различитости", Толеранција и сарадња

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ	V-VIII	1. Одговоран и активан грађанин 2. Дете као грађанин 3. Деца и одрасли као грађани - сличности и разлике 4. Породица, школа, локална заједница, држава - заједнице у којима живимо 5. Права - права појединца и опште добро 6. Одговорност - индивидуална и грађанска 7. Начини развијања грађанске одговорности-институционални 8. Начини развијања грађанске одговорности 9. Положај деце у савременом друштву 10. Положај детета у друштву – место, улога и одговорност државе, друштва, породице и детета 11. Универзалност људских права и права детета, повезаност дечијих потреба са правима детета 12. Чиниоци који утичу на остваренost дечијих права 13. Примери који показују начине којима се обезбеђују услови за остваривање најбољег интереса деце
СВЕТ ОКО НАС	I	Задовољавање својих потреба и осећања уважавајући и осећања других“;Школа- вршњаци(групације људи у окружењу и моје место у њима“; „Дечја права
	II	Правила понашања у групи(правила и одговорност припадника у групи“
ПРИРОДЕ И ДРУШТВА	III	Права,обавезе и дечја одговорност“
	IV	“Наша права и обавезе-неговање идентитета и уграђивање у светску културну баштину“;“Ми смо деца једног света“;“Одговоран однос према себи и другима“
ИСТОРИЈЕ	V-VIII	настанак првих држава,формирање робовласничког друштва-подређен положај робова(подчињене класе)владајућој класи-робовласницима -Грчко-Персијски ратови,Пелопонески рат(настанак првог радног логора за ратне заробљенике-зачетак концентрационих логора). -Римско царство Освајање Цариграда(ИВ крсташки рат)-насиље над православним становништвом -Османска освајања Балкана-сурово покоравање и подчињавање хришћанске раје(пример:“данак у крви“).-Освајање Средње и Јужне Америке од стране сурових шпанских конкистадора(Пизаро,Кортес)-уништење древних индијанских култура(Маје,Инке,Астеци) -почетак афричког ропства на америчком континенту 16 и 17 век) -Османска власт-насиље над покретним становништвом на Балкану(набијање на колац,злостављање жена и девојака,зулуми харачлија...) -Други светски рат-терор фашиста и нациста над цивилним становништвом,посебно над јеврејима и словенским становништвом -геноцид,холокауст,логори смрти- концентрациони логори(Аушвиц,Дахау,Бухенвалд,Матхаузен)
СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ	V	“Чича Јордан“,С.Сремац(психолошко и физичко насиље над дечаком Гилетом-однос другова према њему и однос оца)
	VII	“Орлови рано лете“Б.Ћопић(насиље учитеља Паприке) „Дечаци Павлове улице“,Ф.Молнар(туча између дечака-борба за територију)
	VII	**“**Крвава бајка“;“Дневник Ане Франк“(дела са тематиком из другог светског рата када је насиље било посебно изражено. „Симонида“Милан Ракић(лирска песма),“Мртво море“Радоје Домановић(сатира),“Чиновникова смрт“А.П.Чехов(приповетка), „Власт“,Бранислав Нушић(комедија),“Прича о кмету Симану“,Иво Андрић(приповетка).
	VIII	Приповетка „Деца“,И.Андрић,збирка приповедака,(психичко насиље),Језичка култура-Расправа- тема о насиљу,“Пилипенда“,Симо

		Матавуљ(приповетка), „Смрт Омера и Мериме“- народна,лирско-епска песма,“Хасанагиница“- народна,лирско-епска песма,“Ромео и Јулија“Б.Шекспир(трагедија).
БИОЛОГИЈА	VII	Наставне јединице „ Полни органи, полне одлике, полно сазревање“, „ Оплођење, трудноћа и порођај“; Наставна тема „ Репродуктивно здравље у оквиру које су наставне јединице „ Полно преносиве болести и контрацепција“, „ Проблеми у пубертету“, „ Улоге породице“, Болести зависности
МУЗИЧКА КУЛТУРА	IV	"Право пријатељство" Дечја из Аустрије“, "Шапутање" Н. Херцигоња- развијање и неговање другарства.
ЛИКОВНА КУЛТУРА	I- IV	Развијање сарадничких односа током рада и коректног критичког мишљења и односа током анализе радова.
ЛИКОВНА КУЛТУРА	V	Визуелно споразумевање (осмишљавање и израда знака или симбола са темом заустављања насиља или промоцијом ненасилних вредности)
	VI	-Визуелно споразумевање (израда рекламе са темом заустављања насиља или промоцијом ненасилних вредности) -Хроматски и ахроматски скуп (тематска дискусија о симболици боја и њиховом психолошком дејству на посматрача – позитивна и негативна значења) -Свет уобразиље у делима ликовне уметности (снови, бајке, митови) – борба комплементарних односа (тематско илустровање)
	VII	Арабеска (одлика исламске уметности – развијање толеранције према другим културама) Композиција и простор (израда тематског стрипа) Фотографија (задатак: портрет са наглашеним психичким стањем или социјалног жанра)
	VIII	Визуелна метафорика (израда плаката ненасилне тематике и алегоријске композиције које ликовно приказују тематски појам, као нпр. другарство, љубав, смрт, туга, страх и сл.)
ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	I	Социјализација ученика, сарадња у пару и групи, уочавање и разумевање потребе поштовања договорених правила и правила игре, а у циљу безбедности свих учесника
	I-VIII	Развијање сарадничких односа кроз игре и спорт; превазилажење полних разлика кроз игру; неговање и развијање правихних односа између млађих и старијих кроз заједничке спортске активности(Крос, спортски дани)
ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА	I	Обележавање Дана борбе против пушења, Реците НЕ петардама
ЛИКОВНА СЕКЦИЈА	I/ IV	Дечја права и одговорности у слици *(Дечја недеља*); сарадња и другарство између различитих полова и узраста током реализације активности.
ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО	VI	Тема: Интернет Наставна јединица: Заштита личних података, Сигурност на Интернету
	VII	Тема: Интернет Наставна јединица: Увод у предмет, Електронске комуникације, Безбедно понашање на Интернету.
ПРОФЕСИОНАЛНА ОРЈЕНТАЦИЈА НА ПРЕЛСАКУ У СРЕДЊУ ШКОЛУ	VII	-поштујемо родну равноправност у професионалном и приватном животу (развијање свести о родној равноправности, поштовању других људи и њиховог избора, препознавање разлика између предсрасуда и чињеница)
	VIII	-поштујемо родну равноправност приликом избора занимања (развијање свести о родној равноправности у свету интересовања и занимања, развијање свести о сосптвеним интересовањима у светлу родне равноправности, грађанска и људска права, свест о поштовању принципа једнаких могућности и права за све -испитивање ставова / радни учинак и додатак (изградња грађанске одговорности у поштовању полне, културне, етичке равноправности, уочавање разлика између чињеница и предрасуда

		-моји родитељи/старатељи-моја подршка на путу до одлуке-рад са родитељима / старатељима и ученицима (упознавање са различитим стиловима васпитања, унапређивање развојно подстицајног стила у васпитању, унапређивање комуникацијских вештина и вештина давања подршке личном развоју детета
ЛИКОВНА РАДИОНИЦА	V-VIII	-„Деца су украс света“, радионица за израду илустрација, поводом Дечије недеље – промоција позитивних вредности илустровањем деце (другарство, толеранција, љубав, сарадња и сл.) -„Лепо писање“, калиграфска радионица – естетски уобличене тематске поруке (о другарстви, срећи, о породици, о љубави и сл.), промоција позитивних вредности -„Осмомартовске честитке“, тематска радионица за дизајн, са освртом на родно засновано насиље -„Мала школа сликања“, сликарска радионица, пропратна активност „Жене сликари“, међународне манифестације, у сарадњи са Центром за културу – родно засновано насиље и побољшано дружење између учесника ученика других (ривалских) школа

ПРОГРАМ ВРШЊАЧКОГ ТИМА У ШКОЛИ БЕЗ НАСИЉА

Програм рада Вршњачког тима конципиран је у складу са Програмом заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања

Вршњачки тим

ОСНОВА

Вршњачки тим чине два или више ученика/ца сваког одељења од 5 – 8. разреда. Чланови Вршњачког тима су ученици које су изабрали ученици њиховог одељења а поседују следеће особине:

- осетљивост за потребе других
- показују спремност да помажу другима
- стрпљиви су и отворени за сарадњу
- особе су од поверења
- имају позитиван статус у одељењу
- изражавају своје мишљење које се уважава
- успешно решавају конфликтне ситуације
- не испољавају насилно понашање
- комуникативни
- креативни
- толерантни
- отворени
- срдачни
- имају разумевање за друге вршњаке без обзира да ли их познају
- стварају позитивну атмосферу у свом одељењима
- имају стрпљења да слушају друге
- отворени за дискусију, предлоге, сугестије, алтернативна мишљења
- воле тимски рад.

ПРИНИЦИ РАДА ВРШЊАЧКОГ ТИМА

1) Заштита права деце/младих на образовање у безбедном окружењу и под једнаким условима, уз уважавање различитости;
2) Јавност и видљивост проблема везаних за насиље у школи, на нивоу појединца и заједнице, уз заштиту приватности (ђаци и остали у школи, морају стећи сигурност да указивањем на насиље неће довесати себе у позицију да изазову или појачају насиље над собом);
3) Проактиван однос вршњака према вршњачком насиљу, активно учешће и конструктивни приступ при суочавању са њим;
4) Постизање трајности промене, што је могуће само ако се она дешава и "изнутра", а то подразумева:

- да су ученици активна снага која такође води рачуна о очуваљжњу сигурности у школи;
- да се базира на личној одлуци сваког појединца да покрене процес промене код себе и у заједници у којој се налази (у овом случају у школи);
- то подразумева и промену школске климе и изградњу заједнице која тежи да успостави културу ненасиља у свим сегментима свог живота и функционисања;
- вршњачка заједница у школи, мада је већинска у позицији је немоћи, а истовремено је и веома важна компонента промене климе у школи;
- ради тога је важан принцип управљања променом са осетљивошћу за различите "улазне" позиције свих који у промени учествују (деца/млади, наставници, родитељи, школска администрација...) са посебном осетљивошћу за позицију деце/младих чији су најизложенији представници чланови ВТ-а;

5) Да би се овакав квалитет промене десио, потребно је удруживање снага свих актера у школским процесима и догађањима (деца/млади, просветни радници, особље, управљачке структуре, администрација, стручни сарадници...).У том смислу, НТ (наставнички тим), ВТ и Сарадник ВТ-а требало би да буду фактор стабилности у процесу промене, тако да Школски тим "зна шта ради" и "спреман је да преузме одговорност лидерске позиције и њене ризике".

ОБЛАСТИ

1.ФОРМИРАЊЕ ТИМА И ТИМСКЕ АТМОСФЕРЕ (обука кроз 12 радионица)
2. ПРУЖАЊЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИЦИМА /ЦАМА ЗА УЧЕШЋЕ У СМАЊЕЊУ НАСИЉА И ПРОМОЦИЈИ ПОЗИТИВНИХ ВРЕДНОСТИ
3. ПРОМОЦИЈА РАДА ВТ
4. АУТОНОМНО ДЕЛОВАЊЕ ВТА-ПЛАНИРАЊЕ АКЦИЈА И САМОСТАЛНО ФУНКЦИОНИСАЊЕ

АКТИВНОСТИ

Активности ВТ усмерене су на пружање помоћи у заштити од насиља и промоцији ненасилне комуникације.

ФАЗА ОБУКЕ

Циљеви:

1. стицање вештина и знања која ће им помоћи да организују школске акције усмерене на промоцију друштвених вредности (сарадње, међусобне подршке...) и смањење насиља у школи,
2. оснаживање да у "кризним ситуацијама" у погледу насиља, мотивишу остале ђаке у одељењу да се укључе у спречавање насиља.

Теме радионица

1.полећемо

2.ми заједно
3 огледалце, огледалце
4 .ја, ми и они
5. Шта верујем, шта ценим
6. Насиље и шта са њим
7. Да насиље буде видљиво
8. Како да их укључимо
9. Реклама вршњачког тима
10. Драга савета и сандуче
11. Планирање праве акције
12. Зачетак самосталног функционисања
13. Пакет раионица за превенцију родно заснованог насиља

ФАЗА АУТОНОМНОГ ДЕЛОВАЊА

Активности:

1. иницирање акција (сарадња, толеранција, међусобна помоћ и подршка)
2. промоција здравих животних стилова
3. промоција родне равноправности (превенција родно заснованог насиља)
4. креирање и реализација активности за квалитетно провођење слободног времена

Начин праћења: упитници евалуативног тима,сандуче поверења, показатељи стања безбедности у школи и процена ефеката предузетих мера, број акција, број укључених ученика /ца, фото /видео записи

ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

На основу *Закона о основама система образовања и васпитања* , члан 88. школа организује ученички парламент у последња два разреда школе. Чланове парламента бирају ученици одељењске заједнице сваке школске године. Чланови парламента бирају председника. Парламент бира два представника ученика који учествују у раду школског одбора, у складу са чланом 119. Закона о основама система образовања и васпитања.

ЦИЉЕВИ УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА:

Парламент има за циљ унапређење положаја ученика кроз:
- заштиту њихових права и интереса,
- решавање ученичких проблема,
- развијање ученичких способности,
- помоћ при решавању социјалних и материјалних проблема ученика,
- остваривање и одржавање веза и односа са ученицима школа, надлежним органима и институцијама.

Парламент остварује своје циљеве кроз:

1) давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и

организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање
2) разматрања односа и сарадње ученика и наставника, или стручног сарадника и атмосфере у школи;
3) обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање и о активностима ученичког парламента;
4) активног учешћа у процесу планирања развоја школе и у самовредновању школе;
5) предлагања чланова стручног актива за развојно планирање и тима за превенцију вршњачког насиља из реда ученика

ЗАДАЦИ И НАДЛЕЖНОСТИ УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА:
Парламент:
-доноси Статут Парламента;
- бира и разрешава председника и потпредседнике Парламента;
- бира и разрешава секретара Парламента;
- доноси план и програм рада;
- доноси основне ставове о начину деловања и организовања;
- усваја извештаје комисија и других тела;
- одлучује о престанку рада Парламента;
- доноси одлуке, препоруке и закључке;
- сарађује са парламентима других основних школа;
- одлучује о удруживању у школске, основношколске савезе и учлањењу у организације, институције и удружења;
- формира и организује рад секција и других конструктивних програма унутар Парламента;
- формира комисије унутар Парламента за решавање конкретних питања и проблема;
- врши процедуралне послове везане за чланство у Парламенту;
- доноси правилник о свом раду;
- обавља и све друге послове у циљу остваривања функције Парламента.

1.	Планиеање активности и акција	8
2.	Унутрашња организација	2
3.	Праћење и вредновање	6
4.	Сарадња са стручним органима и тимовима школе	4
5.	Вршњачка сарадња	8
6.	Сарадња са локалном заједницом	2
7.	Вођење документације	6

ЗАСЕДАЊЕ ПАРЛАМЕНТА
Парламент ће заседати у току школске године најмање два пута месечно – редовно заседање.
У случају потребе и постојања иницијативе, седнице Парламента ће се сазивати и чешће– ванредно заседање.
Седнице ће по правилу сазивати председник Парламента и утврђивати дневни ред, а у његовом одсуству потпредседник.
Једна трећина чланова, од укупног броја, моћи ће да иницира седницу Парламента.
Седницама парламента моћи ће да присуствују и други, по потреби, а на основу претходног одобрења више од половине чланова или председника Парламента.

О раду Парламента водиће се записник од стране чланова парламента или наставника задуженог за рад Парламента.
За пуноважан рад Парламента, неопходно ће бити да седницама присуствује више од половине од укупног броја чланова Парламента.
Одлуке ће се доносити већином гласова присутних чланова Парламента, где ће сваки члан има један глас.
Све одлуке Парламента доносиће се јавним гласањем.Уколико буде постојао предлог да се поједине одлуке донесу тајним гласањем, председник Парламента ставиће на гласање предлог и уколико се изгласа, спровешће се тајно гласање.

ЧЛАНСТВО

Парламент ће чинити по два представника сваког одељења у школи седмог и осмог разреда.
Парламент ће се бирати сваке године у прве недеље септембра за текућу годину.
Чланство у Парламенту престаће:
- подношењем оставке на чланство,
- искључењем од стране Парламента,
- опозивом представника

Члан Парламента може бити искључен у случају да:
- повреди одредбе Статута и тиме повреди углед Парламента;
- не извршава одлуке Парламента, његових органа за које је задужен или поступа супротно њима;
- неоправдано изостане са три узастопне седнице Парламента;
- вређа и недолично се понаша према другим члановима Парламента.

О искључењу као и о разлозима за искључење члана Парламента, обавестиће се одељење чији је он представник ради избора новог члана Парламента.

РАД ПАРЛАМЕНТА

Рад Парламента биће јаван.У изузетним случајевима јавност се може искључити о чему ће пре почетка седнице одлучити Парламент.
Седнице водиће председник Парламента по објављеном дневном реду.
Сваки члан Парламента моћи ће на самој седници, приликом усвајања дневног реда, дати предлог за његову допуну. О предлогу за допуну дневног реда, обавезно ће се гласати и донети одлука да ли ће се предлог уврстити у дневни ред или ће се одложити за наредну седницу.
Парламент ће доносити:
- Одлуке – када се одлучује о питањима из надлежности Парламента,
- Закључке – када се одлучује о процедуралним и административно-техничким питањима,
- Препоруке – када се не одлучује, већ предлаже, саветује или отвара питање за расправу када тек треба евентуално донети конкретне одлуке или закључке.

На првој седници парламента изгласаће се правилник о раду школског парламента и план рада парламента за предстојећу школску годину. Правилник и план могу да се пренесу из претходне школске године, а моћи ће на њима да се врше измене и допуне.

ОБАВЕШТАВАЊЕ

Парламент ће редовно и благовремено упознавати све чланове и ученике седмог иосмпог разреда са радом Парламента, остваривањем циљева и функција рада Парламента, као и са свим донетим одлукама.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Чланови постојећег Парламента наставиће са радом, до истека мандата и избора нових чланова Парламента.

Избор представника у парламенту вршиће се тајним гласањем на нивоу сваког одељења, а изабрани представници представљаће кандидате за председника и потпредседника парламента.

Председник и потпредседник парламента бираће се такође тајним гласањем на нивоу парламента.

Недељу дана након избора председник ће бити дужан да закаже седницу парламента.

Председник, потпредседник, као и остали чланови парламента, моћи ће да поднесу оставку на своју функцију. Парламент ће расправитиа и одлучити о оставци, а такође одлучиће и о искључењу појединих чланова парламента укључујући и председника, уколико не поштује правилник, ову институцију и њене чланове.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

На основу *Закона о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) ,члан 50. школа доноси програм рада школске библиотеке.

Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитно-образовне и културне активности школе. У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, серијске публикације и др.) и извори. Библиотека у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике.

ЦИЉ

Стручни сарадник - школски библиотекар, својим стручним ангажовањем, доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у школами, реализујући програм рада прилагођен наставним плановима и програмима. Програм рада школског библиотекара обухвата задатке и послове из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијске послове из домена културних и уметничких аспеката образовања.

Он подстиче промовисање читања и самосталност ученика у учењу, даје свој пун допринос развоју информационе писмености (медијске и информатичке) за ученике и наставнике, остварује сарадњу и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекара и локалне самоуправе, обезбеђује електронске изворе и приступ ка њима, што омогућава ученицима да овладају вештинама налажења и критичког процењивања датих информација и перманентност учења током читавог живота.

ЗАДАЦИ

Школски библиотекар, реализовањем задатака и послова из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијских из домена културних активности школске библиотеке, доприноси унапређивању свих облика и подручја рада, тако што учествује у пословима планирања, програмирања, организовања, унапређивања и праћења рада школе, односно целокупног образовног процеса, као члан школских тимова има задатке:

- развијања и неговања навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,
- развијања и промовисања правилне употребе свих облика извора информација,
- стварања услова за интердисциплинарни приступ настави и електронском учењу,

- мотивисања за учење и подстицање на оспособљавања за самостално учење и образовање током целог живота,
- сарадње са наставницима, ученицима и њиховим родитељима,
- праћења и подстицања развоја ученика у индивидуалним способностима и њиховим склоностима ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју,
- пружања помоћи обдареним ученицима при налажењу и избору одговарајуће литературе, а посебно ученицима који имају тешкоће у учењу и раду, али и оним ученицима који живе у тежим социјалним приликама, сарађујући са њиховим родитељима и релевантним институцијама,
-стварања услова за што непосреднији и једноставнији приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација, и развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика,
-обезбеђивања приступа програмима који раде на развијању информационе писмености, како би се корисници оспособили за проналажење, анализирање, примену и саопштавање информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија,
-припремања и реализовања библиотечког програма намењеног ученицима са посебним потребама и посебним способностима,
-вођења аутоматизованог библиотечког пословања (инвентарисање и сигнирање, каталогизација, класификација библиотечке грађе и други послови),
-коришћење савремених облика и метода рада са ученицима,
-заштита и чување библиотечко-медијатечке грађе и периодична ревизија фонда.

ОБЛАСТИ РАДА

I	ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2
II	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2
III	РАД СА НАСТАВНИЦИМА	4
IV	РАД СА УЧЕНИЦИМА	15
V	РАД СА РОДИТЕЉИМА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉИМА	1
VI	РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ И ПРАТИОЦЕМ УЧЕНИКА	2
VII	РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА	2
VIII	САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	2
IX	ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	10

Препоруке за остваривање програма

Основе програма рада школског библиотекара усклађене су са законима о основној и средњој школи, Законом о основама система образовања и васпитања, плановима и програмима образовно-васпитног рада у свим подручјима рада, функцијама и задацима школске библиотеке у основношколском и средњешколском образовању.

Вишегодишњи (перспективни) и годишњи (глобални) програм рада школског библиотекара заснива се на плановима и програмима образовно-васпитног рада одговарајућих подручја рада, програму рада школе и овом програму рада школског библиотекара. Годишњим програмом рада школске библиотеке утврђују се задаци и послови (по делатностима, полугодиштима и месецима), који се даље разрађују и конкретизују у оперативним плановима рада (месечним, недељним и дневним). Оперативним плановима рада утврђују се и методологија и динамика реализације свих предвиђених задатака, као и њихови извршиоци. Школски библиотекар посебно разрађује програм рада школске библиотечке секције чији је стручни водитељ.

Остварујући циљ и задатке средњег и основног образовања и васпитања и програмске основе школске библиотеке, библиотекар, сарађује са стручним и другим органима школе и друштвене средине у унапређивању образовно-васпитног процеса, обезбеђивању услова за свестрани развој и афирмацију ученика и јавну делатност школе.
Библиотекар брине о реализацији и унапређивању свих предвиђених облика и садржаја рада школске библиотеке. О остваривању програма рада школски библиотекар редовно обавештава директора, наставничко веће и школски одбор.

АЖУРИРАЊЕ И ВОЂЕЊЕ ШКОЛСКОГ САЈТА

ОПШТИ ЦИЉ:
Унапређивање информисаности ученика, родитеља, наставника и шире друштвене заједнице путем редовног ажурирања и развоја школског сајта, као и промоција васпитно-образовног рада, ученичких постигнућа и активности школе.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:
-Правовремено информисање ученика, родитеља и запослених о активностима школе.
-Унапређивање дигиталне презентације школе.
-Развијање дигиталних компетенција наставника и ученика.
-Промоција успеха ученика, наставника и школе.
-Објављивање важних докумената, планова, извештаја и школских активности.
-Подстицање сарадње школе са локалном заједницом.
-Развијање безбедног и одговорног коришћења интернета и дигиталних садржаја.
-Обезбеђивање доступности информација свим корисницима сајта.

ЗАДАЦИ ПРОГРАМА:
-Редовно објављивање актуелних вести, обавештења и распореда активности.
-Одржавање техничке исправности, безбедности и приступачности сајта.
-Дигитална архивација законски обавезних докумената (Школски програм, Развојни план, Годишњи план рада, Извештаји о раду, Правилници).
-Промоција школских пројеката, такмичења, секција и ваннаставних активности.
-Унапређење визуелног идентитета школе кроз мултимедијалне садржаје (фотографије, видео-записи).

АКТИВНОСТИ:
-Редовно ажурирање школског сајта.
-Праћење функционалности и техничко одржавање сајта.
-Објављивање новости, обавештења и школских активности.
-Постављање фотографија, извештаја и презентација са школских догађаја.
-Ажурирање распореда часова, календара рада и важних докумената.
-Објављивање успеха ученика на такмичењима и манифестацијама.
-Сарадња са наставницима, стручним сарадницима и управом школе у прикупљању материјала.
-Поштовање правила заштите података и безбедности на интернету.
-Промоција школских пројеката и ваннаставних активности.

САДРЖАЈИ:
-Новости и актуелности.
-Обавештења за ученике и родитеље.
-Школски календар и распоред активности.
-Извештаји са приредби, такмичења, пројеката и екскурзија.
-Фотографије и мултимедијални садржаји.
-Документа школе (школски програм, развојни план, правилници и др.).
-Садржаји везани за рад ученичких секција и тимова.
-Едукативни и информативни дигитални материјали.
-Промотивни садржаји школе и примери добре праксе

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ
-Повећана информисаност ученика, родитеља и запослених.
-Унапређена дигитална презентација школе.
-Већа видљивост школских активности и успеха.
-Развијена сарадња школе и локалне заједнице.
-Унапређене дигиталне компетенције учесника образовно-васпитног процеса.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Програм безбедности и здрваља на раду остварiће се у сарадњи са представницима локалне заједнице.

Циљ 1:Повећање компетенција одређеног броја запослених (наставног и ненаставног особља) за пружање прве помоћи при повређивању ученика /ца и запослених у школи
Активност: обука одређеног броја запослених у школи из прве помоћи
Начин реализације: предавање, вежбање, извођење практичних вежби

Циљ 2: онаживање особља у школској кухињи за правилно руковање опремом за рад у складу са ХАСАП стандардом
Активност: обука особља у школској кухињи о правилном и безбедном чишћењу опреме за рад у складу са ХАСАП стандардом
Начин реализације: предавање, практичне вежбе

Циљ 3:Утврђивање процедура понашања професора физичког при повређивању ученика на вежбама, такмичењима , при изазивању нереда на утакмицама које организује школа ради повећања сигурности и заштите ученика
Активности: доношење и примена процедура понашања при повређивању ученика /ца на вежбама, такмичењима, при изазивању нереда на утакмицама које организује школа
Начин реализације: предавање, обука, доношење правила понашања, доношење протокола о начину поступања у наведеним ситуацијама

Циљ 4: Јачање компетенција ненаставног особља за правилно и безбедно по здравље одлагање отпада и смећа
Активности: предавање о управљању отпадом и смећем
Начин реализације: излагање, презентација

Циљ 5: оснаживање ненаставног особља о правилном и безбеднсом коришћењу средстава за хигијену
Активност: предавање о безбедном коришћењу средстава за хигијени
Начин реализације: предавање, вежбе, презентација

Циљ 6:**јачање компетенција запослених за адекватно и благовремено реаговање у кризним ситуацијама (убиство, самоубиство, природне катострофе, несреће већих размера**
Активности: радионица "психолошке кризне интервенције
Начин реализације: усмено излагање, презнтација, вежбе, дискусија

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ МАЛОЛЕТНИЧКЕ ДЕЛИНКВЕНЦИЈЕ

*Закон о основном образовању и васпитању(„*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.) у члану 41. предвиђа да свака школа изради програм заштите заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања

Програм превенције малолетниче деликвенције усмерен је здравом развоју ученичке популације кроз симултано јачање личних и социјалних компетенција ученика /ца, те на унапређивању квалитета окружења у којем ученици/це живе. Битан аспект јесте усаглашеност социјалног, емоционалног и академског стицања неопходних знања, вештина и умења.

Програм је усмерен на спречавање неприлагођених облика понашања и на развијање протективних облика понашања. Програм превенције малолетничке делинквенције остваривање се кроз редовну наставу , слободне активности, часове одељењског старешине и рад педагога и психолога. Овај програма биће реализован кроз рад са ученицима, рад са родитељима и сарадњу са друштвеном средином (Центар за социјални рад, МУП, Дом здравља. *Корелација:* програм заштите ученика од насиља, програм превенције родно заснованог насиља, програм здравственог васпитања, програм рада одељенског старешине, наставни садржаји

ОПШТИ ЦИЉ: омогућити ученицима /цама стварање позитивне слике о себи, помоћ у решавању кризних ситуација, отворити комуникацију између учитеља и ученика, прихватити различитост међу ученицима /цама, организовати слободно време, оспособити ученика за самопомоћ и самозаштиту.
Специфични циљеви
а) јачање самопоуздања и самопоштовањаученика /ца
б) указивање на могућности каналисаног испољавања нагомилане енергије
в) јачање капацитета ученика за адекватно испољавање емоција-технике контроле беса, ја - поруке
в) укључивање у здраву, ужу и ширу средину.
Програм се реализује кроз два степена превенције
1. примарна превенција-рад са целокупном ученичком популацијом кроз наставни процес (чос, ванаставне активности, ученичке организације, секције)

2. секундарна превенција-рад са ученицима /цама ризичног понашања. Начин реализације: укључивање стручне службе и специјализованих стручњака ван школе у сарадњи са родитељима /старатељима

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
Израда програма и плана за превенцију малолетничке деликвенције васпитно запуштног и свих облика делинквентног понашања	Учешћеученика и чланова ВТ у изради и реализацији плана	Учешће у изради реализацији програма и плана	*1. Препознавање и пружање подршке развојним потребама деце различитог узраста, са циљем подстицања и подспешивања нормалног и здравог физичког и психосоцијалног развоја ученика.* *2. Перманентно праћење психосоцијалног развоја ученика, уз идентификацију потенцијалних развојних тешкоћа и проблема и предузимање мера за њихово решавање.* *2. Систематско развијање и јачање партнерства између школе и родитеља ученика, уз повећање свести родитеља о потребама своје деце и начина како да на креативан и позитиван начин одговоре на њих, као и јачање партнерства целокупном локалном заједницом.* *3. Пружање релевантних и узрасту прилагођених информација, у циљу повећања знања о негативном дејству психоактивних супстанци на психофизичко здравље и социјалну сверу живота* *4. Афирмација позитивних личних и друштвених вредности , интересовања и облика понашања, код ученика и њихових родитеља.* *5. Промовисање разноврсних спортских и друштвених садржаја кроз наставне, ваннаставне и друге облике васпитног рада, у циљу усмеравања и потспешивања организовања слободног времена ученика* *6. Помоћ ученицима у њиховим животним опредељењима, уз*
Евидентирање ученика са неприхватљивим друштвеним понашањеми континуирано праћење промене понашања	Пружање вршњачке подршке	Уочавање, евидентирање, праћење, информисање	
Континуирано усклађивање подзаконских аката школе са свим законским изменама	Информисање ученика о законским изменама	Континуирано информисање у сарадњи са секретаром школе	
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака свих актера школе	Учествовање у доношењу правила понашања у школи	Учествовање у доношењу правила понашања у школи	
Реализација радионица , стручних предавања, трибина о о ризицима делинквентог понашања	Учестововање у радионицама, присуствовање трибинама	Реализација радионица, трибина, предавања	
Обавештавање родитеља и разговор о ситуацијама употребе ПАС и/или испољавања ризичних облика понашања	Разговори, размена информација	Разговори ОС и предметних наставника	
Едукација родитеља: секте -трговина људима -предатори на интернету, деликвентно понашање	/	Реализација радионица, трибина, предавања	

Укључивање ученика /ца у секције и друге активности од интересовања	Учествовање у секцијама	Реализација секција, праћење интересовања ученика	*истовремено развијање самопоштовања и поштовања, самопоуздања и модела ненасилног реаговања у конфликтним ситуацијама.* *7. Константно праћење проблема који се манифестују кроз различите видове насилног, девијантног понашања, те детектовање потенцијалних узрока и примена превентивних мера у циљу спречавања или умањења васпитно-запуштеног, девијантног и деликвентног понашања ученика у основној школи и широј друштвеној средини.*
Похваљивање ученика /ца, указивање поверења	Прихаватање друштвено пожељног понашања	похваљивање	
Успостављање сарадње са ЦСР, ПС, ЗЦ И међуресорно превентивно или интервентно деловање	/	Остваривање сарадње, заједничка реализација активности	
Евалуација програма и евентуалне измене на основу документације	Исказивање мишљења о активностима програма	Исказивање мишљења о активностима програма	

ПРОГРАМ ПРЕВЕНЦИЈЕ РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА

ПРАВНА УРЕЂЕНОСТ

📖 Међународна ратификована документа
📖 Устав РС
📖 Кривични законик
📖 Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица
📖 Законик о кривичном поступку
📖 Закон о прекршајима
📖Породични закон
📖Закон о општем управном поступку
📖Закон о забрани дискриминације
📖Закон о основама система образовања и васпитања
📖 Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање
Дефиниција

Полна или родна дискриминација

- Прављење разлике, искључивање или ограничавање које се чини **на основупола**, а које за резултат или за циљ имаспречавање остваривања или уживањаосновних људских права и слобода усвим сферама живота жена и без обзира на брачни статус.
- Р**одно засновано насиље** је употреба било ког облика насиља (физичког, психичког,сексуалног...) над неком особомсамо зато што је одређеног пола.
- Најучесталији облик родно заснованог насиља јесте **насиље у породици**, а после породичног, следи **насиље које се дешавау заједници** (сексуално насиље, трговина женама у сврху сексуалног искоришћавања, насиље на послу).

- Поред ових облика, наводи се и н**асиље почињено од стране државе или њених службеника** (институционално насиље), као и насиље надженама **у ситуацијама ратног кофликта.**

Општи циљ: предузимање мера и активности у установи (школи) ради стварања сигурног и подстицајног окружења, неговања атмосфере сарадње, уважавања и конструктивне комуникације, уз истовремено подржавање принципа родне равноправности , подизања нивоа свести и осетљивости на насиље, родно засновано насиље, насиље у породици и развијање знања, вештина и ставова потребних за конструктивно реаговање на родно засновано насиље

ОБАВЕЗЕ ШКОЛЕ У ПРЕВЕНЦИЈИ РОДНО ЗАСНОВАНОГ НАСИЉА

- Је првенствено превенција насиља, злостављања и занемаривања
- Укључивање мера за ставрање подстицајног и сигурног окружења за децу
- Неговање атмосфере сарадње, уважавања и констуктивне комуникације
- Подржавање принципа родне равноправности
- Подизање осетљивости на насиље и развијање вештина конструктивног реаговања на насиље међу девојчицима, дечацима, њиховим родитељима и свим запосленим.

ОБЛАСТИ

ОБЛАСТ	САДРЖАЈ
ТИМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА	1. Јачање професионалних компетенција чланова тима за заштиту ученика за балговремено и адекватно реаговање на родно засновано насиље односно за рану идентификацију и превенцију родно заснованог насиља 2. Формирање функционалне унутрашње заштитне мреже за родно засновано насиље 3. Допуна постојеће школске документације 4. Израда плана активности за превенцију родно заснованог насиља
ЗАПОСЛЕНИ	1. Јачање капацитета запослених за препознавање и реаговање на ситуације родно заснованог насиља
РОДИТЕЉИ	Едукација родитеља о родно заснованом насиљу-пакет превентивних радионица - Увод у родну равноправност - Права Жена/мушкараца -Родна дискриминација у школи и породици -Партиципација родитеља /старатеља у превенцији родно заснованог насиља -Саветодавни рад са родитељима
УЧЕНИЦИ и ВРШЊАЧКИ ТИМ	Едукација ученика /ца о родно заснованом насиљу-пакет превентивних радионица Шта је то што зовемо род? Изражавање осећања Моћ и односи Призори забављања Етикетирање Шта радим кад сам љут? Жива будала или мртав херој - Мушка част! – Саветодавни рад са ученицима /цама

Мере:
1. Препознавање и пријављивање родно заснованог и породичног насиља
2. Развијање јединственог, родно сензитивног и усаглашеног система евидентирања и праћења случајева насиља
3. Праћење врста и учесталости насиља над децом путем истраживања.
4. Промовисање родно сензитивних истраживања о насиљу над децом.
5. Јачање сензибилитета учесника школског живота за превенцију родно заснованог насиља
6. Подстицање и подржавање иницијатива и активности деце у организовању културних, спортских, забавних и других активности и манифестација којима се промовише толеранција, узајамно уважавање, сарадња, одговорност и комуникацијске вештине.
7. Јачање улоге ученичких органитзација у превенцији и заштити деце од насиља, са акцентом на родно условљено насиље

НАЧИН ПРАЋЕЊА-ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈИ

- број забележених случајева насиља над ученицима /ученицама , према врстама насиља;
- број ученика /ца евидентиране као жртве насиља (од укупног броја забележених случајева, изражено у процентима) према месту где се насиље догађа (кућа, у школа или остала места) и према учиниоцима насиља (одрасли, вршњаци);
- број забележених случајева злостављања и занемаривања ученика /ца (од укупног броја забележених случајева, изражено у процентима) који су резултирали неким мерама;
- број ученика /ца жртава злостављања и занемаривања (од укупног броја забележених случајева, изражено у процентима) која су добила помоћ, односно саветовање у току опоравка;односно за које је урађен индивидуални план заштите

Други показатељи праћења дефинисани програмом заштите ученика /ца од насиља злостављања и занемаривања

ПРОГРАМ ПРУЖАЊА ДОДАТНЕ ОБРАЗОВНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИКУ /ЦИ

ЗАКОНСКА ОСНОВА ПРОГРАМА

Закон о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 27/2018 ,27/2018 , 10/2019, 6/2020 25. и 129/2021, 92/2023, 19/2025

*Правилник о ближим уутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновањ*е („Службени гласник РС“, број 74/2018)

П*равилник о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику* („Службени гласник РС“, број 80/2018)

ОПШТИ ЦИЉ: квалитетно образовања за све и пружања јединствених могућности на свим нивоима образовног система. Програм инклузивног образовања је намењен деци и родитељима из осетљивих група, свој осталој деци (и њиховим родитељима), наставницима и школи и друштву у целини.

Циљеви инклузивног образовања:

- Постизање оптималног укључивања детета у редован образовно васпитани систем и његово осамостаљивање у вршњачком колективу
- Прилагођавање наставних планова и програма тако да одговарају спектру разноликости који постоје међу децом у било ком одељењу
- Повећање компетенција наставника

Исходи инклузивног образовања:

- Осећање прихваћености, социјалне кохезије и самопоштовања у вршњачком колективу ученика са посебним потребама
- Повећана способност ученика да брину о себи
- Успостављање атмосфере сарадње и тимског рада свих учесника у образовном процесу
- Родитељи имају осећање припадности заједници и могу да обављају друге друштвене улоге
- Повећана могућност ученика са посебним потребама да уче у вршњачкој групи кроз интеракцију са другима.

ПРОГРАМ РАДА ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊА

ОСНОВНА ЗАДУЖЕЊА ТИМА ЗА ИНКЛИЗОВНО ОБРАЗОВАЊЕ

1.Планирање развијања инклузивне климе, праксе и политике на нивоу установе
2.Планирање начина остваривања сарадње са локалном заједницом
3.Пружање подршке тимовима за додатну подршку (тим за пдп)
4.Праћење и предузимање мера , у сарадњи са директором школе, којима ће обезбедити да ученици /це, родитељи /старатељи и запослени благовремено добију неопходну подршку
5.Дефинисање начина како да се обезбеди-осигура да подаци значајини за планирање подршке у образовању прате ученика /цу и да сви кључни актери буду информисани, посебно при преласку са једног нивоа образовања на други, али и када ученик мења одељење /школу
6.Планирање начина информисања колектива о улози и активностима стио, о улози појединих чланова стрио, као и да запослени који нису чланови стио буду упознати са својим задужењима у вези ио , планирањем подршке ,као и о начинима и процедурама информисања стрио о томе

ОБЛАСТ	САДРЖАЈИ
ИДЕНТИФИКОВАЊЕ КОНКРЕТНИХ ПОТРЕБА ШКОЛЕ-УЧЕНИКА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА	1. Идентификација ученика /ца који би евентуално били укључени у програм подршке 2. Формирање базе података о ученицима /ца у програму подршке, праћње њиховог напредовања и постигнућа 3. Анализа компетенција наставника за реализацију инклузивног образовања и утврђивање потреба за даљим стручним усавршавањем 4 Анализа ресурса за реализацију инклузивне праксе и мере унапређења
САРАДЊА СА РОДИТЕЉИМА И ЛЗ	1. Укључивање родитеља /старатеља у програм подршке 2. уллучивање родитеља /старатеља у израду и примену планова подршке за конкретног ученика /цу 3. информисање и едукација родитеља /старатеља ученика /ца који нису у програму подршке и оних који јесу 4. успостављање партнерских односа за релевантним инситуацијама из ЛЗ
САРАДЊА СА НАСТАВНИЦИМА,ТИМОВИМА, СТРУЧНИМ ВЕЋИМА	1. Јачање компетенција запсолених за пружање програма подршке 2. Пружање подршке наставницима у примени и реализацији програма и планова подршке 3.Заједничке активности са тимовима и већима на квалитетнијој имплементацији ИО и примени програма подршке

САРАДЊА СА УЧЕНИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	-Едукација ученика из редовне популације о сузбијању предрасуда о корисницима ИОП -кроз обавезне изборне предмете -кроз ваннаставних активности -путем пројектних школских активности -реализацијом радионица -кроз ангажовање Ученичког парламента, ВТ
ЕВАЛУАЦИЈА И САМОЕВАЛУАЦИЈА	1. Праћење остварености програма подршке 2.Праћње остварености циљева и исхода планова подршке за конкретног ученика /цу 3.Евалуација рада тима, писање извештаја и извештавање стручних органа
ОРГАНИЗОВАЊЕ И СПОРОВОЂЕЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА ЗА УЧЕНИКЕ/ЦЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ	1. Израда плана спровођења завршног испита 2. Прикупљање података о ученицима за које се прилагођавају услови и садржаји завршног испита

ЗАДАЦИ ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ (ТИО)

1. Унапредити инклузивно образовање на нивоу установе-школе
2. Планирање развијања инклузивне климе, праксе и политике на нивоу школе-израда акционог инклузивног плана на нивоу школе
3. Праћење и предузимање мера којима ће се обезбедити да ученици, родитељи и запослени благовремено добију потребну подршку
4. Пружање саветодавне и практичне помоћи запосленима, родитељима и ученицима
5. Остваривање сарадње са релевантиним институцијама из локалне заједнице
6. Унапредити компетенцијезапослених за пружање различитих видова додатне подршке
7. Праћење и вредновање квалитета инмпементације инклузивног образовања на нивоу школе
8. Праћење и вредновање ефеката имплементације инклузивног образовања
9. Прикупљање података о ученицима (идентификација и евиденција ученика којима је потребна додатна подршка), анализа стања у установи, одређивање приоритета и израда годишњег плана рада
10. Вођење и анализа документације и евиденције о ученицима из осетљивих група (коке тешкоће имају, потребе за подршком и врстама подршке и друго)
11. Помоћ у изради педагошких профила ученика који имају потребе за додатном подршком
12. Упућивање ученика на ИРК и помоћ у изради ИОП-а у складу са мишљењем ИРК, праћење и евалуација ИОП-а
13. Организовање завршног испита за ученике који се образују по ИОП-у
14. Планирање активности на нивоу школе, тако да сви запослени буду равномерно укључени
15. Успостављање сарадње са родитељима, прибављање сагласности
16. Информисање колектива о ИО, новинама у закону, обезбеђивање потребне литературе за запослене
17. Осмишљавање антидискриминационих мера и начина партиципације родитеља у сарадњи са другим тимовима школе
18. Прикупљање и размена примера добре праксе
19. Остваривање сарадње са ИРК, другим стручним тимовима и релевантним установама

ТИМ ЗА ПРУЖАЊЕ ДОДАТНЕ ПОДРШКЕ УЧЕНИКУ (ТИМ ЗА ПДП)

Тим за ПДП , у складу са Правилником чине: родитељ / други законски заступник, стручни сарадник, одељенски старешина, предметни наставник. Програм рада тима за ПДП формира се индивидуалноп за сваког ученика /цу у зависности од образовних потреба, односно тешкоћа које имплицирају укључивање тима

Задужења тима за пружање додатне подршке ученику

1. Израда педагошких профила у сарадњи са ТИО
2. Израда и ревидирање ИОП-а
3. Рад са учеником и праћење његовог напретка
4. Планирање активности и наставе
5. Анализа ситуације и прикупљање информација
6. Остваривање сарадње са родитељима, рад на њиховом информисању и укључивању у рад (изради ИОП)
7. Планирање активности и наставе, анлизирање ситуације и прикупљање информација
8. Подношење извештаја и евалуација сопственог рада
9. Сарадња са ИРК и ШУ

Руководилац тима за ПДП-одељенски старешина, који организује и прати рад тимова за ПДП, и иницира сарадњу са родитељима ученика.

Циљ рада Тима за додатну подршку даровитим ученицима је поштовање узраснихкарактеристика у потреби за стицањем знања и вештина ,ученика као појединца ,које су веће уодносу на редован рад у одељењу.Такође уважавање искуства и стицања знања ученика којестиче ван школе и њихово повезивање са садржајем наставе у циљу што бољег напредовањаученика,његове афирмације

ОБРАЗОВАЊЕ И ВАСПИТАЊЕ УЧЕНИКА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

ИОП-ом се утврђује прилагођен и обогаћен начин образовања и васпитања детета иученика, а посебно:

-дневни распоред активности и часова наставе у одељењу

-циљеви образовно васпитног рада

-посебне стандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или за све предмете са образложењем за одступање од посебних стандарда

-индивидуални програм по предметима

-индивидуализован начин рада наставника,односно индивидуализован приступ прилагођен врсти сметње

У образовању деце са тешкоћама у развоју, партнерство родитеља и школе је нужан услов за постизање основног циља образовања сваког детета - развијање потенцијала детета до његових крајњих граница. Овај је циљ немогуће постићи без активног и посвећеног учешћа оба партнера - школе и родитеља. Обавеза је школе да родитеље детета са сметњама у развоју активно и у највећој мери укључи у планирање активности са дететом, уз обавезу свих да поштују стручне стандарде рада, најбоље дететове интересе и закон

ПРОГРАМ РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ /ДАРОВИТИМ УЧЕНИЦИМА

ОБЛИЦИ РАДА

1. ДОДАТНА НАСТАВА (базирана на индивидуалним потребама и сколостима ученика /це , како би била у функцији развоја даровитости)

2. СЕКЦИЈЕ
3. ПРОГРАМИ ПОДРШКЕ-ИОП-**3**

Програм подршке за даровите ученике/це

НАЧЕЛНО РЕШЕЊЕ	ОПИС (ПРИРОДА РЕШЕЊА)	ОБЛИЦИ
Издвајање (Груписање по способностима)	▪ примарно подразумева да дете учи у посебном окружењу (тзв. Special placement), у групи ученика једнаких способности ▪ треба да представља основу за друга два решења, тј. за „напредно учење“ (убрзано и/или обогаћено)	▪ груписање по способностима у обављању неких активности ▪ повремено „узимање даровитих ученика из редовне наставе“ и њихово окупљање у једну групу (pull-out програм) ▪ специјална одељења ▪ специјалне школе
Убрзавање (Акцелерација)	▪ примарно подразумева да дете убрзано прелази градиво и завршава програм, при чему убрзавање може бити умерено, или радикално ▪ често подразумева и да дете учи у окружењу својих менталних вршњака (без обзира на узраст) ▪ често не подразумева да дете учи по посебном програму за даровите (већ да исти програм прелази брже)	▪ ранији упис (у школу или на факултет) ▪ двојни упис (паралелно похађање две школе или два нивоа школовања) ▪ прескакање разреда ▪ убрзавање у појединим предметима ▪ компактирање курикулума (изостављање делова градива које је ученик већ савладао) ▪ телескопирање курикулума (убрзано излагање делова курикулума) ▪ похађање напредних летњих или поподневних програма ▪ похађање неких високошколских курсева
Обогаћивање и диференцијација курикулума	▪ примарно подразумева да дете учи по посебном-проширеном програму (тзв. special program), који треба да обезбеди додатна, комплекснија и когнитивно провокативнија образовна искуства ▪ најчешће подразумева да дете учи унутар групе особа истог узраста, мање или випе хетерогене по способностима ▪ може се спроводити изван, или у оквиру редовне наставе	ван редовне наставе: ▪ слободне активности (секције) ▪ додатна настава ▪ истраживачке станице, семинари, летњи кампови и сл. у редовној настави, неспецифично: ▪ коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави ▪ едукативни излети и посете различитим институцијама ▪ гостујући предавачи у редовној настави, специфично за даровите: ▪ коришћење напреднијих уџбеника ▪ самосталан истраживачки рад ▪ шегртовање и рад са ментором

УВАЖАВАЊЕ УЗРАСНИХ, РАЗВОЈНИХ И ИНДИВИДУАЛНИХ КАРАКТЕРИСТИКА ДЕЦЕ

Да би се разлике међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања поштовале односно уважавале неопходно је да се настава и образовање индивидуализује. То значи да се садржаји рада, степен њихове сложености и облици организације процеса учења прилагођавају индивудуалним особеностима, интересовањима и потребама како би се сваком ученику омогућило да развије знање и вештине дефинисане циљевима и задацима образовања

ПРЕПОРУКЕ ЗА ПРИПРЕМУ ИНДИВИДУАЛНОГ ОБРАЗОВНОГ ПЛАНА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА КОЈИ СЕ СА ЗАКАШЊЕЊЕМ УКЉУЧУЈУ У ОБРАЗОВНИ ПРОЦЕС, КОЈИ НЕ ПОЗНАЈУ ЈЕЗИК НА КОМЕ СЕ ОСТВАРУЈЕ ОБРАЗОВНО ВАСПИТНИ РАД

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план. Циљ индивидуалног образовног плана јесте постизање оптималног укључивања детета и ученика у редован образовно-васпитни рад и његово осамостаљивање у вршњачком колективу.Индивидуалним образовним планом утврђује се прилагођен и обогаћен начин образовања и васпитања детета и ученика, а посебно:

1) дневни распоред активности у васпитној групи и часова наставе у одељењу, дневни распоред рада са лицем које му пружа додатну подршку и распоред рада у посебној групи у којој му се пружа додатна подршка, као и учесталост подршке;
2) циљеви образовно-васпитног рада;
3) посебне стандарде постигнућа и прилагођене стандарде за поједине или за све предмете са образложењем за одступање од посебнихстандарда;
4) индивидуални програм по предметима, односно садржаје у предметима који се обрађују у одељењу и раду са додатном подршком;
5) индивидуализован начин рада васпитача и наставника, односно индивидуализован приступ прилагођен врсти сметње.

За ученика са изузетним способностима установа доноси индивидуални образовни план

Индивидуални образовни план у установи доноси педагошки колегијум на предлог стручног тима за инклузивно образовање, односно тима за пружање додатне подршке ученицима. Наставник и васпитач при планирању свог рада у одељењу, односно групи усклађује свој план са индивидуалним образовним планом детета

ПРОГРАМ ПРИПРЕМЕ ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ ЗА УЧЕНИКЕ СА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА

ОБЛАСТ

1. Прилагођавање простора и услова за полагање завршног испита
2. Прилагођавање завршног испита
3.Прилагођавање спровођења завршног испита
4. Прилагођавање начина бодовања резултата на завршном испиту
5. Израда и реализација акционог плана

Реализација акционог плана

У планирање, организовање и спровођење завршног испита за ученике са сметњама у развоју и ученике из социјално нестимулативних средина укључују се родитељи, односно старатељи ученика. У оквиру акционог плана за планирање, организовање и спровођење завршног испита за ученике са сметњама у развоју и ученике из социјално нестимулативних средина, школски тимови разматрају питања услова, садржаја и спровођења завршног испита за ове ученике. На основу утврђених појединачних потреба доноси се одлука о индивидуалном програму подршке за припрему и полагање завршног испита. До завршетка школске године, за сваког ученика са сметњом у развоју и ученика из социјално нестимулативне средине треба да буду припремљени сви неопходни елементи за припрему и полагање завршног испита – услови, садржаји и начини спровођења.

У циљу квалитетне примене афирмативних мера за упис ученика са сметњама у развоју и ученика из социјално нестимулативних средина у одговарајуће средње школе, од основних школа се очекује да спроведу индивидуалне програме професионалног усмеравања у које треба укључити родитеље или старатеље ученика. Пожељно је да се у овај процес укључе и потенцијалне средње школе.

КЛУБ ЗА УЧЕЊЕ „ СТАРОШКОЛАЦ“

Наша школа на више начина пружа подршку ученицима. То радимо кроз додатну и допунску наставу, индивидуални и саветодавни рад. У области **ОБРАЗОВАЊЕ И УЧЕЊЕ УЧЕНИКА**, наша школа оформила је **„Клуб за учење“,** за ученике од I do VIII разреда, који пружа ученицима кроз индивидуални, групни рад, као и кроз вршњачку подршку, лакше учење и напредовање ученика. „Клуб за учење“ функционише у физичком и онлајн окружењу као ресурс који је доступан свим ученицима, током целе школске године. Користе се разноврсни приступи и наставне методе, одабрани су вршњаци који пружају подршку у учењу.
„Клуб за учење“, отворен је за све заинтересоване ученике и представља подршку и подстицај за учење и развој.

Деци и младима је неопходно:
-пружити подршку и обезбедити подстицајно окружење за боље разумевање наставних садржаја
-помоћи при изради домаћих задатака
-обезбедити им квалитетно провођење времена
-омогућити им учешће у ваннаставним активностима како би развијали своје таленте и интересовања
-организовати активности вршњачке подршке и јачати капацитете вршњака за пружање истих
-пружити подршку наставницима за јачање капацитета и појачати сарадњу са стручном службом
-обезбедити адекватне услове (услове, интернет и организовану подршку у учењу)
ВИЗИЈА-карактеристике клуба за учење
-Рад клуба је увремењен и прилагођен потребама ученика
-Рад клуба је ефикасно и транспарентно организован
-Клуб је сигурно и подстицајно окружење за рад и учење
-Рад клуба је флексибилан у погледу области и активности подршке
-Клуб има и техничке и садржајне капацитете
-Рад учитеља у клубу оснажује и њихове капацитете
-Клуб подржава сарадњу, размену и хоризонтално учење учитеља и наставника

ЦИЉЕВИ КЛУБА ЗА УЧЕЊЕ

Општи циљ клуба је повећање квлитета образовања кроз пружање иновативног облика подршке за учење и целовит развој ученика.
Специфични циљеви клуба за учење:
-Обезбеђивање подршке ученицима који желе да своје слободно време проводе у школи (до повратка родитеља с посла)
-Створити сигурно и подстицајно окружење за учење
-Неговање сарадње и подстицање вршњачког учења
-Јачање дигиталних компетенција и вештина самосталног учења

ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Учесници у активностима клуба за учење могу бити сви ученици од првог до осмог разреда, како они којима континуирано треба подршка у учењу, тако и они којима је повремено потребна, али и они који желе да ту подршку пружају.

Примарну циљну групу чине ученици првог разреда којима је потребно квалитетно провођење времена до повратка родитеља с посла, али и помоћ при привикавању на режим рада у школи.

У школској 2022/2023.години акценат ће бити на обезбеђивању подршке у учењу али и јачању самосталности и бриге о себи.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ

Свакодневне активности

-Слободно време за игру (учионица, школско двориште, парк)

-Понављање наставних садржаја који су обрађени на часу, објашњавање нејасног и (евентуална) помоћ при изради домаћих задатака.

- Слободно време за дружење (друштвене групне игре, игре у пару)

УСМЕРЕНЕ АКТИВНОСТИ

У клубу за учење су организоване активности које се смењују на дневном нивоу:

-Активности еколошке секције

-Активности ликовне секције

- Активности драмске дружине

-Активности математичке секције

-Активности рецитаторске секције

-Активности спортске секције

-Фолклор

-Активности креативне радионице

-Активности везане за енглески, влашки и румунски језик

Понуђене активности су прилагођене узрасту ученика, њиховом интересовању и могућностима. Усклађене су са планираним наставним садржајима предмета редовне наставе, ваннаставних активности и школским календаром рада. Пригодно се обележавају сви битнији датуми за рад школе и заједнице. Чланови клуба посећују изложбе у градској галерији, поставке у музеју и присуствују бројним активностима локалних удружења/клубова.

Неопходан материјал за рад обезбеђују школа и родитељи ученика.

КЛУБ ЗА УЧЕЊЕ- за тебе ради, да са знањем више никад не будеш у завади!

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈА

РАЗРЕД- ПЕТИ И ШЕСТИ

Време реализације- мај

Образовно васпитни циљеви и задаци	Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе. Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.	
Садржаји којима се постављени циљеви остварују	1. дан Мајданпек- Смедерево (обилазак старог града)- манастир Крушедол- Сремска Каменица (кућа Ј.Ј.Змаја)- Нови Сад (Природњачком музеју и обилазак центра града) 2. дан Нови Сад (Петроварадинска тврђава) – Сремски Карловци (саборна црква, владичански двор, чесме Четири лава, гимназије и Видиковац)- Пожаревац- Мајданпек са успутним паузама	
Планирани обухват учен.	37 ученика (V) 40 ученика (VI)	
Носиоци активности	Мирјана Зарић (V) Небојша Петковић (V) Саша Унчанин (VI) Зорица Лимани (VI)	Стручни вођа пута
Трајање екскурзије	Два дана	
Путни правци	Мајданпек- Смедерево- Нови Сад- Сремски Карловци- Београд- Пожаревац - Мајданпек	
Техничка организација	Ручак и вечера првог дана по ученику и наставнику и смештај у хотелу Путник или Војводина у Новом Саду, доручак у истом хотелу, ручак планирати у Сремским Карловцима а вечера ланч пакет; улазнице за предвиђене садржаје, дискотека, неопходно обезбедити лекара пратиоца.	
Начин финансирања	Екскурзију финансирају родитељи у више рата	
План дежур. ученика и наставника за време екскурзије	Четири дежурна ученика у аутобусу, који обавештавају одељенске старешине о недисциплини током посета предвиђеним садржајима. Одељенске старешине преузимају дежурство на свака три сата.	

РАЗРЕД- ШЕСТИ

Време реализације- мај

Образовно васпитни циљеви и задаци	Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе. Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.

Садржаји којима се постављени циљеви остварују	1. дан Мајданпек- Авалски торањ(вожња лифтом и разгледање са торња)- Делиблатска пешчара- Вршац (природњачки музеј, катедрала, градски музеј, Апотека на степеницама; „Миленијум“) 2. дан Вршац- Ечка (обилазак рибњака, панорамско разгледање Царске баре бродом) – Зрењанин(факултативно разгледање града и ручак) – Идвор (задужбина Михајла Пупина)– Пожаревац- Мајданпек	
Планирани обухват учен.	40	
Носиоци активности	Миљан Вулетић Тамара Трујић	Стручни вођа пута
Трајање екскурзије	Два дана	
Путни правци	Мајданпек- Авалски торањ- Вршац–Зрењанин -Пожаревац-Мајданпек	
Техничка организација	Ручак и вечера првог дана по ученику и наставнику и смештај у хотелу Србија у Вршцу, доручак у истом хотелу, ручак планирати у Зрењанину а вечеру планирати успут; улазнице за предвиђене садржаје, дискотека, неопходно обезбедити лекара пратиоца.	
Начин финансирања	Екскурзију финансирају родитељи у више рата	
План дежур. ученика и наставника за време екскурзије	Четири дежурна ученика у аутобусу, који обавештавају одељенске старешине о недисциплини током посета предвиђеним садржајима. Одељенске старешине преузимају дежурство на свака три сата.	

РАЗРЕД- СЕДМИ И ОСМИ

Време реализације- мај

Образовно васпитни циљеви и задаци	Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног, историјског и духовног наслеђа и привредних достигнућа која су у вези са делатношћу школе. Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно- последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима; упознавање начина живота и рада људи појединих крајева; развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима, спортским потребама и навикама, позитивним социјалним односима, као и схватање значаја здравља и здравих стилова живота; развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика; подстицање испољавања позитивних емоционалних доживљаја.	
Садржаји којима се постављени циљеви остварују	1. дан Мајданпек- Крушевац- Врњачка бања (обилазак променаде) - посета манастиру Жича-Чачак (ручак)-Златибор (El Paso city, смештај у хотел Браћа Секулић, разгледање насеља, вечера, дискотека, ноћење). 2. дан Обилазак Дрвенграда и вожња Шарганском осмицом; повратак у насеље на Златибору (ручак)- Чачак- Крагујевац- Пожаревац (пауза)- Мајданпек.	
	43-71 ученика	
Носиоци предвиђених садржаја и активности	Миљан Вулетић Тамара Трујић Славољуб Јовановић Мирјана Ђурђевић	Стручни вођа пута
Трајање екскурзије	Три дана	
Путни правци	Мајданпек- Крушевац- Врњачка Бања- Златибор- Мокра Гора- Златибор- Чачак- Крагујевац- Пожаревац- Мајданпек.	

Техничка организација	Успутни ручак првог дана по ученику и наставнику (Чачак), смештај у хотелу Браћа Секулић на Златибору са једним пуним пансионом и једним ланч пакетом за вечеру другог дана по ученику и наставнику; улазнице за El Paso city, Дрвенград и Шарганску осмицу; неопходно обезбедити лекара пратиоца; излазак из хотела после доручка другог дана, а вечера ланч пакет;
Начин финансирања	Екскурзију финансирају родитељи у више рата
План дежурства ученика и наставника за време извођења екскурзије	Четири дежурна ученика у аутобусу, који обавештавају одељенске старешине о недисциплини током посета предвиђеним садржајима. Одељенске старешине преузимају дежурство на свака четири сата.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ УЧЕНИКА ПРВОГ РАЗРЕДА

Путни правац: Мајданпек- Милановац (Туристичко-информативни центар,Национални парк „Ђердап“)- ХЕ „Ђердап“- Кладово (Музеј), шетња градом ,тврђава Фетислам - Неготин (Народни музеј, Музеј Хајдук Вељка, Музеј кућа Мокрањца), обилазак града -Буково - Мајданпек
Планирани обухват ученика: ученици 1.разреда
Трајање: један (1) дан;
Носиоци активности: одељенске старешине, стручни вођа пута, директор и
изабрана агенција;
Начин финансирања: родитељи ученика у најмање шест једнаких рата;
Време реализације: друга половина маја, 2027.године;
Техничку организацију спроводе запослени школе, родитељи ученика и агенција која буде изабрана.
План дежурства: Прозивка Слађана Митровић, пребројавање Дејан
Милојковић,а остале активности прате оба наставника. Ученици ће добити мања задужења током кретања колоне, груписања и ручка..

Садржај: Полазак из Мајданпека у раним јутарњим сатима (7 сати)Д. Милановац:ТИЦ-гранични прелаз на води, Капетан -Мишино здање, Национални парк „Ђердап; обилазак Хидроелектране „ Ђердап“, обилазак
Тврђаве Фетислам и градског музеја у Кладову; шетња градом, Неготин: Народни музеј, кућа Стевана С. Мокрањца, Музеј Хајдук Вељка, разгледање центра града, Манастир Буково- краће заустављање.Повратак у Мајданпек до 21 сат.
Исхрана: ручак (супа/чорба, главно јело -помфрит, пилетина или шницла,
салата, обавезан сок и дезерт/колач за сваког ученика) и ланч пакет за вечеру.
Циљеви и задаци: Проширивање знања о: облицима рељефа, природним лепотама и богатствима, иначину живота људи у околини, културном и историјском наслеђу. Упознавање привредног значаја хидроелектране,
Дунава, националног парка, упознавање културно- историјског наслеђа краја. Упознавање културних и историјских вредности , као и начина живота краја. Проширивање знања о прошлости , неговање традиције и правилних ставова према културним, историјским , уметничким и природним вредностима.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ УЧЕНИКА ДРУГОГ И ТРЕЋЕГ РАЗРЕДА

Путни правац: Мајданпек- манастир Тумане – Голубачки град - Сребрно језеро - Костолац (Виминацијум) - Пожаревац (ергела Љубичево) - Мајданпек
Планирани обухват ученика: ученици 2. и 3.разреда
Трајање: један (1) дана;
Носиоци активности: одељенске старешине, стручни вођа пута, директор и изабрана агенција;
Начин финансирања: родитељи ученика у најмање шест једнаких рата;
Време реализације: друга половина маја 2027.године;
Техничку организацију спроводе запослени школе, родитељи ученика и агенција која буде изабрана.
План дежурства: Сваки одељенски старешина је обавезан да обавља дежурство и надзор над ученицима свог одељења и по потреби обавља дежурство и надзор над осталим ученицима који иду на екскурзију. По три ученика ће бити задужена за дежурство у сваком одељењу од стране свог одељенског старешине.

Садржај: Манастир Тумане и Голубачки град – упознавање са значајним историјским објектима и знаменитостима - Сребрно језеро – развијање појмова о облицима рељефа (планина, равница, река, језера) - Костолац-Виминацијум –обилазак и упознавање аутентичних остатака некадашњег римског логора и престонице) - Пожаревац – ергела Љубичево – уживање у природи, упознавање историје коњичког спорта – Мајданпек.
Исхрана: ручак у Виминацијуму, у ресторану „Лимес парк“ (супа или чорба, пљескавица и помфрит, салата, сок и колач), вечера - ланч пакет (сендвич, сок и слаткиш).
Циљеви и задаци:
- Упознавање природних карактеристика краја;
-Посматрање природних лепота и богатстава;
-Стицање опште слике о местима и њиховој околини;
-Развијање способности опажања код деце;
-Социјализација ученика.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ УЧЕНИКА ЧЕТВРТОГ РАЗРЕДА

Путни правац: Мајданпек- Ртањ - Сокобања - Мајданпек
Планирани обухват ученика: ученици 4.разреда
Трајање: један (1) дан;
Носиоци активности: одељенске старешине, стручни вођа пута, директор и изабрана агенција;
Начин финансирања: родитељи ученика у најмање шест једнаких рата;
Време реализације: друга половина маја, 2027.године;
Техничку организацију спроводе запослени школе, родитељи ученика и агенција која буде изабрана.
План дежурства: Сваки одељенски старешина је обавезан да обавља дежурство и надзор над ученицима свог одељења и по потреби обавља дежурство и надзор над осталим ученицима који иду на екскурзију. Ученици
ће бити задужени за поштовање правила понашања током путовања и обиласка планираних дестинација.

Садржај:
Полазак из Мајданпека у раним јутарњим сатима(6 сати) и путовање преко Бора ,са паузама у складу са потребама ученика(Мотел Балашевић), долазак на РТАЊ – Обилазак ВРЕЛА. Наставља се пут према Сокобањи.
Долазак у СОКОБАЊУ. Обилазак турског купатила ХАМАМ, излетиште БОРИЋИ, ЛЕПТЕРИЈА и водопад РИПАЉКА.
Повратак у Мајданпек до 22 сата.
Исхрана: ручак (супа/чорба, главно јело -помфрит, пилетина или шницла, салата, обавезан сок и езерт/колач за сваког ученика) и ланч пакет за вечеру(сендвич, сок и слаткиш).
Циљеви и задаци: Проширивање знања о: облицима рељефа, природним лепотама и богатствима, као и иначину живота људи у датом подручју, и културном и историјском наслеђу. Упознавање привредног значаја, пољопривреде и туризма. Проширивање знања о прошлости , неговање традиције и правилних ставова према културним, историјским , уметничким и природним вредностима. Социјализација ученика, развијање толеранције,другарства одговорности према себи и другима, као и природним и друштвеним вредностима

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА УЧЕНИКЕ III РАЗРЕДА

Путни правац: Мајданпек-Параћин- Јагодина-Свилајнац-Мајданпек
Планирани обухват ученика: ученици 3. разреда
Трајање: један (1) дан;
Носиоци активности: одељенске старешине, стручни вођа пута, директор и изабрана агенција;
Начин финансирања: родитељи ученика у најмање шест једнаких рата;
Време реализације: друга половина маја, 2028.године;
Техничку организацију спроводе запослени школе, родитељи ученика и агенција која буде изабрана.
План дежурства: Сваки одељењски старешина је обавезан да обавља дежурство и надзор над ученицима свог одељења и по потреби обавља дежурство и надзор над осталим ученицима који иду на екскурзију. Ученици ће бити задужени за поштовање правила понашања током путовања и обиласка планираних дестинација.

Садржај: Полазак из Мајданпека у раним јутарњим сатима (6 сати) и путовање преко Бора и Параћина са паузама у складу са потребама ученика. Обилазак манастира Раваница .
Долазак у Јагодину и обилазак Музеја воштаних фигура и Зоолошког врта. Ручак. слободно време. Путовање ка Свилајнцу и обилазак Природњачког музеја (Дино пак). Повратак у Мајданпек до 22 сата.
Исхрана: ручак (супа/чорба, главно јело -помфрит, пилетина или шницла, салата, обавезан сок и дезерт/колач за сваког ученика) и ланч пакет за вечеру(сендвич, сок и слаткиш).
Циљеви и задаци: Проширивање знања о: облицима рељефа, природним лепотама и богатствима, као и иначину живота људи у датом подручју, и културном и историјском наслеђу. Упознавање привредног значаја, пољопривреде и туризма. Проширивање знања о прошлости , неговање традиције и правилних ставова према културним, историјским , уметничким и природним вредностима. Социјализација ученика, развијање толеранције,другарства одговорности према себи и другима, као и природним и друштвеним вредностима.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ ЗА УЧЕНИКЕ IV РАЗРЕДА

Путни правац: Мајданпек-Параћин- Крушевац-Врњачка бања-Мајданпек
Планирани обухват ученика: ученици 4. разреда
Трајање: један (1) дан;
Носиоци активности: одељенске старешине, стручни вођа пута, директор и изабрана агенција;
Начин финансирања: родитељи ученика у најмање шест једнаких рата;
Време реализације: друга половина маја, 2026.године;
Техничку организацију спроводе запослени школе, родитељи ученика и агенција која буде изабрана.
План дежурства: Сваки одељењски старешина је обавезан да обавља дежурство и надзор над ученицима свог одељења и по потреби обавља дежурство и надзор над осталим ученицима који иду на екскурзију. Ученици
ће бити задужени за поштовање правила понашања током путовања и обиласка планираних дестинација.

Садржај: Полазак из Мајданпека у раним јутарњим сатима (5 сати) и путовање преко Бора и Параћина са паузама у складу са потребама ученика. Обилазак манастира Лазарица у Крушевцу и забавног парка "Шаренград". Наставак путовања према Врњачкој бањи и обилазак манастира Љубостиња. Обилазак знаменитости у Врњачкој бањи - Јапански врт, Лавиринт, мост љубави...вожња врњачким возићем. Ручак. Шетња центром Врњачке бање. Путовање ка зоо врту "Врњци" и обилазак. Повратак у Мајданпек до 22 сата,
преко Свилајнца и Петровца.
Исхрана: ручак (супа/чорба, главно јело -помфрит, пилетина или шницла,
салата, обавезан сок и дезерт/колач за сваког ученика) и ланч пакет за вечеру.
Циљеви и задаци: Проширивање знања о: облицима рељефа, природним
лепотама и богатствима, као и иначину живота људи у датом подручју, и културном и историјском наслеђу.
Упознавање привредног значаја, пољопривреде и туризма. Проширивање знања о прошлости , неговање традиције и правилних ставова према културним, историјским , уметничким и природним вредностима.
Социјализација ученика, развијање толеранције,другарства одговорности према себи и другима, као и природним и друштвеним вредностима.

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ

ОБЛАСТ	САДРЖАЈ
I ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ	1. Израда програма рада одељењског стрешине 2. Израда програма рада одељењског већа 3. Учешће у изради програма рада одељењске заједнице 4. Израда програма сарадње са родитељима
II АДМИНИСТРАТИВН И ПОСЛОВИ И ПЕДАГОШКА ЕВИДЕНЦИЈА	1. Вођење Дневника образовно-васпитног рада 2. Матична књига 3. Ђачка књижица,сведочанства,похвале,дипломе 4. Подаци о ученицима: а) породичне и социјалне прилике, б) здравствено стање ученика, в) интересовања ученика а посебно професионална интересовања, г) резултати социометријског теста и других тестова и упитника, д) напредовање ученика, успеси на такмичењима,сметње у развоју и понашању,предузете мере ђ) белешке о разговору са ученицима и родитељима
III РАД СА УЧЕНИЦИМА	**А) ИНДИВИДУАЛНИ РАД СА УЧЕНИЦИМА** 1. Упознавање индивидуалних способности и склоности, особина, интересовања, тенденција у развоју 2. Упознавање породичних, социјалних, материјалних, здравствених и др. услова битних за развој ученика 3. Праћење и подстицање индивидуалног развоја и напредовања ученика(успеха, владања, радног, моралног, интелектуалног, социјалног и другог развоја) 4. Индивидуални рад са ученицима (усмеравање, вођење, саветовање)
	Б) РАД У ОДЕЉЕЊСКОЈ ЗАЈЕДНИЦИ 1. Укључивање ученика у колектив и јачање колектива 2. Разматрање проблема у вези са извођењем наставе 3. Договарање о излетима, посетама, сусретима, екскурзији, забавама, акцијама и другим активностима одељењске заједнице и организовањем истих 4. Разматрање односа ученика према раду и учењу 5.Анализирање успеха ученика појединца и владања и целог одељења и изрицање похвала и казни 6. Предузимање мера ради побољшања успеха одељења у целини, пружање помоћи слабијим ученицима, афирмација рада даровитих 7. Анализирање друштвених активности ученика у школи и ван ње 8. Рад са одбором ОЗ (усмеравање, информисање,саветовање, упућивање 9. Помоћ ОЗ у реализацији плана рада ОЗ, праћење и евидентирање рада ОЗ 10. Реализација тема на ЧОС (теме поседује педагог,психолог и одељенски старешина)
IV РАД СА ОДЕЉЕЊСКИМ ВЕЋЕМ И НАСТАВНИЦИМА	1. Организација образовно-васпитног рада у одељењу (настав,допунска и додатна, слободне активности, екскурзије, такмичења, корективни педагошки рад, друштвено-користан рад,сарадња са друштвеном средином и родитељима) 2. Предлагање програма рада одељењског већа, припрема и организација седница 3. Праћење реализације наставе, допунске и додатне, изборне, ваннаставних активности и реализације васпитних задатака) 4. Подстицање и праћење унапређивања наставе 5. Упознавање одељењског већа са степеном развоја ученика, предлагање јединственог деловања свих наставника и укључивање породице и других чинилаца у васпитни рад са ученицима 6. Припремање и израда анализа и извештаја

V РАД СА РОДИТЕЉИМА/ДРУГИМ ЗАКОНСКИМ ЗАСТУПНИЦИМА	1. Индивидуални и групни разговори са родитељима ради међусобног информисања о: а) здрављу, психофизичком и социјалном развоју ученика, б) резултатима учења и понашања ученика, као и о ваннаставним активностима и о ваншколском ангажовању, в) условима живота у породици, школи и друштвеној средини 2. Посета ученичким домовима 3. Родитељски састанци - одржати најмање четири родитељска састанка. Поред информисања, договарања, анализирања рада и успеха ученика, решавање проблема на састанцима обрадити одређене теме у циљу педагошко-психолошког образовања родитеља за успешније остваривање васпитног деловања породице (теме се налазе у програму сарадње школе са родитељима) 4. Укључивање родитеља у реализацију појединих активности (друштвено-користан рад, екскурзије,посете, излети, свечаности, разговори и предавања за ученике и сл.)
VI САРАДЊА СА СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА И ИНСТИТУЦИЈАМА	1. САРАДЊА СА ПЕДАГОГОМ : у изради програма рада одељењског старешине,одељењске заједнице,одељењског већа, у избору тема, припреми и реализацији ЧОС, праћењу и подстицању развоја ученика и напредовања, откривање узрок који доводе до поремећаја у понашању ученика и предузимање одговарајућих мера, избору, припремању и реализацији тема на родитељском састанку, у праћењу и анализи реализације васпитних задатака, избору и припреми различитих инструмената и обрада података

ПРОГРАМ ЧАСА ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

ОБЛАСТ	**ТЕМЕ**
Превенција родно заснованог насиља	Шта је то што зовемо род? Изражавање осећања Моћ и односи Призори забављања Етикетирање Шта радим кад сам љут? Жива будала или мртав херој – Мушка част! –
Понашање ученика /ца и превенција насилног понашања	-уаа неправда -пакет превентивних радионица -радионице по приручнику ШБН -болести зависности -полно преносиве болести -здрави стилови живота -хумани односи међу половима
Учење и дисциплина	-технике учења -фактори успешног учења -анализа успеха и дисциплине -изостајање са наставе и кашњење
Клима у одељењу	-јединство и међусобно прихватање -бонтон понашања -другарство -група и тим -грађење односа поверења
Професионално усмеравање	-пакет радионица "професионална орјентација на преласку у средњу школу"

ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА

На основу *Правилника о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника* („Службени гласник РС“, број 109/2021),професионални развој је сложен процес који подразумева стално преиспитивање и развијање компетенција запослених на пословима образовања а ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја ученика и њихових постигнућа.

Саставни и обавезни део професионалног развоја је стручно усавршавање које подразумева стицање нових и усавршавање постојећих компетенција важних за унапређивање васпитно-образовног процеса .

Стручно усавршавање је значајно јер, осим осталог, омогућава:

- оспособљавање запосленог за различите професионалне улоге;
- даље оспособљавање за самостално планирање, реализовање и вредновање рада;
- активније учешће у унапређивању образовно-васпитног рада;
- развијање отворености према сталном учењу;
- активно учествовање у процесу целоживотног учења

Саставни део професионалног развоја јесте и развој каријере напредовањем у одређено звање.

Стручно усавршавање запослених на пословима образовања и васпитања школа ће планирати у складу са потребама и приоритетима образовања и васпитања и приоритетним областима .

Лични план професионалног развоја запосленог на пословима образовања и васпитања сачињаваће се на основу самовредновања нивоа развијености свих компетенција за професију наставника и стручног сарадника, односно компетенција директора и података из стручно-педагошког надзора и спољашњег вредновања

Наша школа ће планирати стручна усавршавања у складу са потребама и приоритетима, приоритетним областима и на основу сагледавања нивоа развијености свих компетенција за професију наставника и стручних сарадника . Потребе и приоритете стручног усавршавања школа ће планирати на основу исказаних личних планова стручног усавршавања запослених, развојног плана установе, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа. Циљ је да се стално развијају компетенције наставника и стручних сарадника ради квалитетнијег обављања посла и унапређивања развоја ученика и нивоа постигнућа ученика.

Наставник и стручни сарадник у поступку самовредновања и планирања свог стручног усавршавања и професионалног развоја примењиваће стандарде компетенција.Наставничке компетенције су капацитет појединца који се исказује у вршењу сложених активности у образовно-васпитном раду. Компентеције представљају скуп потребних знања, вештина и вредносних ставова наставника. Централну улогу у унапређивању образовања и васпитања имају наставници јер они непосредно утичу на учење и развој ученика.

Наставничке компетенције одређују се у односу на циљеве и исходе учења и треба да обезбеде професионалне стандарде о томе какво се поучавање сматра успешним.

Компетенције које ћемо развијати:

К1 - Компетенције за наставну област, предмет и методику наставе
К2 – Компетенције за поучавање и учење
К3 - Компетенције за подршку развоју личности ученика
К4 - Компетенције за комуникацију и сарадњу

Законом о основама система образовања и васпитања прописане су мере за унапређивање квалитета наставе и постављени су циљеви и општи исходи у складу са визијом образовања и васпитања као основе „друштва заснованог на знању“. У дефинисаним циљевима и исходима образовања и васпитања ученика нагласак је стављен на опште компетенције и развој специфичних знања и вештина за живот у савременом друштву.

Стога ће улога наставника бит вишеструка, јер ће требати да:
1.Развија кључне компетенције код ученика које ће их оспособљавати за живот и рад и на тај начин им пружати основу за даље учење;
2. Пружа додатну подршку ученицима из осетљивих друштвених група, талентованим ученицима и ученицима са тешкоћама у развоју, да остваре образовне и васпитне потенцијале у складу са сопственим могућностима.
3. Да би допринео ефикасности и једнаким правима и доступности школовања свих ученика, наставник треба да има и компетенције које се односе на превенцију насиља у школама, мотивацију ученика за учење, изградњу толеранције, спречавање дискриминације и друго.
4. Вршисамопроцену и личну оријентацију у оквиру планирања сопственог професионалног развоја;
5. Креира план стручног усавршавања на нивоу образовно-васпитних установа;
6. Унапређује праксу свог професионалног развоја од иницијалног образовања, увођења у посао, лиценцирања, стручног усавршавања, напредовања у звања, праћења и вредновања рада , као и дефинисања националних приоритета.
7. Познаје систем образовања и васпитања, принципе и циљеве, исходе и стандарде образовања и васпитања;
8. Познаје и примењује законску регулативу у образовању и васпитању, стратешка документа и релевантна међународна документа;
9. Разуме социјални контекст образовања и школе и активно доприноси мултикултуралном и инклузивном приступу образовању;
10. Доприноси одрживом развоју и подстиче здраве стилове живота;
11. Изражава се усмено и писмено у складу са правилима српског језика и језика на којем изводи наставу, ради на богаћењу своје језичке културе и језичке културе ученика;
12. Примењује информационо-комуникационе технологије;
13. Усклађује своју праксу са иновацијама у образовању и васпитању;
14. Своју професионалну делатност анализара, процењује, мења и усавршава, користећи и информације које добија самовредновањем и екстерним вредновањем;
15. Поштује универзалне људске и националне вредности и подстиче ученике да их усвоје, подржавајући међусобно разумевање и поштовање, толеранцију, уважавање различитости, сарадњу и дружење;
16.Личним примером делује на формирање система вредности и развој позитивних особина ученика;
17. Разуме значај целоживотног учења, континуирано се професионално усавршава, иновира и унапређује свој рад;
Служи се бар једним страним језиком.

Приоритетне области стручног усавршавања биће:
1.индивидуализовани приступ у раду са децом, ученицима и полазницима коришћењем различитих метода и облика рада у реализацији наставног предмета и/или области

2.праћење и вредновање образовних постигнућа, односно праћење и подстицање развоја деце, ученика и полазника
3.избор, израда, прилагођавање и употреба уџбеника, другог дидактичко - методичког материјала и других извора знања за одређени наставни предмет, односно васпитно-образовну област
4.стварање толерантне и недискриминативне средине за учење и развој сваког појединца, заштита од насиља, злостављања, занемаривања и дискриминације
5.препознавање безбедносних ризика и реаговање на њих

Стално стручно усавршавање у установи остваривање се:
1) извођењем угледних часова, демонстрирањем поступака, метода и техника учења и других наставних, односно васпитних активности;
2) излагањем на састанцима стручних органа и тела које се односи на савладан програм стручног усавршавања или други облик стручног усавршавања ван установе, са обавезном анализом и дискусијом;
3) приказом стручне књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка, истраживања, студијског путовања и стручне посете са обавезном анализом и дискусијом;
4) учешћем у: истраживањима, пројектима образовно-васпитног карактера у установи, пројектима мобилности, програмима од националног значаја у установи, стручним и студијским путовањима и посетама, међународним програмима, скуповима и мрежама, заједницама професионалног учења, програму огледа, раду модел центра;
5) остваривањем активности у школи вежбаоници;
6) остваривањем активности у оквиру приправничке, односно менторске праксе;
7) активностима које се односе на развијање партнерства са другим установама и развој праксе хоризонталног учења.
Облици стручног усавршавања којима ће се унапређивати компетенције запослених у образовању биће:
1) програм стручног усавршавања који се остварује извођењем обуке;
2) стручни скупови, и то:
(1) конгрес, сабор;
(2) сусрети, дани;
(3) конференција;
(4) саветовање;
(5) симпозијум;
(6) округли сто;
(7) трибина;
(8) летња и зимска школа

Запослени на пословима образовања и васпитања систематично ће пратити, анализирати и вредновати свој образовно-васпитни рад, развој компетенција, своје напредовање и професионални развој и чуваће у одређеном облику податке о својој професионалној пракси (нпр. примере примене наученог током стручног усавршавања, лични план стручног усавршавања, извештаје о стручном усавршавању, уверења о учешћу у програмима стручног усавршавања, стручним скуповима, лична запажања, примере из праксе коришћене у оквиру заједнице професионалног учења са колегама у/ван установе и др.,) тј. имаће свој портфолио

Елементи процеса планирања стручног усавршавања и напредовања биће:

1. Анализа стања у установи – с обзиром на стручно усавршавање и напредовање
2. Идентификовање потенцијала, капацитета, ресурса, као и недостатака, како појединаца, тако и установе у целини у вези са стручним усавршавањем и напредовањем.
3. Утврђивање потреба појединаца и установе
4. Израда годишњег личног плана професионалног развоја свих запослених
5. Израда годишњег плана стручног усавршавања наставника и стручних сарадника на нивоу установе
6. Редовно и систематско информисање запослених у вези са стручним усавршавањем и напредовањем
7. Континуирано извештавање запослених у вези са стручним усавршавањем и напредовањем
8. Извештај о реализацији плана стручног усавршавања и напредовања на нивоу установе.

ПРАЋЕЊЕ ОСТВАРИВАЊА СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА

Школа ће:

1) пратити остваривање плана свих облика стручног усавршавања запослених на пословима образовања и васпитања;

2) водиће евиденцију, односно базу података о професионалном статусу и стручном усавршавању наставника и стручног сарадника;

3) вредноваће примену наученог у оквиру стручног усавршавања у раду и допринос стручног усавршавања развоју и постигнућима ученика;

4) анализираће резултате самовредновања, стручно-педагошког надзора и спољашњег вредновања рада установе;

5) предузимаће мере за унапређивање компетенција запослених на пословима образовања и васпитања према утврђеним потребама;

6) предузимаће мере за унапређивање компетенција запослених на пословима образовања и васпитања према утврђеним потребама;

Евиденцију о стручном усавршавању и професионалном развоју школа чуваће се у досијеу запослених на пословима образовања и васпитања.

Запослени на пословима образовања и васпитања ће сваке школске године учествовати у остваривању различитих облика стручног усавршавања у установи, и то у :

1) приказу облика стручног усавршавања који је похађао, а који је у вези са пословима наставника, и стручног сарадника; примени наученог са стручног усавршавања; резултатима примене наученог на стручном усавршавању; анализи утицаја стручног усавршавања на развој ученика; приказу стручне књиге, приручника, стручног чланка, дидактичког материјала; резултатима обављеног истраживања, студијском путовање, стручној посети и слично;

2) изведе угледни час, демонстрира поступке, методе и технике учења и друге наставне, односно васпитне активности;

3) присуствује активностима и учествује у њиховој анализи;

4) учествује у: истраживањима, пројектима образовно-васпитног карактера у установи, пројектима мобилности, програмима од националног значаја у установи, стручним и студијским путовањима и посетама, међународним програмима, скуповима и мрежама, програму огледа, раду модел центра;

5) оствари активности у школи вежбаоници;

6) оствари активности у оквиру приправничке, односно менторске праксе;

7) оствари активности које се односе на развијање партнерства са другим установама и развој праксе хоризонталног учења.

У оквиру пуног радног времена запослени на пословима образовања и васпитања имаће право и дужност да сваке школске године:
1) оствари најмање 44 сата стручног усавршавања које предузима установа ;
2) похађа најмање један програм стручног усавршавања који доноси министар или одобрени програм из Каталога програма стручног усавршавања ;
3) учествује на најмање једном одобреном стручном скупу .

.Наставник и стручни сарадник моће ће да током рада и професионалног развоја напредује стицањем звања: педагошки саветник, самостални педагошки саветник, виши педагошки саветник и високи педагошки саветник под условима и по поступку утврђеним Правилником.

Школа поседује и документ о вредновању сталног стручног усавршавања у школи. Наставници и стручни сарадници на основу документа о вредновању стручног усавршавања у школи и свог личног годишњег плана професионалног развоја, доставиће на крају сваке школске године своја уверења о стручним усавршавањима . Сва уверења наставника и стручних сарадника налазе се у досијеу школе и верификована су од стране директора школе. Школа поседује и годишњи план стручног усавршавања на нивоу установе. Запослени попуњавају формулара о стручном усавршавању запосленог када похађају неки од облика стручног усавршавања ван установе. Сви формулари налазе се у досијеу школе. Школа ће водити и евиденцију о свим облицима стручног усавршавања који се реализују у нашој установи према посебном протоколу.

ИНФОРМИСАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ У ВЕЗИ СА СТРУЧНИМ УСАВРШАВАЊЕМ И НАПРЕДОВАЊЕМ

Од велике важности је да сви запослени у установи имају правовремене информације, које се односе на све аспекте стручног усавршавања. Добро информисање у установи је један од показатеља уважавања, обезбеђује равноправност запослених, подстиче мотивацију и помаже постизање ефикасности у раду.

Информисање о различитим облицима стручног усавршавања организоваће се за чланове стручног већа, већа за област предмета, наставничког већа, педагошког колегијума, савета родитеља.

Покретање и одвијање процедуре за стицање звања, као и остваривање овог права, такође ће бити саставни део информисања запослених.

Информисање запослених одвијаће се преко табле за обавештавање, књиге обавештења, на стручним већима, наставничким већима, активима, одељенским већима,и педагошким колегијумима као посебна тачка дневног реда, односно излагање, power point - презентација, радионица или као приказ онога што су сазнали и применили у пракси.

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

На основу *Закона о основном васпитању и образовању и васпитању („*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.**) члан 39.** културне активности школе представљају активности које се остварују на основу програма културних активности школе, а обухватају:
- прославе дана школе,
- почетка и завршетка школске године,
- прославе завршетка основношколског образовања и васпитања ,
- прославе школских и државних празника,
- приредбе, представе, изложбе, концерте, такмичења и смотре, научно-истраживачке активности и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културни развој школског окружења,
- посете установама културе,
- заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе.

Законом о основном образовању и васпитању одређено је и где се организују прославе (школских и државних празника, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања и васпитања за ученике) и то је у школи или у установама културе, у договору са јединицом локалне самоуправе.

Општи циљ: јачање утицаја школе на васпитање ученика /ца и допринос културном развоју окружења школе, односно проширење афирмације делатности школе у окружењу.

Задаци
1. развијање радозналости код ученика /ца кроз реализацију културних активности
2. подстицање интересовања и талената код ученика /ца
3. ораганизовање и реализација квалитетног начина провођења слободног времена
4. формирање естетских ставова и вредности ученика /ца кроз реализацију културних активности

У издвојеним одељењима, ученици се својим програмима укључују у све манифестације у својим месним заједницама а планирају и посебне активности

Носиоци послова: руководиоци издвојених одељења, наставници задужени за рад слободних активности, Дечји савез.

Начин праћења:
-ЕУС, РЕУС, ПОИС
-Евиденција о укључивању ученика у непосредно друштвено окружење
-Евиденција о реализованим културним активностима у школи и посетама ученика институцијама културе
-Евиденција о ваннаставним активностима
-Програми школских приредби, манифестација и сл.
-Педагошка документација

Ж

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ

Изложбе ликовних радова поводом обележавања значајних датума:

- Декорисање простора за пријем ђака-првака,
- Креативне радионице-декупаж и организовање продајних изложби,
- Минијатура, простор Центра за културу,
- „Мини МајданАрт“, изложба ученичког накита,
- Дечија недеља, изложба тематских порука и стихова илустрованих ликовним радовима ученика са ликовне радионице „Деца су украс света“ – .
- Дан просветних радника, калиграфска изложба (слова – прилагођено наставниј теми „линија“), радови ученика 5. разреда
- „ЕкоАрт“, изложба ученичких ликовних радова, школа у дебелом Лугу,
- Новогодишња изложба, ликовни радови ученика 5., 6. и 8. разреда, акционо сликарство –
- Декорисање простора за тематско забавно вече (маскенбал) – последња недеља.
- Светосавска изложба – изложба ликовних радова ученика 5. разреда (портрет светаца), 6. разреда (архитектура – црквена), 7. разред (просторно приказивање – црквена архитектура) и 8. разред (доминанта, фигурација – библијске приче)
- Дан заљубљених или Дан жена, изложба ликовних радова ученика са ликовне радионице „Лицитарска срца“, школа у Дебелом Лугу .
- Осмомартовска изложба - изложба ликовних радова ученика од 5. до 8. разреда (флорални мотиви – прилагођено наставним захтевима сваког разреда)
- Професионална оријентација – „Моје радно место“7. и 8. разред (у оквиру часова ликовне културе прилагођено наставним захтевима)
- „Мала школа сликања“, изложба сликарских радова ученика у градској галерији .
- „ЕкоАрт“, изложба ученичких вајарских радова,
- „Другарско вече“, декорисање простора за тематско забавно вече
- Мозаици и естетки третиран намештај представљаће сталну ликовну поставку са очуваном функционалном наменом у простору школе.

Приредмбе поводом прославе школских и државних празника: *Пријем првака,МајданАрт, Дечија недеља, Дан просветних радника,Мини сајам, Нова година, Свети сава, 8 март, Ускрс Дан школе, Обележавање краја школске године*

Обележавање државних празника и значајних датума

1. октобар - Међународни дан старијих особа
Дечија недеља- прва недеља октобра
18.10. обележавање Европског дана борбе против трговине људима
21.октобар – Шумарице – први час тематски посвећен догађају
11.новембар – Дан примирја – седмица уочи празника: тематске изложбе, панои, предавања за ученике
16. новембар - Међународни дан толеранције
20.новембар - Светски дан права детета
25.11. обележавања Међународног Дана борбе против насиља над женама
1. децембар - Светски дан борбе против СИДА-е
УЧЕСТВОВАЊЕ НА МИНИ САЈМУ "КУЛТУРА,ОБРАЗОВАЊЕ, СТВАРАЛАШТВО"
31. јануар - Национални дан без дуванског дима
обележавање дана безбедног интернета (други уторак у фебруару)
5.фебруар – Дан државности - седмица уочи празниа: тематске изложбе, панои, предавања за ученике
21. фебруар - Међународни дан матерњег језика
8. март - Дан Уједињених нација за права жена и међународни мир
20.мај - Светски дан за културну разноликост за дијалог и развој
15. мај Међународни дан породице
31. Мај - Светски дан борбе против пушења
Нова година – школске приредбе, прославе
Савиндан - тематске изложбе, панои, приредбе
Месец борбе против болести зависности-изложбе у новембру

Спортске активности Јесењи крос Пролећни крос, Спортска такмичења: стони тенис, одбојка, фудбал, кошарка, *Мала олимпијада* Недеља школског спорта (у дечијој недељи и у недељи прославе дана школе 6. маја), такмичења појединачна и екипна
Прослава завршетка основношколског образовања- за ученике осмог разреда
Реални сусрету-у оквиру ПО ученика седмог и осмог разреда-посета Музеју, библиотеци, Центру за културу, галерији, Мини сајам културе
Извођење драмских представа; Форум театар
Извођење фолклорних наступа- приликом обележавања значајнијих датума *Пријем првака, Дечија недеља, Дан просветних радника, Мини сајам,Нова година , Свети сава, 8. Март, Ускрс, Дан школе, Обележавање краја ншколске године*
Јавни наступи хора-поводом обележавања значајнијих датума- *Пријем првака, Дечија недеља, Дан просветних радника, Мини сајам,Нова година , Свети сава, 8. Март, Ускрс, Дан школе, Обележавање крајашколске године*
Сценски наступи драмске секције: *Пријем првака, Дечија недеља, Дан просветних радника,Мини сајам,Нова година , Свети сава, 8. Март, Ускрс, Дан школе, Обележавање краја ншколске године*
Такмичење литерарних и локовних радова поводом значајних датума и активности-праћење конкурса у земљи и иностранству, Сто младих талената борског округа итд.
Научно истраживачке активности – такмичење из техничког и информатичког образовања, хемије, физике, биологије
Акције Вршњачког тима и Ђачког парламента- промоције хуманих вредности, превенција насиља, акције за јачање толеранције, сарадње, другарства, поштовања различитости, ненасилног решавање сукоба,
Посета установама културе- музеј, Центар за културу, галерија, гостујуће позоришне представе и биоскопске пројекције, КУД "Велимир Маркићевић" Мајданпек, градска библиотека
Заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе Реализација реалних сусрета –професионална орјентација (РБМ, ЦСР, Општина, ФБЦ, Трговина, ПС Мајданпек, Дом Здравља, НЗС -Реализација услуга професионалне орјентације

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

На основу *Закона о основном васпитању и образовању и васпитању („*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.**) ,** члан. 46. програм заштите животне средине обухвата активности усмерене на јачање и развој свести о значају здраве животне средине, развој еколошке свести, одрживог развоја и очувању и унапређењу природних ресурса, које обухвата и упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике.

Школа доприноси заштити животне средине остваривањем програма заштите животне средине - локалним еколошким акцијама, заједничким активностима школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе у анализи стања животне средине и акција за заштиту животне средине у складу са законом.

Програм ће се реализовати кроз часове одељенског старешине и слободне активности ученика, као и путем рада еколошке и других секција. Посебан допринос естетском уређењу школе даће тимов за самовредновања школе који ће се бавити овом облашћу.

ОБЛАСТИ

1. Локалне еколошке акције
2. Заједничке активности школе, родитеља /старатеља и лз
3. Акције за заштиту животне средине у складу са законом

ПРОГРАМСКИ САДРЖАЈИ

1. Заштита животне средине(однос према природи)
2. Уређење учионица и школског дворишта
3. Сакупљање секундарних сировина
4. Рециклажа (папир, пластика, тканина...)
5. Активности усмерене на обележавање значајних еколошких датума

Задаци:

- развијањев естетских, еколошких и хигијенских навика
- развијање свести о значају заштите животне средине за здравље појединца и друштва уопште
- развијање сензибилитета код ученика и, родитеља и запослених за уређење школског простора и дворишта школе
- развијање одговорности за очување животне средине
- развијање способности процене за естетику

Садржаји програма ће се реализовати кроз:

- садржаје рада на часовима редовних и изборних предмета и ваннаставне активности
- садржаји рада еколошке секције
- садржаје рада на екскурзији и настави у природи
- садржаје рада на ЧОС-у
- естетско, хигијенско и еколошко уређењу школе, према садржајима из програма Комисије
- уређење учинице и школског простора
- уређење школског дворишта
- текуће хигијенско одржавање школе

ОБЕЛЕЖВАЊЕ ЗНАЧАЈНИ ЕКОЛОШКИХ ДАТУМА

4. октобар - Светски дан заштите животиња;
15. октобар - Међународни дан пешачења, Светски дан чистих руку;
16. октобар - Светски дан здраве хране, Дан хлеба;
20. октобар - Светски дан јабука
07. 02. Међународни дан живота
14. фебруар – Светски дан очувања енергије
14. март - Међународни дан река;
21. март - Светски дан шума;
22. март - Светски дан заштите вода;
22. април - Светски дан планете Земље;
22. мај - Европски дан паркова;
5. јун - Светски дан животне средине

Циљ: развијања и очувања еколошке свести код ученика, развијања смисла за лепо и формирање хигијенских навика уз истовремено подстицање здравствене културе ученика.

САДРЖАЈ АКТИВНОСТ
-Упознавање ученика наЧОС-у саовим програмом -Уређење хола, ходника, улаза и учионица -Очување личне хигијене ученика
-Изложба ликовних радова у холу школе -Такмичење за најуређенију учионицу -Уређење спортских терена -Васпитање за хумане и толерантнеодносе међу људима -Карактеристике физичког, психичког и социјалног развоја човека
-Нега саксијског цвећа у учионицама, холу и ходницима -Човекова животна средина -Однос животне и радне средине -Школа и деоокружења -Правилна исхрана ученика
-Израда ликовних и литерарних радова на тему: „Заштита и унапређење животне средине“ -Еколошка криза и могућност њеног развоја -Чишћење снега у дворишту и на степеницама
-Уређење школских улаза -Чишћење снега у дворишту -Лична хигијена, васпитавање заодржавање хигијене тела -Телесно здравље и спортска хигијена
Сађење нових садница у школском дворишту, естетскоосмишљавање -Уређење дворишта и спортских терена -Вредновање међусобних односа, особина и неких питања породичног живота
-Уређење школских кабинета -Неговање цвећа по учионицама -Израда паноа у холовима школе -Сукоб моралних вредности
-Сакупљање лековитог биља -Лична хигијена ученика -Култура рада, становања и исхране -Одржавање зелених површина у школи
-Сређивање кабинета и хола -Анализаостварених резултата у оквиру активности на уређењу школских објеката, хигијенском, естетском и еколошком уређењу и предлози за следећу школску годину. -Анализу ће спровести разредне старешине на часовимаодељењских заједница, што ће бити обједињено на нивоу школе. -Стручни органи школе ће такођеанализирати остварењеовог програма и донети одређене закључке

КОРЕЛАЦИЈА СА ПРОГРАМСКИМ САДРЖАЈИМА НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА

РАЗРЕД	САДРЖАЈИ
1.разред и 2.разред **(чос, свет око нас)**	-Вода(вода за пиће, хигијену, за раст биљака, реке,…) -Ваздух(загађивање ваздуха, улога биљака у животу других живих бића) - Хигијена (еколашко понашање преиликом уређења учионице, школе и школског дворишта) Сви садржаји биће реализовани на часовима света око нас и одељеноког заједнице.
3. и 4. Разред **(ЧОС и ПИД)**	1. Вода (врсте вода у природи, загађивање река) 2. Ваздух(дисање,смог, биљне оплемењују простор) 3. Бука у близини школе и куће 4.Важни еколошки датуми
5,6,7. РАЗРЕД **(ЧОС и БИОЛОГИЈА)**	1. Ваздух (озонски омотач и ефекат стаклене баште) 2. Вода (киселе кише) 3. Отпад (рециклажа)

	4. Биодиверзити и његово угрожавање (нестајање великог броја врста живих бића са наше планете)
8. разред биологија	1. екологија 2. заштита еко система

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ

На основу *Закона о основном васпитању и образовању и васпитању („*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.**) ,** члан. 47.сарадња са локалном самоуправом, која укључује и сарадњу са канцеларијама за младе у јединицама локалне самоуправе, остваривање се на основу програма који чини део школског програма и део развојног плана школе. Школа ће пратити и укључивати се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планирати садржаје и начине сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе**.**

Циљ:Јачање јединственог деловања васпитно-образовних чинилаца; коришћење ресурса средине у остваривању рада; промовисање рада школе; проширивање знања о месту и околини; развијање еколошке иморалне свести; формитрање навика праћења културних и спортских активности; заштита иочување здравља.

ИНСТИТУЦИЈА СА КОЈОМ СЕ САРАЂУЈЕ	САДРЖАЈ САРАДЊЕ
Градска библиотека	Упознавање са радом библиотекара Учлањивање Упознавање са занимањима Посета, час у библиотеци(у оквиру активности *Дечје недеље)*
Градска галерија	Изложбе ликовних радова(посете, поставке)
Музеј	Упознавање са занимањима Упознавање са знаменитостима мајданпечког краја
Дом Здравља	Правилна исхрана Болести прљавих руку Болести зависности Хигијена уста и зуба Систематски преглед Патронажа Упознавање са занимањима из ове области Учешће у превенцији и интеревнцији
Центар за социјални рад	Праћење и размена информација о ученицима и родитељима Учешће у акцијама превенције и интервенције Упознавање са занимањима ЦСР
ПУ Мајданпек	„Шта знаш о саобраћају“ 'Безбедност у саобраћају Упознавање првака са правилима понашања у саобраћају Технички преглед возила приликом извођења наставе у природи и екскурзија ученика Превенција болести зависности и малолетничке делинквенције Заједничке акције у циљу повећања безбедности Упознавање са занимањима
Црвени Крст	Према плану Црвеног крста Трговина људима
Општина	Обележавање Дана општине Пријем првака

	Дечја недеља Посете ученика Спортске активности - крос
***ZIJIN* Мајданпек**	Упознавање са занимањима Посета ученика седмог и осмог разреда
Центар за културу	-извођење представа -изложбе ученика -мајдан арт -жене сликари -мини сајам културе и друго Праћење културних манифестација у складу са узрастом(представе, изложбе, концерти...) Учешће у реализацији и праћењу ваннаставних активности школе
Предшколска установа и друге школе	упознавању и праћењу психофизичких карактеристика деце и особености њихових породичних прилика -размена информација, реализација заједничких акција -упознавање са занимањима -професионално усмеравање ученика
Спортски клубови	-укључивање ученика у клубове -реализација заједничких акција
Спортски савез	-у оквиру реализације спортских активноси и такмичења
Друге огранизације и НВО	-акције, -обележавање значајних датума -превенција и интеревцнија -професионални развој ученика
Интерресорна комисија	-пружање додатне подршке ученицима

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКО-РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције, школа у оквиру школског програма, реализује и програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици. Програм недеље школског спорта обухвата спортско-рекреативне активности свих ученика, као и културно-уметничке манифестације на тему из области физичког и здравственог васпитања, у складу са планом и програмом наставе и учења

Циљ:
-развој и практиковања здравог начина живота,
-развој свести о важности сопственог здравља и безбедности,
- развијање свести о потреби неговања и развоја физичких способности, као и
-превенција насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције,
школа ће у оквиру школског програма, реализовати и програм школског спорта, којим ће бити обухваћени сви ученици.

Школа је дужна да, према На основу *Закона о основном васпитању и образовању и васпитању („*Службени гласник РС“, број 101/2017, 27/2018, 10/2019,129/2021 и 129/2021, 92/2023 и 19/2025.**)** , члан. 40. у оквиру програма школског спорта, заједно са јединицом локалне самоуправе организује недељу школског спорта најмање једном у току полугодишта.
Недеља школског спорта обухватиће такмичења свих ученика у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика

Општи циљ: припрема ученика /ца за развој и практиковање здравих стилова живота
Специфични циљеви:
1. усмеравање њиховог целокупног физичког и менталног развоја кроз бављење спортом
2. преношење важних друштвених вредности (правичност, самодисциплина, солидарсност, толеранција, тимски дух, фер плеј) кроз бављење спорстким активностима
3. побољшање социјане интеграције ученика /ца

Задаци
1. развој свести о важности сопственог здравља и безбедности
2. развој свести о потреби неговања и развоја физичких способности
3. превенција насиља и болести зависности кроз бављење школским спортом

Корелација: програм заштите ученика од насиља, програм превенције малолетничке деликвенције и болести зависности, програм превентивне улоге школског спорта
Начин остваривања: кроз часове редовне наставе, кроз рад спортских секција и изборних предмета, кроз активности "недеља школског спорта", манифестације, сарадњу са локалним спортским клубовима

ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА	САДРЖАЈИ ПРОГРАМА
-Стицање навике за систематским вежбањем -Развијање осећаја за фер плеј -Припремање за школска такмичења -формирање позитивног односа младих према физичком вежбању настава физичког васпитања.	Спортска недеља- Међуодељенска такмичења, шетња, трчање на градском стадиону, такмичење у оквиру секције...
-Развијање љубави деце према базичној физичкој вештини-трчању	Јесењи и пролећни крос- Такмичење у трчању на различите дужине стаза зависно од узраста деце
-Стицање навике за систематским вежбањем -Развијање осећаја за фер плеј	Спортске игре и стони тенис - такмичење
-Развијање љубави према бављењу спортом -развијање здравих навика код ученика /ца	Мале олимпијске игре -недеља школског спорта
-Јачање сарадње са родитељима /старатељима	-Игре без граница, полгион, заједничко учешће родитеља и наставника

Праћење, мерење, вредновање и оцењивање ефеката рада чине нераздвојни део процеса реализације програмских задатака, а у функцији су како сталне обавештености ученика, родитеља и других субјеката о актуелном стању физичких способности, знања, умења и навика школске популације, тако и у функцији оцене спроведених методолошких поступака.

ПРОГРАМ РЕАЛИЗАЦИЈЕ НЕДЕЉЕ ШКОЛСКОГ СПОРТА

АКТИВНОСТИ	УЧЕСНИЦИ
Мале Олимпијске игре	Ученици обе основне школе од првог до трећег разреда
Турнир у стоном тенису	Ученици обе основне школе V-VIII
Турнир у малом фудбалу	Ученици обе основне школе од првог до трећег разреда и од петог до осмог
Турнир у кошарци	Ученици обе основне школе од петог до осмог разреда
Турнир у одбојци	Ученици обе основне школе од V-VIII

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ПРИПРЕМЕ ЗА МАЛЕ ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ ОД 1. ДО 3. РАЗРЕДА

САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ
- Упознавање полигона - Колут напред-обука - Елементи спретности - Елементи брзине - Увежбавање полигона уз корекцију грешака и понављање најслабијих деоница

ПРЕВЕНТИВНА И ЗАШТИТНА УЛОГУ ШКОЛСКОГ СПОРТА У ЗАШТИТИ ДЕЦЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Општи циљ: Остваривање и развој безбедног и подстицајног окружења у образовно-васпитним установама јачањем превентивне компоненте школског спорта

Специфични циљеви

1. Обезбеђивање превентивне и заштитне улоге школског спорта и услова за правилан раст и развој ученика
2. Подстицање спортских активности ученика уз истовремено јачање социјалних вештина и тимске припадности
3. Подстицање квалитетнијег и креативнијег провођења слободног времена и развој здравих стилова живота

Задаци:

1. уважавање разлика у физичким способностима и изгледу
2. јачање самопоуздања
3. развијање тимског духа
4. развијање спортског понашања такмичара, посматрача/навијача и тренера ,пружање подршке саиграчима
5. спортско прихватање неуспеха и развој самоконтроле
6. поштовање фер-плеј игре
7. преузимање иницијативности и одговорности
8. стицање знања за препознавање ризика од спортских повреда и указивања прве помоћи.”

ж

бр	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ
1	Праћење здравственог и физичког развоја /статуса ученика
2	Анализа реализовања наставе физичког васпитања у млађим разредима основне школе (обим и квалитет)
3	Утврђивање иницијалног стања на нивоу школе и у ваннаставним активностима ван школе (клубови) -Ниво физичких способности ученика; -Ниво учешћа у школским спортским активностима; -Ниво учешћа у ваншколским спортскимактивностима
4	Идентификовање ученика који показују склоност насилном понашању, планирање и реализовање одговарајућих спортских активности за њих»
5	Доношење правила понашања ученика / ца у: -свлачионици -фискултурној сали -школском дворишту -правила понашања на трибинама/ навијања јасно истицање правила понашања, и праћење придржвања истих
6	Анализа ресурса школе и ресурса ЛЗ-раположивих за планирање и реализацију разноврсних спортских активности
7	Успостављање и јачање сарадња са спортским друштвима, клубовима, другим О-В установама (конкретне активности планирати у сарадњи са спортским друштвима и клубовима)
8	Организовање и реализација недеље школског спорта (план активности у прилогу)
9	Организовање и реализација такмичења за родитеље ученика од петог до осмог разреда "полигон спретности" -пријављивање родитеља до 15. Октобра Мин бр. Родитеља: 20 Мах бр. Родитеља: 60
10	Израда паноа "дечија права у спорту" и истицање на јавном месту
11	организовање «Бон-бон» купа-решавање проблема синдрома вође који бира тим, по сценарију "Моја школа-школа без насиља"
12	ПРАВИЛАН РАСТ И РАЗВОЈ у складу са могућностима појединца формирати критеријуме на основу могућности појединца, и на основу правилника о оцењивању
13	Едукација наставника, родитељаи ученика кроз трибине и ЧОС о позитивном дејству спорта на ферикоректно понашање у животу
14	Организовање школских и општинских такмичења уз поштовање фер–плеја и стимулисање игре у којој,,свиу чествују и сви побеђују“
15	Организовањем трибина, радионица, округлих столова са циљем промовисања физичких активности као животних вредности,афирмација спорта,сарадње и толеранције.
16	*Моја школа-школа толеранције* *Спортска компонента:* *СПОРТ БЕЗ НАСИЉА И ЗА НЕНАСИЉЕ* Циљ игара: Учествујмо и навијајмо без вређања, псовки и повређивања како не бисмо зарадили казнене поене. Учесници: ученици, наставници, родитељи Број екипа у играма накнадно ће се одредити СЛАГАЛИЦА– 3. и 4. разред ПОЛИГОН СПРЕТНОСТИ – ПРИКУПИ БАЛОНЕ – 7. разред БАСКЕТ – 8. разред разред
17	*Недеља школског спорта –друго полугодиште*
18	*Ликовне презентације /ППТ које промовишу ненасиље у спорту, фер плеј итд*
19	*"Шта је навијање-шта није навијање"-предавање; "Родитељи као узори доброг спортског понашања"*
20	Активности које промовишу здраве стилове живота и превентивну улогу школског спорта Здрав старт-здрав циљ» Пиши, бриши, диши – живимо здраво "фер-плеј и правила фер плеја"

Напомена: за ученике од 7 до 10 година, активности усмерити на развијање вештина поштовања противника, придржавања правила игре, контролу негативних емоција-љутње, беса, незадовољства, те конструктивног прихватања победе противника. За ученике од 11 до 13 година, активности усмерити на поштовање тренера/ одрасле особе/ судије, прихватања правила игре, указати на значај сарадничког и тимског рада и усвајање ненансилног решавања конфликта

ПРОГРАМ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА

Циљ: модернизација наставе и усмеравање наставника ка остваривању његове нове улоге у образовно-васпитном систему (партнер у учењу, мотиватор, организатор, дизајнер, саветник и сарадник у остваривању заједничког циља)

У циљу унапређивања образовно-васпитног рада , посебна пажња ће се поклањати следећем :

- организацији рада школе у којој примарну улогу треба да заузме ученик, са циљем задовољавања посебних и општих интереса који ће резултирати успешном стицању нових знања кроз партнерски однос са наставником. На тај начин ће ученик постати самосталнији, креативнији и образованији,
- усклађивању планова рада на стручним активима и већима допринеће квалитетнијој организацији на персоналном и глобалном нивоу у школи,
- програмирањем и реализацијом наставних садржаја извршити селекцију битног и на тај начин растеретити ученика од непотребних чињеница,
- да се у настави примењују различити приступи настави, савремени облици и методе, индивидуализовани приступ, неговању групног и тандемског рада, наставу по нивоима, а све уз примену савремених аудио-визуелних средстава, примењивању разноврсних методичких поступака у складу са циљевима, исходима и стандардима постигнућа, садржајима наставног предмета, узрасним карактеристикама и индивидуалним могућностима и потребама ученика;
- да се програми рада припремају тако да уважавају : стандардне постигнућа, програм наставе и учења и индивидуалне разлике ученика, водећи рачуна о садржајној и временској усклађености;
- да се садржаји наставе учине доступним ученицима (пријемчиви, разумљиви, интересантни); и програмирају тако да воде рачуна о корелацији, како хоризонталној, тако и вертикалној;
- информисању о новим трендовима и примени одговарајућих и доступних технологија у образовању;
- проверавању остварености прописаних образовних стандарда и циљева учења наставног предмета.
-остваривњу функционалних, образовних и васпитних циљева у складу са општим принципима, циљевима и исходима образовања, програмом наставе и учења предмета, прилагођавајући их индивидуалним карактеристикама и могућностима ученика;
- да наставник систематски уводи ученике у научну дисциплину; повезивању наставних садржаја са претходним знањима и искуствима ученика и њиховим садашњим и будућим потребама, са примерима из свакодневног живота, са садржајима из других области, са актуелним достигнућима/научним новинама;

- повезивању и организовању наставних садржаја једног или више предмета у тематске целине; континуираном праћењу и вредновању остварености хоризонталне и вертикалне повезаности садржаја;
- подстицању и подржавању различитих стилова учења ученика и континуираном подстицању развоја и примене различитих мисаоних вештина (идентификовање проблема, решавање проблема, доношење одлука) и облика мишљења (критичко, аналитичко и дивергентно);
- на нивоу стручних актива планирању и реализовању угледних часова и огледних часова,
- вођењу рачуна о индивидуалним могућностима и способностима ученика и пружању додатне подршке ученицима којима је она потребна, на основу анализе остварености образовних стандарда постигнућа
- континуираном и разноврсном праћењу рада ученика уз уважавање свих компоненти оцењивања, праћењу и вредновању интересовања ученика у оквиру предмета; праћењу и процењивању различитих аспеката учења и напредовања, користећи различите технике евалуирања и вредновању ефикасности сопствених метода на основу ученичких постигнућа
- прецизнијем планирању провере писмених постигнућа ученика за сваки класификациони период, чији ће распоред бити изложен на огласној табли школе, сајту школе, да ди се избегло преоптерећивање ученика и поштовао правилник о оцењивању,
- разрађивању стимулативних система мера према ученицима, њиховим склоностима и интересовањима и систематском развијању нових облика рада,планирању активности полазећи од знања и искустава којима ученици располажу, индивидуалним карактеристикама и потребама ученика, постављених циљева, исхода, садржаја,
- стварању услова у којима ученици могу да обављају самоконтролу и самопроцену свог рада,подржавању ученика да слободно износе своје идеје, постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења;
- примењивању различитих поступкака и техника у оцењивању праћењу и вредновању постигнућа ученика, примењујући, објективно, јавно, континуирано и подстицајно оцењивање, дајући потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду,
-вредновању постигнућа ученика у складу са индивидуалним способностима ученика, примењујући утврђене критеријуме оцењивања; користећи поступке вредновања који су у функцији даљег учења, праћењу и вредновању примена инструмената за праћење и анализирање рада у односу на напредовање ученика;.
- развијању интересовања за рад и учење кроз подстицање самосталности , креативности и и иницијативе ученика у процесу стицања знања, умења и навика,подстицању критичког, аналитичког и дивергентног мишљења, упућивању ученика у самосталан рад и код њега развијати способност закључивања, повезивања и размишљања,
- да се за ученике са потешкоћама у учењу и развоју израђују индивидуални образовни планови са прилагођеним и измењеним стандардима постигнућа и редовно подносе извештаји о остварености постављених исхода,
-пружању подршке ученицима из осетљивих друштвених група;
- коришћењу различитих стратегија праћења развоја различитих аспеката личности ученика (сарадња са другим ученицима, решавање конфликата, реаговање на неуспех);
-развијању педагошке вештине за руковођење одељењем.
- испитивању професионалног интересовања ученика, њихов однос према школи и персоналне односе у одељењу,
- подстицању самопоуздања, самопоштовања и подизању нивоа аспирација свих ученика, обезбеђивању могућности и окружење за активности, интересовања и потребе ученика

уважавајући њихове ставове и мишљења; анализирању и праћењу мотивације, задовољства, активности ученика на часу, њихову самосталност и истрајност у раду.
- планирању посета, излете, екскурзије изводиће се са циљем да се ученици упознају са природним богатствима и лепотама наше земље како би проширили своја знања,
- откривању даровитих ученика, укључивати их у додатну наставу, доношењу обогаћеног и проширеног програма и усмеравању њиховог развоја,
- да се у раду одељењских заједница,реализују едукативне радионице на тему превенције насиља, здравих стилова живота, хуманих односа међу половима,нарочито ће се радити на превенцији родно заснованог насиља, подстицању самопоуздања и самопоштовања код ученика: поштовању различитости и уважавању потреба; законитости психичког развоја, конструктивни поступци при решавању развојних проблема, као и у ситуацијама кризе и конфликата, техникама успешне комуникације
-подстицању и развијатњу сарадње са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду; и свим доступним ресурсима који могу подржати образовно-васпитни рад (школским, породичним, у локалној и широј заједници);
- систематском планирању сарадње са родитељима/старатељима и другим партнерима у образовно-васпитном раду на основу анализе мреже могућих партнера и доступних ресурса; планирању различитих облика мотивисања за сарадњу;
- осмишљавању ситуација и активности у којима се пружа могућност за примену комуникацијских вештина, познавању техника успешне комуникације
- сарадњи са партнерима, подстицању размене мишљења и изградњи атмосфере међусобног поверења у заједничком раду у интересу ученика; анализирању и процењивању сопствених капацитета за сарадњу;
- вредновању сарадње са партнерима на основу анализе постигнутих ефеката и континуираном извештавању партнера о постигнутим ефектима сарадње.
- информисању и консултовању родитеље/старатеље и охрабривању да буду активно укључени у рад школе;
- разматрању и уважавању иницијативе партнера које се односе на унапређивање рада школе;
- кроз сарадњу подстицању развоја социјалних компетенција;
- претплатити се на стручне листове и часописе, допунити ученичку и наставничку библиотеку,
- да се наставници и стручни сарадници континуирано професионално усавршававају, из области научне дисциплине којој предмет припада, методике наставе и образовне технологије, за поучавање и учење, за подршку развоју личности ученика и за комуникацију и сарадњу, да би тако усавршававали своје компетенције,
-иновирању и унапређивању рада наставника и стручних сарадника, примењујући новостечена знања из области у којима је то потребно а на основу резултата самовредновања и спољашњег вредновања рада и потреба школе
- креирању личног плана професионалног развоја наставника и стручних сарадника и вршењу самопроцене свог рада у оквиру планирања сопственог професионалног развоја и напредовања

ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћење остварености садржаја школског програма реализоваће се континуирано, током школске године, а на основу Приручника о самовредновању рада школе, Правилник о стандардима квалитета рада образовно-васпитних установа, Правилник о вредновању квалитета рада установе , Стандарди квалитета рада образовно-васпитних установа. У

процес праћења реализације школског програма биће укључени наставници, ученици и ордитељи/старатељи, док ће главни носиоци процес бити тим за самовредновање и вредновање рада школе и актив за развој школског програма.
Праћење реализације садржаја школског програма остварiће се на основу следећих елемената:

ЕЛЕМЕНТИ	САДРЖАЈИ
СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА	Школски програм рада школе сачињен је у складу са прописима Елементи школског програма и годишњег плана рада школе међусобно су усклађени Школски програм рада школе усмерен је на задовољење различитих потреба ученика Школски програм садржи све законом предвиђене елементе. Школски програм је сачињен на основу наставног плана и програма. Програми наставних предмета су међусобно садржајно усклађени у оквиру сваког разреда. Програми наставних предмета су међусобно временски усклађени у оквиру сваког разреда.
САДРЖАЈ ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	-постигнућа ученика -оствареност циљева и задатака -усклађеност циљева и задатака са садржајима и темама -адекватност наставних метода и облика рада -активност ученика и наставника -наставна средства и асистивна технологија -временска динамика -усклађеност са узрасним и развојним карактеристикама ученика /ца -фактори који доприносе реализацији планираногсадржаја и фактори који отежавају /ометају реализацију
НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	-разноврсност метода и техника оцењивања ученика /ца -мерење постигнућа ученика /ца -ученички радови, продукти, портфолио -мерење задовољства ученика /ца и наставника у раду -диференцирање различитих нивоа постигнућа -мерење различитих видова подршке у процесу учења -испитивање задовољства родитеља /старатеља понуђеним и реализованим програмима -процењивање ангажовања и активног укључивања ученика /ца у процес наставе
ИНСТРУМЕНТИ ПРАЋЕЊА ОСТВАРИВАЊА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	-евалуациони упитници -анкетни упитници за ученике /це, родитеље /старатеље, наставике -скале процене и чек листе -оперативни планови наставика -портфолио наставника -евиденција о реализованим иновативним моделима наставе (огледни, угледни часови, икт ...) -извештаји о постигнућима ученика -евиденција и анализе тима за самовредновање -процена усклађености са законском регулативом -записници са стручни већа
НОСИОЦИ И САРАДНИЦИ ПРАЋЕЊА ОСТВАРЕНОСТИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА	Актив за развој школског програма Тим за самовредновање и вредновање рада школе Сарадници -стручни актив за развојно планирање -педагошко-психолошка служба -ђачки парламент -савет родитеља -наставници -директор школе

	-остали тимови у школи -представници локалне заједнице -надзорници школске управе
ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА ПРАЋЕЊА ОСТВАРЕНОСТИ	-класификациони периоди -полугодишњи извештаји -континуирано током године-праћење кроз реализацију наставног процеса и ваннаставних активности

ЕВАЛУАЦИЈА И САМОЕВАЛУАЦИЈА НАСТАВНИКА

Начин остваривања:
-запажања о успешности одржаних часова и ваннаставних активности
-портфолио наставника
-чек листа за самовредновање
-анализа оперативних планова и остварености планова
-извештај о стручном усавршавању на нивоу установе

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ВРЕДНОВАЊА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

Записници са састанака стручних, одељењских и наставничког већа, активима
-остварености дефинисаних циљева и задатака односно остварености исхода образовања
-на основу остварености циљева и исхода прилагођених стандарда постигнућа за ученике којима је пружена додатна образовна подршка
-континуираним праћењем индивидуалног развоја и напредовања ученика /ца у савладавању школског програма
-праћењем ангажовања ученика /ца кроз ваннаставне активности
-извештаји са такмичења, смотри и др

МЕТОДЕ ПРАЋЕЊА
-метода посматрања
-анализа ученичких радова
-портфолио ученика
-педагошка документација
-продукти ученика
-разговор са ученицима /цама
-писмене провере усвојености знања (диктати, контролни задаци, писане вежбе, неформални и стандардизовани тестови)
-анализа постигнућа ученика за завршном испиту
-усмено испитивање усвојености знања

ДОКУМЕНТАЦИЈА - ДОКАЗИ
Досије ученика
Ученички продукти
Евиденција о праћењу и вредновању напредовања ученика
Евиденција о промовисању учешћа на такмичењима
Евиденција о постигнутим резултатима ученика на такмичењима
Програми за подршку ученицима у процесу учења
Планови рада наставника
Белешке/досијеи наставника о напредовању и постигнућима

ПРОГРАМ ОБАВЕЗНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА, ИЗБОРНИХ ПРОГРАМА И СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ

ПРВИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПРВИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета и изборни програми за први разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, реализоваће се на основу *Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања* "(Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 12/2018, 15/2018, 18/2018, 1/2019 и 2/2020, 16/2022 и 1/2023, 13/2023, 14/2023 и 11/2024 .)

Од школске 2027/2028. године програм наставе и учења обавезних предмета и изборни програми за први разред, реализоваће се на основу *Правилника о изменама Правилника о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања* ("Службени гласници РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године)

ДРУГИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета и изборни програми за други разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, реализоваће се на основу *Правилника о програму наставе и учења за други разред основног образовања и васпитања* (" Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 3/2019, 5/2021, 13/2023.)

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета и изборни програми за трећи разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, реализоваће се на основу *Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања* (" Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2020, 6/2020, 7/2022 и 13/2023.)

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета и изборни програми за четврти разред, са начинима и поступцима за њихово остваривање, реализоваће се на основу *Правилника о програму наставе и учења за четврти разред основног образовања и васпитања* (" Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2020, 7/2021.,1/2023 и 13/2023.)

ДРУГИ ЦИКЛУС ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

ПЕТИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање за пети и шести разред реализоваће се на основу *Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања* ("Службеном гласнику РС - Просветни гласник", бр. 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020 и 17/2021, 13/2023, 14/2023, 3/2024 и 6/2025.)

Од школске 2027/2028. године програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање за пети и шести разред, реализоваће се на основу *Правилник о изменама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести азред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања* (Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026.

ШЕСТИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање реализоваће се на основу за пети и шести разред реализоваће се на основу *Правилника о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања*
("Службеном гласнику РС-Просветни гласник",бр. 18/2018, 3/2019, 3/2020, 6/2020 и 17/2021, 13/2023, 14/2023, 3/2024 и 6/2025.)

Од школске 2027/2028. године програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање за пети и шести разред, реализоваће се на основу *Правилник о изменама Правилника о плану наставе и учења за пети и шести азред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања* (Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026.

СЕДМИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање реализоваће се на основу за седми разред реализоваће се на основу *Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања* ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023 и 6/2025.) и *Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања* ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 13/2023.)

Од школске 2027/2028. године програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање реализоваће се, за седми разред ,на основу *Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања иваспитања* ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026.)

ОСМИ РАЗРЕД

Програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање реализоваће се на основу за осми разред реализоваће се на основу *Правилник о програму наставе и учења за осми разред основног образовања и васпитања* (" Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 2/2020, 6/2020, 8/2020, 5/2021, 17/2021, 16/2022, 13/2023, 14/2023, 4/2024 и 6/2025.) и *Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања и васпитања* ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 13/2023.)

Од школске 2027/2028. године програм наставе и учења обавезних предмета, изборног програма, програма слободних наставних активности, са начинима и поступцима за њихово остваривање реализоваће се, за осми разред ,на основу *Правилник о измени Правилника о плану наставе и учења за седми и осми разред основног образовања иваспитања* ("Службени гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2026 од 26.2.2026. године, ступио је на снагу 27.2.2026.)

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Циљ:омогућити обдареним и талентованим ученицима да прошире и продубе своја знања и вештине из неких наставних области и предмета у складу са својим интересовањима, способностима и склоностима.

Задаци:

- задовољавање индивидуалних особености ученика;
- подстицање индивидуалног развоја ученика;
- проширивање и продубљивање обима и садржаја наставних предмета;
- груписање ученика према способностима и интересовањима;
- идентификовање обдарених и талентованих ученика

1. За додатни рад опредељују се ученици од четвртог до осмог разреда изнадпросечних способности и посебних интересовања односно ученици заинтересовани за продубљивање и проширивање знања из свих или само појединих програмско-тематских подручја редовне наставе . То су они ученици чија се знања, интересовања и даровитост изразитије испољавају већ у првом, другом и трећем разреду. Такве ученике уочавају, прате и подстичу наставници разредне наставе и педагошко-психолошка служба школе све до четвртог разреда када се први пут организује додатни рад (изводи се све до завршног разреда).

2. Додатни рад се организује и изводи за ученике од четвртог до осмог разреда, један час недељно током целе наставне године. Изузетно је важно да се започета динамика додатног рада одржи док се не реализује утврђени програм. Уколико се, изузетно, додатни рад организује само у једном делу наставне године, пожељно је да се интересовање даровитих ученика за овај рад доцније не гаси, односно да се они подстичу на самостални рад другим формама рада (нпр. појачаном индивидуализацијом рада у редовној настави, давањем посебних задатака, ангажовањем у одговарајућим слободним активностима и др.).
3. Додатни рад - заснован на интересовању ученика за проширивање и продубљивање знања, умења и вештина - непосредније активира ученике и оспособљава их за самообразовање, развија њихову машту, подстиче их на стваралачки рад и упућује на самостално коришћење различитих извора сазнања. Под руководством наставника ученици се у додатном раду самостално наставном грађом (у учењу и истраживању), те припремају и излажу своје радове (усмене, писмене, практичне) пред својом групом, разредом или целом школом. Знања, умења и вештине које су стекли истраживачким, индивидуалним и групним радом ученици користе у редовној настави, слободним активностима и у другим приликама (конкурси, такмичења, школске и друге приредбе). Ученике који се посебно истичу у додатном раду треба и посебно стимулисати (похвале, награде, стипендије за даље школовање, упис у одговарајућу средњу школу и др.).
4. Уочавање потенцијално даровитих ученика у овој области остварјваће се непосредним праћењем од стране наставника разредне и предметне наставе, анализом радова ученика и остварених резултата на смотрама, такмичењима, интервјуисањем ученика и родитеља и применом одређених инструмената од стране школског психолога-педагога. На основу добијених резултата праћења и испитивања, интересовања и жеља даровитих ученика и напред наведених оријентационих садржаја, наставник ће заједно са ученицима утврђивати (конкретизовати) програм додатног рада с групама или појединим даровитим ученицима. Програмом рада обухватају се сегменти оријентационих садржаја програма (зависно од интересовања и жеља ученика, значи да наставник није обавезан да с појединцем или групом ученика оствари оријентационе програмске садржаје у целини. Битно је да планирани програмски садржаји буду у складу са интересовањима и жељама ученика, као и са расположивим годишњим фондом часова.
5. Додатни рад и може се реализовати као индивидуализовани (примерен појединим ученицима) и групни (за групе ученика једног или више разреда који се посебно интересују за исте програмске садржаје додатног рада). Зависно од интересовања ученика и програмских тема, групе се могу мењати (флексибилност састава групе).
6. Улога наставника у додатном раду је специфична. У сарадњи са учеником (евентуално - родитељима и школским педагогом - психологом) наставник ће утврђивати конкретан програм додатног рада . Реализујући програм додатног рада, наставник ће за сваку од одабраних тема проналазити и примењивати најпогодније облике и методе рада, пре свега оне које у највећој могућој мери активирају све потенцијале ученика, а ће се постављати као сарадник који стручно помаже рад појединца или групе: упућује и усмерава, помаже да се дође до правих решења, закључака и генерализација. Однос ученика и наставника у додатном раду бић сарадднички, непосреднији и ближи него у редовној настави, заснован на узајамном поверењу и поштовању.
7. У додатном раду са ученицима наставник ће пратити и евидентирати њихов развој и напредовање, усавршавати утврђене програме, откривати нове могућности индивидуализације рада (проблемски задаци, истраживачки радови, програмиране и полупрограмиране секвенце и разних апарата и техничких помагала и др.), те вршити

уопштавање и примену стечених знања, умења и вештина у различитим ситуацијама. Обезбеђиваће укључивање ученика у организоване облике рада ван школе (конкурси, смотре, такмичења). За сваког ученика водиће досије у који уноси битне податке о његовом напредовању у развоју, те ће се старати да тај досије прати ученике пре уписа у средњу школу.
8. Ученици се самостално опредељују за додатни рад . Приликом опредељивања ученика за додатни рад, објективно ће се проценити мотиви који су утицали на њихову одлуку (у обзир долазе само стварно надарени ученици, оцене из појединих предмета, а жеље ученика и родитеља не представљају пресудан фактор). Ученик ће остати укључен у додатни рад онолико времена (година) колико жели. Посебно ће се водити рачуна о томе да се даровити ученици не оптерећују изнад њихових стварних могућности и жеља (довољно је да ученик - уз редовну наставу - буде ангажован још само у једном виду васпитно-образовног рада - додатном раду).

ТРЕЋИ РАЗРЕД- ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Годишњи фонд :36
Недељни фонд:1

Циљеви: Развијање и неговање интересовања; развијање логичког мишљења и способности повезивања и закључивања. Оспособљавање ученика за примену знања у даљем раду и свакодневном животу.

Очекивани исход:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
-уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака
-лако логички повезује чињенице и појмове;
-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
-критички не расуђује; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Природни бројеви	12
2.	Геометријске фигуре	6
3.	Магични квадрат	4
4.	Детективски-занимљиви задаци	10
5.	Оригами	4
	Укупан број часова	36

Ова секција је покушај да се кроз занимљива предавања, радионице, игре, квизове и сл. математика представи на начин који се не среће често на редовним часовима. Циљ нам је да развијемо и одржимо интересовање за учење математике. Намењена је свим ученицима који то желе без обзира на успех и способности.

проучаваћемо одабрана поглавља из аритметике, алгебре и геометрије;

организоваћемо игре и такмичења;

видећемо како је математика повезана са ликовном културом, биологијом и другим наставним предметима;

правићемо зидне новине и календаре.

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД- ДОДАТНА НАСТАВА МАТЕМАТИКЕ

Годишњи фонд :36
Недељни фонд:1

Циљеви: Развијање и неговање интересовања; развијање логичког мишљења и способности повезивања и закључивања. Оспособљавање ученика за примену знања у даљем раду и свакодневном животу.

Очекивани исход:

-у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
-уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака
-лако логички повезује чињенице и појмове;
-самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
-критички не расуђује; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује.

ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1. Скуп природних бројева; рачунске операције у скупу природних бројева	14
2. Геометрија	10
3. Логички и занимљиви задаци	12
Укупно	36

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
1.Упознавање са програмом и начином рада 2.Занимљиви задаци 3.Декадни систем 4.Разни задаци 5.Текстуални задаци 6.Обим геометријских фигура 7.Обим геометријских фигура 8.Мерење и мере 9.Логички задаци 10.Сложени задаци 11.Једначине са сабирањем и одузимањем 12.Неједначине 13.Својства сабирања и одузимања 14.Јединице за површину 15.Површина правоугаоника 16.Површина квадрата 17.Задаци са разломцима 18.Занимљиви задаци са разломцима 19.Права, полуправа, дуж 20.Решавање сложених задатака помоћу једначина 21.Задаци са множењем и дељењем 22.Дешифровање 23.Магични квадрат 24.Изводљивост операција у скупу N 25.Својства множења и дељења 26.Множење и дељење 27.Квадар и коцка 28.Квадар и коцка-површина 29.Површина квадра и коцке	септембар октобар новембар децембар јануар фебруар март април мај	Учитељ, ученици	Списак ученика који су заинтересовани за присуствовање часовима додатне наставе Списак ученика пријављених за такмичење „Мислиша“ Учешће ученика на школском и општинском такмичењу продукти

30.Површина квадра и коцке 31.Математички изрази 32.Решавање сложених задатака 33.Једначине 34.Неједначине 35.Занимљиви задаци 36.Занимљиви задаци	јун		

ДОДАТНА НАСТАВА –ДРУГИ ЦИКЛУС
СРПСКИ ЈЕЗИК

Циљ додате наставе
Проширивање знања из српског језика и књижевности, развијање језичких, књижевних и комуникационих компетенција ученика.

Задаци додатне наставе
Развијање интересовања ученика за језик и књижевност. Неговање културе говора и писања. Припрема за такмичења.

Исходи
Ученици примењују проширена знања из језика и књижевности, аргументовано износе ставове, користе различите изворе знања и успешно решавају сложеније задатке из језика и књижевности.

ПЕТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (грамтика и правопис)	20
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

ШЕСТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (граматика и правопис)	20
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

СЕДМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (грамтика и правопис)	10
2.	Књижевност и књижевнотеоријски појмови	10
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	**20**

ОСМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (грамтика и правопис)	10
2.	Књижевност и књижевнотеоријски појмови	8
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	**18**

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Годишњи фонд часова : 20 -36 часова

Циљ додатне наставе:
-Проширивање и продубљивање математичких знања
-Развијање математичке креативности и истраживачког приступа у решавању проблемских ситуација

Задаци додатне наставе:
-Развијање интересовања за математику и стратегија решавања задатака
-Продубљивање знања стечених на редовној настави при решавању сложенијих математичких проблема
-Развијање логичког закључивања и математичког мишљења
-Подстицање истраживачког рада
-Припрема ученика за такмичења и оспособљавање ученика за самостално решавање сложених проблема.

Исходи додатне наставе:
На крају програма ученик ће бити у стању да:
-користи различите методе решавања и образлаже поступак решавања
-успешно решава такмичарске задатке;
-самостално истражује анализира и решава математичке проблеме;
-успешно примењује математичка знања у сложеним ситуацијама;
-примењује геометријска и алгебарска знања у пракси;

Методе рада: метода разговора, демонстративна метода, проблемска настава, истраживачки рад, индивидуални, групни рад, практичан рад.

Наставна средства: уџбеник и збирка задатака; геометријски прибор; наставни листићи; дигиталне презентације; интерактивне платформе и образовни софтвер.

Начин праћења и вредновања: активност на часу;решавање проблемских и такмичарских задатака; праћење напредовања ученика.

Годишњи план по темама
ПЕТИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Скупови и природни бројеви	Логички задаци, скупови, операције са бројевима, дељивост	Ученик решава сложеније проблеме користећи својства природних бројева	4-5
Разломци	Сложени задаци са разломцима, нестандардни поступци	Примењује разломке у сложенијим проблемским ситуацијама	5-10
Геометрија	Конструкције, углови, симетрија, занимљиви геометријски проблеми	Самостално решава геометријске проблеме	5-10
Логичко-	Табеле, дијаграми, стратегије	Развија логичко закључивање и	1-5

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
комбинаторни задаци	решавања	математичку креативност	
Припрема за такмичења	Задаци са претходних такмичења	Самостално решава такмичарске задатке.Развија стратегије решавања	5-6

ШЕСТИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Цели бројеви	Нестандардни задаци са целим бројевима, логичке примене	Ученик примењује својства целих бројева у сложеним проблемским ситуацијама	3-5
Рационални бројеви	Сложени задаци са рационалним бројевима	Решава проблеме који укључују рационалне бројеве	5-8
Троугао	Значајне тачке троугла, конструкције, проблемски задаци	Самостално решава сложеније геометријске проблеме	2-5
Четвороугао	Особине четвороуглова, доказивање	Примењује својства четвороуглова у доказним задацима	2-4
Површина троугла и четвороугла	Сложени текстуални и геометријски задаци	Повезује геометријске појмове и формуле	2-4
Логичко-комбинаторни задаци	Табеле, графови, стратегије решавања	Развија логичко закључивање и математичку креативност	1-4
Припрема за такмичења	Задаци са претходних такмичења	Самостално решава такмичарске задатке. Развија стратегије решавања	5-6

СЕДМИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Реални бројеви	Ирационални бројеви. Проблемски и логички задаци	Примењује својства реалних бројева Решава сложене задатке	2-5
Питагорина теорема	Геометријски проблеми	Примењује теорему у сложеним ситуацијама	3-7
Степен, полином	Операције са степенима, полиномима, квадрат бинома, разлика квадрата	Примењује алгебарске трансформације	5-7
Многоугао	Углови, дијалонале Сложени конструктивни задаци	Конструише сложеније фигуре	1-3
Круг	Површина, обим, делови	Примењује формуле у сложенијим задацима	2-4
Логичко-комбинаторни задаци	Табеле, графови, стратегије решавања	Развија логичко закључивање и математичку креативност	2-4
Припрема за такмичења	Задаци са претходних такмичења	Самостално решава такмичарске задатке. Развија стратегије решавања	5-6

ОСМИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Сличност	Примена пропорције, Доказни задаци	Доказује геометријске односе	2-4
Линеарне	Решавање, Проблемски	Моделује проблем једначином	3-4

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
једначине и неједначине	Текстуални задаци		
Линеарне функције	Анализа графика Проблемски задаци	Анализира особине функције	2-4
Системи једначина	Текстуални задаци Моделовање проблема	Формира и решава системе	2-4
Геометријска тела	Површина и запремина сложених тела	Решава сложене просторне задатке	2-4
Логичко-комбинаторни задаци	Табеле, графови, стратегије решавања	Развија логичко закључивање и математичку креативност	2-6
Припрема за такмичења	Задаци са претходних такмичења	Самостално решава такмичарске задатке. Развија стратегије решавања	5-6
Завршни испит	Напредни задаци Припрема за завршни испит	Самостално решава сложене задатке	2

ДОДАТНА НАСТАВА – БИОЛОГИЈА

Небојша Петковић, наставник биологије

Циљ: Продубљивање стечених знања из биологије и повезивање знања са другим предметима и свакодневни животом, развој критичког мишљења.
Задаци: Опширније обрада сдржаја биологије, решавање проблемских задатака, развијање самосталности у раду, рзвијање вештине изношења аргументованих ставова и процена туђих ставова и мишљења

ПЕТИ РАЗРЕД				
РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	**НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА**	**БРОЈ ЧАСОВА**	**САДРЖАЈИ**	**ИСХОДИ**
1.	Увод у биологију	2	Предмет пруочавања и методе истраживања	Истражује особине живих бића
2.	Порекло и разноврсност живота	10	Жива и нежива природа, ћелија, од једноћелијских до вишећелијских организама, особине живих бића	Групише жива бића према њиховим заједничким особинама
3.	Јединство грађе и функције као основа живота	4	Живот у води, на копну и под земљом	Идентификује основне прилагођености живих бића на услове средине
4.	Наслеђивање и еволуција	6	Размножавање и разноликост	Рзликује наследне и стечене особине
5.	Живот у екосистему	4	Утицај људи на животну средину, заштита живих бића и животне средине	Доводи у везу утицај човека и губитак биодиверзитета

6.	Човек и здравље	4	Правилна исхрана, значај воде, енергетски напици, штетност дуванског дима, пубертет	Идентификује елементе здравог начина живота
Укупно часова: 30				
ШЕСТИ РАЗРЕД				
РЕДНИ БРО	**НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА**	**БРОЈ ЧАСОВА**	**САДРЖАЈИ**	**ИСХОДИ**
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	12	Микроскоп, ћелија, једноћелијски и вишећелијски организми, грађа људског тела, исхрана, дисање, транспорт, излучивање и размножавање	Користи лабораторијски прибор, цртежима приказује грађу ћелије и организма, повезује грађу и животне процесе
2.	Живот у екосистему	4	Популација, биоценоза, екосистем, биосфера, еколошки фактори	Илуструје примерима међусобне утицаје живих бића и живих бића и неживе природе
3.	Наслеђивање и еволуција	6	Наследни материјал, приордна и вештачка селекција	Повеже еволуционе промене са наследном варијабилношћу и селекцијом
4.	Порекло и разноврсност живота	2	Временска лента и докази биолошке еволуције	Одреди положај непознате врсте на дрвету живота
5.	Човек и здравље	4	Бактерије, антибиотици, преношење заразних болести, прва помоћ и алкохолизам	Прикупља радове научника који су допринели науци о људском здрављу, користи ИКТ
Укупно часова: 28				
СЕДМИ РАЗРЕД				
РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	**НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА**	**БРОЈ ЧАСОВА**	**САДРЖАЈИ**	**ИСХОДИ**
1.	Наслеђивање и еволуција	10	Хромозоми, генски алели, правила наслеђивања, ћелијске деобе	Шематски прикаже наслеђивање особина, идентификује разлике између митозе и мејозе
2.	Јединство грађе и функцијње као основа живота	12	Грађа тела, једноћелијски еукариоти,исхрана, гљиве и лишајеви,дисање и транспорт супстнаци код биљака, телесни покривач животиња,	Користи микроскоп за посматрање грађегљива биљака и животиња. Повеже грађу и животне процесе на нивоу ћелије и

			скелетни и мишићни систем, нервни систем, органи за варење, транспортни систем, излучивање и размножвање	организма
3.	Порекло и разноврсност	3	Биномна номенклатура, разноврсност живог света, евлуција и фосили	Повеже еволутивне прмене са наследном варијабилношћу
4.	Живот у екосистему	2	Биоми, популација, еколошки фактори	Повеже утицај абиотичких чинилаца у одређеном биому са животним формама који га насељавају
5.	Човек и здравље	5	Вируси, имунитет, вакцине, исхрана, наркоманија и последице	Доведе у везу промену понашања и употребу психоактивних супстанци, аргументује предности вакцинације,
Укупно часова: 32				
ОСМИ РАЗРЕД				
РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	**НАСТАВНА ОБЛАСТ / ТЕМА**	**БРОЈ ЧАСОВА**	**САДРЖАЈИ**	**ИСХОДИ**
1.	Јединство грађе и функцијње као основа живота	8	Грађа ћелије, нервни и ендокрини систем, повезаност чулнохг и нервног система, ћелијско дисање и фотосинтеза	Да повеже грађу ћелијских органела са њиховом улогом у ћелијском метаболизму. Идентификује регулаторне механизме у одржавању хомеостазе
2.	Човек и здравље	6	Анализа лабораторијских резултата, поремећаји функције ендокриног, нервног и чулног система, адолесценција и репродуктивно здравље	Изрази критчко мишљење према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота
3.	Порекло и разноврсност	4	Геолошка доба, еволуција различитих група организама кроз геолошка доба, излазак живих бића на копно	Доведе у везу промене животних услова са еволуцијом живота на планети
4.	Наслеђивање и еволуција	4	Животни циклуси, Теорије еволуције, Специјација	Повеже промене наследног материјала са настанком врста преко природне селекције
5.	Живот у екосистему	6	Еволуција екосистема, кружење супстанци и пренос енергије, Одрживи развој и еколошки отисак, ретке и	Критички процени последице људских делатности и нестанак ресурса на земљи Истражи разлоге губљења

			угрожене врсте Србије, нестанак и фактори угрожавања врста, последице глобалних климатских промена	биодиверзитета на локалном нивоу
Укупно часова: 28				

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ ТЕХНИКЕ И ТЕХНОЛОГИЈЕ					
		НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ	**НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ**	**НАЧИН ПРАЋЕЊА**	**БР.ЧАС**
СЕП	1	Упознавање са планом рада	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,евиденције	1
	1	Иновације и проналасци у природи и свакодневном животу	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	2
ОКТОБАР	1	Историја проналазаштва	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	3
	1	Значај проналазаштва за развој друштва	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	4
	1	Повезивање науке и технике у тражењу нових решења у разним областима	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	5
	1	Повезивање науке и технике у тражењу нових решења у машинству и електроници	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	6
НОВЕМБАР	1	Повезивање науке у саобраћају и телекомуникацији	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	7
	1	Повезивање науке у образовању, домаћинству и забави	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет	8
	1	Технологија материјала	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет ,материјали и алат	9
	1	Технологија алата и техничких средстава	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет ,материјали и алат	10
ДЕЦЕМБАР	1	Својства и особине материјала	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет ,материјали и алат	11
	1	Обрада материјала	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет ,материјали и алат	12
	1	Стварање идеја	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет ,материјали и алат	13
	1	Израда скице	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет скице,цртежи	14

ЈАНУ	1	Израда техничке документације	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет скице,цртежи	15
	1	Израда алгоритма од идеје до нове реализације	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет скице,цртежи	16
ФЕБРУАР	1	Индивидуалне креације идеја – израда модула	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар ,интернет скице,цртежи	17
	1	Тимски рад у стварању идеја – израда модула	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	18
	1	Тражење савремених конструкција при изради модула	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	19
МАРТ	1	Тражење решења по задатку и идеји за израду модула	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	20
	1	Стварање нових идеја и израда модула	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	21
	1	Сарадња са организацијама и другим школама	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	22
	1	Практичне вежбе и припрема за такмичење	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	23
АПРИЛ	1	Практичне вежбе и припрема за такмичење	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	24
	1	Припрема за такмичење	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	25
	1	Припрема за такмичење и израда елабората	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	26
МАЈ	1	Коришћење савремених техничких достигнућа и припрема за такмичење	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	27
	1	Роботика у науци – припрема за такмичење	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	28
	1	Мобилна телефонија	Чланови додатне и наставник	Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	29
	1	Рачунари и нова достигнућа у информатици - припрема за такмичење Чланови додатне и наставник		Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	30
Јун	1	Електроника		Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	31
	1	Електроника		Педагошка свеска ,рачунар интернет модули ,цртежи	32
	Укупно			32	

ДОДАТНА НАСТАВА- ГЕОГРАФИЈА

ДОДАТНА НАСТАВА 7. РАЗРЕД	ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД
1. Лавине у Алпима 2. Извор Дунава 3. Европски вулкани 4. Живот Викинга 5. Арапи- људи пустиње 6. Монсуни- ветрови који живот значе 7. Аралско језеро- судбина језера које нестаје 8. Кинески зид- грађевина која се види и са Месеца 9. Јапан- традиционално и модерно 10. Истраживање Африке 11. Суецки канал 12. Ропство- срамни део историје 13. Сахара- пустиња смрти 14. Језера Источне Африке 15. Џунгла и пигмеји 16. Апартхејд- борба која траје 17. Откриће Америке 18. Кордиљери- венац коме нема краја 19. Индијанци- први американци 20. Велика језера 21. Кањон Колорада 22. Хавајн- забава за богате 23. Квебек- Француска у Канади 24. Вулкани Мексика, Астеци и Маје 25. Амазонија 26. Инке 27. Насељавање Јужне Америке 28. Рио де Женеиро 29. Патагонија- земља ветрова 30. Откриће Аустралије 31. Аборицини 32. Аустралија- континент ендемита 33. Откриће Северног пола 34. Ескими- народ снежних пустиња 35. Откриће Јужног пола 36. Колонијализам, деколонијализам и неоколонијализам	1. Историјски развој наше земље 2. Геохронолошка скала 3. Фрушка гора 4. Западно Поморавље 5. Громадне планине 6. Веначне планине 7. Косовска и Метохијска котлина 8. Крашки облици рељефа у Источној Србији 9. Међузависност климатских елемената 10. Ђердапска клисура 11. Привредни значај природних и вештачких језера 12. Привредни значај термоминералних извора 13. Типови земљишта 14. Поплаве и ерозије 15. Национални паркови 16. Израчунавање природног прираштаја 17. Велика сеоба Срба 18. Сеоба Срба у далеке земље света 19. Подела привреде на делатности(израда зидног постера) 20. Пољопривредни потенцијали 21. Значај воћарства за нашу земљу 22. Историјски развој индустрије у нашој земљи 23. Хидроелектране 24. Панорамско разгледање рудника 25. Претрага преко интернета о производима металске и електроинд. 26. Претрага преко интернета о неким фабрикама прехрамбене инд. 27. Саобраћај 28. Проблеми спољнотрговинског дефицита 29. Најзанимљивији туристички предели наше земље 30. Упознавање са неким законима који важе у Европској унији 31. Израда зидне карте Општине Мајданпек 32. Израда хидролошке карте Општине Мајданпек 33. Израда привредне карте Општине Мајданпек 34. Дурмитор 35. Скадарско језеро 36. Живот на катунима

ДОДАТНА НАСТАВА – ИСТОРИЈА ОД V-VIII

НАСТАВНЕ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
УВОД У ИСТОРИЈУ	**1**
ПРАИСТОРИЈА-човекови почеци	**1**
СТАРИ ИСТОК	**1**
СТАРА ГРЧКА– сјај антике и хеленизам	**1**
СТАРИ РИМ	**1**
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	**БРОЈ ЧАСОВА**
Увод у историју средњег века	**1**
Западна Европа и Средоземље од V до XII века	**1**
Срби и словенски народи у раном средњем веку	**1**
Европа у позном средњем веку	**1**
Срби и њихово окружење у позном средњем веку	**1**
Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	**1**
УСПОН ЕВРОПЕ	**1**
СРПСКИ НАРОД ОД XVI ДО XVIII ВЕКА	**1**
СВЕТ У XVIII XIX ВЕКУ	**1**
СРБИЈА И БАЛКАН У XIX ВЕКУ	**1**
СРПСКЕ ЗЕМЉЕ, НАРОД И СУСЕДИ	**1**
СВЕТ КРАЈЕМ 19. И ПОЧЕТКОМ 20. ВЕКА	**1**
СРБИЈА, ЦРНА ГОРА И СРБИ У ХАБЗБУРШКОМ И ОСМАНСКОМ ЦАРСТВУ ОД БЕРЛИНСКОГ КОНГРЕСА ДО ПРВОГ СВЕТСКОГ РАТА	**1**
ПРВИ СВЕТСКИ РАТ	**1**
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ	**1**
НАСТАВНЕ ТЕМЕ	**БРОЈ ЧАСОВА**
СВЕТ ИЗМЕЂУ ПРВОГ И ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	**2**
ЈУГОСЛОВЕНСКА КРАЉЕВИНА	**2**
ДРУГИ СВЕТСКИ РАТ-ТОТАЛНИ РАТ	**2**
ЈУГОСЛАВИЈА У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ	**3**
СВЕТ ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	**3**
ЈУГОСЛАВИЈА ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА	**3**

Укупно часова 36

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК
ПРОГРАМ РАДА ЗА ДОДАТНУ НАСТАВУ

Циљ додатне наставе

Проширивање знања из енглеског језика, развијање језичких, комуникационих и интеркултуралних компетенција ученика, као и припрема за такмичења.

Задаци додатне наставе

Развијање интересовања ученика за енглески језик, културу земаља енглеског говорног подручја, самостално истраживање, читање, писање и усмено излагање. Припрема ученика за школска, општинска, окружна и друга такмичења.

Исходи

Ученици примењују проширена знања из граматике и вокабулара, разумеју сложеније текстове, аргументовано износе мишљење, користе различите изворе знања и успешно решавају сложеније задатке из енглеског језика.

ПЕТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Граматика и вокабулар - проширени ниво	10
2.	Читање, писање и усмена комуникација	10
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	**20**

ШЕСТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Граматика и вокабулар - проширени ниво	10
2.	Читање, писање, слушање и усмена комуникација	10
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	**20**

СЕДМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Граматика и вокабулар - припрема за такмичења	10
2.	Разумевање текста, писање и култура земаља енглеског говорног подручја	10
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	**20**

ОСМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Граматика и вокабулар - припрема за такмичења	9
2.	Разумевање текста, писање и усмена комуникација	9
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	**18**

ПРОГРАМ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ-ФИЗИКА

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ ФИЗИКЕ - 6. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК Данијела Пистолић

Планирани укупан број часова : 12

Према интересовању ученика, у периоду уочи такмичења могуће је одржавање додатних блокова часова и повећања фонда.

Циљеви додатне наставе физике

- Продубљивање и проширивање знања стечених на редовној настави;
- Развијање логичког, критичког и аналитичког мишљења;
- Подстицање интересовања за физику и природне науке;
- Развијање способности решавања проблемских и такмичарских задатака;
- Оспособљавање ученика за самостално истраживање и примену физичких знања у различитим ситуацијама.

Задаци додатне наставе физике

- Проширивање знања о физичким појавама и законитостима;
- Развијање вештина мерења, процењивања и анализе резултата;
- Увежбавање решавања сложенијих рачунских и квалитативних задатака;
- Развијање способности повезивања физичких појмова и закона;
- Подстицање самосталности и истраживачког приступа у раду;
- Припрема ученика за учешће на такмичењима из физике.

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
Кретање и сила продубљивање знања и такмичарски задаци	• сложенији задаци из кретања; • графички прикази кретања; • дејство више сила; • проблемски задаци.	3
Мерење, маса и густина такмичарски задаци	• мерење и обрада резултата мерења; • сложенији задаци са густином, запремином тела; • одређивање непознатих величина; • примена густине у свакодневном животу.	3
Притисак примена и проблемски задаци	• притисак чврстих тела; • хидростатички притисак; • Архимедова сила; • задаци са више корака.	2
Физика у експериментима и пројектима	• једноставни огледи; • анализа резултата; • израда модела и презентација.	2
Истраживачки и пројектни рад	• мини пројекти; • презентација резултата; • примена физике у свакодневном животу.	2

Исходи: По завршетку додатне наставе ученик ће бити у стању да:

- примењује знања о кретању и силама у сложенијим ситуацијама;
- анализира и решава проблемске задатке из области кинематике транслаторног кретања;
- самостално примењује појмове масе, густине и притиска у новим ситуацијама;
- тумачи резултате мерења и изводи закључке;
- повезује физичке појаве са примерима из свакодневног живота;
- планира и изводи једноставна истраживања;
- представља резултате свог рада усмено, писано или путем презентације;
- примењује стечена знања при решавању задатака такмичарског типа.

Праћење и вредновање рада ученика на додатној настави вршиће се континуирано кроз праћење њиховог ангажовања, интересовања, самосталности и напредовања у усвајању и примени функционоалних знања.

Вредновање ће се остваривати кроз:

- активно учешће у наставним активностима;
- самостално решавање проблемских и такмичарских задатака;

- примену стечених знања у новим и сложенијим ситуацијама;
- логичност и образложеност поступка решавања задатака;
- способност анализе, закључивања и повезивања физичких појмова и закона;
- самосталност у планирању и реализацији активности;
- квалитет усмених и писаних образложења;
- резултате постигнуте на интерним и спољашњим проверама знања и такмичењима.

Посебна пажња посвећиваће се праћењу индивидуалног напретка ученика, развоју истраживачког приступа, креативности и способности примене знања у различитим ситуацијама.

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ ФИЗИКЕ - 7. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК Данијела Пистолић

Планирани укупан број часова : 12

Према интересовању ученика, у периоду уочи такмичења могуће је одржавање додатних блокова часова и повећања фонда.

Циљеви додатне наставе физике

- Продубљивање и проширивање знања стечених на редовној настави;
- Развијање логичког, критичког и аналитичког мишљења;
- Подстицање интересовања за физику и природне науке;
- Развијање способности решавања проблемских и такмичарских задатака;
- Оспособљавање ученика за самостално истраживање и примену физичких знања у различитим ситуацијама.

Задаци додатне наставе физике

- Проширивање знања о физичким појавама и законитостима;
- Развијање вештина мерења, процењивања и анализе резултата;
- Увежбавање решавања сложенијих рачунских и квалитативних задатака;
- Развијање способности повезивања физичких појмова и закона;
- Подстицање самосталности и истраживачког приступа у раду;
- Припрема ученика за учешће на такмичењима из физике.

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
Кретање и сила продубљивање знања и такмичарски задаци	• графичко представљање кретања; • сложенији задаци из кретања; • међусобно деловање тела; • анализа сила које делују на тело.	3
Кретање тела под дејством силе теже и силе трења	• слободан пад; • кретање низ косу раван; • примена силе трења у свакодневном животу; • проблемски задаци.	3
Равнотежа тела	• услови равнотеже; • полуга и њена примена; • тежиште тела; • задаци из статике.	2
Механички рад, енергија и снага	• механички рад; • кинетичка и потенцијална енергија; • закон одржања енергије;	2

	• снага и коефицијент корисног дејсрва.	
Физика у експериментима и пројектима	• једноставни огледи; • анализа резултата; • израда модела и презентација.	2

Исходи: По завршетку додатне наставе ученик ће бити у стању да:

- анализира различите облике кретања и примењује одговарајуће физичке величине при решавању сложенијих задатака;
- објашњава кретање тела под дејством силе теже и примењује стечена знања у новим ситуацијама;
- анализира утицај силе трења на кретање тела и предлаже начине њеног повећања или смањења у практичним примерима;
- примењује услове равнотеже тела при решавању проблемских задатака;
- повезује појмове рада, снаге и енергије и примењује закон одржања енергије у различитим ситуацијама;
- анализира топлотне појаве и објашњава њихову примену у свакодневном животу и техници;
- самостално решава сложеније квалитативне и рачунске задатке;
- примењује различите стратегије решавања физичких проблема;
- логички образлаже поступак решавања и критички анализира добијене резултате;
- повезује садржаје из различитих области физике приликом решавања задатака;
- показује иницијативу, самосталност и истраживачки приступ у раду;
- успешно примењује стечена знања при решавању задатака такмичарског типа.

Праћење и вредновање рада ученика на додатној настави вршиће се континуирано кроз праћење њиховог ангажовања, интересовања, самосталности и напредовања у усвајању и примени функционоалних знања.

Вредновање ће се остваривати кроз:

- активно учешће у наставним активностима;
- самостално решавање проблемских и такмичарских задатака;
- примену стечених знања у новим и сложенијим ситуацијама;
- логичност и образложеност поступка решавања задатака;
- способност анализе, закључивања и повезивања физичких појмова и закона;
- самосталност у планирању и реализацији активности;
- квалитет усмених и писаних образложења;
- резултате постигнуте на интерним и спољашњим проверама знања и такмичењима.

Посебна пажња посвећиваће се праћењу индивидуалног напретка ученика, развоју истраживачког приступа, креативности и способности примене знања у различитим ситуацијама.

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ ФИЗИКЕ - 8. РАЗРЕД

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК Данијела Пистолић

Планирани укупан број часова : 12

Према интересовању ученика, у периоду уочи такмичења могуће је одржавање додатних блокова часова и повећања фонда.

Циљеви додатне наставе физике

- Продубљивање и проширивање знања стечених на редовној настави;
- Развијање логичког, критичког и аналитичког мишљења;

- Подстицање интересовања за физику и природне науке;
- Развијање способности решавања проблемских и такмичарских задатака;
- Оспособљавање ученика за самостално истраживање и примену физичких знања у различитим ситуацијама.

Задаци додатне наставе физике

- Проширивање знања о физичким појавама и законитостима;
- Развијање вештина мерења, процењивања и анализе резултата;
- Увежбавање решавања сложенијих рачунских и квалитативних задатака;
- Развијање способности повезивања физичких појмова и закона;
- Подстицање самосталности и истраживачког приступа у раду;
- Припрема ученика за учешће на такмичењима из физике.

НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
Осцилаторно и таласно кретање продубљивање знања и такмичарски задаци	• период, фреквенција и амплитуда; • математичко клатно; • механички таласи; • проблемски и такмичарски задаци • општинских и окружних такмичења; • анализа различитих начина решавања; • типичне грешке и стратегије решавања.	3
Светлосне појаве продубљивање знања и такмичарски задаци	• одбијање и преламање светлости; • конструкција ликова код огледала и сочива; • оптички инструменти; • сложенији рачунски задаци.	3
Електрично поље и електрична струја продубљивање знања	• електростатичке појаве; • електрична струја, напон и отпор; • Омов закон; • редна и паралелна веза отпорника; • задаци са више корака.	2
Магнетно поље и електромагнетизам продубљивање знања	• магнетно поље проводника са струјом; • електромагнет; • електромотор; • примена електромагнетизма у техници.	2
Елементи атомске и нуклеарне физике продубљивање знања	• грађа атома; • радиоактивност; • нуклеарне реакције; • нуклеарна енергија и заштита од зрачења, нуклеарне несреће.	2

Исходи: По завршетку додатне наставе ученик ће бити у стању да:

- анализира осцилаторна и таласна кретања и примењује одговарајуће физичке величине при решавању сложенијих задатака;
- повезује особине таласа са појавама из свакодневног живота и технике;
- примењује законе одбијања и преламања светлости у сложенијим ситуацијама;
- конструише и анализира ликове код огледала и сочива;
- објашњава појаве у електричном пољу и примењује законе из области електричног поља при решавању проблемских задатака;

- анализира електрична кола и самостално решава сложеније задатке из електричне струје;
- објашњава магнетне ефекте електричне струје и примену електромагнетизма;
- повезује појмове из електрицитета и магнетизма у јединствен систем знања;
- објашњава основне појаве атомске и нуклеарне физике и њихову примену;
- самостално решава сложеније квалитативне и рачунске задатке;
- примењује различите стратегије решавања физичких проблема;
- логички образлаже поступак решавања и критички анализира добијене резултате;
- успешно примењује стечена знања при решавању задатака такмичарског типа.

Праћење и вредновање рада ученика на додатној настави вршиће се континуирано кроз праћење њиховог ангажовања, интересовања, самосталности и напредовања у усвајању и примени функционоалних знања.

Вредновање ће се остваривати кроз:

- активно учешће у наставним активностима;
- самостално решавање проблемских и такмичарских задатака;
- примену стечених знања у новим и сложенијим ситуацијама;
- логичност и образложеност поступка решавања задатака;
- способност анализе, закључивања и повезивања физичких појмова и закона;
- самосталност у планирању и реализацији активности;
- квалитет усмених и писаних образложења;
- резултате постигнуте на интерним и спољашњим проверама знања и такмичењима.

Посебна пажња посвећиваће се праћењу индивидуалног напретка ученика, развоју истраживачког приступа, креативности и способности примене знања у различитим ситуацијама.

РУСКИ ЈЕЗИК-ДОДАТНА НАСТАВА

ПЕТИ РАЗРЕД

За додатни рад се опредељују даровити ученици посебно заинтересовани за руски језик и културу .Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за општинско, окружно и републичко такмичење које се организује само за ученике осмог разреда и у којима ће моћи да учествују у наредном разреду) и постепено их уводити у области професионалне оријентације ка широком пољу делатности које пружа познавање страног језика и културе .

НАСТАВНА ТЕМА И САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ	ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА	ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ИСХОДИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Упознавање са Русијом: -Биљни и животињски свет	2	-слушање -допуњавање реченица, -читање, -препричавање, -рад у паровима и групама.	-демонстрација; -индивидуални рад.	-писање већих целина на основу датих елемената; -ступа у дијалог у оквиру 3 до 5 реплика; -разуме текстове везане за обрађену тематику;
2. Моја Москва: -Приче и предања везане за овај град.	2	- читање информативних текстова , гледање клипова	-демонстрација; -дијалог; -игра; -индивидуално.	-даље усавршава изговор гласова; -користи нове граматичке целине уз нови вокабулар;

3. Руска кухиња -Упознавање са традиционалним руским јелима	2	-писање рецепата; -одговори на питања; -читање.	-демонстрација; -интерактивно; -игра.	-разуме нови текст са мањим бројем непознатих речи;
4. Сибир	2	- упознавање са знаменитостима на територији Русије кроз гледање клипова и презентације	-кооперативно; -демонстрација; -интерактивно; -индивидуални рад.	-правилно казује реченице у зависности од времен дешавања;
5. Нова година и Божић.	2	-групно и појединачно чи-тање; -препричавање прочитаног; -истраживачки радови о датим темама	-индивидуални рад; -дијалог;	-правилно користи врсте речи у монолозима и дијалозима; -упознаје основна правила фонетике и морфологиј -правилно казује реченице у зависности од времена

РУСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА

ШЕСТИ РАЗРЕД

За додатни рад се опредељују даровити ученици посебно заинтересовани за руски језик и културу .Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за општинско, окружно и републичко такмичење које се организује само за ученике осмог разреда и у којима ће моћи да учествују у наредном разреду) и постепено их уводити у области професионалне оријентације ка широком пољу делатности које пружа познавање страног језика и културе .

НАСТАВНА ТЕМА И САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ	ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА	ЦИЉЕВИ , ЗАДАЦИ И ИСХОДИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Популарни спортови у Србији и Русији	2	-слушање -допуњавање реченица, -читање, -препричавање, -рад у паровима и групама.	-демонстрација; -индивидуални рад.	-писање већих целина на основу датих елемената; -ступа у дијалог у оквиру 3 до 5 реплика; -разуме текстове везане за обрађену тематику;
2. ПОЗДРАВЛЯЕМ И ЖЕЛАЕМ! Обележавање празника и јубилеја	2	- читање информативних текстова , гледање клипова	-демонстрација; -дијалог; -игра; -индивидуално.	-даље усавршава изговор гласова; -користи нове граматичке целине уз нови вокабулар;
3. ЗАВЗЯТЫЕ ТЕАТРАЛЫ! Позориште	2	-одговори на питања; -читање дрмских текстова	-демонстрација; -интерактивно; -игра.	-разуме нови текст са мањим бројем непознатих речи;

4. Масленица Маскенбал	2	- упознавање са празником и презентације	-кооперативно; -демонстрација; -интерактивно; -индивидуални рад.	-правилно казује реченице у зависности од времен дешавања;
5. Дикие и домашние животные .	2	-групно и појединачно читање; -препричавање прочитаног; -истраживачки радови о датим темама	-индивидуални рад; -дијалог;	-правилно користи врсте речи у монолозима и дијалозима; -упознаје основна правила фонетике и морфологиј -правилно казује реченице у зависности од времена

РУСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА

СЕДМИ РАЗРЕД

За додатни рад се опредељују даровити ученици посебно заинтересовани за руски језик и културу .Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за општинско, окружно и републичко такмичење које се организује само за ученике осмог разреда и у којима ће моћи да учествују у наредном разреду) и постепено их уводити у области професионалне оријентације ка широком пољу делатности које пружа познавање страног језика и културе .

НАСТАВНА ТЕМА И САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ	ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА	ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ИСХОДИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Природа и опстанак: -Биљни и животињски свет који изумире;	2	-слушање -допуњавање реченица, -читање, -препричавање, -рад у паровима и групама.	-демонстрација; -индивидуални рад.	-писање већих целина на основу датих елемената; -ступа у дијалог у оквиру 8 до 10 реплика; -разуме текстове везане за обрађену тематику;
2. Руска Федерација: -Приче и предања везане за ову земљу.	2	-представљање руске културе - читање информативних текстова , гледање клипова	-демонстрација; -дијалог; -игра; -индивидуално.	-даље усавршава изговор гласова; -користи нове граматичке целине уз нови вокабу-лар; -пише кратке неформална писма на задату тему.
3. Руска кухиња -Упознавање са традиционалним руским јелима	2	-писање рецепата; -одговори на питања; -читање.	-демонстрација; -интерактивно; -игра.	-разуме нови текст са мањим бројем непознатих речи; -пише нови текст слушањем истог;
4. Руска традиција: -Знаменитости земље чији се језик изучава; -руска историја;	2	- упознавање са знаменитостима на територији Русије кроз гледање клипова и презентације	-кооперативно; -демонстрација; -интерактивно; -индивидуални рад.	-правилно казује реченице у зависности од времен дешавања; -ради краћи истраживачки рад; -пише саставе.

5. Остало: -Наука и технологија; -Празници.	2	-групно и појединачно чи-тање; -препричавање про- читаног; -истраживачки радови о датим темама	-индивидуални рад; -дијалог;	-правилно користи врсте речи у монолозима и дијалозима; -упознаје основна правила фонетике и морфологиј -правилно казује реченице у зависности од времена

РУСКИ ЈЕЗИК – ДОДАТНА НАСТАВА

ОСМИ РАЗРЕД

За додатни рад се опредељују даровити ученици посебно заинтересовани за руски језик и културу .Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за општинско, окружно и републичко такмичење које се организује само за ученике осмог разреда и у којима ће моћи да учествују у наредном разреду) и постепено их уводити у области професионалне оријентације ка широком пољу делатности које пружа познавање страног језика и културе .

НАСТАВНА ТЕМА И САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТИ	ОБЛИЦИ ИЗВОЂЕЊА	ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ И ИСХОДИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Годовой круговорот Годишња доба и клима у Русији	2	-слушање -допуњавање реченица, -читање, -препричавање, -рад у паровима и групама.	-демонстрација; -индивидуални рад.	-писање већих целина на основу датих елемената; -ступа у дијалог у оквиру 8 до 10 реплика; -разуме текстове везане за обрађену тематику;
2. Семья Савремена породица	2	- читање информативних текстова , гледање клипова	-демонстрација; -дијалог; -игра; -индивидуално.	-даље усавршава изговор гласова; -користи нове граматичке целине уз нови вокабу-лар; -пише кратке неформална писма на задату тему.
3. Музика	2	-читање биографија чувених композитора и слушање музике; -одговори на питања;	-демонстрација; -интерактивно; -игра.	-разуме нови текст са мањим бројем непознатих речи; -пише нови текст слушањем истог;
4. Знакомство с достопримечательностями столицы;	2	- упознавање са знаменитостима на територији Москве кроз гледање клипова и презентације	-кооперативно; -демонстрација; -интерактивно; -индивидуални рад.	-правилно казује реченице у зависности од времен дешавања; -ради краћи истраживачки рад; -пише саставе.
5. Едем на экскурсию Виртуална екскурсија	2	-групно и појединачно читање; -препричавање прочитаног; -истраживачки радови о датим темама	-индивидуални рад; -дијалог;	-правилно користи врсте речи у монолозима и дијалозима; -упознаје основна правила фонетике и морфологиј -правилно казује реченице у зависности од времена

ДОДАТНА НАСТАВА - ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: Пети разред

ЦИЉ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Циљ додатне наставе је продубљивање и проширивање знања и вештина ученика који показују посебно интересовање и напредна постигнућа у учењу француског језика.
Додатна настава је усмерена на:
– проширивање вокабулара и сложенијих језичких структура;
– развијање комуникативне компетенције изнад основног нивоа;
– самосталну израду писаних и усмених пројеката;
– упознавање са културом и цивилизацијом франкофоног подручја;
– подстицање креативности и самосталног учења.

ВРЕМЕ : Уторак, седми час, ротација сваке друге недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА**	**АКТИВНОСТ УЧЕНИКА**	**ИСХОДИ/ СТАНДАРДИ**
Présentation en français ; Vocabulaire scolaire	3	• Представља и објашњава нове речи уз помоћ слика, картица или предмета из учионице. • Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају. • Поставља питања ученицима и подстиче кратку комуникацију на француском. • Организује кратке парске или групне активности. • Прати рад ученика, исправља изговор и даје повратну информацију.	• Ученици понављају и усвајају речи везане за школски прибор и предмете (нпр. *le livre, le cahier, le stylo, la classe, le professeur*). • Повезују слике школских предмета са одговарајућим француским речима. • Учествују у кратком дијалогу (нпр. *Qu'est-ce que c'est ? – C'est un cahier.*). • Решавају кратак задатак: попуњавање празнина или спајање речи и слика. • Играју игру препознавања предмета у учионици и именују их на француском.	• Ученик препознаје и именује основни школски вокабулар на француском језику. • Ученик разуме једноставна питања и одговоре у вези са предметима у учионици. • Ученик правилно изговара основне речи из теме. • Ученик учествује у једноставној усменој комуникацији користећи научене речи.
Être et Avoir (dans tous les contextes)	2	• Објашњава и систематизује конјугацију глагола *être* и *avoir*. • Даје примере употребе у различитим контекстима (представљање, опис, поседовање). • Поставља питања ученицима и подстиче их да одговоре користећи ове глаголе. • Организује вежбе попуњавања, усмене и писмене активности. • Прати рад ученика и исправља граматичке и изговорне грешке.	• Ученици понављају и увежбавају конјугацију глагола *être* и *avoir* у презенту. • Читају кратке реченице и препознају који је глагол употребљен. • Попуњавају празнине одговарајућим обликом глагола (*être* или *avoir*). • Састављају једноставне реченице (нпр. *Je suis élève. / J'ai un livre.*). • Учествују у кратком усменом дијалогу користећи ове глаголе (представљање, описивање, поседовање).	• Ученик правилно конјугује глаголе *être* и *avoir* у презенту. • Ученик препознаје и разуме њихову употребу у једноставним реченицама. • Ученик користи глаголе *être* и *avoir* у кратким усменим и писменим исказима. • Ученик примењује ове глаголе у основној комуникацији (представљање, описивање, поседовање)

Les sports et les loisirs	2	• Представља нови вокабулар уз помоћ слика, картица или презентације. • Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају речи. • Поставља питања ученицима како би подстакао усмену комуникацију. • Организује парске или групне активности (кратки дијалози). • Прати рад ученика и исправља изговор и граматичке грешке.	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за спорт и слободно време (*le football, le tennis, la danse, la musique, lire, regarder la télé*). • Повезују слике спортова и активности са одговарајућим речима на француском. • Одговарају на једноставна питања (нпр. *Quel sport aimes-tu ? / Qu'est-ce que tu fais pendant ton temps libre ?*). • Састављају кратке реченице о својим омиљеним активностима (*J'aime jouer au football. / J'aime écouter de la musique.*). • Учествују у кратком дијалогу у пару о хобијима и спорту.	• Ученик препознаје и именује основне спортове и активности слободног времена на француском језику. • Ученик разуме једноставна питања о спорту и хобијима. • Ученик користи основни вокабулар да опише своје интересовање и активности. • Ученик учествује у једноставној комуникацији на тему спорта и слободног времена.
Demander et dire l'heure	1	• Представља и објашњава начине изражавања времена на француском. • Показује примере уз помоћ слика или модела сата. • Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају. • Организује парске активности и кратке усмене вежбе. • Прати рад ученика и исправља евентуалне грешке.	• Ученици усвајају и понављају вокабулар и структуре за изражавање времена (*Quelle heure est-il ? Il est… heures*). • Повезују слике сатова са одговарајућим изразима на француском. • Читају и изговарају различита времена (нпр. *Il est trois heures, Il est cinq heures et demie, Il est huit heures moins le quart*). • Попуњавају задатке у којима треба да напишу или кажу колико је сати. • Учествују у кратком дијалогу у пару (један ученик пита, други одговара).	• Ученик разуме питање о времену (*Quelle heure est-il ?*). • Ученик правилно изражава време на француском у једноставним примерима. • Ученик препознаје и чита време на сату и изражава га усмено. • Ученик учествује у кратком дијалогу користећи научене изразе.
Famille et descriptions	2	• Представља вокабулар о породици уз помоћ слика или породичног стабла. • Објашњава употребу једноставних придева за опис. • Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају речи и реченице. • Поставља питања ученицима о њиховој	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за чланове породице (*la mère, le père, le frère, la sœur, les parents*). • Описују чланове породице користећи једноставне придеве (*grand, petit, jeune, gentil*). • Повезују слике чланова породице са одговарајућим француским речима. • Састављају кратке	• Ученик препознаје и именује основне чланове породице на француском језику. • Ученик користи једноставне придеве за описивање особа. • Ученик саставља кратке усмене или писмене реченице о својој породици. • Ученик учествује у једноставној

		породици како би подстакао комуникацију. • Прати рад ученика и даје повратну информацију.	реченице о својој породици (*C'est ma mère. Elle est gentille.*). • Представљају своју породицу у кратком усменом излагању или дијалогу.	комуникацији на тему породице.
Le temps (jours, mois, dates)	2	• Представља називе дана и месеци уз помоћ календара или презентације. • Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају. • Поставља питања ученицима о дану и датуму. • Организује кратке усмене и писмене вежбе. • Прати рад ученика и исправља евентуалне грешке.	• Ученици усвајају и понављају називе дана у недељи и месеци (*lundi, mardi, janvier, février*). • Вежбају изговарање и препознавање датума на француском. • Повезују називе дана и месеци са одговарајућим редоследом. • Одговарају на једноставна питања (нпр. *Quel jour sommes-nous ? / Quelle est la date aujourd'hui ?*). • Састављају кратке реченице са датумом (*Aujourd'hui, nous sommes le 12 mars.*).	• Ученик препознаје и именује дане у недељи и месеце на француском језику. • Ученик разуме и правилно изражава датум. • Ученик одговара на једноставна питања о дану и датуму. • Ученик користи основни вокабулар за време у краткој комуникацији.
Les jours de l'année et traditions	2	• Представља важне празнике и традиције уз помоћ слика или кратке презентације. • Објашњава нови вокабулар и моделује правилан изговор. • Поставља питања ученицима како би подстакао разговор о празницима. • Организује кратке усмене и писмене активности. • Прати рад ученика и даје повратну информацију.	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за важне дане у години и празнике (*Noël, Pâques, le Nouvel An*). • Читају кратке текстове или реченице о традицијама у франкофоним земљама. • Повезују празнике са одговарајућим датумима. • Учествују у разговору о празницима и традицијама у својој земљи и у француским говорним подручјима. • Састављају кратке реченице о омиљеном празнику (*J'aime Noël. C'est une fête en famille.*).	• Ученик препознаје и именује неке важне празнике и дане у години на француском језику. • Ученик разуме једноставне информације о традицијама у франкофоним земљама. • Ученик саставља кратке реченице о празницима и традицијама. • Ученик учествује у једноставној комуникацији на тему празника и обичаја.
L'emploi du temps/ les activités quotidiennes	2	• Представља нови вокабулар уз помоћ слика или дијаграма распореда. • Моделује изговор и реченице, подстиче ученике да понављају. • Пита ученике о њиховом распореду и активностима. • Организује парске активности и мини-	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за свакодневне активности (*se lever, prendre le petit déjeuner, aller à l'école, faire du sport, se coucher*). • Читају и препознају активности у реченицама или кратким текстовима. • Попуњавају своје *emploi du temps* (распоред дана) користећи научени	• Ученик препознаје и користи вокабулар за свакодневне активности. • Ученик саставља кратке реченице о свом распореду и дневним активностима. • Ученик одговара на једноставна питања о свом дану.

		дијалоге о свакодневним активностима. • Прати рад ученика и исправља изговор или граматику	вокабулар. • Одговарају на једноставна питања о свом дану (*À quelle heure tu te lèves ? / Qu'est-ce que tu fais le matin ?*). • Састављају кратке реченице о својим свакодневним активностима.	• Ученик учествује у кратким усменим дијалозима користећи научени вокабулар и структуре.
Les habitudes alimentaires et vestimentaires	3	• Представља вокабулар о храни, пићу и одећи уз помоћ слика или предмета. • Моделује реченице и правилан изговор, подстиче ученике на понављање. • Пита ученике о њиховим навикама како би подстакао усмену комуникацију. • Организује парске и групне активности, укључујући мини-дијалоге и игре. • Прати рад ученика и исправља граматичке и изговорне грешке.	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за храну и пиће (*le pain, le fromage, le poulet, le jus, l'eau*) и одећу (*le pantalon, la chemise, la robe, les chaussures*). • Повезују слике предмета или намирница са одговарајућим речима на француском. • Читају и састављају реченице о својим навикама у исхрани и одевању (*Je mange des fruits tous les jours. / Je porte un pull bleu.*). • Одговарају на питања о својим навикама (*Qu'est-ce que tu manges le matin ? / Qu'est-ce que tu portes aujourd'hui ?*). • Дискутују у пару о сличностима и разликама у навикама и стилу одевања.	• Ученик препознаје и користи вокабулар о храни, пићу и одећи. • Ученик саставља кратке реченице о својим навикама у исхрани и одевању. • Ученик одговара на једноставна питања о својим навикама. • Ученик учествује у кратким усменим дијалозима користећи научени вокабулар и структуре.
Chez le médecin	2	• Представља вокабулар о телу и симптомима уз слике или модели. • Моделује кратке дијалоге пацијент–лекар, правилан изговор и структуре реченица. • Пита ученике о њиховим симптомима и здравственом стању како би подстакао усмену комуникацију. • Организује парске активности и кратке сценарије улога (role play). • Прати рад ученика и исправља граматику и изговор.	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за тело, симптоме и здравље (*la tête, la gorge, le bras, avoir mal à…, être malade*). • Читају кратке дијалоге између пацијента и лекара. • Одговарају на једноставна питања о здравственом стању (*Qu'est-ce que tu as ? / J'ai mal à la tête.*). • Састављају кратке реченице о свом здравственом стању. • Играју мини-дијалоге у пару: један је лекар, други пацијент.	• Ученик препознаје и користи вокабулар о телу, симптомима и здрављу. • Ученик саставља кратке реченице о здравственом стању. • Ученик одговара на једноставна питања у ситуацији код лекара. • Ученик учествује у кратким дијалозима и мини-скечевима користећи научени вокабулар и структуре.
Mes vacances préférées	2	• Представља вокабулар о одмору уз слике, карте или	• Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за одмор, путовања и	• Ученик препознаје и користи вокабулар везан за одмор и

		презентацију. • Моделује реченице и правилан изговор, подстиче ученике да понављају. • Поставља питања ученицима о њиховим одморима и активностима. • Организује парске активности, дијалоге и мини-презентације. • Прати рад ученика и исправља граматику и изговор.	активности на одмору (*la mer, la montagne, voyager, nager, visiter des monuments*). • Читају кратке текстове о одморима и препознају нове речи. • Састављају реченице о свом омиљеном одмору (*Mes vacances préférées sont à la mer. J'aime nager et me reposer.*). • Одговарају на питања у пару о томе где и како проводе одмор. • Презентују свој омиљени одмор пред разредом у кратком усменом излагању.	активности на одмору. • Ученик саставља кратке реченице о свом омиљеном одмору. • Ученик одговара на једноставна питања о одмору. • Ученик учествује у кратким усменим презентацијама и дијалозима користећи научени вокабулар и структуре.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: **Француски језик**
РАЗРЕД: **Шести разред**

ЦИЉ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Циљ додатне наставе је продубљивање и проширивање знања и вештина ученика који показују посебно интересовање и напредна постигнућа у учењу француског језика.
Додатна настава је усмерена на:
– проширивање вокабулара и сложенијих језичких структура;
– развијање комуникативне компетенције изнад основног нивоа;
– самосталну израду писаних и усмених пројеката;
– упознавање са културом и цивилизацијом франкофоног подручја;
– подстицање креативности и самосталног учења.

ВРЕМЕ: Уторак, седми час, ротација сваке друге недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ/ СТАНДАРДИ
Le passé composé avec le verbe être / Le passé composé avec le verbe avoir	4	• Објашњавање правила употребе „être“ и „avoir“ у passé composé • Демонстрација формирања кратких реченица • Вођење ученика кроз примере и моделирање реченица • Вођење парних и групних вежби за формирање и употребу времена • Провера разумевања кроз питања и кратке усмене задатке	• Формирају кратке реченице у passé composé користећи „être“ и „avoir“ • Одговарају на питања о прошлости • Вежбају усмено и писмено описивање догађаја из прошлости • Рад у пару: размењују информације о прошлим активностима	• Ученик уме да формира кратке реченице у passé composé са „être“ и „avoir“. • Ученик уме да користи passé composé за описивање прошлог времена у усменом и писменом изражавању.
Les journées et le sport	2	• Представљање вокабулара везаног за	• Описују своје дневне активности и спортске	• Ученик уме да описује дневне

		дневне активности и спорт • Вођење вежби слушања и разумевања текста о дану и спорту • Организовање дијалога „шта радим данас/шта волим да радим“ • Праћење и корекција изговора и структуре реченица • Игре улога за описивање рутине и активности	рутине • Одговарају на питања о томе шта раде и када • Креирају распоред дана и презентују га групи • Учествују у дијалозима и играма улога о спорту	активности и спортске рутине користећи правилан вокабулар. • Ученик уме да води кратке дијалоге о свом дану и активностима других.
Les prépositions de lieu	2	• Објашњавање употребе просторно-временских предлога (sur, sous, devant, derrière…) • Коришћење слика и предмета за визуелизацију положаја • Вођење дијалога и кратких описних вежби • Праћење ученика кроз парне и групне активности • Провера разумевања кроз усмене и писмене задатке	• Користе предлоге места да опишу положај предмета и локације • Решавају вежбе са сликама и картама • Учешће у кратким дијалозима: „где је…?“ • Рад у пару или групи за постављање предмета и опис положаја	• Ученик уме да правилно користи предлоге места (sur, sous, devant, derrière…) у усменом и писменом изражавању. • Ученик уме да описује положај предмета, локација и околине.
Plus…moins ; Moins…plus ; Plus…plus. La comparaison	2	• Објашњавање правила за поређења и компаратив • Моделирање реченица у усменим и писменим примерима • Вођење вежби у пару и групи: прављење поређења предмета, људи или активности • Кратки квизови и усмени тестови за проверу разумевања	• Формирају реченице за поређење предмета, људи и активности • Одговарају на питања користећи компаративне конструкције • Учествују у квизовима и играма за поређење • Рад у пару или групи: описивање слика и прављење поређења	• Ученик уме да упоређује људе, предмете и активности користећи компаратив. • Ученик уме да правилно формира и користи реченице за поређење у усменом и писменом говору.
Verbe réflexif; Si + imparfait	2	• Објашњавање рефлексивних глагола и конструкције „si + imparfait“ • Праћење ученика у формирању реченица и примера из свакодневног живота • Усмене и писмене вежбе за формирање и	• Користе рефлексивне глаголе да опишу радње (нпр. „je me lève…“) • Формирају реченице са „si + imparfait“ • Учествују у дијалозима о прошлости и навикама • Писмени задаци: описивање свакодневних радњи и ситуација	• Ученик уме да користи рефлексивне глаголе у реченицама. • Ученик уме да формира реченице са „si + imparfait“ да би говорио о прошлости и условним ситуацијама.

		употребу времена • Игре улога за практичну примену конструкција		
La famille et les animaux/ L'environnement	4	• Представљање вокабулара о породици, животињама и животној средини • Вођење дискусија о темама: кућни љубимци, екологија, одржавање природе • Усмерено читање текстова и разумевање значења • Праћење активности ученика кроз групни рад и презентације	• Описују чланове породице и кућне љубимце • Дискусије о важности очувања животне средине • Писмено и усмено изражавање о породици, животињама, екологији • Мини пројекти или презентације о својој породици/животињама/екологији	• Ученик уме да описује чланове породице, кућне љубимце и животиње. • Ученик уме да износи своје мишљење о заштити животне средине и еколошким темама. • Ученик уме да користи основни вокабулар и граматику за изражавање ставова о породици, животињама и екологији.
Le subjonctif/ Il faut que + subjonctif ; avant et après	3	• Објашњавање правила употребе субјонктива и конструкције „il faut que" • Праћење ученика кроз вежбе за формирање и примену • Писање кратких усмених и писмених реченица • Мини пројекти: препоруке, савети, планови	• Формирају реченице у субјонктиву, користећи „il faut que" • Пишу кратке препоруке, савете или упутства • Дијалози: дају савете једни другима • Писмени задаци: планирање догађаја са „avant" и „après"	• Ученик уме да формира и примењује субјонктив у конструкцијама „il faut que…". • Ученик уме да користи везнике „avant" и „après" за означавање временских односа. • Ученик уме да даје препоруке, савете и изражава потребе и обавезе.
Les courses et la grammaire	4	• Вођење ученика кроз ситуације куповине и свакодневних дијалога • Усмене игре улога: питање цене, куповина намирница • Писмени задаци за примјену вокабулара и граматике • Праћење изговора, употребе чланова, множине и основних граматичких правила	• Учешће у играма улога: куповина у продавници • Формирање питања и одговора о ценама, количинама и намирницама • Писмено: креирање спискова за куповину или кратких дијалога • Коришћење граматике (чланови, множина, глаголи) у контексту	• Ученик уме да води дијалог у продавници, питајући за цену, количину и производе. • Ученик уме да користи граматичке структуре (чланове, множину, основне глаголе) у контексту куповине. • Ученик уме да креира кратке писмене задатке о куповини и свакодневним ситуацијама.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: **Француски језик**

РАЗРЕД: **Седми разред**

ЦИЉ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Циљ додатне наставе је продубљивање и проширивање знања и вештина ученика који показују посебно интересовање и напредна постигнућа у учењу француског језика.
Додатна настава је усмерена на:
– проширивање вокабулара и сложенијих језичких структура;
– развијање комуникативне компетенције изнад основног нивоа;
– самосталну израду писаних и усмених пројеката;
– упознавање са културом и цивилизацијом франкофоног подручја;
– подстицање креативности и самосталног учења.

ВРЕМЕ : Четвртак, Седми час на две недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА**	**АКТИВНОСТ УЧЕНИКА**	**ИСХОДИ/СТАНДАРДИ**
L'impératif et les adjectifs possessifs, le comparatif et superlatif; Les pronoms relatifs	6	Наставник уводи и обнавља граматичке садржаје (императив, присвојни придеви, компаратив и суперлатив, релативне заменице) кроз кратка објашњења, примере и вођену дискусију.	Ученици слушају и понављају примере императива и присвојних придева. Учествују у кратким дијалозима (давање наредби, савета). Попуњавају реченице одговарајућим облицима. Састављају сопствене примере у паровима. Ученици уочавају разлике између компаратива и суперлатива на примерима. Упоређују предмете, особе или појаве (усмено и писмено). Решавају задатке допуњавања и трансформације реченица. Описују слике користећи компаратив и суперлатив. Ученици препознају и повезују релативне заменице са именицама. Спајају реченице користећи	• Ученик препознаје и разуме императив у једноставним исказима. • Ученик правилно користи императив у свакодневним комуникативним ситуацијама (наредбе, савети, упутства). • Ученик препознаје и правилно употребљава присвојне придеве уз именице. • Ученик разликује род и број именица и усклађује их са присвојним придевима. • Ученик формира једноставне реченице користећи императив и присвојне придеве. • Ученик препознаје компаратив и суперлатив у усменом и писменом тексту. • Ученик разликује облике за поређење (једнакост, надмоћ, инфериорност). • Ученик правилно гради компаратив и суперлатив придева и прилога. • Ученик користи компаратив и суперлатив у опису особа, предмета и појава. • Ученик учествује у једноставној комуникацији користећи облике поређења. • Ученик препознаје основне релативне заменице (qui, que, où). • Ученик разуме њихову улогу у реченици. • Ученик повезује једноставне реченице у сложене уз употребу релативних заменица. • Ученик правилно користи релативне заменице у једноставним

			одговарајуће заменице. Учествују у вежбама разумевања текста. Састављају једноставне сложене реченице.	писменим и усменим исказима. • Ученик разуме краће текстове који садрже релативне реченице.
Parler des actions passées ; Les indicateurs temporels	2	Наставник демонстрира употребу граматичких структура у контексту (кроз дијалоге, текстове и свакодневне ситуације).	Ученици описују прошле догађаје користећи временске одреднице. Препричавају кратке текстове или лична искуства. Повезују временске изразе са одговарајућим глаголским временима. Учествују у вођеним разговорима.	• Ученик препознаје глаголска времена која се користе за изражавање прошлих радњи у једноставним текстовима. • Ученик разуме основне временске одреднице (hier, avant, потом, l'année dernière, etc.) и њихову улогу у реченици. • Ученик правилно повезује временске изразе са одговарајућим глаголским временима. • Ученик описује једноставне догађаје из прошлости (лична искуства, свакодневне активности). • Ученик учествује у кратким дијалозима о прошлим догађајима. • Ученик препричава кратак текст или догађај користећи одговарајуће временске одреднице. • Ученик пише једноставан текст о прошлим активностима уз употребу временских израза.
Les verbes auxiliaires et les verbes modaux dans tous les temps	4	Наставник подстиче ученике да уочавају разлике и сличности у употреби времена (прошла времена, временски изрази) и усмерава их на правилну примену. Наставник објашњава и увежбава употребу помоћних и модалних глагола у различитим временима кроз примере и контролисане вежбе.	Ученици препознају и правилно користе помоћне и модалне глаголе. Конјугују глаголе у различитим временима. Решавају граматичке вежбе. Употребљавају глаголе у кратким реченицама и дијалозима.	• Ученик препознаје помоћне глаголе (être, avoir) и њихову улогу у грађењу глаголских времена. • Ученик препознаје и разуме значење модалних глагола (pouvoir, devoir, vouloir). • Ученик правилно конјугује помоћне и модалне глаголе у основним временима. • Ученик користи помоћне глаголе у грађењу сложених глаголских времена (нпр. passé composé). • Ученик правилно употребљава модалне глаголе у једноставним комуникативним ситуацијама (изражавање могућности, обавезе, жеље). • Ученик формира једноставне реченице користећи различита глаголска времена. • Ученик разуме кратке текстове који садрже различите облике помоћних и модалних глагола. • Ученик примењује научене облике у усменом и писменом изражавању.

Le subjonctif présent ; Le discours indirect ; Le superlatif	7	Наставник уводи презент субјунктива и индиректни говор уз јасна објашњења и модел-реченице. Наставник организује усмене и писмене активности ради увежбавања научених структура (дијалози, кратки састави, препричавање).	Ученици слушају и понављају примере субјунктива. Уочавају ситуације у којима се користи. Попуњавају реченице одговарајућим облицима. Састављају једноставне реченице уз помоћ наставника. Ученици претварају директан говор у индиректни. Вежбају промену времена и заменица. Учествују у писменим и усменим трансформацијама. Препричавају туђе изјаве. Ученици препознају и користе суперлатив у различитим контекстима. Описују особе, предмете или места. Решавају задатке допуњавања и поређења.	• Ученик препознаје субјунктив у једноставним примерима. • Ученик разуме основне ситуације у којима се користи субјунктив (жеља, потреба, емоција). • Ученик препознаје најчешће облике субјунктива у презенту. • Ученик допуњава једноставне реченице одговарајућим обликом субјунктива. • Ученик формира кратке и једноставне реченице уз помоћ наставника. • Ученик разликује директан и индиректни говор. • Ученик препознаје промене у заменицама и временима при преласку у индиректни говор. • Ученик претвара једноставне реченице из директног у индиректни говор. • Ученик препричава туђе изјаве у једноставним комуникативним ситуацијама. • Ученик разуме краће текстове који садрже индиректни говор. • Ученик препознаје суперлатив у усменом и писменом тексту. • Ученик правилно гради суперлатив придева и прилога. • Ученик разликује компаратив и суперлатив. • Ученик користи суперлатив у опису особа, предмета и појава. • Ученик учествује у једноставној комуникацији користећи суперлатив.
L’histoire - géographie	2	Наставник користи текстове и садржаје из области историје и географије ради проширивања вокабулара и разумевања језика у контексту. Наставник поставља питања, даје упутства и коригује ученике током рада, пружајући повратну информацију.	Ученици читају и разумеју једноставне текстове. Издвајају кључне информације. Проширују вокабулар. Одговарају на питања и учествују у дискусији.	• Ученик разуме једноставне текстове из области историје и географије на француском језику. • Ученик препознаје и усваја основни вокабулар везан за историјске и географске појмове. • Ученик издваја кључне информације из краћих текстова (личности, догађаји, места). • Ученик одговара на једноставна питања у вези са текстом. • Ученик учествује у кратким разговорима на тему историје и географије. • Ученик описује основне географске појмове (државе,

				градове, природне појаве). • Ученик повезује језичка знања са садржајима других предмета. • Ученик развија интересовање за културу и цивилизацију франкофоног подручја.
Expression orale et écrite	4	Наставник подстиче самосталан и парски рад ученика кроз различите типове задатака. Наставник прати напредовање ученика и прилагођава активности њиховом нивоу знања (допунска и додатна настава). Наставник мотивише ученике за активно учешће и развијање комуникативних вештина (усмено и писмено изражавање).	Ученици учествују у разговору на задате теме. Изражавају мишљење и описују ситуације. Пишу кратке текстове (описе, дијалоге, приче). Презентују свој рад пред одељењем.	• Ученик учествује у једноставној усменој комуникацији на познате теме. • Ученик јасно изражава основне идеје, мишљења и осећања. • Ученик поставља и одговара на једноставна питања. • Ученик описује особе, предмете, догађаје и ситуације. • Ученик пише кратке и једноставне текстове (описе, поруке, дијалоге). • Ученик примењује основна граматичка правила у усменом и писменом изражавању. • Ученик користи одговарајући вокабулар у складу са темом. • Ученик развија способност самосталног изражавања уз мању подршку наставника.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: **Француски језик**
РАЗРЕД: **Осми разред**

ЦИЉ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Циљ додатне наставе је продубљивање и проширивање знања и вештина ученика који показују посебно интересовање и напредна постигнућа у учењу француског језика.
Додатна настава је усмерена на:
– проширивање вокабулара и сложенијих језичких структура;
– развијање комуникативне компетенције изнад основног нивоа;
– самосталну израду писаних и усмених пројеката;
– упознавање са културом и цивилизацијом франкофоног подручја;
– подстицање креативности и самосталног учења.

ВРЕМЕ: Четвртак, Седми час на сваке две недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
On fait connaissance ?	3	• Дијагностикује тешкоће у учењу и прилагођава садржаје потребама ученика.	• Активно учествују у увежбавању основних језичких структура.	• разумеју једноставне усмене и писане текстове у вези са представљањем и упознавањем; • представе себе и друге (лични подаци, интересовања, порекло); • постављају и одговарају на питања

		• Припрема вежбе и активности за увежбавање основе граматике, лексике и разумевања. • Објашњава појмове на једноставнији начин, користећи примере блиске ученицима. • Индивидуализује приступ – ради у мањим групама или један на један. • Прати напредак и подстиче ученике кроз похвалу и охрабрење. • Припрема напредније садржаје, ван редовног програма. • Организује истраживачке, креативне и пројектне активности (нпр. презентације, драмске сцене, квизови). • Мотивише ученике да учествују на такмичењима и другим изазовима. • Даје повратне информације које помажу у развоју критичког мишљења и креативности.	• Постављају питања и траже појашњења за оно што им није јасно. • Решавају вежбе прилагођене свом нивоу. • Показују спремност за сарадњу и учење у мањој, подржавајућој групи. • Истражују и проширују знање кроз пројекте, презентације, напредне текстове. • Припремају се за такмичења (рад на тестовима, додатна граматика, читање сложенијих текстова). • Показују иницијативу, самосталност и интересовање за предмет.	у свакодневним ситуацијама упознавања; • користе основне облике учтивости у комуникацији; • препознају културне обрасце у начину поздрављања и представљања у франкофоним земљама.
On fait la fête ?	3			• разумеју текстове о прославама, празницима и рођенданима; • опишу прославу (место, време, активности); • упуте позив, прихвате или одбију позив; • користе одговарајуће језичке структуре за изражавање жеља и честитки; • уоче сличности и разлике између празника у својој и франкофоној култури.
On parle d'histoire ?	3			• разумеју једноставне текстове о историјским догађајима и личностима; • говоре о прошлим догађајима користећи основна прошла времена; • изразе хронолошки след догађаја; • препознају значај појединих историјских догађаја; • развијају интересовање за културно-историјско наслеђе франкофоних земаља.
On lutte contre les incivilités ?	3			• разумеју текстове који описују непожељна понашања у друштву; • изразе правила понашања и забране; • дају савете и предлоге за пристојно понашање; • учествују у разговору о друштвено прихватљивим нормама; • развијају свест о значају културе понашања у свакодневном животу.
On lutte contre le gaspillage	3			• разумеју текстове о заштити животне средине и рационалној потрошњи; • говоре о начинима штедње ресурса (вода, храна, енергија); • изразе савете и препоруке за одговорно понашање; • користе једноставне аргументе у дискусији; • развијају еколошку свест и одговорност.

On parle de nos lectures	3			• разумеју једноставне књижевне и информативне текстове; • изразе мишљење о прочитаном (допада ми се / не допада ми се); • препричају кратак садржај текста; • препоруче књигу или текст; • развијају навику читања на страном језику.
On fait une sortie	2			• разумеју текстове који се односе на планирање слободног времена; • предложе активности и договоре се око изласка; • користе изразе за планирање (време, место, договор); • опишу излет или догађај; • упознају културне садржаје и места у франкофоним срединама.

ДОДАТНА НАСТАВА – ХЕМИЈА

РАЗРЕД: СЕДМИ

ЦИЉ: **Циљ додатне наставе:** Помоћ ученицима који показују посебна интересовања за Хемију и имају могућности за постигнућа изван просечних резултата. Ова врста наставе обухвата нове садржаје, који се надовезују на програм редовне наставе, али се односе на сложеније хемијске задатке и лабораторијске вежбе, за које су ученици показали посебан интерес.

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
Хемијска лабораторија	2	Први класификациони период	Вођење дискусије о лабораторијском прибору и примени	Активно слушање и бележење Учествовање у дискусији	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Атоми – најмање честице хемијских елемената	4	Први класификациони ппериод	Разговор о грађи атома, атомски и масени број Давање задатака за истраживање	Одговарају на усмено постављена питања; - решавају задатке.	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Атоми, молекули и јони изграђују супстанце	4	Други класификациони период	Разговор о врстама честица: атом, молекул јон	Одговарају на усмено постављена питања; - решавају задатке.	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Хомогене и хетерогене смеше	4	Трећи класификациони период	Давање задатака из области смеша, разликовање хомогених и хетерогених смеша	Решавају рачунске задатке, одговарају на усмено постављена питања;	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

Хемијске реакције и израчунавања	2	Четрти класифик ациони период	Давање задатака	Решавају рачунске задатке, одговарају на усмено постављена питања;	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Водоник и кисеоник и њихова једињења	2	Четврти класифик ациони период	Води разговор о неметалима и њиховим једињењима	Пишу једначине хемијских реакција у свескама; изводе израчунавања на основу хемијске једначине.	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

РАЗРЕД: ОСМИ

ЦИЉ: **Циљ додатне наставе:** Помоћ ученицима који показују посебна интересовања за Хемију и имају могућности за постигнућа изван просечних резултата. Ова врста наставе обухвата нове садржаје, који се надовезују на програм редовне наставе, али се односе на сложеније хемијске задатке и лабораторијске вежбе, за које су ученици показали посебан интерес.

ТЕМА - САДРЖАЈ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**ВРЕМЕ**	**АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА**	**АКТИВНОСТ УЧЕНИКА**	**ИСХОДИ/СТАНДАРДИ**
Метали, оксиди и хидроксиди метала	2	Први класифик ациони период	наставник континуирано прати и вреднује рад ученика	Ученик активно слуша предавање и дискутује у складу са наставникови м захтевима	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Неметали, оксиди неметала и киселине	2	Први класифик ациони ппериод	наставник континуирано прати и вреднује рад ученика	активно учествује дајући одговоре на постављена питања	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Соли-добијање, својства и примена	2	Други класифик ациони период	наставник задаје задатке водећи рачуна о индивидуалном темпу и напредовању ученика	сарађује са члановима групе како би задатак што успешније обавио	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Угљоводоници	4	Трећи класифик ациони период	наставник проверава, индивидуално и групно, усвојеност градива	ученик слуша инструкције наставника, бележи и поставља питања	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

Органска једињења са кисеоником	3	Трећи класификациони период	наставник развија и каналише дискусију	активно учествује дајући одговоре на постављена питања;	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Биолошки важна органска једињења	2	Четврти класификациони период	наставник задаје задатке водећи рачуна о индивидуалном темпу и напредовању ученика	сарађује са члановима групе како би задатак што успешније обавио	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Заштита животне средине и зелена хемија	2	Четврти класификациони период	наставник развија и каналише дискусију	користи различите изворе знања;	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

ПРОГРАМИ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Циљ:омогућавање ученицима који заостају у савлађивању образовно-васпитних садржаја да се лакше укључују у редовни васпитно-образовни процес

Задаци:

- ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате;
- усклађивање садржаја рада са потребама и могућностима ученика;
- пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу и праћење њиховог напредовања

Допунска настава се организује за ученике који - из објективних разлога - у редовној настави не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја.

Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник ће формирати одговарајуће групе с којима организује допунски рад . На основу претходног испитивања тешкоћа и узрока, за сваку групу стварање се посебан, одговарајући план рада, чијим ће се савладавањем отклонити испољени недостаци у знању, умењу и вештини ученика. Допунски рад претпостављање и специфичне облике у савладавању одређених програмских садржаја (индивидуализација наставе - полупрограмираним и програмираним секвенцама, наставним листићима; предавањима с друкчијим - очигледнијим примерима; посебни групни и индивидуални задаци и др.). Нарочито ће се водити рачуна о одмерености захтева, као и о стимулисању ученика за показане резултате (похвале, награде, позитивна оцена).

Допунски рад организоваће се током целе наставне године, односно одмах чим се уоче тешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја. Чим савлада одређену тешкоћу или отклони недостатак, ученик престаје с допунским радом ван редовне наставе. Током даље редовне наставе птжратиће се напредовање тих ученика и њихова постигнућа, и по потреби - диференцирањем редовне наставе - омогућити ће се ученицима да градиво савладају на редовним часовима.

ПРВИ РАЗРЕД

Наставни предмет: СРПСКИ ЈЕЗИК (допунска настава)

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ТЕМА/ПОДТЕМА И САДРЖАЈ ТЕМЕ/ПОДТЕМЕ	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА ЗА ТЕМУ/ПОДТЕМУ	ИСХОДИ
1.Основе читања и писања Припрема за читање и писање • Визуелне и акустичке вежбе • Графомоторичке вежбе	2 3	Постиже напредак у развијању визуелног опажања и вештине слушања. Постиже напредак у развијању моторичких способности.
2.Почетно читање и писање • Познавање слова, читање и писање	18	Влада основном техником читања ћириличног текста. Пише штампана слова ћирилице.
3.Језик • Реченица, реч, глас, слово – препознавање • Препознавање реченица као обавештења, питања и заповести; употреба тачке, упитника и узвичника • Употреба великог слова на почетку реченице, у писању личних имена и презимена и назива насеља	3 1 3	Препознаје реченице, речи, гласове и слова. Препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, заповедне). Почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком; употребљава велико слово приликом писања личних имена/презимена и назива насеља.
4.Књижевност • Појмови: текст (песма, прича); тумачење текстова (остваривање комуникације са текстом)	2	Разликује песму од приче; одговара на једноставна питања у вези са текстом; познаје и користи основне делове текста (наслов, име аутора, садржај текста); препознаје основну тему текста; процењује да ли му се садржај текста допада.
5.Језичка култура • Усмено причање о догађајима и доживљајима • Препричавање • Описивање	2 1 1	Постиже напредак у развијању слободе у вербалној комуникацији и развоју комуникативних способности. Уме својим речима да прича на задату тему. Уме да преприча краћи текст на основу датог плана препричавања. Уме својим речима да описује илустрацију, предмет, биће.
Укупно: 1. + 2. + 3. + 4. + 5.	36	/

Наставни предмет: МАТЕМАТИКА (допунска настава)

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

ТЕМА И САДРЖАЈ ТЕМЕ	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА ЗА ТЕМУ	ИСХОДИ КОЈИ ОПИСУЈУ ОСНОВНЕ ЗАХТЕВЕ У ПОГЛЕДУ МАТЕМАТИЧКИХ ЗНАЊА И УМЕЊА
1. Положај, величина и облик предмета • Горе – доле Изнад – испод Лево – десно Испред – иза, између	1	Ученик/ца треба да уме да уочи положаје предмета у непосредној околини.
• Краће, дуже Више, ниже Уже, шире	1	Ученик/ца треба да уме да упореди предмете и бића по дужини, висини и ширини.
• Предмети облика круга, правоугаоника квадрата и троугла	1	Ученик/ца треба да уме да разликује предмете по облику и именује предмете облика круга, правоугаоника и квадрата.
• Предмети облика коцке, квадра, ваљка, пирамиде и купе	1	Ученик/ца треба да уме да разликује предмете по облику и именује предмете облика коцке, квадра, ваљка, пирамиде и купе.
	4	
2. Линија и област • Линија • Тачка • Дуж	1	Ученик/ца треба да уме да уочи, именује и црта линију, тачку и дуж.
	1	
3. Бројеви до 100 • Скуп	2	Ученик/ца треба да уочава разне примере скупова.
• Писање, читање и упоређивање бројева до 10	2	Ученик/ца треба да зна да прочита и запише дати број и уме да упореди бројеве по величини.
• Сабирање и одузимање бројева у првој десетици	4	Ученик/ца треба да зна да сабира и одузима бројеве у првој десетици.
• Писање, читање и упоређивање бројева до 20	4	Ученик/ца треба да зна да прочита и запише дати број и уме да упореди бројеве по величини.
• Сабирање и одузимање бројева до 20	6	Ученик/ца треба да зна да сабира и одузима бројеве до 20.
• Писање, читање и упоређивање бројева до 100	3	Ученик/ца треба да зна да прочита и запише дати број и уме да упореди бројеве по величини.
• Сабирање и одузимање од 20 до 100 (без прелаза преко десетице)	10	Ученик/ца треба да зна да сабира и одузима до 100 (без прелаза преко десетице).
	31	
Укупно: 1. + 2. + 3.	36	/ /

ДРУГИ РАЗРЕД

У зависности од потреба и савладаног градива у одељењу, могуће је променити план допунске наставе српског језика и математике.

СРПСКИ ЈЕЗИК

1. Вежбе изражајног читања
2. Врсте реченица по значењу
3. Писање по диктату
4. Знаци интерпункције
5. Потврдне и одричне реченице
6. Изражајно читање
7. Именице –род и број
8. Велико почетно слово у писању
9. Писмено одговарање на питања
10. Писање приче према датом почетку
11. Писање речце ЛИ и НЕ
12. Штампана слова латинице-писање
13. Читање латиничних текстова
14. Писање писаних слова латинице
15. Глаголи
16. Преписивање текста писаним словима латинице
17. Речи са умањеним и увећаним значењем
18. Читање ћириличних и латиничних текстова

Исходи постигнућа **:**
ученик ће бити у стању да:
- чита течно и са разумевањем краће ћириличне и латиничне текстове
- правилно пише велико почетно слово и правилно користи знаке интерпункције на крају реченице
- пише по диктату краће текстове са минималним бројем грешака
- тачно пише речцу НЕ одвојено од глагола и речцу ЛИ одвојено од речи испред ње
- самостално обликује јасну и граматички исправну реченицу

МАТЕМАТИКА

1. Сабирање и одузимање двоцифрених бројева до 100 без прелаза преко десетице
2. Сабирање до 100 са прелазом 37+8
3. Одузимање до 100 са прелазом преко десетице
4. Сабирање и одузимање до 100 са прелазом
5. Дуж, права, полуправа
6. Веза сабирања и одузимања
7. Једначине са сабирањем и одузимањем
8. Веза множења и дељења
9. Множење и дељење бројевима 5 и 10
10. Множење и дељење бројевима 3, 6, 7 и 9
11. Множење и дељење бројевима 2, 4, и 8
12. Таблица множења
13. Дељење
14. Једначине са множењем и дељењем
15. Множење двоцифреног броја једноцифреним
16. Дељење двоцифреног броја једноцифреним
17. Једноставнији задаци са множењем и дељењем
18. Јединице мере: m, dm,cm, dan, h

Исходи постигнућа:
ученик ће бити у стању да:
- тачно и брзо сабира и одузима бројеве у оквиру прве стотине са прелазом
- разуме множење као скраћено сабирање

- примењује таблицу множења и дељења у оквиру научених бројева
- решава једноставне текстуалне задатке
- користи научене јединице мере на конкретним примерима

ТРЕЋИ РАЗРЕД
МАТЕМАТИКА

АКТИВНОСТ		ВРЕМЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
1.	Бројеви до хиљаду	IX	Учитељи	Писане припреме Разговор са ученицима Разговор са родитељима Увид у напредовање ученика Боља пажња на часу Сигурност ученика Самосталност ученика
2.	Сабирање бројева	IX		
3.	Одузимање	IX		
4.	Одузимање	X		
5.	Сабирање са прелазом	X		
6.	Сабирање са прелазом	XI		
7.	Одузимање	XI		
8.	Одузимање са прелазом	XII		
9.	Вертикално сабирање и одузимање	XII		
10.	Једначине	XII		
11.	Једначине	I		
12.	Множење и дељење	II		
13.	Римске цифре	II		
14.	Неједначине	III		
15.	Геометријске фигуре и њихови односи	III		
16.	Задаци са множењем и дељењем	IV		
17.	Редослед рачунских операција	IV		
18.	Мерење и мере	V		
19.	Обим	V		
20.	Разломци	VI		

Исходи:
- Чита, пише и упоређује бројеве до 1000
- Писмено сабира и одузима бројеве до 1000
- Множи и дели бројеве до 1000
- Зна особине рачунских операција, приоритет и употребу заграда
- Решава једноставне проблемске ситуације
- Упоређује површи
- Користи јединице мере
- Израчунава обим правоугаоника и квадрата
- Решава једноставне логичко- комбинаторне проблеме

СРПСКИ ЈЕЗИК

АКТИВНОСТ		ВРЕМЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПРАЋЕЊ
1.	Управни говор	IX	Учитељи	Писане припреме Разговор са ученицима Разговор са Родитељима и договор Увид у напредовање ученика
2.	Управни говор	IX		
3.	Писање по диктату	IX		
4.	Неуправни говор	X		
5.	Увежбавање читања	X		
6.	Богаћење речника	XI		

7.	Лепо писање	XI		Боља пажња на часу Сигурност ученика у читању Самосталност ученика Учешће на одељењским приредбама
8.	Именице, глаголи	XII		
9.	Разумевање текста	XII		
10.	Употреба великог слова	XII		
11.	Придеви	I		
12.	Описивање	II		
13.	Разговор о прочитаном	II		
14.	Субјекат и предикат	III		
15.	Уочавање врсте књижевних дела	III		
16.	Причање и описивање	IV		
17.	Реченице	IV		
18.	Стилске фигуре	V		
19.	Писање састава	V		

ИСХОДИ:
- Пише реченице у управном говору
- Пише реченице у неуправном говору
- Пише по диктату
- Пише јасно и лепо
- Прошири речник новим речима и изразима
- Саставља краћи текст, обогаћен описним придевима
- Зна да одреди субјекат и предикат у реченици
- Користи стилске фигуре у писању састава

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Недељни фонд часова: 1 Годишњи фонд: 15- 18 часова
Циљеви:
-Помоћ ученицима у усвајању програмских садржаја неопходних за даље напредовање и сналажење у животним ситуацијама.
- Развијање интересовања и јачање самопоуздања за даљи рад и брже напредовање.

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ЦИЉЕВИ, ЗАДАЦИ (ИСХОДИ)	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	РЕАЛИЗАЦИЈА
1. ГРАМАТИКА	- Заједничке и властите именице - Променљиве врсте речи - Именице и заменице - Род и број придева – Глаголски додаци - Основни и редни бројеви	- Проширивање знања о реченици, делови реченице; реченице по облику и значењу - Овладавање терминима; њихово уочавање у рече ници и примена у правилном склапању реченица (именице, глаголи, придеви, бројеви, заменице) - Управни инеуправни говор (уочавање и записивање)	Посматрање, праћење ангажовања ученика , усмене провере, белешке	Учитељ, ученици
2. ПРАВОПИС	- Пишимо правилно - Пишемо управни	Практична примена и усвајање правописних правила језика -		

	и неуправни говор - Писање сугласника Ј	Служење правописним речником		
3. ОРТОЕПИЈА	- Вежбање читања - Правилно изговарање и писање сугласника ч и ћ и џ и ђ	Увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова - Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица - Отклањање грешака које се јављају у говору и писању ученика		
3. КЊИЖЕВНИ ПОЈМОВИ	Састав-Долазе нам октобарске боје – Именице и придеви -врсте	Увођење ученика у свет књижевности и осталих књижевних текстова - Стицање знања, умења и навика који ће допринети развоју не само књижевне културе, већ и опште културе на којој се темељи укупно образовање		

Наставне јединице:

1. Вежбање читања
2. Заједничке и властите именице
3. Промењљиве врсте речи
4. Пишимо правилно 5
5. Састав-Долазе нам октобарске боје
6. Именице и заменице
7. Врсте именица
8. Род и број придева
9. Придеви и именице - слагање у роду и броју
10. Пишемо управни и неуправни говор
11. Објекат - препознавање и одређивање
12. Ред речи у реченици
13. Правилно изговарање и писање сугласника ч и ћ и џ и ђ
14. Глаголски додаци
15. Основни и редни бројеви
16. Писање сугласника
17. Скраћенице
18. Атрибут - препознавање и одређивање

МАТЕМАТИКА

Годишњи фонд: 15- 18 часова.

Циљеви:

-Помоћ ученицима у разумевању и усвајању програмских захтева неопходних за даљи рад и сналасжење у животним ситуацијама.

-Развијање интересовања и самопоуздања.

ТЕМА	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕЊИВАЊЕ	РЕАЛИЗАЦИЈА
1. СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА	Сабирање и одузимање до 1000 - Множење и дељење до 1000 - Упоређивање бројева до милион - Сабирање и одузимање преко 1000 - Писмено сабирање и одузимање преко 1000 - Једначине са множењем и дељењем - Неједначине са множењем - Неједначине са дељењем - Разломци - Задаци са разломцима	Чита, пише и упоређује бројеве до милиона и веће од милиона - Зна писмено да сабира и одузима преко 1000 - Зна да множи и дели са остатком и без остатка преко 1000 - Зна особине рачунских операција, приоритет операција и употребу заграда - Решава једноставне проблемске ситуације	Посматрање, праћење ангажовања ученика ,усмене провере, белешке	Учитељ, ученици

2. МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	Јединице мере за површину	Зна да упоређује површи фигура - Користи јединице мере за површину	Посматрање, праћење ангажовања ученика ,усмене провере, белешке	Учитељ, ученици
3. ПОВРШИНА	Јединице мере за површину - Израчунавање површине правоугаоника - Израчунавање површине квадрата - Површина коцке - Површина квадр	Израчунава површину правоугаоника и квадра - Зна да црта мрежу квадра и коцке - Решава једноставне логичко-комбинаторне проблеме		

Наставне јединице

1. Сабирање и одузимање до 1000
2. Множење и дељење до 1000
3. Упоређивање бројева до милион
4. Јединице мере за површину
5. Сабирање и одузимање преко 1000
6. Писмено сабирање и одузимање преко 1000
7. Израчунавање површине правоугаоника
8. Израчунавање површине квадрата
9. Редослед рачунских операција
10. Површина коцке
11. Писмено множење
12. Писмено дељење
13. Површина квадра
14. Једначине са множењем и деље
15. Неједначине са множењем
16. Неједначине са дељењем
17. Разломци
18. Задаци са разломцим

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА 1 – 4. РАЗРЕД

Допунска настава из енглеског језика помаже ученицима да савладају градиво које им представља потешкоће (граматичке структуре, вокабулар, изговор), побољшају оцене или надокнаде пропуштено. Овај вид наставе је прилагођен индивидуалном темпу учења.

Циљеви и задаци допунске наставе:

- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовно наставе и достизање основног нивоа постигнућа.
- Систематско понављање и увежбавање тежих језичких јединица.
- Учење ученика да самостално користе основне речи и фразе.
- Развијање вештине слушања са разумевањем и основа усменог изражавања.
- Пружање циљане подршке ученицима (услед болести, слабог предзнања или неког другог разлога), како би се савладало одређено наставно градиво.
- Пружање додатне подршке у описмењавању (у 3. и 4. разреду).
- Индивидуализовани приступ учењу.
- Развијање позитивног става према учењу енглеског језика.

Исходи допунске наставе:

- Ученик уме да препозна и правилно употреби основне речи и фразе са редовне наставе у једноставном контексту.

- Разуме кратка, јасна и споро изговорена упутства наставника на енглеском језику.
- Одговори на једноставна питања о себи, породици и непосредном окружењу користећи увежбане фразе.
- Повеже гласове и слова у кратким, познатим речима (описмењавање).
- Препише и самостално напише кратке речи и кратке реченице по моделу (у 3. и 4. разреду).
- Употреби једноставне стратегије за памћење нових речи уз помоћ визуелних средстава (слика, картица).
- Искаже веће самопоуздање и позитиван став приликом уласка у комуникацију на енглеском језику.
- Активно учествује у индивидуалним задацима прилагођеним његовом темпу рада.

Допунска настава из Енглеског језика ће се одржавати по потреби и у складу са планом и програмом датим за овај наставни предмет.

Годишњи план допунске наставе за енглески језик, 1 – 4. разред

ПРВИ РАЗРЕД		
Редни број	Теме	Број часова
	Greetings, numbers 1-10; How old are you? – I'm… Are you five? - Yes. / No.	1
	Colours: What colour is it? - It's … Is it a puppet? – Yes. / No.	1
	Personal possessions - I've got…; How many… plural of nouns;	1
	Asking questions Who's this / What's this? – It's a…	1
	This is my…/This is your…	1
	Describing clothes – I'm wearing…	1
	I can see…	1
	Likes and dislikes: I like / don't like	1
	Actions: I can walk/run/hop…	1
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА:		9
ДРУГИ РАЗРЕД		
Редни број	Теме	Број часова
1.	Greetings; Numbers 1 – 20;	1
2.	Asking questions: What's this? – It's a ruler…	1
3.	Personal possessions: I've got / I haven't got… We've got/We haven't got… Have you got… - Yes, I have / No, I haven't.; She's got / He's got…; She/he hasn't got…	1
4.	Asking questions: What are they? Is it… - Yes, it is/No, it isn't; Are they… - Yes, they are/No, they aren't.	1
5.	Likes and dislikes - I like / don't like… Do you like… Yes, I do. / No, I don't.	1
6.	Activities: I can / can't… He/she can / can't… Can you dance? Yes, I can. / No, I can't.	1
7.	Prepositions of place: in, on, under, next to	1
8.	Singular and plural: There's / There are…	1
9.	Describing clothes: I'm wearing…; Are you wearing a cap? – Yes, I am / No, I'm not	1
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА:		9

ТРЕЋИ РАЗРЕД		
Редни број	Теме	Број часова
	Numbers 20-100; Days of the week	1
	Asking questions: What's this? – It's a… / What are these? – They're…	1
	Appearance adjectives and nouns: Has he/she got… - Yes, he/she has. / No, he/she hasn't. Is he strong? – Yes, he is. / No, he isn't.	1
	Ask and answer about places in town: There isn't / aren't… Is there a museum? – Yes, there is. / No, there isn't. Are there any trams? – Yes, there are. / No, there aren't. Prepositions of place	1
	Likes and dislikes – I like / don't like. He/she likes / doesn't like… What would you like?	1
	Weather and activities: What's the weather like? / What do you do at the weekend?	1
	Daily routines – watch, brush your teeth, pack your backpack…	1
	Professions – What would you like to be? – I want to be/ He wants to be…	2
	Present Continuous tense – activities: They're reading a book/ They aren't having a nap…	2
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА:		9
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД		
Редни број	Теме	Број часова
1.	Numbers 1-100, Days of the week, Colours	1
2.	Verb to be – affirmative and negative; questions and short answers	1
3.	Possessive adjectives	1
4.	Plural nouns	1
5.	Have/has got - affirmative and negative; questions and short answers	1
6.	Adjectives this/that, these/those	1
7.	Verb can - affirmative and negative; questions and short answers	1
8.	Present Simple - affirmative and negative; questions and short answers	2
9.	Adverbs of frequency: always, usually, ever, never, often, sometimes	2
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА:		9
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ		36

ДОПУНСКА НАСТАВА - ДРУГИ ЦИКЛУС

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Допунска настава из Српског језика и књижевности одржаће се по потреби и у складу са градивом и наставним јединицама и областима.

ПРОГРАМ РАДА - допунска настава

Циљеви и задаци допунске наставе:

- Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе.
- Усвајање наставних садржаја предвиђених наставним планом и програмом на основном нивоу.
- Увежбавање и понављање стечених знања и вештина и давање упутстава за савладавање потешкоћа у учењу.

➢ Пружање индивидуалне помоћи ученицима у учењу и бољем разумевању наставних садржаја.
➢ Пружање помоћи ученицима који због болести, слабог предзнања или из било којих других разлога нису усвојили одређено наставно
➢ градиво.
➢ Омогућити да ученикроз вежбање савлада како теоретски, тако и практични део градива у оквиру својих могућности.

Исходи допунске наставе:
➢ Ученик уме правилно да прочита и разуме краће књижевне и некњижевне текстове;
➢ Примењује основна граматичка и правописна правила у писању.
➢ Препознаје и користи основне граматичке и књиженотеиријске појмове предвиђене програмом.
➢ Јасније усмено и писано изражава мисли.
➢ Уочава и исправља најчешће језичке грешке.
➢ Организује и обликује краће писане саставе.
Допунска настава из Српског језика и књижевности одржаће се по потреби и у складу са градивом и наставним јединицама и областима.

ПЕТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (граматика)	10
2.	Језик (правопис)	4
3.	Језичка култура (усмено изражавање)	2
4.	Језичка култура (писмено изражавање)	2
5.	Књижевност и књижевнотеоријски појмови	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

ШЕСТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (граматика)	10
2.	Језик (правопис)	3
3.	Језика култура (усмено изражавање)	2
4.	Језичка култура (писмено изражавње)	3
5.	Књижевност и књижевнотеоријски појмови	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

СЕДМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (граматика)	10
2.	Књижевност и књижевнотеоријски појмови	2
3.	Језика култура (усмено изражавање)	2
4.	Језичка култура (писмено изражавње)	3
5.	Језик (правопис)	3
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

ОСМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Језик (граматика)	5
2.	Књижевност	2
3.	Језичка култура (усмено изражавање)	2
4.	Језичка култура (писмено изражавање)	3
5.	Језик (правопис)	2
6.	Књижевнотеоријски појмови	4
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	18

МАТЕМАТИКА

Годишњи фонд часова: 20 - 36 часова

Циљ допунске наставе: Пружање подршке ученицима у савладавању основних програмских садржаја и усвајање предвиђених образовних стандарда и исхода учења.

Задаци допунске наставе:
-Отклањање недостатака у знању и усвајање основних математичких појмова;
-Увежбавање основних математичких поступака.
-Развијање сигурности у рачунању и решавању задатака и подизање самопоуздања ученика у раду
-Подстицање самосталности у раду,развијање навике редовног рада;
-Припрема за успешно праћење редовне наставе.
-Оспособљавање ученика за примену математике у свакодневном животу;
-Припрема ученика за успешно завршавање основног образовања и полагање завршног испита.

Исходи допунске наставе:
Ученик ће бити у стању да:
-правилно користи основне математичке појмове и ознаке и примењује усвојена правила и поступке;
-решава једноставне задатке уз мању помоћ наставника;
-уочава и исправља грешке у рачуну;
-чита, разуме текст задатка и издваја битне податке из задатка;
-самостално решава задатке основног нивоа;
-примењује математичка знања у свакодневним ситуацијама;
-развија сигурност и самосталност у раду;
-уредно записује поступак решавања и проверава тачност добијеног резултата;
-користи геометријски прибор на правилан начин;
-побољшава успех у савладавању наставних садржаја.

Методе рада: метода разговора, демонстративна метода, проблемска настава, истраживачки рад, индивидуални, групни рад, практичан рад.

Наставна средства: уџбеник и збирка задатака; геометријски прибор; наставни листићи; дигиталне презентације; интерактивне платформе и образовни софтвер.

Начин праћења и вредновања: активност на часу;решавање проблемских и такмичарских задатака; праћење напредовања ученика.

ПЕТИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Природни бројеви	Читање и записивање бројева, основне рачунске операције	Ученик правилно изводи основне операције са природним бројевима	3-7
Дељивост бројева	Делиоци, садржаоци, критеријуми дељивости	Примењује правила дељивости у једноставним задацима	3-7
Разломци	Појам разломка, упоређивање, проширивање и скраћивање	Рачуна са разломцима у једноставним ситуацијама	6-12
Основи геометрије, угао	Угао, дуж, права, троугао, четвороугао	Препознаје и описује основне геометријске појмове	3-6
Осна симтерија	Утврђивање и провера знања	Препознаје и конструише осно симетричне фигуре	2-4
Анализа успеха	Вежбања и провере	Примењује научено	3-6

ШЕСТИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Цели бројеви	Појам целог броја, сабирање, одузимање, множење и дељење	Правилно изводи рачунске операције са целим бројевима	3-6
Рационални бројеви	Запис, упоређивање и рачунање	Рачуна са рационалним бројевима у једноставним задацима	3-6
Троугао	Врсте троуглова, основне конструкције	Препознаје и конструише троуглове	3-6
Четвороуглови	Особине квадрата, правоугаоника, ромба,паралелограма,трапеза	Разликује и описује четвороуглове	3-6
Површина фигура	Израчунавање површина	Примењује формуле за површину	3-6
Анализа успеха	Вежбања и провере	Примењује научено	5-6

СЕДМИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Реални бројеви	Квадратни корен Израчунавање и примена квадратног корена	Ученик користи квадратни корен у рачунању	3-5
Питагорина теорема	Примена теореме у задацима	Примењује Питагорину теорему	3-5
Степен	Операције са степенима	Примењује алгебарске трансформације	2-5
Полиноми	Сабирање, одузимање и множење полинома	Примењује операције са полиномима	4-8
Многоугао	Углови, дијалонале Сложени конструктивни задаци	Конструише сложеније фигуре	2-3

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Круг	Површина, обим, делови	Примењује формуле у сложенијим задацима	2-4
Анализа успеха	Вежбања и провере	Примењује научено	4-6

ОСМИ РАЗРЕД

ТЕМА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ	БРОЈ ЧАСОВА
Сличност троуглова	Особине и примена	Препознаје и користи сличност	1-3
Решавање једначина и неједначине	Једначине и неједначине са једном непознатом- основни ниво	Решава једноставне линеарне једначине	3-5
График функције	Цртање и читање графика	Представља функцију графички	1-3
Решавање система	Метод замене и супротних коефицијената	Решава системе линеарних једначина	2-4
Површина и запремина	Призма, пирамида	Израчунава површину и запремину тела	2-4
Површина и запремина	Ваљак, купа, лопта	Израчунава површину и запремину тела	2-4
Анализа успеха	Вежбања и провере	Примењује научено	2-4
Завршни испит	Припрема и вежбање задатака	Самостално решава задатке основног нивоа	7

БИОЛОГИЈА

Циљ: Достизање стандарда на основном нивоу постигнућа за ученике који покажу потешкоће у савладавању градива

Задаци: Индивидуални рад са ученицима који показују потешкоће у савладавању градива, више пута понављање градива, избор одговарајућих облика и метода рада прилагођених ученицима који имају потешкоће у савладавању градива.

5. разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
1.	Увод у биологију	2	Предмет пруочавања и методе истраживања	Дефинише предмет проучавања биологије
2.	Порекло и разноврсност живота	8	Жива и нежива природа, ћелија, од једноћелијских до вишећелијских организама, особине живих бића	Зна да су сви организми изграђени од ћелија
3.	Јединство грађе и функције као основа живота	4	Живот у води, на копну и под земљом	Да препознаје особине којим су жива бића прилагођена условима средине
4.	Наслеђивање и	6	Размножавање и разноликост	Рзликује бесполно и

	еволуција			полно размножавање
5.	Живот у екосистему	2	Утицај људи на животну средину, заштита живих бића и животне средине	Наведе примере негативног и позитивног утицаја човека на животну средину
6.	Човек и здравље	2	Правилна исхрана, значај воде, енергетски напици, штетност дуванског дима, пубертет	Идентификује елементе здравог начина живота
	Укупно часова	24		

6. Разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	8	Микроскоп, ћелија, једноћелијски и вишећелијски организми, грађа људског тела, исхрана, дисање, транспорт, излучивање и размножавање	Користи лабораторијски прибор, цртежима или на моделу прикаже грађу ћелије, једно и вишећелијских организама
2.	Живот у екосистему	4	Популација, биоценоза, екосистем, биосфера, еколошки фактори	Дефинише основне еколошке појмове
3.	Наслеђивање и еволуција	2	Наследни материјал, приордна и вештачка селекција	Препознаје улогу наследног материјала и зна број хромозома у телесним и полним ћелијам,а
4.	Порекло и разноврсност живота	2	Временска лента и докази биолошке еволуције	Препознаје значај фосила
5.	Човек и здравље	6	Бактерије, антибиотици, преношење заразних болести, прва помоћ и алкохолизам	Одржава личну хигијену и хигијену простора у циљу спречавања инфекција
	Укупно часова	22		

7. Разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
1.	Наслеђивање и еволуција	6	Хромозоми, генски алели, правила наслеђивања, ћелијске деобе	Упореди бесполно и полно размножавање, одреди основну улогу генетичког материјала у ћелији
2.	Јединство грађе и функцијње као основа живота	8	Грађа тела, једноћелијски еукариоти,исхрана, гљиве и лишајеви,дисање и транспорт супстнаци код биљака, телесни покривач животиња, скелетни и мишићни систем, нервни систем, органи за варење, транспортни систем, излучивање и размножвање	Цртежом или моделом прикаже основне елементе грађе ћелија, једноћелијских и вишећелијских организама
3.	Порекло и разноврсност	2	Биномна номенклатура, разноврсност живог света,	Препозна значај научних имена врста, наведе

			евлуција и фосили	домене на који се дели живи свет, препозна значај фосила
4.	Живот у екосистему	2	Биоми, популација, еколошки фактори	Идентификује трофички ниво организма у мрежи и ланцима исхране
5.	Човек и здравље	4	Вируси, имунитет, вакцине, исхрана, наркоманија и последице	Планира време за рад, одмор и рекреацију, цртежом прикаже грађу вируса, препознаје значај вакцинације
	Укупно часова	22		

8. Разред

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	НАСТАВНА ОБЛАС/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	ИСХОДИ
1.	Јединство грађе и функцијње као основа живота	10	Грађа ћелије, нервни и ендокрини систем, повезаност чулнохг и нервног система, ћелијско дисање и фотосинтеза	Наведе ћелијске органеле и њихове улоге, цртежима или моделом прикаже грађу нервне ћелије, нервног и ендокриног система, препозна повезаност чулног и нервног система
2.	Човек и здравље	4	Анализа лабораторијских резултата, поремећаји функције ендокриног, нервног и чулног система, адолесценција и репродуктивно здравље	Одговорно се односи према сопственом здрављу
3.	Порекло и разноврсност	2	Геолошка доба, еволуција различитих група организама кроз геолошка доба, излазак живих бића на копно	Наведе геолошка доба и типове организама који су живели у њима
4.	Наслеђивање и еволуција	2	Животни циклуси, Теорије еволуције, Специјација	Препозна фазе у животном циклусу човека. Наведе теорије еволуције
5.	Живот у екосистему	6	Еволуција екосистема, кружење супстанци и пренос енергије, Одрживи развој и еколошки отисак, ретке и угрожене врсте Србије, нестанак и фактори угрожавања врста, последице глобалних климатских промена	Препозна факторе који доводе до угрожавања врста Препозна предност коришћења обновљивих природни ресурса Препозна последице глобалних климатских промена
	Укупно часова	24		

ГЕОГРАФИЈА

5. разред

Редни број	Наставна тема	Број часова
1.	Васиона	1
2.	Земљина кретања	1
3.	Унутрашња грађа и рељеф Земље	2
4.	Ваздушни омотач	1
5.	Воде на Земљи	1
укупно		6

6. разред

Редни број	Наставна тема	Број часова
1.	Воде на Земљи	1
2.	Становништво и насеља	1
3.	Јужна Европа	1
4.	Средња Европа	1
5.	Западна Европа	1
6.	Северна Европа	1
7.	Источна Европа	1
укупно		7

7. разред

Редни број	Наставна тема	Број часова
1.	Азија	1
2.	Африка	1
3.	Северна Америка	1
4.	Јужна Америка	1
5.	Аустралија и океанија	1
6.	Поларне области	1
укупно		6

8. разред

Редни број	Наставна тема	Број часова
1.	Природне одлике Србије	1
2.	Становништво и насеља Србије	1
3.	Привреда Србије	2
4.	Завичајна географија	1
5.	Срби ван граница Србије	1
укупно		6

ИСТОРИЈА

Број часова по теми	Садржаји програма за допунску наставу 5. разред	Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма
3	**Основи проучавања прошлости** Прошлост Време Историја, наука о прошлости	- Разликује појмове историја, историјски извор, прошлост - Наводи питања на која историја треба да одговори - Именује врсте историјских извора - Именује где се чувају писани, а где материјални историјски извори -	Објашњавање појма прошлости, хронолошких одредница, временских

		Разликује и препознаје појмове: век, деценија, миленијум, ера, датум - Одређује, уз помоћ наставника, ком веку припадају одређене године - Уме да напише датум - Зна којим догађајем и када почиње хришћанска ера - Препознаје на једноставним примерима, уз помоћ наставника, временске одреднице - Показује на линији времена године пре и после нове ере - Наводи поделу прошлости - Именује историјске периоде - Ређа историјске периоде исправним хронолошким редоследом	јединица у историји и вежбање на задатим и самостално задатим примерима; размена у пару
1	**Праисторија** Основне одлике праисторије Основне одлике праисторије и Централни Балкан у праисторији	Репродукује хронолошке оквире праисторије (постанак човека-постанак писма) - Именује праисторијска налазишта у Србији: Лепенски Вир и Винчу - Именује најзначајнија открића праисторије: ватра, точак, метал - На карти, уз помоћ наставника, уме да покаже главна праисторијска налазишта у Србији - Уме у локалном музеју, на локалитету, у књизи, да покаже историјски извор везан за праисторију	Објашњавање праисторије у њеним главним карактеристикама Уочавање карактеристика праисторије на основу слика, фотографија, експоната Показивање на карти локалитета из праисторије у Србији Вежбање на задатим примерима самостално и у пару
2	**Стари исток** Основна обележја Старог истока Основна обележја Старог истока	-Именује хронолошке границе Старог века -Уме, уз помоћ наставника, да објасни настанак првих држава у долинама Нила, Тигра и Еуфрата (IV миленијум п.н.е) -Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, Египат и Нил; Месопотамију, Тигар и Еуфрат - Разликује појмовеа роб и робовласник - Препознаје титуле владара: цар, фараон - Препознаје на слици пирамиду - Именује политеизам и монотеизам	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања; -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење
2	**Античка Грчка** Најстарији период грчке историје Грчки полиси - Спарта и Атина Грчко-персијски ратови и Пелопонески ратови	- Именује Грке, народ који је створио полисе - Зна ко је Хомер и именује његова дела - Именује најзначајније полисе: Спарту и Атину и показује их на карти - Проналази на карти, уз помоћ наставника, Крит, Средоземно море, Малу Азију, Атину, Спарту, Персију, Балканско полуострво - Објашњава, уз помоћ наставника, појмове полис, колонизација, аристократија, демократија	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање, тумачење и анализа

	Грчка култура Грчка култура Хеленистичко доба и његова култура	- Зна ко је Перикле - Препознаје грчке полисе као робовласничке - Именује период када су били Грчко-персијски ратови (½ V в. п.н.е.) - Именује, уз помоћ наставника, победнике Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата - Именује грчке богове: Зевса, Херу, Атину, Посејдона - Одређује век када су се организовале прве ОИ, кад су били ратови итд. - Именује грчко писмо (алфабет) - Зна ко је и када је владао Александар Велики (336-323. г.п.н.е.) - Репродукује дефиницију хеленистичке културе	писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење историјских извора - Припремање за контролни
2	**Антички Рим** Постанак Рима Рим, светска сила Старог века Рим у доба Царства Пад Западног Римског царства Римска култура Хришћанство	Показује на карти, уз помоћ наставника: Италију и Рим, територију Римске државе у њеном највећем обиму, Сингидунум, Наисус, Сирмијум, Гамзиград, Константинопољ, Јерусалим - На ленти времена, препознаје периоде римске историје - Разликује и препознаје појмове Република, Провинција , роб и робовласник - Именује Сенат и Народну скупштину, као главне органе власти у Римској републици, - Зна ко је Гај Јулије Цезар, Октавијан Август и Константин Велики (306-337) - Описује римску војску на основу слике војника - Зна шта је то Трајанова табла - Наводи хронолошке одреднице Римског царства - Именује Римске провинције на тлу Србије, тј. уме, уз помоћ наставника, да прочита њихове називе на карти - Именује годину и век када је био пад Западног Римског царства (476.г) - Објашњава ко су варвари и шта је то Велика сеоба народа - Примењује појам политеизам на примеру римске религије - Именује римске богове: Јупитера, Марса и Венеру	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање, тумачење и анализа писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење историјских извора - Припремање за контролни
Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу** **6. разред**	Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма
2	**Основи проучавања прошлости**	- Разликује појмове историја, историјски извор, прошлост - Наводи питања на која историја треба да одговори - Именује врсте историјских извора	Утврђивање хронолошких одредница историјских

		- Именује где се чувају писани, а где материјални историјски извори - Разликује и препознаје појмове: век, деценија, миленијум, ера, датум - Одређује, уз помоћ наставника, ком веку припадају одређене године - Зна којим догађајем и када почиње хришћанска ера - Препознаје на једноставним примерима, уз помоћ наставника, временске одреднице - Показује на линији времена године пре и после нове ере - Наводи поделу прошлости - Именује историјске периоде - Ређа историјске периоде исправним хронолошким редоследом	периода, временских јединица у историји и вежбање на задатим и самостално задатим примерима; размена у пару Утврђивање врста историјских извора, места чувања, вежбање на историјским изворима за средњи век и рано нови век
3	**Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку**	Именује кључне личности овог периода: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, - На карти, уз помоћ наставника, уме да покаже главне локалитете у Европи и Србији - Именује хришћанство и ислам и зна да препозна њихове верске објекте - Повезује робовласништво са старим веком и феудализам са средњим веком - Препознаје и објашњава значај српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице: Властимировићи, Војислављевићи	Објашњавање раног средњег века у његовим главним карактеристикама Уочавање карактеристика раног средњег века на основу карте, слика, фотографија, експоната Показивање на карти
5	**Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку**	-Именује хронолошке границе Средњег века -Уме, уз помоћ наставника, да објасни значај српских династија Немањић, Лазаревић и Бранковић -Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, ширење и распадање српске државе, место Маричке и Косовске битке - Наводи кључне личности овог периода: Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица, Твртко I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач. -Именује најзначајније задужбине Немањића	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, израда и одговарање на питања Вежбање на задатим примерима

4	**Европа, свет и српске земље у раном новом Веку (Прединдустријско доба)**	-Именује хронолошке границе Новог века и раног Новог века -Уме, уз помоћ наставника, да објасни значај великих географских открића, хуманизма и ренесансе, реформације и противреформације, сеоба Срба, обнове и укида ња Пећке патријаршије, значај проналаска штампарије и Ватове парне машине -Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, ширење Османског царства у Европи, велика географска открића - Наводи кључне личности овог периода: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање и тумачење писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена
Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 7. разред**	Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма
2	**Европа у XIX веку**	– наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - наводи кључне историјске појмове – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; -- Наводи кључне личности овог периода: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.	Објашњавање и именовање основних појмова везаних за капитализам Читање одломака из књиге и анализирање-учимо учење Коришћењем књиге и историјске карте, као и прављењем паноа научити и утврдити основне чињенице и појмове везане за Први и Други српски устанак, Карађорђевиће, Обреновиће и Петровиће
2	**Србија и српске земље у XIX веку**		
Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 8. разред**	Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма
2	Национална историја XX век	– препознаје основне карактеристике различитих идеологија; - наводи кључне појмове, догађаје и личности	Објашњавање основних појмова, улоге истакнутих личности, догађаја
2	Општа историја XX век		

			Читање одломака из књиге и анализирање- учимо учење Уочавање и именовање кључних појмова у тексту уџбеника

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Допунска настава из Енглеског језика одржаваће се по потреби и у складу са градивом, наставним јединицама и областима у којима ученици имају потешкоћа.

ПРОГРАМ РАДА - допунска настава

Циљеви и задаци допунске наставе:

- ➢ Усвајање наставних садржаја које ученици нису усвојили током редовне наставе.
- ➢ Увежбавање и понављање основног вокабулара, граматичких структура, читања, слушања, писања и усменог изражавања.
- ➢ Пружање индивидуалне помоћи ученицима у бољем разумевању наставних садржаја и савладавању потешкоћа у учењу.
- ➢ Оспособљавање ученика да једноставно комуницирају на енглеском језику у складу са својим могућностима.
- ➢ Развијање самопоуздања ученика у употреби енглеског језика кроз практична и прилагођена вежбања.

Исходи допунске наставе:

- ➢ Ученик разуме једноставне речи, изразе, упутства и краће текстове на енглеском језику.
- ➢ Препознаје и користи основни вокабулар из обрађених наставних тема.
- ➢ Примењује основна граматичка правила у једноставним реченицама.
- ➢ Поставља и одговара на једноставна питања у познатим комуникативним ситуацијама.
- ➢ Пише кратке реченице и краће саставе уз подршку наставника.
- ➢ Уочава и исправља најчешће грешке у употреби енглеског језика.

ПЕТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Вокабулар по наставним темама	5
2.	Граматика: to be, have got, present simple, there is/there are	7
3.	Читање и разумевање кратких текстова	3
4.	Писање једноставних реченица и кратких описа	3
5.	Усмена комуникација и дијалози	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

ШЕСТИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Вокабулар по наставним темама	4
2.	Граматика: present simple/continuous, past simple, quantifiers	8
3.	Читање и разумевање краћих текстова	3

4.	Писмено изражавање: поруке, описи и кратки састави	3
5.	Усмено изражавање и комуникација	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

СЕДМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Вокабулар по наставним темама	4
2.	Граматика: времена, компарација, условне реченице, модални глаголи	8
3.	Читање и слушање са разумевањем	3
4.	Писмено изражавање: имејл, прича, опис	3
5.	Усмено изражавање и разговор	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

ОСМИ РАЗРЕД

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Вокабулар и језичке функције	4
2.	Граматика: времена, пасив, условне реченице, управни и неуправни говор	6
3.	Читање и слушање са разумевањем	3
4.	Писмено изражавање: састав, имејл, кратак текст	3
5.	Усмено изражавање и припрема за завршно вредновање	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	18

РУСКИ ЈЕЗИК (други страни језик)

ПЕТИ РАЗРЕД

Допунска настава се организује по потреби за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања,препознавања,отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања,умења и вештина из наставног градива за пети разред.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ РАДУ
-читање -писање -именице -глаголи садашње време /прошло време-грађење и употреба у реченици -глаголи кретања	10	-монолог -дијалог -сарадња -доследност -интеракција -мотивација	-читање -слушање -писање -израда граматичких и лексичних вежбања

ШЕСТИ РАЗРЕД

Допунска настава се организује по потреби за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања,препознавања,отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања,умења и вештина из наставног градива за шести разред.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ РАДУ
-читање -именице /промена по падежима -придеви/ промена по падежима -личне заменице -глаголи /садашње време и будуће време-грађење и употреба у реченици -глаголи кретања	10	-монолог -дијалог -сарадња -доследност -интеракција -мотивација	-читање -слушање -писање -израда граматичких и лексичних вежбања

СЕДМИ РАЗРЕД

Допунска настава се организује по потреби за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања,препознавања,отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања,умења и вештина из наставног градива за седми разред.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ РАДУ
-читање -писање -бројеви -именице -глаголи(заповедни начин) -придеви -заменице -исказивање места и правца, начина, негирања, својства, времена -глаголи кретања	10	-монолог -дијалог -сарадња -доследност -интеракција -мотивација	-читање -слушање -писање -израда граматичких и лексичних вежбања

ОСМИ РАЗРЕД

Допунска настава се организује по потреби за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања,препознавања,отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања,умења и вештина из наставног градива за седми разред.

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	АКТИВНОСТИ У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОМ РАДУ
-читање -писање -глаголи – префиксални глаголи кретања -придеви / суперлатив -исказивање места и правца, начина, негирања, својства, времена	10	-монолог -дијалог -сарадња -доследност -интеракција -мотивација	-читање -слушање -писање -израда граматичких и лексичних вежбања

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК (други страни језик)

ДОПУНСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: Пети разред

Циљ допунске наставе је пружање подршке ученицима који имају потешкоће у савладавању наставних садржаја, ради достизања прописаних исхода и развијања основне комуникативне компетенције на француском језику.

Допунска настава је усмерена на:

– утврђивање основног вокабулара и језичких структура;

– развијање разумевања једноставног усменог и писаног текста;

– оснаживање ученика за самостално учешће у једноставној комуникацији;

– развијање самопоуздања у употреби страног језика.

ВРЕМЕ: Уторак , седми час, ротација сваке друге недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
Présentation en français ; Vocabulaire scolaire	3	-Представља и објашњава нове речи уз помоћ слика, картица или предмета из учионице. -Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају. -Поставља питања ученицима и подстиче кратку комуникацију на француском. -Организује кратке парске или групне активности.- Прати рад ученика, исправља изговор и даје повратну информацију.	-Ученици понављају и усвајају речи везане за школски прибор и предмете (нпр. *le livre, le cahier, le stylo, la classe, le professeur*). -Повезују слике школских предмета са одговарајућим француским речима. -Учествују у кратком дијалогу (нпр. *Qu'est-ce que c'est ? – C'est un cahier.*). -Решавају кратак задатак: попуњавање празнина или спајање речи и слика. -Играју игру препознавања предмета у учионици и именују их на француском.	-Ученик препознаје и именује основни школски вокабулар на француском језику. -Ученик разуме једноставна питања и одговоре у вези са предметима у учионици. -Ученик правилно изговара основне речи из теме. -Ученик учествује у једноставној усменој комуникацији користећи научене речи.
Être et Avoir (dans tous les contextes)	2	-Објашњава и систематизује конјугацију глагола *être* и *avoir*. -Даје примере употребе у различитим контекстима (представљање, опис, поседовање). -Поставља питања ученицима и подстиче их да одговоре користећи ове глаголе. -Организује вежбе попуњавања, усмене и писмене активности. -Прати рад ученика и исправља граматичке и изговорне грешке.	-Ученици понављају и увежбавају конјугацију глагола *être* и *avoir* у презенту. -Читају кратке реченице и препознају који је глагол употребљен. -Попуњавају празнине одговарајућим обликом глагола (*être* или *avoir*). -Састављају једноставне реченице (нпр. *Je suis élève. / J'ai un livre.*). -Учествују у кратком усменом дијалогу користећи ове глаголе (представљање, описивање, поседовање).	-Ученик правилно конјугује глаголе *être* и *avoir* у презенту. -Ученик препознаје и разуме њихову употребу у једноставним реченицама. -Ученик користи глаголе *être* и *avoir* у кратким усменим и писменим исказима. -Ученик примењује ове глаголе у основној комуникацији (представљање, описивање, поседовање)

Les sports et les loisirs	2	-Представља нови вокабулар уз помоћ слика, картица или презентације. -Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају речи. -Поставља питања ученицима како би подстакао усмену комуникацију. -Организује парске или групне активности (кратки дијалози). -Прати рад ученика и исправља изговор и граматичке грешке.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за спорт и слободно време (*le football, le tennis, la danse, la musique, lire, regarder la télé*). -Повезују слике спортова и активности са одговарајућим речима на француском. -Одговарају на једноставна питања (нпр. *Quel sport aimes-tu ? / Qu'est-ce que tu fais pendant ton temps libre ?*). -Састављају кратке реченице о својим омиљеним активностима (*J'aime jouer au football. / J'aime écouter de la musique.*). -Учествују у кратком дијалогу у пару о хобијима и спорту.	-Ученик препознаје и именује основне спортове и активности слободног времена на француском језику. -Ученик разуме једноставна питања о спорту и хобијима. -Ученик користи основни вокабулар да опише своје интересовање и активности. -Ученик учествује у једноставној комуникацији на тему спорта и слободног времена.
Demander et dire l'heure	1	-Представља и објашњава начине изражавања времена на француском. -Показује примере уз помоћ слика или модела сата. -Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају. -Организује парске активности и кратке усмене вежбе. .Прати рад ученика и исправља евентуалне грешке.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар и структуре за изражавање времена (*Quelle heure est-il ? Il est… heures*). -Повезују слике сатова са одговарајућим изразима на француском. -Читају и изговарају различита времена (нпр. *Il est trois heures, Il est cinq heures et demie, Il est huit heures moins le quart*). -Попуњавају задатке у којима треба да напишу или кажу колико је сати. -Учествују у кратком дијалогу у пару (један ученик пита, други одговара).	-Ученик разуме питање о времену (*Quelle heure est-il ?*). -Ученик правилно изражава време на француском у једноставним примерима. - Ученик препознаје и чита време на сату и изражава га усмено. -Ученик учествује у кратком дијалогу користећи научене изразе.
Famille et descriptions	2	-Представља вокабулар о породици уз помоћ слика или породичног стабла. -Објашњава употребу једноставних придева за опис. -Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају речи и реченице.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за чланове породице (*la mère, le père, le frère, la sœur, les parents*). -Описују чланове породице користећи једноставне придеве (*grand, petit, jeune, gentil*). -Повезују слике чланова породице са одговарајућим	-Ученик препознаје и именује основне чланове породице на француском језику. -Ученик користи једноставне придеве за описивање особа. -Ученик саставља кратке усмене или писмене реченице о својој породици.

		-Поставља питања ученицима о њиховој породици како би подстакао комуникацију. -Прати рад ученика и даје повратну информацију.	француским речима. -Састављају кратке реченице о својој породици (*C'est ma mère. Elle est gentille.*). -Представљају своју породицу у кратком усменом излагању или дијалогу.	-Ученик учествује у једноставној комуникацији на тему породице.
Le temps (jours, mois, dates)	2	-Представља називе дана и месеци уз помоћ календара или презентације. -Моделује правилан изговор и подстиче ученике да понављају. - Поставља питања ученицима о дану и датуму. -Организује кратке усмене и писмене вежбе. -Прати рад ученика и исправља евентуалне грешке.	-Ученици усвајају и понављају називе дана у недељи и месеци (*lundi, mardi, janvier, février*). -Вежбају изговарање и препознавање датума на француском. -Повезују називе дана и месеци са одговарајућим редоследом. -Одговарају на једноставна питања (нпр. *Quel jour sommes-nous ? / Quelle est la date aujourd'hui ?*). -Састављају кратке реченице са датумом (*Aujourd'hui, nous sommes le 12 mars.*).	- Ученик препознаје и именује дане у недељи и месеце на француском језику. -Ученик разуме и правилно изражава датум. -Ученик одговара на једноставна питања о дану и датуму. -Ученик користи основни вокабулар за време у краткој комуникацији.
Les jours de l'année et traditions	2	-Представља важне празнике и традиције уз помоћ слика или кратке презентације. -Објашњава нови вокабулар и моделује правилан изговор. -Поставља питања ученицима како би подстакао разговор о празницима. -Организује кратке усмене и писмене активности. -Прати рад ученика и даје повратну информацију.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за важне дане у години и празнике (*Noël, Pâques, le Nouvel An*). -Читају кратке текстове или реченице о традицијама у франкофоним земљама. -Повезују празнике са одговарајућим датумима. -Учествују у разговору о празницима и традицијама у својој земљи и у француским говорним подручјима. -Састављају кратке реченице о омиљеном празнику (*J'aime Noël. C'est une fête en famille.*).	-Ученик препознаје и именује неке важне празнике и дане у години на француском језику. -Ученик разуме једноставне информације о традицијама у франкофоним земљама. -Ученик саставља кратке реченице о празницима и традицијама. -Ученик учествује у једноставној комуникацији на тему празника и обичаја.
L'emploi du temps/ les activités quotidiennes	2	-Представља нови вокабулар уз помоћ слика или дијаграма распореда. -Моделује изговор и реченице, подстиче ученике да понављају. -Пита ученике о њиховом распореду и активностима.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за свакодневне активности (*se lever, prendre le petit déjeuner, aller à l'école, faire du sport, se coucher*). -Читају и препознају активности у реченицама или кратким текстовима. -Попуњавају своје *emploi du*	-Ученик препознаје и користи вокабулар за свакодневне активности. -Ученик саставља кратке реченице о свом распореду и дневним активностима -Ученик одговара на једноставна питања о свом дану.

		-Организује парске активности и мини-дијалоге о свакодневним активностима. -Прати рад ученика и исправља изговор или граматику	*temps* (распоред дана) користећи научени вокабулар. -Одговарају на једноставна питања о свом дану (*À quelle heure tu te lèves ? / Qu'est-ce que tu fais le matin ?*). -Састављају кратке реченице о својим свакодневним активностима.	-Ученик учествује у кратким усменим дијалозима користећи научени вокабулар и структуре.
Les habitudes alimentaires et vestimentaires	3	-Представља вокабулар о храни, пићу и одећи уз помоћ слика или предмета. -Моделује реченице и правилан изговор, подстиче ученике на понављање. -Пита ученике о њиховим навикама како би подстакао усмену комуникацију. -Организује парске и групне активности, укључујући мини-дијалоге и игре. - Прати рад ученика и исправља граматичке и изговорне грешке.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за храну и пиће (*le pain, le fromage, le poulet, le jus, l'eau*) и одећу (*le pantalon, la chemise, la robe, les chaussures*). -Повезују слике предмета или намирница са одговарајућим речима на француском. -Читају и састављају реченице о својим навикама у исхрани и одевању (*Je mange des fruits tous les jours. / Je porte un pull bleu.*). -Одговарају на питања о својим навикама (*Qu'est-ce que tu manges le matin ? / Qu'est-ce que tu portes aujourd'hui ?*). -Дискутују у пару о сличностима и разликама у навикама и стилу одевања.	-Ученик препознаје и користи вокабулар о храни, пићу и одећи. -Ученик саставља кратке реченице о својим навикама у исхрани и одевању. -Ученик одговара на једноставна питања о својим навикама. -Ученик учествује у кратким усменим дијалозима користећи научени вокабулар и структуре.
Chez le médecin	2	-Представља вокабулар о телу и симптомима уз слике или модели. -Моделује кратке дијалоге пацијент–лекар, правилан изговор и структуре реченица. -Пита ученике о њиховим симптомима и здравственом стању како би подстакао усмену комуникацију. -Организује парске активности и кратке сценарије улога (role play). -Прати рад ученика и исправља граматику и изговор.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за тело, симптоме и здравље (*la tête, la gorge, le bras, avoir mal à…, être malade*). -Читају кратке дијалоге између пацијента и лекара. -Одговарају на једноставна питања о здравственом стању (*Qu'est-ce que tu as ? / J'ai mal à la tête.*). -Састављају кратке реченице о свом здравственом стању. -Играју мини-дијалоге у пару: један је лекар, други пацијент.	-Ученик препознаје и користи вокабулар о телу, симптомима и здрављу. -Ученик саставља кратке реченице о здравственом стању. -Ученик одговара на једноставна питања у ситуацији код лекара. -Ученик учествује у кратким дијалозима и мини-скечевима користећи научени вокабулар и структуре.

Mes vacances préférées	2	- Представља вокабулар о одмору уз слике, карте или презентацију. -Моделује реченице и правилан изговор, подстиче ученике да понављају. -Поставља питања ученицима о њиховим одморима и активностима. -Организује парске активности, дијалоге и мини-презентације. -Прати рад ученика и исправља граматику и изговор.	-Ученици усвајају и понављају вокабулар везан за одмор, путовања и активности на одмору (*la mer, la montagne, voyager, nager, visiter des monuments*). -Читају кратке текстове о одморима и препознају нове речи. -Састављају реченице о свом омиљеном одмору (*Mes vacances préférées sont à la mer. J'aime nager et me reposer.*). -Одговарају на питања у пару о томе где и како проводе одмор. -Презентују свој омиљени одмор пред разредом у кратком усменом излагању.	-Ученик препознаје и користи вокабулар везан за одмор и активности на одмору. -Ученик саставља кратке реченице о свом омиљеном одмору. -Ученик одговара на једноставна питања о одмору. -Ученик учествује у кратким усменим презентацијама и дијалозима користећи научени вокабулар и структуре.

РАЗРЕД: **Шести разред**

ЦИЉ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Циљ допунске наставе је пружање подршке ученицима који имају потешкоће у савладавању наставних садржаја, ради достизања прописаних исхода и развијања основне комуникативне компетенције на француском језику.

Допунска настава је усмерена на:

– утврђивање основног вокабулара и језичких структура;

– развијање разумевања једноставног усменог и писаног текста;

– оснаживање ученика за самостално учешће у једноставној комуникацији;

– развијање самопоуздања у употреби страног језика.

ВРЕМЕ: Уторак, седми час, ротација сваке друге недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА**	**АКТИВНОСТ УЧЕНИКА**	**ИСХОДИ/СТАНДАРДИ**
Le passé composé avec le verbe être / Le passé composé avec le verbe avoir	4	-Објашњавање правила употребе „être“ и „avoir“ у passé composé -Демонстрација формирања кратких реченица -Вођење ученика кроз примере и моделирање реченица -Вођење парних и групних вежби за формирање и употребу времена -Провера разумевања кроз	-Формирају кратке реченице у passé composé користећи „être“ и „avoir“ -Одговарају на питања о прошлости -Вежбају усмено и писмено описивање догађаја из прошлости -Рад у пару: размењују информације о прошлим активностима	-Ученик уме да формира кратке реченице у passé composé са „être“ и „avoir“. -Ученик уме да користи passé composé за описивање прошлог времена у усменом и писменом изражавању.

		питања и кратке усмене задатке		
Les journées et le sport	2	-Представљање вокабулара везаног за дневне активности и спорт -Вођење вежби слушања и разумевања текста о дану и спорту -Организовање дијалога „шта радим данас/шта волим да радим“ -Праћење и корекција изговора и структуре реченица -Игре улога за описивање рутине и активности	-Описују своје дневне активности и спортске рутине -Одговарају на питања о томе шта раде и када -Креирају распоред дана и презентују га групи -Учествују у дијалозима и играма улога о спорту	-Ученик уме да описује дневне активности и спортске рутине користећи правилан вокабулар. -Ученик уме да води кратке дијалоге о свом дану и активностима других.
Les prépositions de lieu	2	-Објашњавање употребе просторно-временских предлога (sur, sous, devant, derrière…) -Коришћење слика и предмета за визуелизацију положаја -Вођење дијалога и кратких описних вежби -Праћење ученика кроз парне и групне активности -Провера разумевања кроз усмене и писмене задатке	-Користе предлоге места да опишу положај предмета и локације -Решавају вежбе са сликама и картама -Учешће у кратким дијалозима: „где је…?“ -Рад у пару или групи за постављање предмета и опис положаја	-Ученик уме да правилно користи предлоге места (sur, sous, devant, derrière…) у усменом и писменом изражавању. -Ученик уме да описује положај предмета, локација и околине.
Plus…moins; Moins…plus; Plus…plus. La comparaison	2	-Објашњавање правила за поређења и компаратив -Моделирање реченица у усменим и писменим примерима -Вођење вежби у пару и групи: прављење поређења предмета, људи или активности	-Формирају реченице за поређење предмета, људи и активности -Одговарају на питања користећи компаративне конструкције -Учествују у квизовима и играма за поређење -Рад у пару или групи: описивање слика и прављење поређења	-Ученик уме да упоређује људе, предмете и активности користећи компаратив. -Ученик уме да правилно формира и користи реченице за поређење у усменом и писменом говору.

		-Кратки квизови и усмени тестови за проверу разумевања		
Verbe réflexif; Si + imparfait	2	-Објашњавање рефлексивних глагола и конструкције „si + imparfait“ -Праћење ученика у формирању реченица и примера из свакодневног живота -Усмене и писмене вежбе за формирање и употребу времена -Игре улога за практичну примену конструкција	-Користе рефлексивне глаголе да опишу радње (нпр. „je me lève…“) -Формирају реченице са „si + imparfait“ -Учествују у дијалозима о прошлости и навикама -Писмени задаци: описивање свакодневних радњи и ситуација	-Ученик уме да користи рефлексивне глаголе у реченицама. -Ученик уме да формира реченице са „si + imparfait“ да би говорио о прошлости и условним ситуацијама.
La famille et les animaux/ L’environnement	4	-Представљање вокабулара о породици, животињама и животној средини -Вођење дискусија о темама: кућни љубимци, екологија, одржавање природе -Усмерено читање текстова и разумевање значења -Праћење активности ученика кроз групни рад и презентације	-Описују чланове породице и кућне љубимце -Дискусије о важности очувања животне средине -Писмено и усмено изражавање о породици, животињама, екологији -Мини пројекти или презентације о својој породици/животињама/екологији	-Ученик уме да описује чланове породице, кућне љубимце и животиње. -Ученик уме да износи своје мишљење о заштити животне средине и еколошким темама. -Ученик уме да користи основни вокабулар и граматику за изражавање ставова о породици, животињама и екологији.
Le subjonctif/ Il faut que + subjonctif ; avant et après	3	-Објашњавање правила употребе субјунктива и конструкције „il faut que“ -Праћење ученика кроз вежбе за формирање и примену -Писање кратких усмених и писмених реченица -Мини пројекти: препоруке, савети, планови	-Формирају реченице у субјунктиву, користећи „il faut que“ -Пишу кратке препоруке, савете или упутства -Дијалози: дају савете једни другима -Писмени задаци: планирање догађаја са „avant“ и „après“	-Ученик уме да формира и примењује субјунктив у конструкцијама „il faut que…“. -Ученик уме да користи везнике „avant“ и „après“ за означавање временских односа. -Ученик уме да даје препоруке, савете и изражава потребе и обавезе.
Les courses et la grammaire	4	-Вођење ученика кроз ситуације	-Учешће у играма улога: куповина у продавници	-Ученик уме да води дијалог у продавници,

		куповине и свакодневних дијалога -Усмене игре улога: питање цене, куповина намирница -Писмени задаци за примјену вокабулара и граматике -Праћење изговора, употребе чланова, множине и основних граматичких правила	-Формирање питања и одговора о ценама, количинама и намирницама -Писмено: креирање спискова за куповину или кратких дијалога -Коришћење граматике (чланови, множина, глаголи) у контексту	питајући за цену, количину и производе. -Ученик уме да користи граматичке структуре (чланове, множину, основне глаголе) у контексту куповине. -Ученик уме да креира кратке писмене задатке о куповини и свакодневним ситуацијама.

РАЗРЕД: **Седми разред**

ЦИЉ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Циљ допунске наставе је пружање подршке ученицима који имају потешкоће у савладавању наставних садржаја, ради достизања прописаних исхода и развијања основне комуникативне компетенције на француском језику.

Допунска настава је усмерена на:

– утврђивање основног вокабулара и језичких структура;

– развијање разумевања једноставног усменог и писаног текста;

– оснаживање ученика за самостално учешће у једноставној комуникацији;

– развијање самопоуздања у употреби страног језика.

ВРЕМЕ: Четвртак, седми час на две недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ/СТАНДАРДИ
L'impératif et les adjectifs possessifs, le comparatif et superlatif; Les pronoms relatifs	6	-Наставник уводи и обнавља граматичке садржаје (императив, присвојни придеви, компаратив и суперлатив, релативне заменице) кроз кратка објашњења, примере и вођену дискусију.	-Ученици слушају и понављају примере императива и присвојних придева. -Учествују у кратким дијалозима (давање наредби, савета). -Попуњавају реченице одговарајућим облицима. -Састављају сопствене примере у паровима. -Ученици уочавају разлике између компаратива и суперлатива на примерима. -Упоређују предмете, особе или појаве (усмено и писмено). -Решавају задатке допуњавања и	-Ученик препознаје и разуме императив у једноставним исказима. -Ученик правилно користи императив у свакодневним комуникативним ситуацијама (наредбе, савети, упутства). -Ученик препознаје и правилно употребљава присвојне придеве уз именице. -Ученик разликује род и број именица и усклађује их са присвојним придевима. -Ученик формира једноставне реченице користећи императив и присвојне придеве. -Ученик препознаје компаратив и суперлатив у усменом и писменом тексту. -Ученик разликује облике за поређење (једнакост, надмоћ, инфериорност). -Ученик правилно гради компаратив

			трансформације реченица. -Описују слике користећи компаратив и суперлатив. -Ученици препознају и повезују релативне заменице са именицама. -Спајају реченице користећи одговарајуће заменице. -Учествују у вежбама разумевања текста. -Састављају једноставне сложене реченице.	и суперлатив придева и прилога. -Ученик користи компаратив и суперлатив у опису особа, предмета и појава. -Ученик учествује у једноставној комуникацији користећи облике поређења. -Ученик препознаје основне релативне заменице (qui, que, où). -Ученик разуме њихову улогу у реченици. -Ученик повезује једноставне реченице у сложене уз употребу релативних заменица. -Ученик правилно користи релативне заменице у једноставним писменим и усменим исказима. -Ученик разуме краће текстове који садрже релативне реченице.
Parler des actions passées ; Les indicateurs temporels	2	-Наставник демонстрира употребу граматичких структура у контексту (кроз дијалоге, текстове и свакодневне ситуације).	-Ученици описују прошле догађаје користећи временске одреднице. -Препричавају кратке текстове или лична искуства. -Повезују временске изразе са одговарајућим глаголским временима. -Учествују у вођеним разговорима.	-Ученик препознаје глаголска времена која се користе за изражавање прошлих радњи у једноставним текстовима. -Ученик разуме основне временске одреднице (hier, avant, потом, l’année dernière, etc.) и њихову улогу у реченици. -Ученик правилно повезује временске изразе са одговарајућим глаголским временима. -Ученик описује једноставне догађаје из прошлости (лична искуства, свакодневне активности). -Ученик учествује у кратким дијалозима о прошлим догађајима. -Ученик препричава кратак текст или догађај користећи одговарајуће временске одреднице. -Ученик пише једноставан текст о прошлим активностима уз употребу временских израза.

Les verbes auxiliaires et les verbes modaux dans tous les temps	4	-Наставник подстиче ученике да уочавају разлике и сличности у употреби времена (прошла времена, временски изрази) и усмерава их на правилну примену. -Наставник објашњава и увежбава употребу помоћних и модалних глагола у различитим временима кроз примере и контролисане вежбе.	-Ученици препознају и правилно користе помоћне и модалне глаголе. -Конјугују глаголе у различитим временима. -Решавају граматичке вежбе. -Употребљавају глаголе у кратким реченицама и дијалозима.	-Ученик препознаје помоћне глаголе (être, avoir) и њихову улогу у грађењу глаголских времена. -Ученик препознаје и разуме значење модалних глагола (pouvoir, devoir, vouloir). -Ученик правилно конјугује помоћне и модалне глаголе у основним временима. -Ученик користи помоћне глаголе у грађењу сложених глаголских времена (нпр. passé composé). -Ученик правилно употребљава модалне глаголе у једноставним комуникативним ситуацијама (изражавање могућности, обавезе, жеље). -Ученик формира једноставне реченице користећи различита глаголска времена. -Ученик разуме кратке текстове који садрже различите облике помоћних и модалних глагола. -Ученик примењује научене облике у усменом и писменом изражавању.
Le subjonctif présent ; Le discours indirect ; Le superlatif	7	-Наставник уводи презент субјунктива и индиректни говор уз јасна објашњења и модел-реченице. -Наставник организује усмене и писмене активности ради увежбавања научених структура (дијалози, кратки састави, препричавање).	-Ученици слушају и понављају примере субјунктива. -Уочавају ситуације у којима се користи. -Попуњавају реченице одговарајућим облицима. -Састављају једноставне реченице уз помоћ наставника. -Ученици претварају директан говор у индиректни. -Вежбају промену времена и заменица. -Учествују у писменим и усменим трансформацијама. -Препричавају туђе изјаве. -Ученици препознају и користе суперлатив у различитим контекстима. -Описују особе, предмете или места. -Решавају задатке допуњавања и поређења.	-Ученик препознаје субјунктив у једноставним примерима. -Ученик разуме основне ситуације у којима се користи субјунктив (жеља, потреба, емоција). -Ученик препознаје најчешће облике субјунктива у презенту. -Ученик допуњава једноставне реченице одговарајућим обликом субјунктива. -Ученик формира кратке и једноставне реченице уз помоћ наставника. -Ученик разликује директан и индиректни говор. -Ученик препознаје промене у заменицама и временима при преласку у индиректни говор. -Ученик претвара једноставне реченице из директног у индиректни говор. -Ученик препричава туђе изјаве у једноставним комуникативним ситуацијама. -Ученик разуме краће текстове који садрже индиректни говор. -Ученик препознаје суперлатив у усменом и писменом тексту. -Ученик правилно гради суперлатив придева и прилога. -Ученик разликује компаратив и

				суперлатив. -Ученик користи суперлатив у опису особа, предмета и појава. -Ученик учествује у једноставној комуникацији користећи суперлатив.
L'histoire - géographie	2	-Наставник користи текстове и садржаје из области историје и географије ради проширивања вокабулара и разумевања језика у контексту. -Наставник поставља питања, даје упутства и коригује ученике током рада, пружајући повратну информацију.	-Ученици читају и разумеју једноставне текстове. -Издвајају кључне информације. -Проширују вокабулар. -Одговарају на питања и учествују у дискусији.	-Ученик разуме једноставне текстове из области историје и географије на француском језику. -Ученик препознаје и усваја основни вокабулар везан за историјске и географске појмове. -Ученик издваја кључне информације из краћих текстова (личности, догађаји, места). -Ученик одговара на једноставна питања у вези са текстом. -Ученик учествује у кратким разговорима на тему историје и географије. -Ученик описује основне географске појмове (државе, градове, природне појаве). -Ученик повезује језичка знања са садржајима других предмета. -Ученик развија интересовање за културу и цивилизацију франкофоног подручја.
Expression orale et écrite	4	-Наставник подстиче самосталан и парски рад ученика кроз различите типове задатака. -Наставник прати напредовање ученика и прилагођава активности њиховом нивоу знања (допунска и додатна настава). -Наставник мотивише ученике за активно учешће и развијање комуникативних вештина (усмено и писмено изражавање).	-Ученици учествују у разговору на задате теме. -Изражавају мишљење и описују ситуације. -Пишу кратке текстове (описе, дијалоге, приче). -Презентују свој рад пред одељењем.	-Ученик учествује у једноставној усменој комуникацији на познате теме. -Ученик јасно изражава основне идеје, мишљења и осећања. -Ученик поставља и одговара на једноставна питања. -Ученик описује особе, предмете, догађаје и ситуације. -Ученик пише кратке и једноставне текстове (описе, поруке, дијалоге). -Ученик примењује основна граматичка правила у усменом и писменом изражавању. -Ученик користи одговарајући вокабулар у складу са темом. -Ученик развија способност самосталног изражавања уз мању подршку наставника.

РАЗРЕД: Осми разред

ЦИЉ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Циљ допунске наставе је пружање подршке ученицима који имају потешкоће у савладавању наставних садржаја, ради достизања прописаних исхода и развијања основне комуникативне компетенције на француском језику.

Допунска настава је усмерена на:

– утврђивање основног вокабулара и језичких структура;

– развијање разумевања једноставног усменог и писаног текста;

– оснаживање ученика за самостално учешће у једноставној комуникацији;

– развијање самопоуздања у употреби страног језика.

ВРЕМЕ:Четвртак,седми час на сваке две недеље

ТЕМА - САДРЖАЈ	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА**	**АКТИВНОСТ УЧЕНИКА**	**ИСХОДИ/СТАНДАРДИ**
On fait connaissance ?	3	-Дијагностикује тешкоће у учењу и прилагођава садржаје потребама ученика. -Припрема вежбе и активности за увежбавање основе граматике, лексике и разумевања. -Објашњава појмове на једноставнији начин, користећи примере блиске ученицима. -Индивидуализује приступ – ради у мањим групама или један на један. Прати напредак и -подстиче ученике кроз похвалу и охрабрење. -Припрема напредније садржаје, ван редовног програма. -Организује истраживачке, креативне и пројектне активности (нпр. презентације, драмске сцене,	-Активно учествују у увежбавању основних језичких структура. -Постављају питања и траже појашњења за оно што им није јасно. -Решавају вежбе прилагођене свом нивоу. -Показују спремност за сарадњу и учење у мањој, подржавајућој групи. -Истражују и проширују знање кроз пројекте, презентације, напредне текстове. -Припремају се за такмичења (рад на тестовима, додатна граматика, читање сложенијих текстова). -Показују иницијативу, самосталност и интересовање за предмет.	-разумеју једноставне усмене и писане текстове у вези са представљањем и упознавањем; -представе себе и друге (лични подаци, интересовања, порекло); -постављају и одговарају на питања у свакодневним ситуацијама упознавања; -користе основне облике учтивости у комуникацији; -препознају културне обрасце у начину поздрављања и представљања у франкофоним земљама.
On fait la fête ?	3			-разумеју текстове о прославама, празницима и рођенданима; -опишу прославу (место, време, активности); - упуте позив, прихвате или одбију позив; -користе одговарајуће језичке структуре за изражавање жеља и честитки; -уоче сличности и разлике између празника у својој и франкофоној култури.
On parle d'histoire ?	3			- разумеју једноставне текстове о историјским догађајима и личностима; -говоре о прошлим догађајима користећи основна прошла времена; -изразе хронолошки след догађаја; - препознају значај појединих историјских догађаја; -развијају интересовање за културно-историјско наслеђе франкофоних земаља.

On lutte contre les incivilités ?	3	квизови). -Мотивише ученике да учествују на такмичењима и другим изазовима. -Даје повратне информације које помажу у развоју критичког мишљења и креативности.		-разумеју текстове који описују непожељна понашања у друштву; -изразе правила понашања и забране; -дају савете и предлоге за пристојно понашање; -учествују у разговору о друштвено прихватљивим нормама; -развијају свест о значају културе понашања у свакодневном животу.
On lutte contre le gaspillage	3			- разумеју текстове о заштити животне средине и рационалној потрошњи; - говоре о начинима штедње ресурса (вода, храна, енергија); -изразе савете и препоруке за одговорно понашање; -користе једноставне аргументе у дискусији; -развијају еколошку свест и одговорност.
On parle de nos lectures	3			-разумеју једноставне књижевне и информативне текстове; -изразе мишљење о прочитаном (допада ми се / не допада ми се); -препричају кратак садржај текста; -препоруче књигу или текст; -развијају навику читања на страном језику.
On fait une sortie	2			- разумеју текстове који се односе на планирање слободног времена; - предложе активности и договоре се око изласка; -користе изразе за планирање (време, место, договор); - опишу излет или догађај; -упознају културне садржаје и места у франкофоним срединама.

ФИЗИКА

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ - 6. РАЗРЕД

Планирани број часова у току школске године: 12
Планирани број часова недељно : 1 час сваке треће недеље
Начин реализације допунске наставе : 1 час сваке треће недеље у току целе школске године, а према потреби ученика индивидуализованим обликом рада или у групама са ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета број часова се повећава до 2 часа недељно у току првог полугодишта, односно 1 час недељно у току другог полугодишта.
Циљеви допунске наставе физике:
Допунска настава физике има за циљ пружање подршке ученицима у савладавању програмских садржаја, развијању разумевања основних физичких појмова, закона и појава, као и стицању функционалних знања неопходних за успешно праћење редовне наставе. Посебна пажња

посвећује се развијању способности посматрања, уочавања узрочно-последичних веза, примене стечених знања у свакодневном животу и оспособљавању ученика за самостално решавање задатака примерених узрасту.

Задаци допунске наставе физике:

- пружање додатне подршке ученицима у достизању прописаних исхода учења;
- отклањање уочених тешкоћа у усвајању наставних садржаја;
- развијање разумевања основних физичких појмова, величина и закона;
- оспособљавање ученика за правилно коришћење физичких величина, мерних јединица и мерних инструмената;
- развијање способности примене физичких знања у објашњавању појава из свакодневног живота;
- развијање логичког мишљења, закључивања и повезивања физичких појава;
- оспособљавање ученика за самостално решавање једноставних рачунских и квалитативних задатака;
- развијање навике редовног рада, одговорности и истрајности у учењу;
- подстицање интересовања за природне науке и истраживачки приступ у проучавању природе;
- праћење напредовања ученика и прилагођавање рада њиховим образовним потребама.

САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
Кретање - коришћење мерила и мерних инструмената (за дужину и време) и коришћење основних јединица за дужину и време и њихово претварање - мерење дужине и времена, те коришћење јединице за брзину - разликовање врсте кретања на основу облика путање,препознавање равномерног кретања - израчунавање средње брзине,пређеног пута или времена	4
Сила - репродукција основних знања о врстама и особинама сила - препознавање гравитационе силе и силе трења која делују на тело - препознавање смера деловања електричне и магнетне силе	2
Мерење - коришћење мерила и мерних инструмената (за масу, запремину, температуру и тежину) - коришћење основних јединица за масу,температуру и запремину - мерење масе,температуре и запремине - разумевање принципа рада спојених судова	3
Маса и густина - усвајање знања о маси и оспособљавање да се разликују маса и тежина тела. - претварање мерних јединица за масу и густину	2
Притисак - усвајање знања о притиску чврстих тела, течности и гасова. Претварање мерних јединица за притисак	1

Исходи: Ученик:

разликује мировање и кретање тела у односу на изабрано референтно тело;

описује различите облике кретања и наводи примере из свакодневног живота;

препознаје дејство силе на тело и објашњава промене које сила може изазвати;

разликује врсте сила које се јављају у непосредном окружењу и наводи примере њиховог дејства;

правилно користи мерне инструменте за мерење физичких величина и очитава измерене вредности;

примењује одговарајуће мерне јединице и врши једноставна претварања јединица;

разликује појмове масе, густине и густине и повезује их са особинама материјала;

одређује густину тела на основу познатих података и решава једноставне задатке;

објашњава појам притиска и препознаје примере његовог деловања у свакодневном животу;

решава једноставне задатке и примењује стечена знања у познатим ситуацијама.

Начин вредновања допунске наставе вршиће се континуираним праћењем напредовања ученика кроз разговор, усмено испитивање, решавање задатака, проверу разумевања основних појмова, самосталност у раду и активно учешће у наставним активностима.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ - 7. РАЗРЕД

Планирани број часова у току школске године: 12
Планирани број часова недељно : 1 час сваке треће недеље
Начин реализације допунске наставе : 1 час сваке треће недеље у току целе школске године, а према потреби ученика индивидуализованим обликом рада или у групама са ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета број часова се повећава до 2 часа недељно у току првог полугодишта, односно 1 час недељно у току другог полугодишта.
Циљеви допунске наставе физике:
Допунска настава физике има за циљ пружање подршке ученицима у савладавању програмских садржаја, развијању разумевања основних физичких појмова, закона и појава, као и стицању функционалних знања неопходних за успешно праћење редовне наставе. Посебна пажња посвећује се развијању способности посматрања, уочавања узрочно-последичних веза, примене стечених знања у свакодневном животу и оспособљавању ученика за самостално решавање задатака примерених узрасту.
Задаци допунске наставе физике:

- пружање додатне подршке ученицима у достизању прописаних исхода учења;
- отклањање уочених тешкоћа у усвајању наставних садржаја;
- развијање разумевања основних физичких појмова, величина и закона;
- оспособљавање ученика за правилно коришћење физичких величина, мерних јединица и мерних инструмената;
- развијање способности примене физичких знања у објашњавању појава из свакодневног живота;
- развијање логичког мишљења, закључивања и повезивања физичких појава;
- оспособљавање ученика за самостално решавање једноставних рачунских и квалитативних задатака;
- развијање навике редовног рада, одговорности и истрајности у учењу;
- подстицање интересовања за природне науке и истраживачки приступ у проучавању природе;
- праћење напредовања ученика и прилагођавање рада њиховим образовним потребама.

САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
Сила и кретање - усвајање и репродукција појмова код равномерно променљивог кретања - препознавање убрзаног и успореног кретање	4

- решавање једноставних рачунских задатака - усвајање и репродукција појмова из Њутнових закона и њихова примена	
Кретање тела под дејством силе теже - усвајање знања и репродукција о утицају гравитационе силе на кретање тела - израда рачунских задатака код слободног пада	2
Равнотежа тела - усвајање знања везаних за равнотежу тела, слагање и разлагање силе. - усвајање занња и израда једноставних задатака из силе треења	2
Механички рад и енергија. Снага - усвајање и репродукција основних појмова код механичког рада,снаге и енергије - израда једноставних рачунских задатака са механичким радом, снагом и енергијом - препознавање да се механичким радом мења температура тела	2
Топлотне појаве - усвајање појмова везаних за агрегатно стање супстанције - усвајање температурних скала - усвајање знања о температури мржњења и кључања воде	2

Исходи: Ученик:

разликује мировање и кретање тела у односу на изабрано референтно тело;
описује кретање тела под дејством силе и дејством силе Земљине теже
наводи примере из свакодневног живота за кретање под дејством силе;
препознаје и објашњава дејство силе трења у различитим ситуацијама;
наводи начине повећања и смањења силе трења и примењује их у практичним примерима;
објашњава услове равнотеже тела и препознаје примере равнотеже у окружењу;
разликује механички рад, енергију и снагу и повезује их са примерима из свакодневног живота;
примењује једноставне математичке везе за израчунавање механичког рада, снаге и енергије;
описује начине преношења топлоте кроз супстанцију у између тела;
објашњава топлотне појаве на примерима из свакодневног живота;
решава једноставне задатке и примењује стечена знања у познатим ситуацијама.

Начин вредновања допунске наставе вршиће се континуираним праћењем напредовања ученика кроз разговор, усмено испитивање, решавање задатака, проверу разумевања основних појмова, самосталност у раду и активно учешће у наставним активностима.

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ ИЗ ФИЗИКЕ - 8. РАЗРЕД

Планирани број часова у току школске године: 12
Планирани број часова недељно : 1 час сваке треће недеље
Начин реализације допунске наставе : 1 час сваке треће недеље у току целе школске године, а према потреби ученика индивидуализованим обликом рада или у групама са ученицима који нису усвојили основна знања из програма предмета број часова се повећава до 2 часа недељно у току првог полугодишта, односно 1 час недељно у току другог полугодишта.
Циљеви допунске наставе физике:
Допунска настава физике има за циљ пружање подршке ученицима у савладавању програмских садржаја, развијању разумевања основних физичких појмова, закона и појава, као и стицању функционалних знања неопходних за успешно праћење редовне наставе. Посебна пажња

посвећује се развијању способности посматрања, уочавања узрочно-последичних веза, примене стечених знања у свакодневном животу и оспособљавању ученика за самостално решавање задатака примерених узрасту.

Задаци допунске наставе физике:

- пружање додатне подршке ученицима у достизању прописаних исхода учења;
- отклањање уочених тешкоћа у усвајању наставних садржаја;
- развијање разумевања основних физичких појмова, величина и закона;
- оспособљавање ученика за правилно коришћење физичких величина, мерних јединица и мерних инструмената;
- развијање способности примене физичких знања у објашњавању појава из свакодневног живота;
- развијање логичког мишљења, закључивања и повезивања физичких појава;
- оспособљавање ученика за самостално решавање једноставних рачунских и квалитативних задатака;
- развијање навике редовног рада, одговорности и истрајности у учењу;
- подстицање интересовања за природне науке и истраживачки приступ у проучавању природе;
- праћење напредовања ученика и прилагођавање рада њиховим образовним потребама.

САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
Осцилаторно и таласно кретање - препознавање врсте кретања на основу облика путање - усвајање појмова који описују периодично кретање и особине таласа, - усвајање појмова везаних за брзину звука	2
Светлосне појаве - усвајање карактеристика светлости, ученик зна брзину светлости - цртање огледала и сочива са основним елементима	3
Електрично поље - усвајање одређивања смера електричне силе и особина наелектрисаних тела и њихове интеракције, - репродукција Кулоновог закона формулом и дефиниционо - усвајање особина електричног поља	1
Електрична струја - усвајање знања о проводним и непроводним материјалима у свим агрегатним стањима - цртање електричног кола са основним елементима - коришћење Омовог и Џуловог закона - препознавање магнетних ефеката електричне струје	3
Магнетно поље - преознавање смера магнетног деловања и магнетних полова магнета - препознавање и усвајање одређивања смера магнетних линја сила магнетне индукције код магнета и електромагнета	2
Елементи атомске и нуклеарне физкике - усвајање знања о сасаву супстанције и променана уи језгру атома	1

Исходи: Ученик:

описује осцилаторно и таласно кретање и наводи примере из свакодневног живота;

разликује основне величине које описују осцилаторно и таласно кретање (амплитуда, период, фреквенција, таласна дужина);

објашњава настанак и особине звука као механичког таласа;

описује основне светлосне појаве и примењује законе одбијања и преламања светлости у једноставним ситуацијама;

препознаје примену огледала и сочива у свакодневном животу;

описује наелектрисања и објашњава појаве у електричном пољу;

разликује основне величине које карактеришу електричну струју и примењује их у једноставним задацима;

препознаје елементе једноставног електричног кола и објашњава њихову улогу;

описује магнетна својства тела и магнетне ефекте електричне струје;

описује основну грађу атома и препознаје појмове везане за атомску и нуклеарну физику;

наводи примере примене нуклеарне енергије и мере заштите од јонизујућег зрачења;

решава једноставне задатке и примењује стечена знања у познатим ситуацијама.

Начин вредновања допунске наставе вршиће се континуираним праћењем напредовања ученика кроз разговор, усмено испитивање, решавање задатака, проверу разумевања основних појмова, самосталност у раду и активно учешће у наставним активностима.

ХЕМИЈА

РАЗРЕД: СЕДМИ

Циљ допунске наставе: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм Хемије у седмом разреду.

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ / СТАНДАРДИ
Хемијска лабораторија	2	Први класификациони период	Понављање основних појмова	Активно слушање и записивање Понављање и вежбање основних термина	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Атоми – најмање честице хемијских елемената	4	Први класификациони пперiод	Увежбавање основне грађе атома	Решавају задатке. Одговарају на питања.	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резулта
Атоми, молекули и јони изграђују супстанце	4	Други класификациони период	Понављање основних појмова	Понављање основних честица	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Хомогене и хетерогене смеше	4	трећи класификациони период	Једноставнији задаци Објашњавање основних појмова	Понављање основних појмова Решавање задатака	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Хемијске реакције и израчунавања	2	Четврти класификациони период	Израчунавање уз помоћ хемијских реакција	Одговарање на питања. Решавају задатке.	-користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

Водоник и кисеоник и њихова једињења	2	Четврти класификациони период	Особине, примена , важнија једињења водоника и кисеоника	Одговарање на питања. Решавају задатке.	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

ЕВАЛУАЦИЈА:
Евалуација обухвата континуирано праћење теоријског /практичног рада процена ангажованости. Комбиновањем допунске додатне наставе омогућава се надокнада знања, као и продубљивање градива, развој практичних вештина припрема ученика за редовну наставу али и такмичења. Евалуацијом се прати тачност прецизност извођења задатака, стимулише аргументовано изношење закључака, на тај начин се континуирано прати напредак.

РАЗРЕД: ОСМИ
Циљ допунске наставе: Циљ допунске наставе је да ученик, уз додатну помоћ наставника, стекне минимум основних знања из садржаја које предвиђа програм Хемије у осмом разреду.

ТЕМА - САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	ИСХОДИ / СТАНДАРДИ
Метали, оксиди и хидроксиди метала	2	Први класификациони период	наставник развија и каналише дискусију	активно учествује дајући одговоре на постављена питања	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Неметали, оксиди неметала и киселине	2	Први класификациони ппериод	наставник континуирано прати и вреднује рад ученика	Ученик активно слуша предавање и дискутује у складу са наставниковим захтевима	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Соли-добијање, својства и примена	2	Други класификациони период	наставник задаје задатке водећи рачуна о индивидуалном темпу и напредовању ученика	ученик слуша инструкције наставника, бележи и поставља питања	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Угљоводоници	5	Други класификациони период	наставник проверава, индивидуално и групно, усвојеност градива	активно учествује дајући одговоре на постављена питања	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Органска једињења са кисеоником	3	Трећи класификациони период	наставник развија и каналише дискусију	ученик слуша инструкције наставника, бележи и поставља питања	-користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Биолошки важна	2	Четврти	наставник	активно учествује	користи доступну

органска једињења		класификациони период	континуирано прати и вреднује рад ученика	дајући одговоре на постављена питања	ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата
Заштита животне средине и зелена хемија	1	Четврти класификациони период	наставник развија и каналише дискусију	користи различите изворе знања;	користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата

ЕВАЛУАЦИЈА:
Евалуација обухвата континуирано праћење теоријског /практичног рада процена ангажованости. Комбиновањем допунске додатне наставе омогућава се надокнада знања, као и продубљивање градива, развој практичних вештина припрема ученика за редовну наставу али и такмичења. Евалуацијом се прати тачност прецизност извођења задатака, стимулише аргументовано изношење закључака, на тај начин се континуирано прати напредак.

ПРОГРАМ ПРИПРЕМЕ ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ

ПРИПРЕМНА НАСТАВА
ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА ИЗ МАТЕМАТИКЕ

ЦИЉ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ:
Оспособљавање ученика за успешно полагање завршног испита кроз систематизацију, утврђивање и проширивање знања и вештина из математике, развијање логичког мишљења, математичке писмености и сигурности у решавању задатака различитог нивоа сложености.

ЗАДАЦИ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ:
-обнављање наставних садржаја од V до VIII разреда;
-увежбавање решавања задатака основног, средњег и напредног нивоа;
-развијање способности примене знања у новим ситуацијама;
-оспособљавање ученика за самостално решавање тестова;
-развијање тачности, уредности и рационалности у раду;
-смањивање треме и несигурности приликом израде теста.

ОБЛИЦИ И МЕТОДЕ РАДА:
Облици рада:фронтални; индивидуални; рад у пару.
Методе рада: разговор; демонстрација; метода решавања проблема; практичан рад на задацима.

НАСТАВНА СРЕДСТВА:
-збирке задатака;
-тестови са претходних завршних испита;
-наставни листићи;
-дигитални материјали;
-презентације.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА:
-анализа успешности у решавању задатака;
-пробни тестови;
-индивидуално праћење напредовања ученика;
-самовредновање ученика.

ДИНАМИКА РЕАЛИЗАЦИЈЕ:
Припремна настава за полагање завршног испита из математике реализоваће се током другог полугодишта (градиво осмог разреда) кроз допунску наставу, према утврђеном распореду часова и потребама ученика и након завршетка редовне наставе, у складу са школским календаром. Часови припремне наставе биће организовани кроз систематизацију и утврђивање наставних садржаја из математике од V до VIII разреда, са посебним освртом на задатке основног, средњег и напредног нивоа са завршног испита. Динамика реализације планирана је у трајању од 10 часова.

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	САДРЖАЈ РАДА	ИСХОДИ
1.	Природни, цели и рационални бројеви. Дељивост	Рачунске операције, редослед операција, претварање, упоређивање. Правила дељивости бројева, примена	Ученик правилно примењује рачунске операције и редослед рачунања. Ученик зна правила и користи дељивост у проблемским задацима
2.	Степеновање и кореновање, примена процента	Особине степена и квадратни корен, проценат	Ученик примењује правила степеновања и кореновања, израчунава проценат
3.	Цели алгебарски изрази	Сабирање, одузимање и множење полинома, разлика квадрата, квадрат бинома	Ученик примењује операције са полиномима и израчунава вредност израза
4.	Линеарне једначине, неједначине, системи	Решавање једначина,неједначина, система и примена	Ученик самостално решава линеарне једначине,неједначине,системе
5.	Линеарна функција.Размере и пропорције	Цртање и читање графика Директна и обрнута пропорционалност	Ученик представља функцију графички примењује пропорције у задацима
6.	Сличност, подударност Геометријске фигуре у равни-површине	Обим и површина троугла и четвороугла	Ученик израчунава обим и површину фигура
7.	Својства троугла, четвороугла, круга Питагорина теорема	Примена у задацима	Ученик примењује Питагорину теорему у решавању проблема
8.	Геометријска тела	Површина и запремина тела: призма, пирамида, ваљак купа, лопта	Ученик израчунава површину и запремину тела
9.	Мерење	Мерне јединице, конверзија и примена у реалним ситуцијама	Ученик правилно претвара јединице мере
10.	Обрада података	Читање графика, табела и дијаграма. Медијана и аритметичка средина	Ученик чита график, табеле, графике

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА	САДРЖАЈ РАДА	ИСХОДИ
*	Пробни тест и анализа	Решавање теста са завршног испита	Ученик примењује стечена знања и анализира грешке

НАПОМЕНА:
Током реализације припремне наставе користиће се задаци основног, средњег и напредног нивоа са претходних завршних испита и из збирки задатака.

ПРИПРЕМНА НАСТАВА ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ- БИОЛОГИЈА

Циљ и задаци: припрема ученика за полагање завршног испита из биологије, обнављање садржаја обрађиваних током основне школе, програм се прилагођава резултатима оствареним на пробном завршном испиту у циљу корекција неопходних за што успешније полагање завршног испита

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ
1.	Јединство грађе и функције као основа живота	2	Грађа ћелије, једноћелијских и вишећелијских организама, повезаност грађе и функције на нивоу ћелије и организма	-објашњавање -решавање задатакаиз збирке -решавање задатака на е-вежбаоници по наведеним областима
2.	Наслеђивање и еволуција	2	Наследни материјал, наслеђивање особина, природна и вештачка селекција,	
3.	Порекло и разноврсност	2	Класификација живог света	
4.	Човек и здравље	2	Здрави стилови живота, бактерије, вируси, репродуктивно здравље, имунитет, вакцине	
5.	Живот у екосистем	2	Основни еколошки појмови,	

ПРИПРЕМНА НАСТАВА ЗА ЗАВРШНИ ИСПИТ ПО ОБЛАСТИМА
-СРПСКИ ЈЕЗИК-

РЕД. БРОЈ	НАСТАВНА ОБЛАСТ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Читање и разумевање прочитаног	5
2.	Књижевност (Књижевност и књижевнотеоријски појмови)	8
3.	Језик (фонетика, морфологија, синтакса и правопис)	7
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	20

ПРИПРЕМНА НАСТАВА ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА
- ГЕОГРАФИЈА-

1.	Васиона и Земља; Земљина кретања;
2.	Унутрашња грађа; Рељеф Земље; Атмосфера;
3.	Хидросфера; Биосфера;
4.	Географска карта; Становништво; Насеља на Земљи;
5.	Регионална географија Европе;
6.	Регионална географија Европе;
7.	Регионална географија Европе
8.	Регионална географија света;
9.	Регионална географија света;
10.	Регионална географија света;
11.	Природне одлике Србије;
12.	Природне одлике Србије;
13.	Природне одлике Србије;
14,	Друштвене одлике Србије;
15.	Друштвене одлике Србије;

ПРИПРЕМНА НАСТАВА ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА
- ИСТОРИЈА-

ОБЛАСТ ГРАДИВА	ФОНД ЧАСОВА
УВОД У ИСТОРИЈУ и доба првобитних људских заједница	1
СТАРИ ВЕК Стари исток, Стара Грчка и Стари Рим	3
СРЕДЊИ ВЕК– Византија и хришћанска црква у средњем веку , Србија у доба Немањића; Долазак Турака на Балкан и пропаст средњовековних држава	4
НОВИ ВЕК – Велика географска открића; Положај Срба под Османском влашћу; Српске револуције; Европа и Србија после Берлинског конгреса	6
САВРЕМЕНО ДОБА - Први ветски рат; Европа и Југославија после првог светског рата; Други Светски рат; Европа и свет после Другог светског рата	6
УКУПНО ЧАСОВА	**20**

Настава се реализује сваке недеље од почетка другог плугодишта.Током јуна се након завршетка наставе организују додати часови како би се прешле све области. Према потреби ученика може бити одржан и већи број часова

ПРИПРЕМА НАСТАВА ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА ИЗ ХЕМИЈЕ

РЕДНИ БРОЈ	НАСТАВНА ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Атоми – најмање честице хемијских елемената	1
2.	Атоми, молекули и јони изграђују супстанце	1
3.	Хомогене и хетерогене смеше	1
4.	Хемијске реакције и израчунавања	1
5.	Метали, оксиди и хидроксиди метала	1
6.	Неметали, оксиди неметала и киселине	1
7.	Соли-добијање, својства и примена	1
8.	Угљоводоници	1
9.	Органска једињења са кисеоником	1
10.	Биолошки важна органска једињења	1
	УКУПНО	10

ПРИПРЕМА НАСТАВА ИЗ ФИЗИКЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИК Данијела Пистолић

Планирани број часова у току школске године: 20

Планирани број часова недељно: Припремна настава реализује се током другог полугодишта, према утврђеном распореду, 1 час сваке друге недеље, а интензивира се у периоду непосредно пред завршни испит са једним часом недељно у току две недеље. По потреби, у складу са интересовањем ученика, резултатима праћења напредовања и проценом наставника, број реализованих часова може бити већи од планираног фонда како би се обезбедила адекватна припрема ученика за завршни испит.

ЦИЉЕВИ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Систематизација, утврђивање и продубљивање знања и вештина стечених током основног образовања ради достизања исхода за крај основног образовања и васпитања и успешног полагања завршног испита из физике.

ЗАДАЦИ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

- систематизација наставних садржаја из свих области физике заступљених на завршном испиту;
- утврђивање и продубљивање разумевања основних физичких појмова, закона и принципа;
- развијање способности примене физичких знања у различитим ситуацијама;
- увежбавање решавања задатака различитих нивоа сложености;
- развијање логичког закључивања и анализе физичких појава;
- оспособљавање ученика за самостално решавање задатака у ограниченом временском периоду;
- уочавање и отклањање недостатака у знању;
- развијање самопоуздања код ученика приликом решавања тестова по моделу завршног испита.

КЉУЧНЕ ОБЛАСТИ, САДРЖАЈИ И ОКВИРНИ БРОЈ ЧАСОВА

РЕДНИ БРОЈ СТАНДАРДА	КЉУЧНА ОБЛАСТ СТАНДАРДА	САДРЖАЈ РАДА	ПРЕДВИЂЕН ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
1	СИЛЕ	- међусобно деловање тела; - сила као узрок промене кретања; - сила Земљине теже; - сила трења; - равнотежа тела; - примена закона и принципа у задацима.	3
2	КРЕТАЊЕ	- механичко кретање; - путања, пређени пут, време; - брзина и средња брзина; - графичко представљање кретања; - анализа и решавање задатака.	3
3	МЕРЕЊЕ	- физичке величине и јединице; - мерење и мерни инструменти; - процена и претварање мерних јединица; - анализа мерних резултата.	3
4	ЕНЕРГИЈА И ТОПЛОТА	- механички рад; - кинетичка и потенцијална енергија; - снага; - температура и топлотне појаве; - преношење топлоте; - агрегатна стања и промене агрегатних стања.	3
5	ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА	- електрично поље; - електрична струја; - напон и отпор; - Омов закон; - редна и паралелна веза; - електрична кола и примена.	4
6	МАТЕМАТИЧКЕ ОСНОВЕ ФИЗИКЕ	- примена пропорција; - читање графика и табела; - израчунавање физичких величина; - анализа зависности између величина.	2
7	ЕКСПЕРИМЕНТ	- тумачење резултата огледа; - анализа графичких и табеларних приказа; - пробни тестови; - анализа типичних грешака.	2
		УКУПНО ПЛАНИРАНО ЧАСОВА	20

ИСХОДИ ПРИПРЕМНЕ НАСТАВЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

По завршетку припремне наставе ученик ће бити у стању да:

- препозна основне физичке појмове, величине и законе и примењује их у различитим ситуацијама;
- анализира механичко кретање тела и одређује одговарајуће физичке величине;
- објашњава деловање сила и њихов утицај на кретање тела;
- правилно користи мерне јединице и врши неопходна претварања;
- користи појмове рада, енергије, снаге и топлоте у решавању задатака;
- објашњава појаве повезане са електричном струјом и електричним колима;

- користи математичке поступке неопходне за решавање физичких проблема;
- анализира резултате мерења, огледа, табела и графика;
- самостално решава задатке различитих нивоа сложености по моделу завршног испита;
- процењује сопствену успешност и препознаје области које захтевају додатно увежбавање.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ВРЕДНОВАЊА

Праћење напредовања ученика вршиће се континуирано кроз решавање задатака, анализу пробних тестова, усмено испитивање, самосталан рад ученика и анализу остварености исхода. Посебна пажња посвећиваће се индивидуалном напретку ученика и развоју способности примене знања у новим ситуацијама.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН ЗА ПРИПРЕМУ ЗАВРШНОГ ИСПИТА

Предмет :Српски језик, Математика, Биологија, Хемија, Физика, Историја и Географија,

Разред: осми Укупно трајање: током другог полугодишта

Циљеви (очекиване промене):
Припремање ученика за полагање завршног испита у складу са могућностима ученика а према ИОП 2 за сваког ученика.

ОБЛАСТ/ КОРАЦИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ/ ПРОМЕНЕ	МЕТОДЕ, ПОСТУПЦИ, ПОДРШКА, АКТИВНОСТИ, МЕСТО	НАЧИН ПРАЋЕЊА, ОЦЕЊИВАЊА И ЕВАЛУАЦИЈЕ	УЧЕСТАЛОСТ И ТРАЈАЊЕ
Области и кораци су за сваког ученика индивидуални пратећи њихов сазнајни развој,потребе могућности и интересовања	Очекивани исходи / промене су индивидуалне за сваког ученика пратећи њихов сазнајни развој, потребе, могућности и интересовања.	Заступљен је индивидуални облик рада Настава се одвија у школи Методе рада (дијалошка, илустративно-демонстративна..), трајање, и активности часа прилагођенин су расположењу ученика и предвиђеним наставним садржајима Подршка: прихватање непотпуних одговора, помоћ при одговарању гестом, давање асоцијација, коришћење пригодног дидактичког материјала	Непосредна опсервација (увид у активности ученика на часу), разговор са учеником и родитељем	Током другог полугодишта у складу са расположењем ученика и предвиђеним наставним садржајима (предвиђа се по десет часова за сваки наставни предмет).

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА

ПРВИ ЦИКЛУС
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАПИТАЊА

Слободне активности ученика у основној школи су облици васпитно-образовног деловања које омогућују ученику да открије, задовољи и даље развије интересовање, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва.
Слободне активности посебно доприносе остваривању следећих васпитних задатака:
- подстичу најразноврсније облике стваралаштва;
- буде и задовољавају интелектуалну радозналост и стварају могућност да ученици истражују и упознају најразноврснија достигнућа у науци, техници и култури;
- пружају прилике и услове за заједничку игру, здраву, ведру забаву и разоноду, спортске активности и испуњавају део слободног времена корисним садржајем.
Реализацију садржаја слободних активности у пуној мери прате проблеми недостатка простора, времена и посебно материјалних средстава. И поред ових проблема у школи ће бити организована следећа подручја слободних активности:
- предметне (научно-истраживачке); - културно-уметничке;
- техничке и радно-производне и - спортско-рекреативне.
Програм рада слободних активности ученика заснива се на принципима програма, садржи одређене циљеве и задатке

1. Принципи Програма су:
-право сваког детета на интелектуални, социјални и физички развој
-учешће родитеља у остваривању Програма, њихова подршка ученицима и наставницима

2. Циљ Програма слободних активности ученика је:
-усклађеност обавеза ученика у школи и код куће
-уважавање општих васпитних циљева и васпитно-образовних задатака школе
-уочавање и развијање индивидуалних склоности у односу на узраст и способност ученика
-повезаност са активностима друштвене средине

3. Задаци Програма:
-обезбедити или благовремено пратити проблеме недостатка простора, времена и нарочито материјалних средстава
-независно од актуелних проблема који могу отежати одвијање, реализацију слободних активности, у школи ће се одвијати научно-истраживачке, техничке и радно-производне и спортско-рекреативне активности.

СПОРТСКА СЕКЦИЈА
(први разред)

Циљеви и задаци секције:
• Усвајање елемената кошарке и основних правила.
• Утврђивање технике додавања лопте у сложеним условима које намеће игра.

• Развијање смисла за креативни израз.
• Развијање спретности,сналажљивости и брзине креативног реаговања и способности просторне и временске оријентације.
• Развијање борбености и такмичарског духа.
• Васпитање позитивних особина:упорности,истрајности,такмичарског духа,свесне дисциплине,одважности,сналажљивости...
• Навикавање на сарадњу у групи.
• Развој моторике подстицање раста,развоја и утицање на правилно:држање тела.
• Формирање морално вољних квалитета личности.
• Оспособљавање ученика да стечена умења,знања навике користи у свакодневном животу.
• Задовољавање основних дечијих потреба за кретањем и игром.

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
1. Елементарне игре лоптом 2. Елементарне игре лоптом 3. Додавање и хватање са две руке,са краћег одстојања 4. Додавање у тројкама 5. Јесењи крос 6. Елементарна игра 7. Колут напред 8. Колут напред 9. Кретање по линији, шведској клупи 10. Скок удаљ 11. Суножни скокови 12. Гађање у мету 13. Гађање у мету 14. Ношење медицинке 15. Ношење медицинке 16. Штафетне игре 17. Полигон препрека 18. Додавање лоптом у пару у трчању 19. Међуодељењско такмичење 20. Фудбал-Шутирање лопте 21. Фудбал-вођење лопте 22. Истрајно трчање 23. Полигон препрека 24. Брзо трчање из различитог почетног става.Елементарна игра 25. Елементи полигона препрека 26. Полигон препрека 27. Полигон препрека	септембар октобар новембар децембар јануар фебруар март април	С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић С.Митровић Д.Милојковић	додаје и хвата лопту - учествује у елементарним играма - разуме основну терминологију вежбања - уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања прескаче кратку вијачу - примењује провлачење и препентравање у разл. ситуацијама - савладава полигон препрека -навија фер и бодри учеснике у игри; - изводи дечји поскок у месту и кретању - изводи суножне наскоке и прескоке из упора рукама - усклађује своје кретање са кретањем реквизита - прихвата сопствену победу и пораз - правилно баца различите предмете у даљ из места - примењује правилну технику дисања приликом вежбања	Фотографије Разговор са ученицима Фотографије Извештај са кроса Фотографије Фотографије постери Фотографије Разговор са родитељима продукти Фотографије Разговор са ученицима

28. Полигон препрека 29. Између две ватре 30. Додавање и хватање са већег одстојања 31. Вођење лопте између препрека 32. Између две ватре 33. Елементарне игре са лоптом 34. Примена наученог 35. Елементарне игре по избору ученика 36. Систематизација	мај јун		- правилно диже, преноси и одлаже предмете на рационалан начин - правилно баца лоптицу у даљ и гађа у циљ - изводи колут из чучња у чучањ - одржава равнотежу у ходању и трчању по греди - клупи	Анализа рада и извештај

Садржаји програма

РЕДНИ БР.ТЕМЕ	ТЕМАТСКЕ ЦЕЛИНЕ	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Елементарне игре	5
2.	Полигон препрека	13
3.	Истрајно трчање	3
4.	Лопта и ја	15

МАТЕМАТИЧКА СЕКЦИЈА

1- 4.разред

Годишњи фонд :36
Недељни фонд:1

Циљеви: Развијање и неговање интересовања; развијање логичког мишљења и способности повезивања и закључивања. Оспособљавање ученика за примену знања у даљем раду и свакодневном животу.

Очекивани исход:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака
- лако логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

-критички не расуђује; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује.

РЕДНИ БРОЈ ТЕМЕ	ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
1.	Природни бројеви	12
2.	Геометријске фигуре	6
3.	Магични квадрат	4
4.	Детективски-занимљиви задаци	10
5.	Оригами	4
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	36

Ова секција је покушај да се кроз занимљива предавања, радионице, игре, квизове и сл. математика представи на начин који се не среће често на редовним часовима. Циљ нам је да развијемо и одржимо интересовање за учење математике. Намењена је свим ученицима који то желе без обзира на успех и способности.

- проучаваћемо одабрана поглавља из аритметике, алгебре и геометрије;
- организоваћемо игре и такмичења;
- видећемо како је математика повезана са ликовном културом, биологијом и другим наставним предметима;
- правићемо зидне новине и календаре.

РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА
(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљ и задаци:

- да се препозна сензибилитет сваког детета и пронађе песма која најбоље одговара његовом гласу,узрасту и темпераменту
- да се код ученика развију способности за решавање сценских задатака
- да се код ученика развије машта и оспособе за креативно тражење решења
- да покрете повезују са говором
- да се спонтано изражавају

Исходи постигнућа

Ученици ће моћи да:

- богате речник
- говоре правилно, са јасним акцентовањем и природном интонацијом
- развију емпатију кроз уживљавање у различите улоге и ситуације из песама
- победе страх од јавног говора

АКТИВНОСТ	ВРЕМЕ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
1. Формирање секције 2. Избор и анализа садржаја и подела задужења за припрему програма поводом Дечје недеље 3. Увежбавање садржаја из програма за Дечју недељу 4. Увежбавање садржаја из програма за Дечју недељу	септембар	- Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције	Текстови на одређену тематику
5. Генерална проба пред наступ поводом Дечје недеље 6. Чиниоци изражајног казивања-артикулација 7. Избор и анализа садржаја и подела задужења за припрему програма поводом 8.новембра 8. Увежбавање садржаја из програма поводом 8.новембра	октобар	- Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције	Текстови на одређену тематику
9. Генерална проба пред наступ поводом 8.новембра 10.Чиниоци изражајног казивања – дикција 11.Акценатске вежбе 12.Вежбе интонације и вежбе интензитета (јачине) гласа 13.Избор и анализа садржаја и подела задужења за припрему програма поводом Нове године	новембар	- Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције	Фотографије, снимци и репортаже са приредбе

14.Увежбавање садржаја из програма за Нову годину 15.Увежбавање садржаја из програма за Нову годину 16.Генерална проба пред наступ за Нову годину 17.Избор и анализа садржаја и подела задужења за припрему програма поводом Савиндана	децембар	- Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције	Фотографије, снимци и репортаже са приредбе
18.Увежбавање садржаја из програма за Светог Саву 19.Генерална проба пред наступ за Светог Саву 20.Вежбе темпа, ритма 21.Избор и анализа садржаја за наступ секције поводом Дана жена 22.Увежбавање садржаја за наступ поводом Дана жена 23.Генерална проба пред наступ поводом Дана жена 24.Обрада једне изабране песме 25.Паузе у рецитовању, понављање и рефрени 26.Вежбе визуелног контакта, мимике и гестикулације 27.Слушање снимка радио драме 28.Разговор о слушаном 29.Избор и анализа садржаја за наступ секције поводом Дана школе 30.Увежбавање садржаја за наступ поводом Дана школе 31.Генерална проба пред наступ поводом Дана школе 32.Гледање позоришног дела 33.Разговор о гледаном 34.Чајанка 35.Разматрање извештаја о раду секције 36.Учешће на приредби поводом краја школске године	јануар фебруар март април мај јун	- Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције - Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције - Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције - Биљана Јоксимовић -Чланови рецитаторске секције -	Фотографије, снимци и репортаже са приредбе Текстови На одређену тематику Фотографије, снимци и репортаже са приредбе Фотографије, снимци и репортаже са приредбе Извештај

Руководилац секције: Биљана Јоксимовић

РЕДНИ БРОЈ	**РЕЦИТАТОРСКА СЕКЦИЈА**
1.	Култура говора – култура мишљења
2.	Однос говорника према аутору и интерпретацији текста
3.	Проза и стих
4.	Структура говорног израза
5.	Смисаоно – емоционална одредница
6.	Лирска поезија
7.	Епска поезија
8.	Припреме за такмичење
9.	Драматизација одабраног одломка
10.	Стилске вежбе
11.	Говорне вежбе
	ГОДИШЊИ ФОНД: 36 ЧАСОВА

ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА

ФОЛКЛОРНА СЕКЦИЈА од првог до четвртог разреда		
БР.	**НАСТАВНА ТЕМА**	**БР.ЧАС.**
II	Упознавање са секцијом Слушање најлепших српских народних песама и игара	4
III	Упознавање са традицијом и културом свога народа и учење одређених песама	4
IIII	Увежбавање корака игара које смо научили	8
IIV	Избор игара за наступ поводом обележ. Светог Саве	7
VV	Избор игара за наступ поводом обележ. Дана школе Припрема за приредбу	8
VVl	Систематизација рада секције	1
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Циљеви и задаци фолклорне секције:

- Развијање моторичких способности,
- Развијање свести о потреби уважавања различитости и особености,
- Развијање интересовања и креативности за народну песму и игру.
- Развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога народа
- Повећање броја ученика обухваћених ваннаставним активностима;
- Повећање степена ангажованости ученика млађих разреда у ваннаст. активностима
- Упознавање традиционалне и уметничке музике свога народа

ДРАМСКА СЕКЦИЈА
Ученици од I до IV разреда

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА	**БРОЈ ЧАСОВА**	**АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА**	**АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА**	**ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ**	**ИСХОДИ**
Вежбе	10	- дисање - дикција - покрет - мимика - имитација - говорни-штво - игра - глума	- презентује - усмерава - подстиче на размишљање - развија код ученикла аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење	- развијање смисла и способности за правилно, течно и уверљиво усмено изражавање - оспособља-вање ученика за увиђање неопходности везе између речи и покрета	-да научи правилно дисање -да уме изражајно да прочита и изведе драмски текст -да споји игру, песму и кореографију са својом улогом
Сценско извођење	26	- одабир текстова за драмско извођење - подела улога - читање по улогама - припрема костима и увежбавање кореографије - припрема сценографије	- презентује - усмерава - подстиче на размишљање - развија код ученикла аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење	- припрема за успешно извођење програма поводом прослава	-уме да смисаоно-емотивно доживи драмски текст - уме изражајно да прочита текст - да изнесе своје мишљење о тексту -да што реалистичније представи свој лик

МАТЕМАТИЧКА ДРУЖИНА- ТРЕЋИ РАЗРЕД

(1 час недељно, 36 часова годишње)

Циљеви:

- Проширивање знања стечених на редовним часовима;
- развијање способности лигичког мишљења и закључивања;

-популаризација и развијање слободнијег, самосталнијег, приступа математичким задацима насупрот Традиционалног

АКТИВНОСТ	БРОЈ ЧАСОВА
Геометријске фигуре (цртање, уочавање на сложеним сликама, пребројавање, упоређивање)	5 часова
Логичк и текстуални задаци	10 часова
Задаци са једначинама	8 часова
Матемарички квадрати	5 часова
Дешифровање	4 часа
Комбинаторика	4 часа

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

1- 4. разред

Недељни фон часова:1

Годишњи фонд: 36

Општи циљеви и задаци секције

- **Развијање креативности** и слободног ликовно-визуелног изражавања у складу са узрастом.
- **Упознавање са новим техникама** које се ређе користе на редовним часовима ликовне културе (колаж, папир-маше, гратаж, вајање).
- **Естетско уређење** школског простора, паноа, израда сценографија за приредбе и учешће на изложбама.
- **Неговање тимског рада** кроз израду заједничких групних плаката и пројеката

ОБЛАСТ/ ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА
Цртање	8
Сликање	18
Вајање/обликовање	10
Укупно	36

Глобални (годишњи) план рада по месецима

МЕСЕЦ	МЕСЕЦ	ЛИКОВНЕ ТЕХНИКЕ И МАТЕРИЈАЛИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
Септембар	1.Формирање секције и упознавање. 2/3. Тема: "Јесен у мом крају / 4. Плодјесенске чаролије".	Цртање (оловке у боји, фломастери, суви пастел). Употреба природних материјала (лишће).	Фотографије, радови ученика. изложбе
Октобар	5- 6. Обележавање "Дечје недеље". Тема: "Другарство и дечја права". 7- 8. Маштам и стварам- избор технике и материјала	Сликање (акварел, темпера). Групни рад: Колаж од папира у боји.	
Новембар	9- 10 Стилизована слова 11-12. Моделовање и тродимензионално обликовање. Тема: "Чудесни свет животиња / Измаштана бића".	Сликање Вајање (пластелин, глина или маса за моделовање).	
Децембар	13 – 16. Новогодишња чаролија и хуманитарни базари. Тема: "Честитке, украси и зимски пејзаж".	Комбинована техника: Глитер, папир, колаж, картон. Постављање новогодишње изложбе у холу.	
Јануар	17- 18.Тема: "Свети Сава – школска слава". Цртање по репродукцијама, илустрација прича и орнаменти.	Туш и перо, дрвене бојице, упознавање са калиграфијом (краснописом).	
Фебруар	19- 22. Модни дизајн и маскенбал. Тема: "Израда маски и костима за драмски лик(маскембал и сл.)	Папир-маше, картон, текстилни отпаци, дугмад, вуница.	
Март	23- 26. Пролећно буђење и Дан жена. Тема: "Честитка за маму / Први пролећни цветови". Припрема за конкурс карикурс	Гратаж техника (гребање пастела) или сликање на стаклу (пластичној фолији).	
Април	27- 30. Ускршње радости и екологија. Тема: "Осликавање јаја / Моја зелена планета".	Фарбање, декупаж техника, коришћење рециклираних материјала.	
Мај	31- 34. Припрема за Дан школе. Тема: "Моја школа / Моји другови".	Сликање (гуаш, темпере на великом формату папира).	
Јун	35- 36. Завршна изложба радова. Селекција најбољих радова насталих током године и анализа рада секције.	Естетско паковање радова, постављање паноа и уручивање похвалница ученицима.	

Очекивани исходи (Шта ће ученик научити?)

Након похађања ликовне секције, ученик ће бити способан да:

1. **Препознаје и користи** основне и изведене боје, топле и хладне тонове у сопственом раду.
2. **Правилно рукује** различитим ликовним материјалима и приборима (четкице, туш, масе за вајање).
3. **Естетски процењује** свој рад и рад својих вршњака кроз подстицајну атмосферу.
4. **Учествује у заједничким пројектима** и разуме значај тимског уређења простора у коме борави.

ПРОГРАМ РАДА ЕКОЛОШКЕ СЕКЦИЈЕ

(1 час недељно, 36 годишње)

Циљеви и задаци еколошке секције су:

- Упознати чланове еколошке секције са неким појавама и процесима у природи
- Да науче о могућностима заштите, обнове и унапређивања животне средине
- Да разумеју узајамну повезаност и међусобну зависност међу живим бићима и условљеност опстанка живих бића у условима спољашње средине
- Да схвате да човек јесте деградирао животну средину али да ипак постоје путеви и начини како се она може заштити, обновити и стално унапређивати, наравно само ако има довољно знања и воље
- Мотивисати децу да учествују у акцијама заштите, обнове и унапређивања животне средине и хуманизовати њихов однос према природи.

АКТИВНОСТ		**ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ**	**НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ**	**НАЧИН ПРАЋЕЊА**
1.	Упознавање са планом и активностима		С.Митровић Д.Милојковић	Фотографије
1	Неговање биљака	септембар		флајери
3	Дан животиња(4.X) -Мој љубимац -Радионица-израда оригами фигура животиња			
2	Дан чистих руку (15.X) -Гледање презентације -Изложба ликовних радова		С.Митровић Д.Милојковић	Фотографије флајери
1	Светски Дан хлеба(16.X)	октобар		
3	Јесењи плодови као материјал за рад Слика од лишћа(слова) -изложба ликовних радова			
1	Светски Дан јабука (20.X) Па зар је и дрво живо	новембар		Фотографије
1	Моја животна средина		С.Митровић	продукти
1	Природне појаве		Д.Милојковић	
1	Зима, зима, е па шта је			
1	Заштитимо јелке	децембар		
2	-израда флајера -подела флајера грађанима	јануар	С.Митровић Д.Милојковић	Фотографије флајери
2	Бринемо о свом здрављу Национални Дан борбе против пушења (31.1.)	фебруар		
1	-Ја живим здраво, а ти (спортске игре)	март	С.Митровић Д.Милојковић	
1	Дан купуса (17.фебруар)		Куварица у шк.кухињи	Фотографије флајери постери
2	Дан вода (21.март) -израда и подела флајера		С.Митровић	

2	Дан шума -израда паноа	април	Д.Милојковић	Фотографије флајери
1 2	Дан заштите здравља (7.4.) Дан планете земље(22.април) -израда флајера и постера	мај	С.Митровић Д.Милојковић	продукти
2	Светски Дан борбе против пушења(31.5.) -израда флајера и постера Дан Сунца (3.5.)		С.Митровић Д.Милојковић	Фотографије Репортаже Флајери продукти
1 1 3 2	Дан лептира (28.5.) Рециклажа -појам -бирам да рециклирам -изложба радова Дан заштите животне средине (5.6.) -израда флајера са еколошким порукама	јун	С.Митровић Д.Милојковић	

Руководиоци секције: Слађана Митровић, Дејан Милојковић

СЕКЦИЈА ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК, 2 – 4. РАЗРЕД

Руководилац секције: Ивана Ђурић

- Развијање љубави према енглеском језику и мотивације за учење.
- Подстицање слободе усменог изражавања без страха од грешке.
- Упознавање са културом, традицијом и обичајима англосаксонског света.
- Богаћење речника кроз игру и песму и аудио-визуелне садржаје.
- Развијање вештина слушања, разумевања, препознавања и опонашања правилног изговора.
- Развијање креативности и тимског рада кроз пројекте – групне и индивидуалне.

Исходи секције:

- Слободна комуникација: развијање течности у говору кроз конверзацију о свакодневним темама, без страха од грешака.
- Проширивање вокабулара: усвајање нових речи и фраза које нису обухваћене редовним планом и програмом (нпр. сленг, идиоми, стручни изрази).
- Разумевање медија: успешно превођење, гледање филмова и серија без превода, и читање литературе и часописа на енглеском језику.
- Културолошка свест: упознавање са обичајима, традицијом и начином живота у земљама енглеског говорног подручја.

Годишњи план језичке секције за енглески језик, 1 – 4. разред

ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА	ТЕМА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	БРОЈ ЧАСОВА
Септембар	Упознавање	Упознавање са радом секције и планирање активности.	1
	European day of languages	Припрема активности поводом Европског дана језика (26. септембар). Обележавање Европског дана језика.	1 2
Октобар	Autumn magic – Магија јесени	Боје јесени, плодови, природа	1
	Halloween – 'Ноћ вештица',	Обележавање празника	2
Новембар	Биоскопски час: Cartoon magic / Магија цртаних филмова	Гледање цртаног филма	2
	Magic safari – Чудесни сафари	Проналажење скривених животиња у учионици.	1
Децембар	Зимска чаролија – Winter wanderland	Зимске радости, одећа за зиму	1
	Christmas and New Year	Обележавање Божићних и новогодишњих празника	2
Јануар	Биоскопски час: Cartoon magic / Магија цртаних филмова	Гледање цртаног филма	2
Фебруар	Secret agents - Тајни агент у учионици	Дешифровање тајних порука, праћење трагова и мапа како би се нашло скривено благо	2
Март	Space odyssey – Одисеја у свемиру	Планете, свемир и ванземаљци	2
	Masterchef Junior – Мали кувари	Креирање и писање састојака, симулација ресторана, госта и конобара/кувара	2
Април	Spring - пролеће	Буђење пролећа и природе	1
	Easter – Ускрс	Обележавање празника	2
	Earth day	Обележавање Дана планете земље	2
	Eco Warriors - Чувари природе	Како да спасимо планету, рециклажа, флора и фауна	2
Мај	Биоскопски час: Cartoon magic / Магија цртаних филмова	Гледање цртаног филма	2
	Superheroes Training Camp – Камп за обуку суперхероја	Креирање суперхероја са посебним моћима	2
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА НА ГОДИШЊЕМ НИВОУ		32

Напомена: Часови на којима се обележавају Европски дан језика, Дан планете Земље и други значајни дани или празници (Ноћ вештица, Божић и Нова Година...), ће се радити у сарадњи са предметним наставницима српског језика, француског, руског или енглеског језика, ликовне културе и биологије.

ДРУГИ ЦИКЛУС
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАПИТАЊА

ЛИНГВИСТИЧКА СЕКЦИЈА

Наставник: Марија Поповић

Циљеви:

Развијање језичке културе, интересовања за српски језик, истраживачких способности и креативног језичког изражавања.

Основни задаци:

Неговање правилне употребе српског језика и ћириличког писма, подстицање истраживачког и креативног рада, проширивање знања из области језика, обележавање значајних датума из језичке и културне традиције, као и представљање ученичких постигнућа.

Исходи:

Ученици развијају интересовање за српски језик и језичку културу, разликују основне језичке појаве и процесе, истражују порекло и значење речи, примењују правописна правила у свакодневној комуникацији, негују културу говора и писања, развијају способност за тимски и истраживачки рад, презентују резултате својих језичких истраживања.

ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	БРОЈ ЧАСОВА
Септембар	Упознавање са радом секције и планирање активности. Припрема активности поводом Европског дана језика (26. септембар). Обележавање Европског дана језика.	3
Октобар	Језик као средство споразумевања. Порекло и развој српког језика. Српски књижевни језик и његове норме. Дијалекти српског језика и говор завичаја.	4
Новембар	Вукова реформа језика. Правописне недоумице. Језик медија и друштвених мрежа.	3
Децембар	Фразеологизми и пословице. Позајмљенице и англицизми. Синоними, хомоними и антоними. Настанак нових речи.	4
Јануар	Обележавање Светог Саве, израда паноа.	1
Фебруар	Припрема активности поводом Међународног дана матерњег језика (21. фебруар). Обележавање Међународног дана матерњег језика. Лична имена и презимена - порекло и значење.	4
Март	Март, месец српског језика.	4
Април	Географска имена у српском језику. Језик реклама и слогана. Припрема активности поводом Светског дана књиге и ауторских права (23. април). Обележавање Светског дана књиге и ауторских права.	4
Мај	Истраживање језичких грешака у јавном простору. Израда паноа или школског језичког кутка. Евалуација рада секције и планирање наредних активности.	3
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	30

Напомена: Током месеца марта активности секције реализују се у складу са програмом обележавања Месеца српског језика и препорукама Друштва за српски језик и књижевност.

ДРАМСКА СЕКЦИЈА

Наставник: Тамара Трујић

Циљ драмске секције: развијање језичке културе, креативности, комуникацијских вештина, самопоуздања и сарадничких односа кроз драмско стваралаштво и сценско извиођење.

Задаци драмске секције: Неговање изражајног и правилног говора, развијање маште, креативности и стваралачког мишљења, упознавање са основама драмске уметности и сценског наступа. Подстицање тимског рада, одговорности међусобног уважавања, оспособљавање ученика за јавни наступ. Припрема и извођење приредби и представа, обележавање значајних датума.

Исходи: Ученици изражајно читају и интерпретирају књижевне и драмске текстове, примењују основне елементе сценског наступа, сарађују са вршњацима, показују самосталност и одговорност у раду, развијајау самопоуздање у јабном наступу, негују културу говора и комуникације, учествују у културном животу школе и локалне заједнице кроз драмске програме и припреме.

БРОЈ ЧАСОВА	**ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА**	**САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ**
2	СЕПТЕМБАР	Формирање секције-пријем нових чланова. Састанак чланова секције; упознавање чланова секције са предвиђеним планом рада,анализирање плана-сугестије и примедбе; усвајање плана рада.
5	ОКТОБАР	Игре за концентрацију, пажњу и машту; Игра за ослобађање и култивисање говора; Игре за ослобађање у простору и покрету;
4	НОВЕМБАР	Избор текстова за прославу Савиндана; Подела улога за увежбавање текстова за прославу Савиндана; Читалачка проба-рад за столом; Читалачка проба-анализа ликова Читалачка проба- основна идеја;
4	ДЕЦЕМБАР	Читалачка проба-читање по улогама Распоредна проба-груписање лица и ствари на сцени Распоредна проба-вежбе покрета и гестова Распоредна проба- сценске радње Распоредна проба-вежбе ритма и темпа
2	ЈАНУАР	Генерална проба-Ученици у целини изводе драматизацију. Премијера Савиндана за родитеље и грађанство;
1	ФЕБРУАР	Анализирање рада секције у првом полугодишту и писање извештаја;
1	МАРТ	Гледање представе и њена анализа;
5	АПРИЛ	Проучавање текста припремљеног за прославу Дана школе Подела улога и текста Прва читалачка проба Распоредна проба: груписање лица и ствари на сцени
3	МАЈ	Генерална проба Премијера Дана школе за родитеље и грађанство Гледање и анализа представе;
1	ЈУН	Разматрање извештаја о раду секције.
30	У К У П А Н Б Р О Ј Ч А С О В А	

БИБЛИОТЕЧКА СЕКЦИЈА

Циљеви

Развијање читалачких навика, љубави према књизи и читању, унапређивање културе говора и изражавања, подстицање креативности, самосталног истраживања и коришћења различитих извора знања.

Основни задаци

Подстицање интересовања ученика за књигу и читање; упознавање са радом школске библиотеке; развијање информационе и медијске писмености; неговање културе читања и изражавања; обележавање значајних датума.

Исходи

Ученици развијају навику читања, самостално користе изворе информација, препоручују прочитана дела, учествују у школским активностима и показују одговоран однос према библиотечкој грађи.

БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ
2	СЕПТЕМБАР	Формирање секције и упознавање са радом библиотеке.
3	ОКТОБАР	Међународни дан школских библиотека и пано.
3	НОВЕМБАР	Информациона писменост и претраживање извора.
3	ДЕЦЕМБАР	Књижевни квиз и изложба радова.
2	ЈАНУАР	Анализа рада у првом полугодишту.
3	ФЕБРУАР	Дан матерњег језика и представљање ликова.
4	МАРТ	Читалачке радионице и читалачки дневник.
4	АПРИЛ	Светски дан књиге и изложба.
4	МАЈ	Посета библиотеци и евалуација.
2	ЈУН	Резиме рада и план за наредну годину.

УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА: 30

СЕКЦИЈА ЗА ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Наставник: Мирјана Ђурђевић

Циљеви:

Развијање интересовања за енглески језик, културу и традицију земаља енглеског говорног подручја, неговање комуникационих вештина, креативности и тимског рада.

Основни задаци:

Подстицање ученика да користе енглески језик у реалним и креативним ситуацијама, да истражују, презентују, читају, пишу и учествују у школским активностима поводом значајних датума.

Исходи:

Ученици развијају језичку и интеркултуралну компетенцију, самостално припремају краће презентације, учествују у дијалозима и драмским активностима, сарађују у тиму и представљају резултате рада на енглеском језику.

ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	БРОЈ ЧАСОВА
Септембар	Упознавање са радом секције. Европски дан језика (26. септембар): квиз, пано, кратке презентације.	3
Октобар	English around us: енглески у свакодневном животу, музици, филму, реклами и друштвеним мрежама.	4
Новембар	British and American culture: обичаји, празници, школе и свакодневни живот. Израда презентација.	4
Децембар	Christmas activities: песме, честитке, квизови, кратки дијалози и драмске минијатуре.	4
Јануар	Писање кратких текстова, порука и честитки. Евалуација рада у првом полугодишту.	2
Фебруар	Storytelling: читање и препричавање кратких прича, рад на изговору и интонацији.	3
Март	Припрема за такмичења и школске квизове: вокабулар, граматика, разумевање текста.	4
Април	World Book Day / Shakespeare Day: књиге, цитати, драмски израз и школски пано.	3
Мај	Пројектни рад: My school / My town / My future. Презентације ученика.	2
Јун	Анализа рада секције, извештај и предлози за наредну школску годину.	1
	УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА	30

ПРОГРАМ РАДА СЕКЦИЈЕ ЗА ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

НАЗИВ СЕКЦИЈЕ: **Језичка секција - Француски језик од петог до осмог разреда**

ЦИЉ језичке секције је да ученик, кроз систематско и континуирано учење француског језика, развије:

Језичке компетенције – разумевање, говор, читање и писање на француском језику.

Комуникативне способности – способност да се учествује у свакодневним и једноставним комуникацијским ситуацијама, користећи научени вокабулар и граматичке структуре.

Културолошко и интеркултурно разумевање – упознавање са франкофонским културама, традицијама и обичајима.

Самосталност и мотивацију за учење – развијање интересовања за страни језик као алат за лични, образовни и будући развој.

МЕСЕЦ	РЕДНИ БРОЈ ЧАСА, ВРЕМЕ ТРАЈАЊА	ТЕМА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	НАЧИН ПРАЋЕЊА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Септембар	1	Le monde français et les dates importantes	Les histoires de Paris	Наставник француског језика, ученици	Разговор са ученицима о темама о које се тичу Париза
	2-5		**Journée Européenne des langues** Les pays francophones	Наставник француског језика, ученици	Панои, постери, фотографије, школски сајт
Октбар	6	Parlons de…et chantons	Je chante, tu chantes… Les expressions françaises amusantes	Наставник француског језика, ученици	Фотографије, панои, квиз, снимање песама и запис рецитација
	7-8	Les vacances	**Halloween** **La caravane du film français**	Наставник француског језика, ученици	Упознавање са празником Дана вештица, гледање и анализирање француског филма у ЦКМ, прављење паноа, маскембал, школски сајт, фотографије
Новембар	9	Parlons de ce qui nous intéresse	L'automne et ses couleurs La cuisine française	Наставник француског језика, ученици	Панои, наставни листићи, фотографије, цртежи, рецепти
	10-11		Des jours de politesse…	Наставник француског језика, ученици	Панои, наставни листићи, фотографије
	12		**Le jour des profs de français**	Наставник француског језика, ученици	Анкета, хамери, видео клип, округли сто, радионица
Децембар	13-15	Les vacances	Noël et Bonne année! Cartes de voeux **Le Père Noël secret**	Наставник француског језика, ученици	Панои, наставни листићи, израда, честитки, новогодишња журка, школски сајт, фотографије
Јануар	16 - 17	Parlons de…	Les livres qui nous chavirent le cœur Galette des rois	Наставник француског језика, ученици	Панои, фотографије, текст, наставни листићи, израда круна
Фебруар	18	Parlons et épelons	La caravane des dix mots	Наставник француског језика, ученици	Школски сајт, панои, фотографије
	19-21	Les vacances	La Saint Valentin ; La Chandeleur Personnages célèbres francophones	Наставник француског језика, ученици	Панои, фотографије, писма или разгледнице, постер, наставни листићи
Март	22-24	Parlons un peu de…	Le mois de la **francophonie**	Наставник француског језика, ученици	Приредба у Центру за културу, школски сајт, фотографије

Април	25-27	Les dates importantes	Le poisson d'avril et **Pâques** Les animaux et la nature	Наставник француског језика, ученици	Панои, фотографије, школски сајт, речник, песме, цртежи, разгледнице
Мај	28-30	Les dates importantes	Atelier de théâtre, les jours de Molière Mon année en français	Наставник француског језика, ученици	Панои, фотографије, школски сајт, извештај, цртежи, разгледнице

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА:
-Слушају и читају приче, одговарају на питања, препознају места и личности у причама.
-Ученици уче кратке фразе на различитим европским језицима, учествују у квизовима или мини-играма.
-Повезују земље са културним карактеристикама, читају и разговарају о франкофонским земљама.
-Слушају песму, певају заједно, препознају речи и изразе.
-Повезују изразе са значењем, стварају кратке реченице или мини-дијалоге
-Учествују у тематским активностима, креирају плакате, праве дијалоге.
-Описују боје и природу у јесен, креирају кратке реченице или постере.
-Читају рецепте, описују омиљена јела, учествују у квизу о храни.
-Вежбају фразе у парама, стварају дијалоге, примењују у симулираним ситуацијама.
-Пишу честитке или кратке поруке, праве плакате, презентују радове.
-Праве честитке, читају и описују празничне слике, учествују у песмама или дијалозима.
-Пишу и украшавају своје честитке на француском.
-Пишу поруке и поклоне, учествују у интерактивној игри.
-Читају одломке, деле утиске, дискутују о причи.
-Учествују у симулацији традиције, стварају кратке реченице о догађају.
-Праве реченице користећи десет речи, учествују у креативним играма.
-Креирају честитке или плакате, учествују у дијалозима о празницима.
-Учествују у презентацијама, квизовима и игрицама о франкофонским земљама.
-Креирају тематске радове, учествују у играма и мини-пројектима.
-Описују животиње и природу, праве кратке реченице и цртеже.
-Учествују у мини-представама, репродукују дијалоге и сцене.
-Презентују шта су научили, састављају свој годишњи портфолио или презентацију.

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА:
-Представља приче о Паризу, користи слике и кратке текстове, поставља питања за разумевање.
-Објашњава значај Јурнеје Европских језика, представља активности за учење различитих језика, модерира групни рад.
-Представља франкофонске земље уз карту и слике, прича о култури и традицијама.
-Пушта песме, објашњава вокабулар и фразе у песми, подстиче певање у групи, Представља изразе уз слике и примере, објашњава значење.
-Објашњава традицију Хелоуина и вокабулар, приказује слике и кратке текстове.
-Представља француске филмове, приказује сцене, поставља питања за разумевање.
-Објашњава сезонске карактеристике јесени и вокабулар, приказује слике.
-Представља француску храну и рецепте, показује слике и видео.
-Подсећа на фразе учтивости, организује игре за коришћење фраза.
-Објашњава празник и значај наставника француског, води активности о теми.
-Представља традиције Божића и Нове године у франкофонским земљама.
-Објашњава формат и фразе за честитке, Организује игру Secret Santa, објашњава правила.
-Представља књиге, чита делове и поставља питања за разумевање.
-Објашњава традицију Galette des rois, приказује слике и видео.
-Представља десет речи и њихово значење, води активности за разумевање.
-Објашњава празнике (Свети Валентин, La Chandeleur), приказује традиције и вокабулар.
-Представља франкофонске личности, прича о животу и достигнућима.
-Представља франкофонски свет, организује тематске активности. Објашњава празнике Poisson d'avril и Ускрс, приказује слике и видео.
-Представља вокабулар и текстове о животињама и природи.
-Води драмске активности, објашњава улоге и сценарије. Организује евалуацију, подсећа на научене теме и активности током године.

ПРОГРАМ РАДА ПРИРОДЊАЧКЕ СЕКЦИЈЕ

ПРЕДМЕТНИ НАСТАВНИЦИ:
- Данијела Пистолић, наставник физике;
- Жељко Драгојевић, наставник хемије;
- Небојша Петковић, наставник биологије;
- Миљан Вулетић, наставник географије;
- Славољуб Јовановић, наставник технике и технологије;
- Гордана Шесто, наставник математике;
- Зорица Лимани, наставник математике;
- Велибор Филиповић, наставник информатике и рачунарства;
- Дејан Адамовић, наставник информатике и рачунарства.

Планирани број часова у току школске године: 36 часова
Планирани број часова недељно : 1 час

Циљ секције
Развијање интересовања ученика за природне науке, подстицање истраживачког духа, повезивање знања из физике, хемије, биологије, географије, технике и технологије, математике и информатике кроз практичан рад, огледе, пројекте и популаризацију науке.

Задаци секције
- Развијање научне писмености и критичког мишљења.
- Оспособљавање ученика за посматрање, мерење, експериментисање и доношење закључака.
- Повезивање знања из различитих наставних предмета.
- Развијање дигиталних компетенција у прикупљању, обради и представљању података.
- Развијање сарадничког рада, комуникације и презентационих вештина.
- Популаризација науке кроз организацију школског фестивала науке.

Исходи
По завршетку рада у секцији ученик:
- примењује основне елементе научног метода;
- безбедно користи лабораторијски прибор и средства;
- планира и изводи једноставна истраживања и огледе;
- прикупља, обрађује и графички приказује податке;
- повезује појаве из живе и неживе природе са научним објашњењима;
- препознаје значај одрживог коришћења природних ресурса;
- користи дигиталне алате за истраживање и презентацију резултата;
- сарађује у тиму током реализације пројеката;
- самостално или у групи представља резултате рада;
- учествује у припреми и реализацији школских научнопопуларних активности.

Посебни исходи везани за Фестивал науке
Ученици:
- бирају и припремају огледе у складу са узрастом публике (физика, хемија, биологија);
- праве моделе и поставке (техника и технологија);

- објашњавају научне појаве на јасан и разумљив начин;
- израђују плакате, презентације, промотивни материјал и позивнице (информатика);
- примењују правила безбедности приликом јавног извођења огледа;
- развијају комуникационе и организационе вештине (увежбавају јавно представљање и научну комуникацију);
- учествују у популаризацији науке у школи и локалној заједници;
- истражују научну позадину појава и њихову примену,

ПАН РАДА

ЧАС	ТЕМА	ПРЕДМЕТИ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ
1	Увод у рад секције, план рада и мере безбедности	Сви предмети	1
2–3	Научни метод и истраживачки рад	Физика, хемија, биологија, математика	2
4–5	Мерење физичких величина и обрада података	Физика, информатика, математика	2
6–8	Ваздух око нас – састав, загађење и заштита	Хемија, биологија, географија	3
9–11	Вода као природни ресурс	Хемија, биологија, географија	3
12–13	Земљиште и значај за живи свет	Биологија, географија	2
14–16	Енергија у природи и свакодневном животу	Физика, техника и технологија, математика	3
17–18	Обновљиви извори енергије	Физика, географија, техника и технологија	2
19–20	Светлост и боје – занимљиви огледи	Физика	2
21–22	Узгој бактерија и гљивица на хранљивој подлози и микроскопирање	Биологија, хемија	2
23–24	Исхрана и здравље	Биологија, хемија	2
25	Хемија у свакодневном животу	Хемија	1
26–29	Припрема Фестивала науке	Сви предмети	4
30	Школски фестивал науке	Сви предмети	1
31–32	Временске прилике и климатске промене	Географија, физика, математика	2
33–34	Примена информационо-комуникационих технологија у научним истраживањима (табеле, графици, статистичка обрада података)	Сви предмети	2
35	Анализа резултата истраживања и евалуација фестивала	Сви предмети	1
36	Представљање резултата рада секције и планирање наредних активности	Сви предмети	1

Укупан фонд часова: 36

ЛИКОВНА СЕКЦИЈА

Недељни фонд часова- 1
Месечни фонд часова- 36

ОБЛАСТ / ТЕМА		ОБРАДА	ВЕЖБА	СВЕГА
1.	ОБЛИК И КОМПОЗИЦИЈА	1	1	2
2.	ЦРТАЊЕ И СЛИКАЊЕ	2	3	5
3.	ФОТОГРАФИЈА И ФИЛМ	3	5	8
4.	ПРОСТОР	3	6	9
5.	КОМУНИКАЦИЈА	2	10	12
УКУПНО		11	25	36

ТЕМА	САДРЖАЈИ	КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОРЕЛАЦИЈА	НАЧИН И ПОСТУПЦИ ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА
ОБЛИК, КОМПОЗИЦИЈА	Линија , облик,, тон , валер. Контраст линија, облика и боја, градација светлости, текстура Перспектива, однос облика и величина у простору Линеаран и тонски цртеж	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема	Гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад Уочава и формулише ликовни проблем; Активно посматра, опажа и уочава предмете, бића и појаве и њихове односе; комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналану ликовну целину за одређену намену	Историја (уметност праисторије), Биологија (природни облици), Математика (геометријски облици), Географија(), Српскијезик (Књижевност), Музичка култура (Ритам, Облик, Визуелно споразумевање, Информатика	-вербалнон(кроз разговор и дискусију дефиниса појмова-пигмент, боја,облик и њихових карактеристика-својстава и врста), илустративна-корелација с природом
ФИЛМ И ФОТОГРАФИЈА	Историја фотографије и филма, развој и утицај на савремену културу, стрип и драматургија у савременом визуелном	естетичка компетенција; -решавање проблема; - комуникација	**комуницира** и спонтано **изражава** своје ставове, мисли и осећања **пореди** различите начине комуницирања од праисторије до	Историја (уметност портрета) Биологија (природни облици, предео) Математика (геометријски облици) Географија (уметност и географија)	практично-демонстративни Поступак -дефинисање текстуре кроз цртеж и боју (извлачење линија различитим

	споразумевању	-одговоран однос према околини; - предузимљ ив- ост и предузетни штво	данас, уважава себе и друге када снима, обрађује и дели дигиталне фотографије	Музичка култура (Ритам,Облик, Информатика Технологија фитографије и обраде	ликовним техникама на различитим материјалима- меке оловке на различитим подлогама, боја, - пастуозна примена слојева боје
ПРОСТОР	Ентеријер и екстеријер, особине простора и стварање илузије истог кроз цртеж и боју. Амбијент и обликовање простора / Архитектура / Дизајн ентеријера и намештаја Пропорције тела. Перспектива	-естетичка компетенци ја; -решавање проблема; - комуникаци ја	описује, упоређује и анализира могућности уређења ентеријера и стварања амбијента примењује стечена знања о ентеријеру, амбијенту и обликовању простора	Историја (уметност праисторије) Биологија (природни облици) Математика (геометријски облици) Географија Српскијезик (Књижевност) Информатика	вербално-илустративним подстицајима кроз разговор са ученицима дефинисање и проширивање знања из области визуелног споразумевања
КОМУНИКАЦИЈА	Изражајна својства боја у дизајну, графици, таписерији, дизајну одеће и обуће, индустријском дизајну...; примена у свакодневном животу	-естетичка компетенци ја; -решавање проблема; - комуникаци ја -одговоран однос према околини; - предузимљ ив- ост и предузетни штво	изражава своје замисли и позитивне поруке одабраном ликовном техником; опише свој рад, естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; идентификује теме у одабраним уметничким делима и циљеве једноставних визуелних порука; пореди различите начине комуницирања обликује убедљиву поруку	Историја (уметност праисторије), Биологија (природни облици), Математика (геометријски облици), Географија (уметност и географија), Српскијезик (Књижевност), Музичка култура (Ритам, Облик, Визуелно споразумевање Информатика	дефинисање појма комуникација; - подстицање на опажање различитих врста визуелних порука у савременом друштву
НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА: Практичан рад самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, излагање радова					

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА УЧЕНИЦИМА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ ИЛИ УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА:

ПОСТУПЦИ/НАЧИН ОСТВАРИВАЊА
- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање,
прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања,)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

СЕКЦИЈА ХОР

(од петог доосмог разреда)

Годишњи фонд: 36

Циљ рада:

Хор је најмасовнији вид колективног музицирања у основној школи и од његовог рада зависи углед школе. Од учесника хора се захтева јединствени приступ и рад свих ученика. Учешћем у хору млада личност сагледава вредности заједничког рада у постизању одређеног уметничког задатка.

Садржај рада:

1. Хор учествује у свим школским и другим јавним манифестацијама. Програмом ће бити обухваћена дела наших и страних композитора. У циљу стицања шире музичке културе програмом ће бити обухваћене изворне народне песме и уметничке композиије.
2. Избор композиције и израда програма за целу школску годину, израда програма, манифестација и прослава, припремање композиција за сваку од ових манифестација.
3. Композиције и изворне народне песме биће обухваћене по једна за сваку приредбу, као и по једна уматничка композиција. Програмом ће бити обухваћена и задата композиција за евентуални наступ на такмичењу хорова.

БРОЈ ЧАСОВА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ
2	-Провера способности ученика и пријем нових чланова -Уједначавање групе -Избор песама за обележавање Дечје недеље
5	-Уједначавање групе -Јавни наступ поводом Дечје недеље -Вежбе вокалне технике -Осамостаљивање гласова
4	-Избор песама поводом обележавања Међународног дана толеранције (сарадња са драмском секцијом) -Развијање вишегласног певања
5	-Избор репертоара поводом обележавања Светог Саве- сарадња са драмском секцијом -Рад на духовним и народним обичајним песмама -Развијање вишегласног певања
4	-Рад на репертоару поводом обележавања Св. Саве -Јавни наступ

4	-Рад на осамостаљаивању гласова -Изражавање критичког мишљења чланова хора о наученом репертоару -Певање песама на тему дана жена -Извођење вишегласних композиција
4	-Извођење вишегласних композиција -Извођење песама са инструменталном пратњом -Извођење духовних песама поводом Ускршњих празника -Рад на репертоару поводом дана школе

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У МАЈДАНПЕКУ И ОКОЛИНИ КРОЗ ВЕКОВЕ
- Секција ученика од V-VIII разреда -

-

Планирани годишњи фонд: 36
Недељни фонд: 1

Циљ секције јесте стицање сазнања о значају локалне историје и да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима.
Задаци секције су стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током рада секције с различитим елементима свакодневног живота, као што су односи у породици, исхрана, образовање, игре, забава, становање, одевање у локалној заједници. *Концепција* секције нагласак ставља на упознавање с основним елементима ЛОКАЛНЕ ИСТОРИЈЕ МАЈДАНПЕКА И ОКОЛИНЕ - локане заједнице. Подстицањем радозналости, креативности и истраживачког духа у проучавању, ученици треба да се оспособе да формирају јаснију представу о прошлим временима, да овладају елементарним процедурама прикупљања историјске грађе, као и да развију критички однос према тој грађи и другим остацима прошлих времена на локалном нивоу
Оперативни задаци:
Ученици треба да:

- Схвате значај проучавања локалане прошлости
- Проширивање знања о значајним археолошким локалитетима на подручју Мајданпека и околине од праисторије до данас – ПО МОГУЋНОСТИ ОБАВИТИ И ПОСЕТЕ ИСТИХ
- Проширивање знања о разликама између свакодневног живота данас и у прошлости на локалном нивоу – ПОСЕТА МУЗЕЈА
- Проширивање знања о улози фотографије, филма, радија и телевизије у свакодневном животу Мајданпека – САРАДЊА СЕ МУЗЕЈЕМ У МАЈДАНПЕКУ
- Развијање истраживачке радозналости

БР. ЧАС.	ТЕМЕ	ЦИЉЕВИ	ЗАДАЦИ	ОБЛАСТИ
3	УВОД	Циљ секције јесте стицање сазнања о значају локалне историје и да се оспособе да решавају	Схвате значај проучавања локалане прошлости	ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ
6	УРЕЂЕЊЕ ШКОЛСКОГ ОКРУЖЕЊА		Развијање истраживачке радозналости	
5	ЗНАЧАЈНИ ЛОКАЛИТЕТИ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ		Проширивање знања о значајним археолошким локалитетима на подручју Мајданпека и околине од праисторије до данас – ПО	ПРАИСТОРИЈА И СТАРИ ВЕК

	МАЈДАНПЕК ОД ПРАИСТОРИЈЕ ДО СТАРОГ ВЕКА	проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима	МОГУЋНОСТИ ОБАВИТИ И ПОСЕТЕ ИСТИХ	
5	ЗНАЧАЈНИ ЛОКАЛИТЕТИ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ МАЈДАНПЕК У СРЕДЊЕМ ВЕКУ		Проширивање знања о значајним археолошким локалитетима на подручју Мајданпека и околине од праисторије до данас – ПО МОГУЋНОСТИ ОБАВИТИ И ПОСЕТЕ ИСТИХ	СРЕДЊИ ВЕК
5	МАЈДАНПЕК И ОКОЛИНА У НОВОМ ВЕКУ		Проширивање знања о разликама између свакодневног живота данас и у прошлости на локалном нивоу – ПОСЕТА МУЗЕЈА	НОВИ ВЕК
5	МАЈДАНПЕК И ОКОЛИНА ОД 19. ВЕКА		Проширивање знања о разликама између свакодневног живота данас и у прошлости на локалном нивоу – ПОСЕТА МУЗЕЈА	САВРЕМЕНО ДОБА
7	ФОТОГРАФИЈА, ФИЛМ, РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЈА О МАЈДАНПЕКУ		Проширивање знања о улози фотографије, филма, радија и телевизије у свакодневном животу Мајданпека – САРАДЊА СЕ МУЗЕЈЕМ У МАЈДАНПЕКУ	САВРЕМЕНО ДОБА
36.	УКУПНО		-	

ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА У 6. РАЗРЕДУ

РЕДНИ БРОЈ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	НАЗИВ НАСТАВНЕ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА
I	МЕТЕОРОЛОГИЈА Увод у метеорологију (1час) - Температура ваздуха и постављање марног инструманта (3 часа) - Ваздушни притисак и постављање мерног инструмента (3 часа) - Ветрови и израда мерног инструмента (3 часа) - Влажност ваздуха и израда мерног инструмента (3 часа) - Падавине и израда мерног инструмента (3 часа) - Облачност (2 часа)	18
II	КАРТОГРАФИЈА - Увод у картографију (1час) - Израда тематских карата (10 часова) - Израда макете града (7 часова)	18
УКУПНО		36

ШАХОВСКА СЕКЦИЈА

БРОЈ ТЕМЕ	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА		СВЕГА ЧАСОВА
		обрада	утврђивање	
I	Уводни час	1		1
II	Основе шаха	3	2	5
III	Шаховске фигуре, њихово кретање и вредност фигура	7	5	12
IV	Шаховска игра и њена правила	6	5	11
V	Обележавање и записивање потеза	2	1	3
VI	Одигравање партије	1	3	4
СВЕГА ЧАСОВА		20	16	36

СПОРТСКА СЕКЦИЈА

Наставник: Саша Унчанин

Циљ спортске секције

Развијање интересовања ученика за спорт и физичку активност, унапређивање психофизичких способности, неговање здравих животних навика, развијање такмичарског духа, сарадње и фер-плеја, као и припрема ученика за учешће на школским, општинским, окружним и другим спортским такмичењима.

Задаци спортске секције

Развијање моторичких способности ученика (снаге, брзине, издржљивости, координације и прецизности); усавршавање техничких и тактичких елемената спортских игара; развијање тимског духа, дисциплине и одговорности; подстицање здравих стилова живота и редовног бављења физичком активношћу; оспособљавање ученика за правилно прихватање победе и пораза; припрема ученика за учешће на спортским такмичењима и спортским манифестацијама.

Исходи

Ученици развијају позитиван однос према физичком вежбању и спорту, примењују правила спортских дисциплина, показују напредак у развоју моторичких способности, успешно сарађују у тиму, испољавају фер-плеј понашање и активно учествују у спортским такмичењима и активностима школе.

БРОЈ ЧАСОВА	ВРЕМЕ ОДРЖАВАЊА	САДРЖАЈ АКТИВНОСТИ
3	СЕПТЕМБАР	Формирање секције. Упознавање ученика са планом рада. Избор ученика за спортске екипе. Провера физичких способности ученика. Разговор о значају физичке активности и здравих стилова живота.
4	ОКТОБАР	Стони тенис – основни и напредни елементи игре. Правилно држање рекета, форхенд и бекхенд ударци. Интерни турнир и припрема за такмичења.
4	НОВЕМБАР	Рукомет – усавршавање додавања, вођења лопте и шутирања. Развијање тактичких елемената игре. Формирање школске екипе и припреме за такмичења.
4	ДЕЦЕМБАР	Одбојка – техника сервиса, пријема и смечирања. Увежбавање кретања у одбрани и нападу. Организација интерних утакмица.
2	ЈАНУАР	Анализа досадашњег рада. Теоријска предавања о спорту, олимпијским вредностима, фер-плеју и значају правилне исхране спортиста.
4	ФЕБРУАР	Кошарка – техника вођења лопте, додавања и шута. Усавршавање игре у нападу и одбрани. Припрема за школска и општинска такмичења.
4	МАРТ	Атлетика – трчања на кратким и средњим дистанцама, скок удаљ, бацачке дисциплине. Развој брзине, снаге и издржљивости.
3	АПРИЛ	Фудбал – техника додавања, вођења лопте и шутирања. Развој тимске игре и тактичких елемената. Организација школских турнира.
1	МАЈ	Припреме за завршна такмичења. Учешће на спортским манифестацијама и Данима спорта.
1	ЈУН	Анализа резултата рада секције. Евалуација постигнућа ученика. Планирање активности за наредну школску годину.
УКУПАН БРОЈ ЧАСОВА: 30		